

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش چهارم:

«تسهیلات ارزی و ضمانت‌نامه‌های ارزی»

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

تسهیلات ارزی و ضمانت‌نامه‌های ارزی:

مقررات مربوط به اعطای تسهیلات ارزی و ضمانت‌نامه‌های ارزی تابع این دستورالعمل می‌باشد.

- الف) تسهیلات بابت واردات (کالا - خدمت) از محل منابع مؤسسه اعتباری..... ۲
- ب) تسهیلات برای واردات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی..... ۵
- ج) تسهیلات مالی میان مدت و بلند مدت خارجی (فاینانس - FINANCE)..... ۱۰
- د) تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس - RE-FINANCE)..... ۱۵
- ه) تسهیلات گروه بانک توسعه اسلامی (IDB)..... ۱۸
- و) تسهیلات بانک تجارت و توسعه اکو (ECO)..... ۲۱
- ز) تسهیلات گروه بانک جهانی (W.B)..... ۲۴
- ح) آئین‌نامه تأمین مالی صادرات (کالا - خدمت)..... ۲۷
- ط) آئین‌نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین‌المللی)..... ۳۳
- ی) تسهیلات برای صادرات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی..... ۳۶
- ک) دستورالعمل ضمانت‌نامه‌های ارزی..... ۳۸
- پیوست‌ها ۵۴

الف) تسهیلات بابت واردات (کالا - خدمت) از محل منابع مؤسسه اعتباری

اعطای تسهیلات ارزی توسط مؤسسات اعتباری مجاز، به واردکنندگان واحدهای تولیدی یا مجریان طرح‌های تولیدی با اولویت طرح‌های نیمه‌تمام که حسب تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک، از سایر تسهیلات مالی خارجی جهت تأمین مالی طرح مورد نظر استفاده ننموده باشند، بابت واردات کالا و خدمت در قالب اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی در وجه ذینفع با رعایت سایر ضوابط و مجموعه مقررات ارزی در چارچوب مفاد این قسمت و در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون ربا، با شرایط زیر امکان‌پذیر خواهد بود.

۱) دوره تأمین مالی و موارد استفاده تسهیلات

۱-۱) دوساله: برای واردات مواد اولیه و مصرفی مرتبط با تولید با اخذ تأییدیه از وزارتخانه ذی‌ربط.

۱-۲) هشت ساله: برای واردات ماشین‌آلات تولیدی و خدمات مربوطه یا تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام تولیدی و با اخذ تأییدیه از وزارتخانه ذی‌ربط.

۲) مدت دوره تأمین مالی

۲-۱) حداکثر مدت دوره تأمین مالی (مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت) تسهیلات اعطایی مربوط به بند (۱-۱)، دوساله خواهد بود که حداکثر شش‌ماه آن برای دوره استفاده و زمان باقیمانده تا پایان دوره تأمین مالی برای دوره‌های تنفس و بازپرداخت منظور می‌گردد به نحوی که مجموع دوره‌های مذکور (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از دوسال تجاوز ننماید.

۲-۲) حداکثر مدت دوره تأمین مالی (مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت) تسهیلات اعطایی مربوط به بند (۲-۱)، هشت‌ساله خواهد بود که حداکثر دو سال آن برای دوره استفاده و زمان باقیمانده تا پایان دوره تأمین مالی برای دوره‌های تنفس و بازپرداخت منظور می‌گردد به نحوی که مجموع دوره‌های مذکور (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از هشت‌سال تجاوز ننماید.

۲-۳) ملاک شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ اولین گشایش اعتبار اسنادی و یا ثبت برات اسنادی و یا انجام حواله ارزی می‌باشد.

۲-۴) تمدید دوره استفاده پیش از استفاده کامل از تسهیلات، حداکثر در طول دوره تأمین مالی مربوطه و به‌طور متناسب کاهش دوره‌های تنفس و بازپرداخت (با ملحوظ داشتن دوره تأمین مالی)، بنابر تشخیص مؤسسه اعتباری ذی‌ربط با رعایت مقررات جاری امکان‌پذیر می‌باشد.

۳) سقف تسهیلات

اعطای تسهیلات به استناد ارزیابی مؤسسه اعتباری از متقاضی، حداکثر تا سقف معادل پنج میلیون یورو برای هر شخص حقیقی و معادل بیست میلیون یورو برای هر شخص حقوقی اعم از خصوصی یا دولتی و سایر امکان‌پذیر است. اعطای تسهیلات بیش از این مبلغ منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی خواهد بود.

تبصره ۱: رعایت ضوابط و مقررات و دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک در زمینه اعطای تسهیلات و بررسی وضعیت مالی و اعتباری متقاضی و سقف تسهیلات اعتباری الزامی است.

تبصره ۲: اعطای تسهیلات ارزی به شرکت‌ها و مؤسسات دولتی منوط به اخذ مجوز موضوع ماده (۲۲) قانون عملیات بانکی بدون ربا از اداره اعتبارات این‌بانک می‌باشد.

تبصره ۳: مؤسسات اعتباری مکلف هستند ضمن رعایت سقف اعطای تسهیلات، اطلاعات مربوطه از جمله تسهیلات مصوب، پرداختی، اقساط تسویه‌شده و اقساط تسویه‌نشده را به تفکیک هر یک از تسهیلات‌گیرندگان با هماهنگی اداره آمار و تعهدات ارزی این‌بانک در سامانه مربوطه ثبت نمایند.

۴) محل تأمین و اعطاء تسهیلات

۴-۱) سپرده‌های ارزی نزد مؤسسات اعتباری (به‌غیر از منابع سپرده‌گذاری‌شده توسط صندوق توسعه ملی و یا سایر منابع سپرده‌گذاری شده تحت ضوابط خاص).

تبصره: چنانچه منابع سپرده‌گذاری‌شده، تحت ضوابط و مقررات خاصی صورت پذیرفته باشد، شرایط و ضوابط مربوطه ملاک عمل جهت اعطای تسهیلات، خواهد بود.

۴-۲) ذخایر ارزی مؤسسات اعتباری.

۴-۳) منابع ارزی مؤسسات اعتباری نزد بانک‌های خارجی، شعب خارج از کشور و کارگزاران مؤسسات اعتباری.

۵) نرخ سود تسهیلات

نرخ سود مورد انتظار جهت اعطای تسهیلات، به تشخیص مؤسسات اعتباری ذی‌ربط با توجه به نوع ارز و وضعیت مالی و اعتباری متقاضی و ملحوظ نمودن سایر ضوابط تعیین می‌گردد.

۶) هزینه تعهد (Commitment Fee)

تا ۰/۲ درصد در سال براساس مانده استفاده‌نشده تسهیلات از روز تصویب تسهیلات تا روز استفاده کامل از تسهیلات.

(۷) نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین

نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین می‌بایست در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این بانک تعیین و به‌صورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی برسد.

(۸) انعقاد قرارداد تأمین مالی و دریافت وثایق

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارزش منعقد می‌گردند و استفاده‌کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین‌ارز در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری اعطاء‌کننده تسهیلات دریافت خواهد شد.

(۹) ارزیابی و تصمیم‌گیری

مؤسسات اعتباری ذی‌ربط می‌بایست بنا به درخواست متقاضی جهت استفاده از تسهیلات ارزی، پس از بررسی و ارزیابی گزارش توجیه فنی، مالی، اقتصادی و زیست‌محیطی طرح، نسبت به تعیین مبلغ و شرایط تسهیلات اعطایی در چارچوب مفاد این دستورالعمل اقدام نماید.

(۱۰) سقف پرداخت حواله ارزی

پرداخت به روش حواله ارزی، حداکثر در سقف مبلغ مندرج در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) امکان‌پذیر خواهد بود.

(۱۱) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتباراسنادی، برات اسنادی و یا حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

(۱۲) اعطای تسهیلات بابت واردات کالا و خدمت به مقصد مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی در چارچوب مفاد این قسمت و صرفاً از محل منابع ارزی جمع‌آوری‌شده در مناطق مزبور امکان‌پذیر می‌باشد.

ب) تسهیلات برای واردات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی^۱

در اجرای قوانین برنامه‌های توسعه کشور، ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، آیین‌نامه‌های اجرایی مربوطه، شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت مربوطه، مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی و ملحوظ داشتن مفاد پیوست‌های ردیف (۳)، نحوه اعطای تسهیلات ارزی فوق‌الذکر با رعایت موارد زیر امکان‌پذیر بوده و بازپرداخت تسهیلات ارزی از محل منابع حساب ذخیره ارزی در چارچوب مفاد ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و آیین‌نامه اجرایی مربوطه و اصلاحات آن (پیوست‌های ردیف (۳)) خواهد بود:

(۱) تعاریف

(۱-۱) دوره استفاده از تسهیلات (Disbursement Period):

از تاریخ پاداشدن اولین اعتبار اسنادی گشایش‌یافته آغاز می‌گردد و می‌بایست تاریخ دقیقی به‌عنوان آخرین فرجه برداشت از محل تسهیلات مشخص شود.

(۱-۲) دوره تنفس (Grace Period):

شروع دوره تنفس پس از استفاده کامل از تسهیلات یا پایان دوره استفاده از تسهیلات (هرکدام که زودتر باشد) خواهد بود و مدت آن طبق تشخیص و نظر آن‌بانک و براساس مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

(۱-۳) دوره بازپرداخت تسهیلات (Repayment Period):

دوره‌ای است که در طی آن تسهیلات اعطایی بازپرداخت می‌شود که سررسید نخستین قسط بازپرداخت پس از سپری شدن دوره تنفس خواهد بود.

(۱-۴) مدت دقیق تأمین مالی هر طرح با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط آن‌بانک تعیین می‌گردد، مدت مزبور حداکثر از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که حداکثر ۳ سال آن دوره استفاده و حداکثر ۵ سال آن دوره بازپرداخت خواهد بود. بخشی از حداکثر زمان مجاز دوره استفاده و حداکثر زمان مجاز دوره بازپرداخت با توجه به طرح و به تشخیص بانک عامل به دوره تنفس اختصاص می‌یابد. مگر آنکه براساس مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مدت تسهیلات دوره‌های فوق‌الذکر تغییر یافته باشد.

^۱ وفق بند (د) ماده (۸۵) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، ایفاء باقیمانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخش‌های غیردولتی، خصوصی و تعاونی، بر عهده همین حساب است و ایجاد هرگونه تعهد جدید ممنوع است.

۵-۱) مبنای نرخ سود:

مبنای محاسبه نرخ سود تسهیلات، نرخ لیبور (LIBOR) شش ماهه ارزشهای موضوع قرارداد تسهیلات که در صفحات LIBOR01، LIBOR02 و SIOR سیستم رویترز قابل دسترسی می‌باشند، خواهد بود. در صورت عدم دسترسی به صفحات فوق‌الذکر، نرخ‌های صفحات ۳۷۵۰ و ۲۰۷۸۵ تله‌ریت جایگزین شود.

۲) مبلغ قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تغییرات بعدی آن را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز دریافت نمایند. بانک‌های عامل مجاز هستند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات با متقاضیان از محل حساب ذخیره ارزی، فراتر از مبلغ سقف قرارداد عاملیت فوق‌الذکر اقدام و مراتب را برای صدور اعلامیه مسدودی در هر مورد به اداره عملیات ارزی و اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این بانک اعلام نمایند.

۳) تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف‌های مجاز تسهیلات اعطائی آن بانک با رعایت سقف‌های فردی و باتوجه به ضوابط، مقررات و دستورالعمل‌های صادره توسط واحدها و ادارات ذی‌ربط این بانک منظور و اعطاء گردد.

۴) اعطای تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کانادا، دلار استرالیا، پوند انگلیس، یورو، فرانک سوئیس، ین ژاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است.

۵) نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت پیدا کند نرخ روز بازار خواهد بود.

۶) بانک عامل می‌بایست با توجه به قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به مانده تعهد نشده قرارداد مذکور (امضاء قرارداد با مشتری تعهد محسوب می‌شود)، هر شش ماه یکبار هزینه تعهدی معادل ۱۲۵/۰ درصد در سال محاسبه و به حساب ذخیره ارزی نزد اداره عملیات ارزی این بانک واریز نماید.^۱

۷) اعطای تسهیلات ارزی می‌بایست در چارچوب یکی از عقود اسلامی بین آن بانک و مشتری صورت گیرد.

۷-۱) شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ پادار شدن اولین اعتبار اسنادی مربوطه خواهد بود.

۷-۲) دوره استفاده از تسهیلات حداکثر در سقف‌های مجاز قابل تغییر است. مشروط به اینکه از کل سقف زمانی معین شده (طی تصمیمات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی) برای دوره‌های مذکور تجاوز ننماید.

---

^۱ وفق مفاد بخشنامه‌های شماره ۰۱/۱۰۱۷/۰۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶ و ۰۳۲/۱۰۳۲/۰۶ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۰۱ و نامه عمومی شماره ۸۷/۱۵۰۰۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۱۴ اخذ هزینه تعهد و مدیریت (به استثنای تسهیلات ارزی صادراتی در قالب اعتبار خریدار) از تاریخ ۱۳۸۶/۰۵/۱۶ حذف گردیده است.

۳-۷) از آنجائی که اعطای تسهیلات در چارچوب یکی از عقود اسلامی مجاز است، لذا شرایط بازپرداخت تسهیلات نیز می‌بایستی با رعایت مفاد این دستورالعمل و مقررات حاکم بر عقود اسلامی و حداکثر مدت تأمین مالی (شامل دوره استفاده از تسهیلات، دوره تنفس و دوره بازپرداخت) هر طرح به موجب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی تنظیم گردد.

۸) سود تسهیلات توسط بانک عامل در پایان هر شش‌ماه نسبت به مانده استفاده‌شده (یا پرداخت نشده) تسهیلات محاسبه می‌شود.

۸-۱) سود دوره استفاده از تسهیلات در چارچوب عقد مربوطه محاسبه و در اقساط دوره بازپرداخت منظور می‌گردد.

۲-۸) نرخ سود تسهیلات اعطایی با توجه به نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین‌المللی (LIBOR) شش‌ماهه به اضافه دودرصد خواهد بود مگر در مواردی که براساس تصمیمات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی نرخ و رویه دیگری تعیین شود.

۳-۸) ۶۰ (شصت) درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل و ۴۰ (چهل) درصد بقیه نیز به حساب ذخیره ارزی واریز گردد. توضیح اینکه نرخ سهم سود بانک حداقل ۲ درصد یا ۶۰ درصد سود تسهیلات اعطایی، هر کدام که بیشتر باشد، خواهد بود.

۴-۸) نحوه محاسبه نرخ سود:

۱-۴-۸) نرخ محاسبه سود تسهیلات نرخ LIBOR شش‌ماهه دو روز کاری قبل از اولین معامله اسناد خواهد بود که شروع دوره محاسبه سود تسهیلات در نظر گرفته می‌شود، نرخ مذکور جهت محاسبه سود در طول دوره شش‌ماهه مربوطه قابل اعمال است و به همین ترتیب نرخ لیبور شش‌ماهه بعدی اعمال و سود محاسبه خواهد شد. در صورت وجود مدت زمانی کمتر از ۶ ماه در پایان دوره استفاده از تسهیلات، مبنای محاسبه نرخ لیبور شش‌ماهه خواهد بود.

۲-۴-۸) در دوره بازپرداخت اقساط نرخ LIBOR شش‌ماهه ۲ روز کاری پیش از شروع هر دوره بازپرداخت اقساط (۶ ماهه) اعمال و محاسبه خواهد شد

۵-۸) آن بانک می‌بایست در سررسید بازپرداخت، اصل و سود سهم دولت را به همان ارز موضوع قرارداد با مشتری پس از چهار روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.

تبصره: با توجه به عدم شمول نرخ LIBOR به کرون سوئد در مورد ارز مزبور نرخ SIOR شش‌ماهه به اضافه ۲ درصد ملاک محاسبه خواهد بود.

۹) استفاده از تسهیلات در چارچوب مقررات مربوط به واردات کالا و خدمات و از طریق افتتاح اعتبار اسنادی دیداری خواهد بود.

۹-۱) برگه‌های ثبت سفارش و اصلاحیه‌های بعدی آن باید به میزان تسهیلات ارزی اعطایی دارای مهر آن بانک با درج عبارت «از محل حساب ذخیره ارزی» بوده و نزد وزارت بازرگانی ثبت سفارش شده باشد. مگر در مواردی که براساس مقررات مربوطه انجام ثبت سفارش نزد وزارت بازرگانی ضروری نباشد.

۹-۲) آن بانک می‌بایست پس از گشایش اعتباراسنادی، اطلاعات ثبت سفارش آن را با هماهنگی مدیریت کل عملیات و تعهدات ارزی این بانک ارسال نماید. (پیوست شماره ۹-۳)

۹-۳) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، با در نظر گرفتن محدوده مجاز دوره‌های استفاده و بازپرداخت تسهیلات امکان پذیر است.

۹-۴) انجام اصلاحات اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، تابع بخش اول مجموعه مقررات ارزی «واردات کالا-خدمت» خواهد بود.

۹-۵) نظر به اینکه وجه اسناد اعتباراسنادی از محل تسهیلات ارزی اعطایی پرداخت می‌شود بنابراین تأمین پیش‌پرداخت ریالی اعتبارات اسنادی توسط متقاضی (بیش از آورده نقدی متقاضی به موجب شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات و عقد مربوطه) موضوعیت ندارد.

۹-۶) درج شرط ارائه گواهی بازرسی در مورد کلیه کالاهای وارداتی، طبق مقررات مربوطه در بخش دوم مجموعه مقررات ارزی «حمل و نقل کالا، بیمه و بازرسی»، در شرایط اعتباراسنادی الزامی خواهد بود.

۹-۷) مهلت گشایش اعتباراسنادی حداکثر یک سال از تاریخ انعقاد قرارداد با مشتری می‌باشد.

۹-۸) آورده نقدی درخواست‌کننده تسهیلات، در صورت نیاز، از محل خرید ارز از آن بانک و یا ارائه ارز توسط متقاضی، قابل تأمین است.

۱۰) پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۰/۱۲۵ درصد در سال تعلق می‌گیرد که می‌بایست هر شش ماه یکبار توسط آن بانک محاسبه و از مشتری دریافت گردد.

تبصره: دریافت معادل ریالی هزینه تعهد متعلقه به بانک عامل از مشتری به نرخ روز امکان پذیر است.

۱۱) بانک عامل می‌بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت حساب‌های تأیید شده براساس دستورالعمل شماره ۸۸۰/مد مورخ ۸۰/۵/۳۰ مدیریت کل امور بین‌الملل و عملیات ارزی این بانک اقدام نماید. (پیوست شماره ۱۰-۳)

۱۲) طبق مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی بازپرداخت تسهیلات ارزی به ارز، ممکن می‌باشد.

تبصره: در صورتی که در اثر تغییر قوانین و مقررات و یا تصمیمات دولت، صدور تمام یا بخشی از کالاها و خدمات واحد تولیدی که تسهیلات برای ایجاد یا توسعه آن دریافت شده است، ممنوع شود و مشتری بانک نتواند درآمد لازم را برای بازپرداخت تسهیلات به ارز تأمین نماید، مراتب جهت اقدامات لازم به این بانک منعکس گردد.

۱۳) تخفیف‌های اعطایی موضوع مناطق محروم طبق مصوبات هیئت‌امنای حساب ذخیره ارزی از سهم سود دولت کسر می‌گردد.

۱۴) آن بانک می‌بایست گزارش اقدامات انجام‌شده و عملکرد قراردادهای منعقد شده را مطابق فرم پیوست (شماره ۱۱-۳) به صورت ماهانه تنظیم نموده یک نسخه از آن را به دبیرخانه هیئت امناء ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یک نسخه به اداره آمار و تعهدات ارزی ارسال نماید.

ج) تسهیلات مالی میان مدت و بلند مدت خارجی (فاینانس - Finance)

در اجرای مصوبات شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ و ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۱۳۸۵/۸/۶، ۱۴۲۰۶۴/ت/۵۳۵۲۸ هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۴ هیئت وزیران و دستورالعمل چگونگی صدور مجوز تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) موضوع مصوبه شماره ۹۶/۱۴۴۷۴۲۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۲ شورای اقتصاد (پیوست شماره ۱-۵) گشایش اعتباراسنادی کالایی، خدماتی و یا کالایی - خدماتی با استفاده از تسهیلات مالی میان/بلند مدت خارجی (فاینانس)، منوط به تأیید شرایط مالی قراردادهای مربوطه از اداره تأمین اعتبارات ارزی بانک مرکزی بوده و پیش از انعقاد قرارداد فی مابین طرفین و با اولویت طرح هایی که دارای نیاز ارزی در دوره ساخت و ارزآوری و یا کاهنده نیاز ارزی در دوره بهره برداری می باشند به تشخیص و تأیید اداره مذکور با رعایت سایر ضوابط مجموعه مقررات ارزی امکان پذیر خواهد بود:

۱) ضوابط قانونی

۱-۱) رعایت مقررات مندرج در برنامه های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و آئین نامه های اجرایی آن و نیز دریافت وثایق کافی و یا تضمین سازمان برنامه و بودجه کشور برای متقاضیان دولتی الزامی است.

۱-۲) اخذ مجوز شورای اقتصاد و مدارک مربوط به انجام مناقصه بین المللی/محدود و یا مجوز ترک تشریفات (برای طرح های بخش دولتی) موضوع جزء (۴) قسمت (ب) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۱۳۸۵/۸/۶ هیئت وزیران در خصوص اصلاح ماده (۸) مصوبه شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ هیئت وزیران.

۱-۳) رایحه مدارک مربوط به جزء (الف) بند (۳) قسمت (ب) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵ هـ مورخ ۱۳۸۵/۸/۶ هیئت وزیران، موضوع انجام مناقصه بین المللی/محدود و یا مجوز ترک تشریفات کمیته سه نفره متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزیر وزارتخانه ذی ربط یا بالاترین مقام اجرایی ذی ربط برای مبالغ بیش از ده میلیون دلار.

۲) ضوابط کلی

۲-۱) قرارداد تجاری و یا پیش فاکتور/فاکتور^۱ فروشنده (حسب مورد هر کدام ملاک اجرا باشد) ضمن تأیید خریدار می بایست به تأیید وزارتخانه ذی ربط نیز رسیده باشد.

^۱ پروفرما (proforma)/اینویس (invoice)

تبصره: بالاترین مقام مربوط به سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات که تحت پوشش وزارتخانه خاصی نمی‌باشند نسبت به تأیید مفاد قرارداد تجاری و یا پیش‌فاکتور/فاکتور اقدام می‌نماید.

۲-۲) در قرارداد تجاری/پیش‌فاکتور/فاکتور می‌بایست مبلغ تجهیزات، لوازم یدکی، کرایه حمل، دانش فنی، خدمات کارشناسی، حق لیسانس، آموزش (داخل و یا خارج کشور) و... به تفکیک از نظر شرح خرید کالا و خدمات، اسناد و مدارک مشخص شده باشد.

تبصره: چنانچه موارد فوق به صورت ربالی در داخل کشور قابل اقدام باشد، اعطای تسهیلات ارزی بابت آن فاقد موضوعیت است.

۲-۳) موضوع، مدت و تعهدات هریک از طرفین در قرارداد یا پیش‌فاکتور/فاکتور منظور شده باشد.

۲-۴) در صورت وجود خدمات در قرارداد تجاری/پیش‌فاکتور/فاکتور، کسور قانونی منطبق با مفاد قسمت (ب) بخش اول این مجموعه پیش‌بینی شده باشد.

۲-۵) دریافت ضمانت‌نامه حسن انجام کار/تعهدات و یا سپرده حسن انجام کار وفق قسمت (ب) بخش اول این مجموعه در قرارداد/پیش‌فاکتور/فاکتور پیش‌بینی شده باشد.

۲-۶) هزینه‌های پیش‌بینی نشده (Provisional Sum) بابت خرید کالا - خدمت با رعایت موارد ذیل قابل قبول است:

۲-۶-۱) هزینه‌های مزبور می‌تواند حداکثر تا ۱۰٪ مبلغ قرارداد تجاری باشد.

۲-۶-۲) پرداخت هزینه‌های مذکور در مقابل ارایه اسناد حمل کالایی و یا صورت‌حساب انجام خدمات (مرتبط با اعتبار اسنادی گشایش‌شده) بایستی در قرارداد تجاری پیش‌بینی شده باشد.

۲-۷) افزایش مبلغ قرارداد تجاری به دلیل انجام کار اضافی (افزایش کالا یا خدمات) که منجر به افزایش مبلغ اعتبار اسنادی گردد، منوط به اصلاح ثبت سفارش مربوطه حداکثر به میزان ۲۵٪ کل مبلغ اولیه قرارداد به شرط ارائه الحاقیه در مورد اعتبارات اسنادی مربوط به بخش دولتی امکان‌پذیر می‌باشد.

۳) ضوابط ارزی/شرایط پرداخت

۳-۱) از آنجایی‌که عمدتاً تأمین مالی بر مبنای حداکثر ۸۵٪ ارزش قرارداد تجاری/پیش‌فاکتور/فاکتور انجام می‌پذیرد، لذا درج حداکثر ۱۵٪ به صورت پیش‌پرداخت یا میان‌پرداخت در اعتبار اسنادی وفق متن قرارداد تجاری/پیش‌فاکتور/فاکتور به شرح ذیل امکان‌پذیر است:

۳-۱-۱) پیش‌پرداخت در مقابل ضمانت‌نامه معتبر بانکی بدون قید و شرط به همان میزان.

۳-۱-۲) میان‌پرداخت در مقابل صددرصد هر بخش از اسناد حمل کالا و یا صورت‌حساب‌های انجام خدمات که به تأیید کارفرما رسیده باشد.

۳-۱-۳) ۸۵٪ از محل تسهیلات فاینانس در مقابل صد درصد اسناد حمل کالا و یا صورت حساب‌های انجام خدمات (که به تأیید کارفرما رسیده باشد) طبق مقررات ارزی مربوط به واردات کالا و خدمت.

۳-۲) در صورت درخواست تأمین مالی تا کل مبلغ (۱۰۰٪) قرارداد تجاری/پیش فاکتور/فاکتور و اعلام آمادگی تسهیلات‌دهنده به ارائه تسهیلات به کل مبلغ مراتب بایستی با هماهنگی قبلی اداره تأمین اعتبارات ارزی صورت پذیرد.

۳-۳) در راستای اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ مجلس شورای اسلامی درخواست تبدیل ارز به ریال (به حساب این بانک) در صورت درخواست برای استفاده در بخش ساخت داخل منوط به رعایت ضوابط و کسب مجوز تأمین کننده تسهیلات امکان پذیر خواهد بود.

۴) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش شده از محل منابع تسهیلات خارجی

۴-۱) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس تا قبل از تاریخ شروع بازپرداخت، مطابق مقررات کلی مربوط به تمدید اعتبارات اسنادی امکان پذیر است.

۴-۲) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس به نحوی که منجر به تمدید دوره استفاده از تسهیلات، تغییر دوره بازپرداخت و یا تعویق شروع دوره بازپرداخت شود با توجه به ضرورت هماهنگی با اعتباردهنده، نیازمند هماهنگی و کسب موافقت قبلی اداره تأمین اعتبارات بانک مرکزی خواهد بود.

۴-۳) چنانچه تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس مستلزم هزینه‌های اضافی شده و هزینه‌های اضافی بر عهده خریدار باشد، لازم است هزینه‌های مزبور توسط وی تأمین گردد.

۵) مراحل اجرایی

۵-۱) پیش دریافت اعتبارات اسنادی فاینانس به شرح زیر است:

۵-۱-۱) صد درصد مبلغ ارزی و یا معادل ریالی پیش پرداخت برای بخش نقدی (حداقل ۵٪) که از محل سهمیه ارزی وزارتخانه مربوطه تخصیص می‌گردد، به هنگام گشایش اعتبار اسنادی دریافت خواهد شد.

۵-۱-۲) دریافت مبلغ ارزی و یا معادل ریالی (بخش حداکثر ۹۵٪) شامل سایر میان پرداخت‌ها و تسهیلات که از محل منابع تسهیلات خارجی (فاینانس) استفاده می‌شود، در زمان گشایش اعتبار اسنادی فاینانس ضرورت ندارد، لیکن دریافت وثایق و تضمین‌های معتبر و کافی با توجه به اعتبار متقاضی و بنابر تشخیص آن مؤسسه اعتباری، ضروری است.

تبصره: گشایش و تمدید سررسید اعتباراسنادی فاینانس (و هزینه‌های مرتبط با آن) برای وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی (که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند)، موکول به ارائه تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور مبنی بر پیش‌بینی بودجه ریالی لازم به‌منظور پرداخت معادل ریالی بخش فاینانس شامل اقساط و هزینه‌های تبعی در سررسیدهای بازپرداخت اقساط خواهد بود.

۳-۱-۵) موسسات اعتباری می‌توانند مبلغ ارزی و یا معادل ریالی آن بخش از پیش‌پرداخت ارزی اعتبارات اسنادی که با استفاده از تسهیلات فاینانس توسط بخش خصوصی گشایش می‌شوند با توجه به قرارداد تأمین مالی مربوطه (تأیید شده از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک) را به‌هنگام گشایش اعتبار اسنادی دریافت نموده و مابقی معادل ریالی بخش نقدی اعتباراسنادی به‌میزان ارزش اسناد کالای حمل‌شده در هر مرحله و یا ارزش صورت‌حساب خدماتی دریافتی از کارگزار را به تناسب دریافت نمایند. بدیهی است دریافت وثایق و تضمین‌های معتبر و کافی برای مانده بخش نقدی و مبالغ فاینانس با تشخیص و مسئولیت مؤسسه اعتباری گشایش‌کننده اعتباراسنادی خواهد بود.

۲-۵) نرخ هزینه تسهیلات و سایر کارمزدها و هزینه‌ها باید مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب مفاد بخشنامه‌های بانک مرکزی تعیین می‌گردد.

۳-۵) رعایت دقیق اجزاء (۱) الی (۴) بند (الف) تبصره (۵) مصوبه شماره ۶۹۸۰۷/ت/۳۵۹۱۵-هـ مورخ ۱۳۸۵/۸/۶ هیئت وزیران در خصوص اصلاح ماده (۸) مصوبه شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲-هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ هیئت وزیران توسط مؤسسه اعتباری الزامی است.

۴-۵) اداره نظارت ارز بانک مرکزی نامه (گواهی) تحت عنوان "مسدودی سهمیه ارزی" با ذکر مبلغ شامل اصل و هزینه‌های جانبی تسهیلات و نوع ارز قرارداد/پیش‌فاکتور/فاکتور و ردیف سهمیه ارزی مربوط به نام مؤسسه اعتباری صادر خواهد نمود.

۵-۵) لازم است مؤسسه اعتباری با بررسی قرارداد تجاری/پیش‌فاکتور/فاکتور و انطباق آن با مقررات ارزی در مهلت تعیین‌شده مراتب را با تکمیل فرم پیوست‌های شماره (۵-۲) و (۵-۳)، مراتب به اداره تأمین اعتبارات ارزی بانک مرکزی به‌منظور انتخاب منبع (منابع) تأمین مالی کننده اعلام نماید و مجوز انعقاد قرارداد تأمین مالی را از اداره مزبور دریافت نماید.

۵-۶) در مواردی که وزارت امور اقتصادی و دارایی بازپرداخت تسهیلات میان مدت و بلندمدت اعتباردهندگان خارجی که برای اجرای طرح‌های برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد استفاده شبکه بانکی و دستگاه‌های اجرایی قرار گرفته است را تضمین می‌نماید، رعایت مقررات مندرج در تبصره (۲۲) قانون برنامه دوم و ماده (۸۵) قانون برنامه سوم و آئین‌نامه اجرایی آن با دریافت وثایق کافی یا تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور بابت اشخاص غیردولتی/دولتی حسب مورد الزامی است.

۵-۷) انجام سایر اقدامات پس از انعقاد قرارداد تأمین مالی در اجرای جزء (۶) بند (الف) تبصره (۵) مصوبه مزبور توسط بانک عامل الزامی است. بدیهی است در صورت عدم دریافت اصل گواهی(های) ثبت آماری ظرف حداکثر مدت ۲ هفته از اداره نظارت ارز، می‌بایست پیگیری‌های لازم را برای وصول گواهی(های) موردنظر به عمل آورند.

۵-۸) اطلاعات اعتبارات اسنادی مفتوحه توسط مؤسسه اعتباری در سامانه سمتاک ثبت گردد.

۶) سایر

۶-۱) مواردی که متقاضی استفاده از تسهیلات، بخش غیردولتی است رعایت "ضوابط قانونی" جزءهای (۲) و (۳) بند (۱) این بخش موضوعیتی نخواهد داشت.

۶-۲) رعایت سایر مفاد مصوبات فوق‌الذکر (پیوست‌های این بخش) و نیز مفاد کلیه بخش‌های مجموعه مقررات ارزی و دستورالعمل‌های ابلاغی سایر ادارات ذی‌ربط این بانک مورد تأکید است.

۶-۳) ورود بانک‌های عامل به فرآیند دریافت تسهیلات ارزی در قالب ارائه تعهداتی تحت عنوان نامه جنبی (Side Letter) یا عناوین دیگر، مشروط بر آنکه ضمانت‌نامه بانکی تلقی نگردیده و تعهد بانک صرفاً پس از دریافت تسهیلات، قطعی شود و بانک ملزم به پرداخت، پیش از سررسید/سررسیدهای تنظیم‌شده در قرارداد تسهیلات نگردد، بلامانع است. ضمناً متون مربوطه می‌بایست پیش از امضاء و ارائه به طرف‌های خارجی، مورد بررسی و تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک قرار گیرد.

۶-۴) دریافت تسهیلات تحت عناوین اعتبار فروشنده (Supplier's Credit) و نظایر آن، مشمول طی ترتیبات دریافت تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) بوده و مستلزم انجام هماهنگی با اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک می‌باشد.

۶-۵) لازمه دریافت تسهیلات ارزی، نیاز ارزی طرح در زمان اجراء و همچنین ارزآوری طرح در زمان بازپرداخت می‌باشد. برای آن بخش از طرح که با استفاده از امکانات داخلی کشور انجام می‌شود، دریافت تسهیلات ارزی مجاز نبوده و موارد استثناء مستلزم کسب اجازه از بانک مرکزی می‌باشد.

د) تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس Re-Finance)

نحوه و شرایط استفاده از تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس) با دوره بازپرداخت حداکثر یک‌ساله برای واردکنندگان در قالب گشایش اعتبارات اسنادی بابت واردات کالا به مقصد سرزمین اصلی، به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱) اخذ تأیید شرایط مالی قراردادهای تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس) از اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک پیش از انعقاد قرارداد فی مابین طرفین، الزامی بوده و انعقاد قرارداد تأمین مالی فراتر از یک‌سال با بانک‌های کارگزار، منوط به اخذ مجوز موردی از اداره مذکور خواهد بود.

۲) واردکنندگان می‌توانند از طریق مؤسسات اعتباری مجاز با ضوابط مندرج در این قسمت پس از اخذ مجوز از وزارتخانه ذی‌ربط و نیز تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شمولیت تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس) به کالاهای وارداتی ثبت‌سفارش مربوطه، اقدام نمایند.

تبصره: استفاده از تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس) در ارتباط با شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به دولت منوط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و یا ذی‌حساب دستگاه ذی‌ربط مبنی بر عدم استفاده از منابع بودجه عمومی کشور بابت ثبت‌سفارش مربوطه با رعایت شرایط مندرج در این بخش امکان‌پذیر خواهد بود.

۳) مراحل اجرایی

۳-۱) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتباراسنادی (به صورت پیش‌دریافت) به‌هنگام گشایش اعتباراسنادی که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

۳-۲) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتباراسنادی (به صورت میان‌دریافت) به‌هنگام اولین معامله اسناد که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

تبصره: تا مرحله اولین معامله اسناد حداقل ۲۰٪ توسط تسهیلات‌گیرنده (سهام‌الشرکه متقاضی) به صورت ارزی تأمین و مابقی به صورت تسهیلات از محل تسهیلات مالی کوتاه‌مدت خارجی (ریفاینانس-منابع بانک کارگزار) تأمین می‌گردد که حسب اسناد واصله به تفکیک آورده متقاضی و بخش تسهیلاتی مستهلک (تسهیم) می‌گردد.

۳-۳) به‌هنگام بازپرداخت تسهیلات، می‌بایست مطابق قرارداد منعقد، ارز مربوطه تا سررسید توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری به منظور تسویه با کارگزار ارائه گردد.

۴-۳) تغییر درصدهای تعیین شده فوق و نحوه اجرا، در صورت تبیین شیوه پرداخت مبلغ اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک امکان پذیر است.

۵-۳) متقاضی موظف است به میزانهای مقرر تا تاریخهای تعیین شده نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت پذیرد، نرخ هزینه تسهیلات باید عیناً مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذی ربط این بانک خواهد بود. ضمناً مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارت‌های احتمالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین با توجه به قراردادهای منعقد و در چارچوب دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذی ربط این بانک، اقدام خواهد نمود.

۴) قراردادهای تسهیلات ریفاینانس به ارز منعقد می گردند و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان پذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

۵) مؤسسات اعتباری می بایست درخواست استفاده از تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس) توسط بانک مرکزی را برای هر مورد ثبت سفارش، به اداره تأمین اعتبارات ارزی ارسال نمایند. اداره تأمین اعتبارات ارزی نسبت به تعیین خط اعتباری اقدام و مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام می نماید.

تبصره: در صورت پیش بینی صدور **Letter Of Inclusion** در متن قرارداد، مؤسسه اعتباری پس از گشایش اعتبار اسنادی، می بایست نسخه‌ای از متن اعتبار اسنادی گشایش یافته را جهت صدور **Letter Of Inclusion** به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال نماید.

۶) مؤسسات اعتباری می توانند با موافقت اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک و با مسئولیت خود نسبت به انعقاد قرارداد تأمین مالی کوتاه مدت حداکثر یک ساله (ریفاینانس) با شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور اقدام نمایند. در این موارد نیازی به صدور **Letter Of Inclusion** نمی باشد.

۷) تسهیلات فوق باید در سقفهای مجاز تسهیلات اعطایی مؤسسه اعتباری با رعایت سقفهای فردی و بخشی و با توجه به ضوابط، مقررات و دستورالعملهای صادره توسط ادارات ذی ربط این بانک لحاظ و اعطاء گردد. استفاده از تسهیلات مالی کوتاه مدت خارجی (ریفاینانس)، از زمان معامله اسناد، اعطای قطعی تسهیلات به مشتری است.

۸) اطلاعات اعتبارات اسنادی مفتوحه می بایست توسط مؤسسه اعتباری با هماهنگی اداره آمار و تعهدات ارزی در سامانه سمتاک ثبت گردد.

۹) استفاده از دیگر ابزارهای پرداخت (اعم از حواله) به جای اعتبار اسنادی، منوط به تبیین سازوکار پرداخت وجه اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید موضوع از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

۱۰) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

هـ) تسهیلات گروه بانک توسعه اسلامی (IDB)

۱) تسهیلات میان‌مدت و بلندمدت گروه بانک توسعه اسلامی (IDB) استفاده از تسهیلات میان‌مدت و بلندمدت پروژه‌ای جهت تأمین مالی طرح‌های دولتی و غیردولتی واجد شرایط تابع الزامات و مقررات استفاده از طرح‌های فاینانس موضوع قسمت (ج) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.

۲) تسهیلات کوتاه‌مدت گروه بانک توسعه اسلامی (ITFC) تسهیلات مالی اخذ شده از گروه بانک توسعه اسلامی ITFC با دوره بازپرداخت حداکثر دو سال. تبصره: در صورت ارائه تسهیلات با دوره بازپرداخت بیش از دو سال، اخذ مجوز از اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ضروری می‌باشد.

۳) شرایط استفاده از تسهیلات کوتاه‌مدت

۳-۱) درخواست استفاده از تسهیلات مذکور باید از طریق وزارتخانه ذی‌ربط به سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران ارائه و پس از اخذ مجوزهای مربوطه به مؤسسات اعتباری مجاز ارائه گردد.

۳-۲) نسخه‌ای از قرارداد مالی را به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و تأییدیه اداره مذکور در خصوص شرایط مالی قرارداد را دریافت نمایند. ضمناً تأیید شرایط حقوقی و اجرایی این‌گونه قراردادها به تشخیص و مسئولیت مؤسسات اعتباری و با توجه به مقررات مربوطه خواهد بود.

۳-۳) پس از انعقاد قرارداد تأمین مالی، لازم است اطلاعات مربوط به اخذ تسهیلات از جمله نام تسهیلات‌گیرنده، مبلغ و ارزش تسهیلات، نوع تسهیلات (مراجعه، استصناع و ...)، نرخ سود تسهیلات، شماره و تاریخ قرارداد به اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و پس از گشایش اعتبارات اسنادی مربوطه، آمار مصرف تسهیلات طبق پیوست شماره (۱-۶) به صورت جداگانه در پایان هر ماه به اداره مذکور و اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ارسال گردد.

۴) شرایط لازم برای افتتاح اعتبار اسنادی

۴-۱) انجام ثبت سفارش در وزارت صنعت، معدن و تجارت الزامی است.

۴-۲) پس از انعقاد قرارداد توسط خریدار و IDB و ملحوظ داشتن مفاد بند (۳) فوق، افتتاح اعتبار اسنادی صرفاً به درخواست متقاضی که قرارداد تأمین مالی را امضاء نموده است، مجاز می‌باشد.

۳-۴) اطلاعات تسهیلات می‌بایست مرتباً در سامانه مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ثبت گردد.

۴-۴) اصلاح اعتبار اسنادی به دفعات پس از طی مراحل «اصلاحیه» ثبت سفارش وزارت صنعت، معدن و تجارت مشروط به رعایت شرایط قرارداد تأمین مالی امکان‌پذیر بوده و تمدید سررسید اعتبارات اسنادی، مشروط به رعایت دوره تأمین مالی مربوطه، تابع مقررات مندرج در بخش اول مجموعه مقررات ارزی می‌باشد.

۵) شرایط لازم برای گشایش اعتبار اسنادی و تسویه

۵-۱) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت پیش‌دریافت) به هنگام گشایش اعتبار اسنادی که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

۵-۲) دریافت حداقل ۱۰٪ (ده درصد) اصل مبلغ اعتبار اسنادی (به صورت میان‌دریافت) به هنگام اولین معامله اسناد که در این ارتباط لازم است ارز مربوطه توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری ارائه گردد.

تبصره: در هنگام معامله اسناد حداقل ۲۰٪ اصل مبلغ اعتبار اسنادی توسط تسهیلات‌گیرنده (سهام‌شکره متقاضی) به صورت ارزی تأمین و مابقی به صورت تسهیلات از محل منابع بانک توسعه اسلامی (ICD, ITFC, IDB و ... حسب مورد) تأمین می‌گردد.

۳-۵) به هنگام بازپرداخت تسهیلات، می‌بایست مطابق قرارداد منعقد شده، ارز مربوطه تا سررسید توسط متقاضی (تسهیلات‌گیرنده) تأمین و به مؤسسه اعتباری به منظور تسویه با کارگزار ارائه گردد.

۴-۵) تغییر درصدهای تعیین شده فوق و نحوه اجرا، در صورت تبیین شیوه پرداخت اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک امکان‌پذیر است.

۵-۵) متقاضی موظف است به میزان‌های مقرر تا تاریخ‌های تعیین شده نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت‌پذیرد، نرخ هزینه تسهیلات باید عیناً مطابق مفاد قرارداد تأمین مالی خارجی برای متقاضی اعمال گردد و سقف کارمزدهای دریافتی در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این بانک خواهد بود. ضمناً مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارت‌های احتمالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین با توجه به قراردادهای منعقد شده و در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این بانک، اقدام خواهد نمود.

۶) قراردادهای تسهیلات به ارزش منعقد می‌گردند و استفاده‌کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین‌ارز تا سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

۷) هزینه تعهد و مدیریت

هزینه تعهد و مدیریت و سایر هزینه‌ها منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک خواهد بود.

۸) استفاده از منابع بانک توسعه اسلامی در ارتباط با شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به دولت منوط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور و یا ذی‌حساب دستگاه ذی‌ربط مبنی بر عدم استفاده از منابع بودجه عمومی کشور بابت ثبت‌سفارش مربوطه با رعایت شرایط مندرج در این بخش امکان‌پذیر خواهد بود.

۹) صدور ضمانت‌نامه ارزی

در صورت درخواست بانک توسعه اسلامی یا شرکت تأمین مالی اسلامی، صدور ضمانت‌نامه تعهد پرداخت در ارتباط با تسهیلات مزبور جهت بخش دولتی/غیردولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد.

۱۰) سایر مقررات

اعطای تسهیلات ارزی از محل تسهیلات سایر شرکت‌های وابسته به بانک توسعه اسلامی (اعم از شرکت اسلامی توسعه بخش خصوصی ICD و ...) با رعایت شرایط و ضوابط مجموعه مقررات ارزی و اخذ مجوز از اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک امکان‌پذیر است.

۱-۱) استفاده از دیگر ابزارهای پرداخت (اعم از حواله) به جای اعتبار اسنادی، منوط به تبیین سازوکار پرداخت وجه اسناد و نحوه تسویه تسهیلات در پیش‌نویس قرارداد تأمین مالی و منوط به تأیید موضوع از سوی اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک خواهد بود.

۲-۱۰) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

و) تسهیلات بانک تجارت و توسعه اکو (ECO)

به منظور افزایش مبادلات تجاری فی مابین کشورهای عضو اکو، بانک تجارت و توسعه اکو (بانک اکو) تسهیلاتی را از طریق انعقاد قرارداد تأمین مالی فی مابین آن بانک و مؤسسه اعتباری مجاز و یا به صورت مستقیم فی مابین متقاضی و بانک اکو، پس از تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی و با رعایت مجموعه مقررات ارزی و با احراز شرایط ذیل فراهم می نماید.

۱) نوع تسهیلات

۱-۱) تسهیلات کوتاه مدت تجاری (STTF)

اعطای این تسهیلات جهت واردات کالاهای واجد شرایط (پس از انجام ثبت سفارش و اخذ مجوز از وزارتخانه ذی ربط و نیز اخذ تأییدیه وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر شمولیت تسهیلات بانک ECO به کالاهای وارداتی ثبت سفارش مربوطه) از کشورهای عضو سازمان اکو با دوره بازپرداخت حداکثر یک سال از تاریخ دریافت تسهیلات می باشد. تبصره ۱: شرایط مالی قراردادهای مربوطه باید بدو توسط اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تأیید شود.

تبصره ۲: افزایش دوره بازپرداخت حداکثر تا دو سال به تشخیص مؤسسه اعتباری و پس از اخذ تأییدیه بانک تجارت و توسعه اکو و اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

۱-۲) تسهیلات میان مدت برای شرکت های کوچک و متوسط (SME)

اعطای تسهیلات مزبور به مؤسسات اعتباری مجاز برای تأمین مالی طرح های شرکت های کوچک و متوسط (SME) براساس تعاریف و ضوابط بانک تجارت و توسعه اکو. تبصره: شرایط مالی قراردادهای مربوطه باید بدو توسط اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک تأیید شود.

۱-۳) تسهیلات میان مدت و بلندمدت برای تأمین مالی پروژه

استفاده از تسهیلات میان مدت و بلندمدت پروژه ای جهت تأمین مالی طرح های دولتی و غیردولتی واجد شرایط، تابع الزامات و مقررات استفاده از طرح های فاینانس موضوع قسمت (ج) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود. اعطای این تسهیلات به صورت موردی جهت تأمین مالی طرح های واجد شرایط ارائه می گردد. شرایط مالی هر قرارداد منعقد (فی مابین بانک اکو و متقاضی)، شامل نرخ هزینه تسهیلات و کارمزدها (هزینه مدیریت، هزینه تعهد و ...) بایستی قبل از امضاء طرفین به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک برسد. متعاقباً مؤسسه اعتباری نیز از طریق گشایش اعتبار اسنادی و یا از طریق سایر روش های پرداخت اعلام شده، اقدامات مقتضی را به منظور واردات کالا - خدمت جهت اجرای پروژه ها به عمل می آورد.

۲) اطلاعات مرتبط با تسهیلات کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت می‌بایست از طریق سامانه سمتاک به اداره آمار و تعهدات ارزی این‌بانک ارسال گردد.

۳) قرارداد و نوع ارز تسهیلات

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارز منعقد می‌گردند و نوع ارز تسهیلات یورو بوده و استفاده‌کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارز در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان‌پذیر نبوده و اخذ وثایق، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه‌های ارزی مربوطه توسط مؤسسات اعتباری دریافت خواهد شد. ضمناً چنانچه به‌رغم انعقاد قرارداد/تعهد پرداخت یوروئی، امکان پرداخت وجه اسناد به ذینفع با ارز مزبور (یورو) میسر نشود، معادل یورویی آن می‌بایست با ارزش‌های مورد قبول مؤسسه اعتباری به همراه سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین احتمالی در روز بازپرداخت از مشتری اخذ گردد. لازم است وثیقه‌های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدشوندگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات، حقوق مؤسسه اعتباری در حداقل زمان استیفاء گردد.

تبصره: متقاضی موظف است به‌میزان‌های مقرر در تاریخ‌های تعیین‌شده، نسبت به تأمین و پرداخت وجه ارزی اقدام نماید و چنانچه تأمین وجه ارزی با تأخیر صورت پذیرد، مؤسسه اعتباری نسبت به دریافت هزینه یا خسارت‌های احتمالی و وجه التزام تأخیر تأدیه دین با توجه به قراردادهای منعقد و در چارچوب دستورالعمل‌های صادره توسط ادارات ذی‌ربط این‌بانک، اقدام خواهد نمود.

۴) نرخ سود تسهیلات

نرخ سود تسهیلات کوتاه‌مدت و میان‌مدت اعطایی به مشتری توسط مؤسسه اعتباری، متفاوت از نرخ سود قرارداد منعقد مؤسسه اعتباری با بانک تجارت و توسعه اکو بوده و نرخ سود تسهیلات بابت تأمین مالی پروژه توسط بانک اکو تعیین می‌شود.

۵) وجه التزام تأخیر تأدیه دین تسهیلات

وجه التزام تأخیر تأدیه دین توسط مؤسسه اعتباری و در چارچوب مفاد آیین‌نامه‌های مربوطه با توجه به شرایط قرارداد منعقد با بانک تجارت و توسعه اکو و تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این‌بانک تعیین و به‌صورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی خواهد رسید.

۶) هزینه تعهد و مدیریت

هزینه تعهد و مدیریت و سایر هزینه‌ها منوط به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک خواهد بود.

۷) صدور ضمانت‌نامه ارزی

در صورت درخواست بانک تجارت و توسعه اکو، صدور ضمانت‌نامه تعهد پرداخت در ارتباط با تسهیلات مزبور جهت بخش دولتی/غیردولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد. (۸) هرگونه تغییر، اصلاح یا مغایرت اسناد مرتبط با ابزارهای پرداخت (اعم از اعتباراسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی) با رعایت مفاد این دستورالعمل، تابع ضوابط مقرر در بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا-خدمت) خواهد بود.

ز) تسهیلات گروه بانک جهانی (W.B)

استفاده از تسهیلات بانک جهانی جهت اجرای طرح‌های مورد تأیید سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران مستلزم اخذ تأییدیه اداره تأمین اعتبارات ارزی این بانک بوده و امکان ارسال تأییدیه و دریافت آن و ارائه صورت حساب گردش عملیات حساب‌های مربوط به بانک جهانی، با رعایت قانون مقررات صادرات و واردات و با ثبت در سامانه پرتال ارزی به شرح ذیل می‌باشد:

۱) واریز سوئیفت‌های واصله از بانک کارگزار در چارچوب تسهیلات مالی بانک جهانی به حساب‌های مخصوص ارزی که طبق مقررات مربوطه نزد شعب مؤسسه اعتباری به نام دستگاه‌ها/سازمان‌های استفاده‌کننده از تسهیلات به همین منظور افتتاح گردیده یا خواهند شد، با هماهنگی اداره عملیات ارزی این بانک با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکان‌پذیر می‌باشد. استفاده از منابع ارزی مورد بحث در چارچوب ضوابط و مقررات ارزی امکان‌پذیر خواهد بود.

۲) انتقال وجوه ارزی که به موجب تقاضای دستگاه‌ها/سازمان‌های استفاده‌کننده از تسهیلات به‌طور مستقیم توسط بانک جهانی به حساب‌های ارزی شرکت‌ها/پیمانکاران و مهندسی مشاور ایرانی طرف قرارداد دستگاه‌های مزبور حواله می‌گردد، به حساب‌های مندرج در سوئیفت اعم از حساب‌های مخصوص و حساب جاری پیمانکاران و شرکت‌های ایرانی نزد شعب مؤسسه اعتباری با هماهنگی اداره عملیات ارزی این بانک امکان‌پذیر می‌باشد. استفاده از منابع ارزی مورد بحث در چارچوب ضوابط و مقررات ارزی امکان‌پذیر خواهد بود.

۳) پس از دریافت پیام سوئیفت از اداره عملیات ارزی این بانک و وصول ارز توسط شعب مؤسسه اعتباری جهت واریز آن به حساب‌های ارزی فوق، لازم است در هر مورد به میزان ارز حواله شده، اطلاعات و اسناد مربوطه را به اداره مذکور ارسال نمایند.

۴) در رابطه با مصارف ریالی طرح/پروژه که می‌بایست از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه مورد پوشش قرار گیرد ارز مذکور به حساب این بانک خریداری و یا از طریق مؤسسه اعتباری در سامانه نیما به فروش رسیده و وجوه ریالی با رعایت مقررات مربوطه در وجه اشخاص ذینفع مطابق دستور برداشت و معرفی دستگاه‌ها/سازمان‌های استفاده‌کننده از تسهیلات، پرداخت گردد.

۵) نقل و انتقالات مربوط به حساب‌های ارزی مخصوص

انتقال موجودی حساب‌های ارزی مخصوص به خارج از کشور مجاز نبوده، لیکن برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال موجودی این حساب‌ها به جز مراتب مندرج در بند (۴) موکول به رعایت ضوابط ذیل خواهد بود.

۵-۱) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرح‌های موضوع قرارداد به نام سازمان/دستگاه استفاده‌کننده از تسهیلات مشروط بر آنکه ضرورت آن، مورد تأیید دستگاه نیز قرارگیرد، از طریق گشایش اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی و در حد سقف ارزی قرارداد مربوطه و منظورداشتن سایر مقررات ذی‌ربط تحت این دستورالعمل، از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه، امکان‌پذیر خواهد بود.

۵-۲) پرداخت حق‌الزحمه و حق‌المشاوره کارشناسان خارجی استخدام‌شده موردنیاز اجرای طرح‌های موضوع قرارداد و سایر هزینه‌های خدماتی، مشروط بر تأیید آن توسط دستگاه استفاده‌کننده از تسهیلات و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، از محل حساب‌های ارزی ذی‌ربط و با مجوز این‌بانک امکان‌پذیر خواهد بود. انتقال مانده حساب‌های مخصوص به حساب بانک جهانی پس از اتمام و منقضی‌شدن پروژه، صرفاً از طریق اداره عملیات ارزی این‌بانک مجاز خواهد بود.

۶) برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال از محل موجودی حساب جاری ارزی پیمانکاران و شرکت‌های ایرانی تابع ضوابط و شرایط زیر خواهد بود

۶-۱) خرید بخش مازاد بر نیازهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد (ارزهای واریزی از محل حساب‌های ارزی مخصوص و یا مستقیم توسط بانک جهانی) به حساب این‌بانک یا فروش در سامانه نیما از طریق مؤسسه اعتباری در روز درخواست متقاضی امکان‌پذیر می‌باشد.

۶-۲) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرح‌های موضوع قرارداد به نام شرکت‌ها/پیمانکاران/مهندسين مشاور ایرانی از محل موجودی این حساب‌ها (ارزهای واریزی از طریق حساب مخصوص و یا مستقیم توسط گروه بانک جهانی در چارچوب قراردادهای مربوطه) بامنظور داشتن مراتب زیر پس از انجام ثبت‌سفارش و رعایت سایر ضوابط مربوطه امکان‌پذیر خواهد بود:

۶-۲-۱) تأیید درصد، مبلغ ارزی، نوع و ارقام مورد نیاز اجرای قرارداد از قبیل ماشین‌آلات، تجهیزات، لوازم یدکی و ... توسط دستگاه/سازمان استفاده‌کننده از تسهیلات.

۶-۲-۲) مسدود نمودن ارز از محل حساب جاری ارزی موردنظر به‌میزان ارزش ارقام وارداتی توسط مؤسسه اعتباری.

۶-۳) پرداخت هزینه‌های ارزی خدماتی جهت اجرای قراردادها از محل موجودی این حساب‌ها در صورت ارائه تأییدیه ریزفهرست مبالغ خدماتی مزبور از سوی دستگاه/سازمان استفاده‌کننده از تسهیلات امکان‌پذیر خواهد بود.

۷) کلیه وجوه ارزی که حسب تقاضای دستگاه‌های استفاده‌کننده از تسهیلات مستقیماً توسط گروه بانک جهانی جهت واریز به حساب‌های ارزی پیمانکاران طرف قرارداد حواله می‌گردد نیز در هر مورد تابع ضوابط مقرر در بند (۶) می‌باشند.

۸) گشایش اعتباراسنادی به نام دستگاه/سازمان استفاده کننده از تسهیلات یا مجری طرف قرارداد بانک جهانی و یا پیمانکاران طرف قرارداد با تأیید دستگاه/سازمان استفاده کننده از محل تسهیلات مذکور به شکل **Non-Operative** و مشروط به قبول فروشنده مبنی بر دریافت وجه اسناد از محل تسهیلات مربوطه، با رعایت سایر مقررات ذی ربط و منظورداشتن قانون مقررات صادرات و واردات امکان پذیر می باشد.

۹) اقدامات لازم در خصوص ارائه ابلاغیه دریافت و واریز وجوه به حساب های ارزی فوق و نیز ارائه صورت حساب گردش عملیات آنها به گروه بانک جهانی معمول گردد.

۱۰) کلیه اطلاعات مربوط به تسهیلات تحت این دستورالعمل بایستی با هماهنگی ادارات تأمین اعتبارات ارزی و آمار و تعهدات ارزی این بانک در سامانه مربوطه، ثبت گردد.

ح) آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات)

مصوب ۱۳۸۳/۷/۴ شورای پول و اعتبار

به منظور توسعه صادرات جمهوری اسلامی ایران و افزایش توان رقابت صادرکنندگان کالاها و خدمات قابل صدور ایرانی در سایر کشورها، بانکها می توانند با استفاده از منابع ارزی خود، "حساب ذخیره ارزی^۱، تسهیلات دریافتی از سایر بانکها و موسسات خارجی و سایر منابع ارزی نسبت به اعطای تسهیلات در چارچوب این آیین نامه به صورت انفرادی یا سندیکایی اقدام نمایند.

(۱) تعاریف

- ۱-۱) خریدار: واردکننده کالاها و خدمات از ایران در سایر کشورها.
- ۱-۲) فروشنده: صادرکننده کالاها و خدمات از ایران به سایر کشورها.
- ۱-۳) بانک داخلی: هر بانک تجاری یا تخصصی یا هر مؤسسه اعتباری غیربانکی مجاز از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۴) بانک خارجی: بانک فعال در عملیات بانکی بین المللی در سایر کشورها.
- ۱-۵) بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۶) صندوق: صندوق ضمانت صادرات ایران.
- ۱-۷) ضامن: صندوق ضمانت صادرات ایران یا هر مؤسسه بین المللی بیمه ای یا بانکی معتبر که منفرداً یا مشترکاً بازپرداخت تسهیلات در سررسید را ضمانت می نماید.
- ۱-۸) قرارداد تجاری: قرارداد فروش کالاها و خدمات صادراتی منعقد شده بین فروشنده و خریدار یا پروفورم صادره توسط فروشنده و مورد قبول خریدار.
- ۱-۹) قرارداد تسهیلات: قرارداد اعطای تسهیلات منعقد شده بین بانک داخلی (تسهیلات دهنده) از یک سو و بانک/خریدار خارجی یا فروشنده ایرانی (تسهیلات گیرنده) از سوی دیگر.
- ۱-۱۰) اعتبار اسنادی: اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت گشایش شده توسط بانک خارجی به نفع فروشنده در چارچوب آخرین مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی (UCP600).
- ۱-۱۱) اعتبار خریدار (Buyer's Credit): تسهیلاتی که به موجب قرارداد تسهیلات (در ارتباط با صادرات کالا/خدمات) از طریق بانک داخلی (تسهیلات دهنده) در اختیار بانک خریدار خارجی (تسهیلات گیرنده) قرار می گیرد.

---

^۱ استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در چارچوب این آئین نامه منوط به رعایت مقررات و دستورالعمل های مربوط به نحوه استفاده از حساب ذخیره ارزی که از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به آن بانک ابلاغ گردیده و رعایت سایر مقررات مربوطه می باشد.

- ۱۲-۱) اعتبار فروشنده (Supplier's Credit): تسهیلاتی که به موجب قرارداد تسهیلات (درارتباط با صادرات کالا/خدمات) در اختیار فروشنده قرار می‌گیرد.
- ۱۳-۱) ضمانت بازپرداخت: ضمانت‌نامه صادره توسط ضامن، گشایش اعتبار اسنادی مدت‌دار توسط بانک‌های معتبر یا تأیید اعتبارات مدت‌دار توسط بانک‌های معتبر برای تضمین بازپرداخت اصل تسهیلات، سود و سایر هزینه‌های متعلقه.
- ۱۴-۱) تسهیلات میان‌مدت: تسهیلاتی که حداکثر ظرف مدت ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت، تسویه می‌شود.
- ۱۵-۱) نقطه شروع دوره بازپرداخت: در رابطه با صدور کالاهای سرمایه‌ای، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی تاریخ مورد نظر برای شروع دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی با توجه به نوع صادرات و شرایط قرارداد تسهیلات و مسئولیت‌های صادرکننده به تشخیص بانک اعطاءکننده تسهیلات با توجه به یکی از گزینه‌های ذیل تعیین می‌شود:
- ۱-۱۵-۱) تاریخ حمل یا معامله اسناد درمورد تحویل یک‌باره کالا.
- ۲-۱۵-۱) تاریخ حمل عمده (تاریخ حملی که با انجام آن حداقل ۹۰ درصد ارزش کالاها و خدمات صادراتی تحویل می‌شوند).
- ۳-۱۵-۱) تاریخ راه‌اندازی پروژه یا تحویل موقت آن به کارفرما درمورد اجرای پروژه‌ها و خدمات فنی و مهندسی یا ۳۶ ماه پس از اولین برداشت از محل تسهیلات، (هرکدام که زودتر واقع گردد).

۲) ضوابط اعطای تسهیلات صادراتی:

- ۱-۲) بانک‌های داخلی می‌توانند به تشخیص و مسئولیت خود به هر تسهیلات‌گیرنده (بانک/خریدار خارجی و یا فروشنده) مورد قبول خود، تحت قرارداد عمومی و یا قرارداد موردی تأمین مالی صادرات به صورت اعتبار خریدار و یا اعتبار فروشنده به صورت انفرادی یا سندیکایی با رعایت سقف‌های مجاز، تسهیلات اعطا نمایند.
- تبصره: بانک‌های داخلی می‌توانند برای تأمین مالی بخش ایرانی پروژه‌های چند ملیتی در سایر کشورها با بانک‌های خارجی تسهیلات‌دهنده در آن پروژه‌ها مشارکت/هماهنگی و به صورت مستقل و یا سندیکایی تسهیلات اعطا نمایند.
- ۲-۲) اعطای تسهیلات درمقابل پوشش کافی از جمله ضمانت قابل قبول بانک داخلی برای تضمین بازپرداخت تسهیلات و جبران خسارت، امکان‌پذیر است.
- تبصره ۱: صندوق ضمانت صادرات ایران فهرست کشورهای مورد نظر خود برای صدور ضمانت‌نامه تأمین مالی صادرات و اصلاحات بعدی آن را به بانک مرکزی ج.ا. و شبکه بانکی کشور اعلام می‌نماید.

تبصره ۲: چنانچه ضمانت بازپرداخت توسط ضامن، کل مبلغ تسهیلات اعطایی را پوشش ندهد بانک داخلی می‌تواند تضمین اضافی متناسب با مبلغ تسهیلات بدون پوشش مطالبه و یا خود با دریافت هزینه ریسک مناسب برای مبلغ تسهیلات بدون پوشش قبول ریسک نماید.

۳-۲) اعطای تسهیلات موکول به دریافت اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت برای پرداخت مبلغ مندرج در قرارداد تجاری به فروشنده می‌باشد.

تبصره: اعطای تسهیلات خارج از چارچوب اعتبار اسنادی با تشخیص و تقاضای بانک داخلی و موافقت بانک مرکزی امکان‌پذیر است.

۴-۲) اعطای تسهیلات موکول به رعایت ضوابط اعتباری و مقررات داخلی بانک تسهیلات‌دهنده می‌باشد.

۵-۲) تسهیلات مورد نظر صرفاً برای صادرات به کشورهایی اعطا خواهد شد که فاقد تعهدات معوق سامان نیافته به جمهوری اسلامی ایران باشند. نام این کشورها توسط بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام می‌شود.

تبصره ۱: در صورت تضمین بازپرداخت توسط بانک یا مؤسسه معتبر بین‌المللی و یا گشایش اعتبار اسنادی مدت‌دار غیرقابل برگشت توسط این‌گونه بانک‌ها، اعطای تسهیلات به متقاضیان آن کشورها با تشخیص بانک عامل بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: چنانچه صندوق ضمانت صادرات ایران بازپرداخت تسهیلات به این‌گونه کشورها را تضمین نماید، اعطای تسهیلات پس از اخذ مجوز بانک مرکزی مجاز می‌باشد.

۶-۲) تسهیلات مورد نظر برای صادرات کالاها و خدماتی قابل اعطا است که حداقل ۶۰ درصد ارزش آن کالاها ساخت ایران و یا ۶۰ درصد ارزش آن خدمات توسط صادرکنندگان ایرانی قابل ارائه باشند. تشخیص این امر در مورد کالا برعهده دستگاه ذی‌ربط و در خصوص خدمات فنی و مهندسی برعهده کمیته موضوع ماده (۱۹) آیین‌نامه مقررات حمایتی دولت برای صادرات خدمات فنی و مهندسی می‌باشد.

۷-۲) به‌منظور تأمین سرمایه مورد نیاز به ارز در تولید یا تأمین کالاهای صادراتی یا ملزومات موردنیاز پروژه‌های فنی و مهندسی، بانک‌ها مجاز هستند نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی قبل از حمل کالا و یا ارایه خدمات (در سقف نیاز ارزی)، به تولیدکننده یا صادرکننده اقدام نمایند.

۳) مراحل اجرایی اعطای تسهیلات:

۳-۱) بررسی امکان اعطای تسهیلات:

۳-۱-۱) درخواست تأمین مالی از بانک داخلی: تقاضای استفاده از تسهیلات صادراتی با ذکر مبلغ و مشخصات قرارداد تجاری از سوی متقاضی به بانک داخلی ارائه می گردد.

۳-۱-۲) پس از دریافت گواهی اولیه ضامن برای تضمین تسهیلات و اطمینان از گشایش اعتبارات اسنادی و یا تعیین و توافق سایر روشهای پرداخت (با رعایت تبصره ذیل بند (۳-۲))، بانک تسهیلات‌دهنده ضمن بررسی مدارک و انجام مذاکرات و پیش‌بینی منابع لازم، موافقت مشروط خود را به متقاضی اعلام می نماید.

۳-۱-۳) انعقاد قرارداد تسهیلات و نافذ شدن آن: پس از توافق طرفین در مورد کلیه جنبه‌های مالی، حقوقی، اجرایی و ضمانتی، قرارداد تسهیلات امضاء و بین طرفین مبادله می شود. با محقق شدن پیش شرط‌های مورد نظر، بانک تسهیلات‌دهنده موثر شدن قرارداد و موافقت قطعی خود با اعطای تسهیلات را به تسهیلات‌گیرنده اعلام می نماید.

۳-۲) شرایط انعقاد قرارداد تسهیلات: قرارداد تسهیلات باید حاوی جزئیات مالی، حقوقی و اجرایی مورد نظر بانک داخلی از جمله نکات زیر باشد:

۳-۲-۱) مشخصات تسهیلات‌دهنده و تسهیلات‌گیرنده.

۳-۲-۲) مشخصات فروشنده و خریدار - طرف‌های قرارداد تجاری.

۳-۲-۳) مشخصات کالاها و خدمات موضوع قرارداد تجاری.

۳-۴) مبلغ و نوع ارز قرارداد

۳-۵) تعیین نرخ سود تسهیلات اعطایی (شامل هزینه منابع و سود بانک تسهیلات‌دهنده) با مشخص نمودن نرخ پایه برای محاسبه سود (نرخ ثابت یا شناور) و مینا و حاشیه سود در مورد نرخ شناور.

تبصره: نرخ سود تسهیلات ارزی صادراتی جهت طرح‌هایی که دارای پوشش صندوق ضمانت صادرات می باشند، یک درصد کمتر در نظر گرفته می شود.

۳-۶) تعیین نحوه محاسبه و پرداخت سود تسهیلات و سررسیدهای آن در دوره برداشت و بازپرداخت.

تبصره: سود تسهیلات و سایر هزینه‌های مربوط به دوره برداشت در همان دوره و اصل اقساط به همراه سود متعلقه آن در دوره بازپرداخت توسط تسهیلات‌گیرنده پرداخت می شود.

۳-۷) تعیین نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت.

۳-۸) تعیین نرخ هزینه مدیریت و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت.

۳-۹) تعیین وجه التزام پرداخت خسارت تأخیر تأدیه و نحوه محاسبه و پرداخت آن.

۳-۱۰) تعیین مشخصات حساب‌های مربوط جهت وصول اصل، سود و سایر مبالغ قابل پرداخت تحت قرارداد تسهیلات.

۳-۱۱) شرایط نافذ شدن قرارداد تسهیلات: پس از احراز شرایط تعیین شده از سوی بانک تسهیلات دهنده از جمله ضمانت بازپرداخت و تعیین روش پرداخت قابل قبول، موثر شدن قرارداد تسهیلات به صورت کتبی به تسهیلات گیرنده اعلام خواهد شد.

۳-۱۲) دوره برداشت یا استفاده از تسهیلات: از تاریخ موثر شدن قرارداد تسهیلات ضروری است تاریخ دقیقی به عنوان آخرین فرجه برای برداشت تسهیلات مشخص و درج گردد. دوره مذکور با موافقت ضامن و بانک تسهیلات دهنده متناسب با اصلاح قرارداد تجاری قابل تمدید می باشد.

۳-۱۳) شرایط پرداخت مبلغ قرارداد تجاری: در قراردادهای کوتاه مدت تا حداکثر کل مبلغ قرارداد تجاری و در قراردادهای میان مدت هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) مبلغ قرارداد تجاری و حق بیمه ضامن از محل تسهیلات قابل اعطا می باشد.

تبصره: در قراردادهای میان مدت حداقل پانزده درصد (۱۵٪) مبلغ قرارداد تجاری و پانزده درصد (۱۵٪) حق بیمه ضامن می تواند به صورت پیش پرداخت، میان پرداخت و یا ترکیبی از این دو (در قبال اسناد حمل کالا/ارائه خدمات) تا زمان استفاده از تسهیلات توسط خریدار و از طریق بانک داخلی به فروشنده پرداخت گردد.

۳-۱۴) در صورت موافقت بانک تسهیلات دهنده و ضامن با تمدید دوره برداشت تسهیلات، تمدید آخرین فرجه برای نقطه شروع دوره بازپرداخت نیز متناسب با مدت تمدید دوره برداشت بلا مانع خواهد بود، مشروط بر اینکه پس از تمدید، کل مدت دوره قرارداد تسهیلات از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۳-۱۵) تعداد اقساط بازپرداخت و تناوب آنها: برای تسهیلات کوتاه مدت در یک یا چند قسط حداکثر ظرف دوره بازپرداخت و برای تسهیلات میان مدت در اقساط مساوی و متوالی حداکثر شش ماهه، سررسید اولین قسط حداکثر شش ماه پس از نقطه شروع دوره بازپرداخت.

۱۶-۳) دوره بازپرداخت تسهیلات: برای کالاهای مصرفی (تسهیلات کوتاه‌مدت) تا حداکثر دو سال پس از تاریخ معامله هر سری اسناد حمل و برای کالاهای سرمایه‌ای، اجرای طرح و صدور خدمات فنی و مهندسی (تسهیلات میان‌مدت) حداکثر تا ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت به تشخیص بانک اعطاء‌کننده تسهیلات.

۱۷-۳) شرایط تضمین یا وثیقه تسهیلات تعیین‌شده برای کشور و بانک خارجی با هماهنگی ضامن.

۱۸-۳) موارد قصور از ناحیه تسهیلات‌گیرنده و پیامدهای آن (تعلیق قرارداد تسهیلات و تبدیل به حال شدن کل مانده تسهیلات برداشت‌شده).

۱۹-۳) امکان واگذاری مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات به اشخاص ثالث (یا ضامین).

۲۰-۳) مرجع رسیدگی به اختلافات احتمالی طرفین و حل و فصل آنها.

۲۱-۳) قانون حاکم بر قرارداد.

۲۲-۳) التزام ها و شروط ضمن عقد .

۲۳-۳) پیوست‌های مرتبط با امور مالی، حقوقی و اجرایی قرارداد.

۲۴-۳) زبان نگارش قرارداد (حتی‌المقدور به زبان‌های فارسی و انگلیسی).

۴) مراجعه به ضامن و مطالبه وجوه تأدیه‌نشده

هرگاه تسهیلات‌گیرنده در ایفای تعهدات مندرج در قرارداد تسهیلات قصور نماید بانک تسهیلات‌دهنده با توجه به مفاد و شرایط «موارد قصور» مذکور در قرارداد تسهیلات، همزمان اقدامات زیر را انجام خواهد داد:

۱-۴-۱) ارسال اخطار کتبی برای تسهیلات‌گیرنده طبق شرایط قرارداد.

۲-۴-۱) اعلام مراتب به ضامن و بانک مرکزی همراه با اطلاعات لازم.

۳-۴-۱) سایر اقدامات آتی براساس شرایط ضمانت‌نامه ضامن و قراردادهای ذی‌ربط.

۲-۴) مطالبه وجوه تأدیه‌نشده از ضامن:

چنانچه بانک تسهیلات‌دهنده ظرف مهلت مقرر در قرارداد تسهیلات موفق به وصول مطالبات خود از تسهیلات‌گیرنده نشود در پایان مهلت مذکور، مبلغ مورد ضمانت و جبران هزینه‌های متعلقه را مطابق شرایط ضمانت‌نامه از ضامن مطالبه و دریافت خواهد نمود.

۳-۴) واگذاری حقوق بانک تسهیلات‌دهنده به ضامن:

با دریافت مبالغ مورد مطالبه بانک تسهیلات‌دهنده از ضامن، بانک مذکور متناسباً حقوق خود نسبت به قرارداد تسهیلات و یا هرگونه ضمانت و وثیقه مربوط به تسهیلات موردنظر را با توجه به شرایط ضمانت‌نامه به ضامن واگذار خواهد نمود.

۵) موارد پیش‌بینی نشده :

موارد پیش‌بینی نشده در این آیین‌نامه، تابع ضوابط و مقررات مربوط خواهد بود.

ط) آیین نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین المللی)

به منظور حمایت از توسعه صادرات خدمات حمل و نقل و ترانزیت (کالا و مسافر) و افزایش توان رقابت فعالان این صنعت، بانکها مجاز هستند با امضاء قرارداد تسهیلات با متقاضیانی که فعالیت ترانزیتی آنها از طریق مراجع ذی ربط محرز شده است، از محل منابع ارزی خود، با رعایت شرایط ذیل نسبت به تأمین مالی فعالیت‌های مورد نظر اقدام نمایند.

۱) سقف کلی و فردی تسهیلات

سقف کلی و فردی تسهیلات در قالب این آیین نامه بر اساس بند (۳) از قسمت (الف) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.

۲) واجدین شرایط استفاده از تسهیلات

- ۲-۱) خریداران کالاهای موضوع ترانزیت از فروشندگان خارجی.
- ۲-۲) خریداران کالاهای سرمایه‌ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل از جمله کامیون، تریلر، کشتی، هواپیما و ...
- ۲-۳) متقاضیان تسهیلات جهت پرداخت اجاره‌ی تجهیزات لازم برای انجام فرآیند حمل و نقل.
- ۲-۴) پیمانکاران مجری پروژه‌های عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت از قبیل ساخت و تکمیل جاده‌ها و آزادراه‌ها (مندرج در تصویب نامه شماره ۹۹۴۰۸/ت/۴۵۰۲۱ ن مورخ ۱۳۸۹/۵/۶ نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه ساماندهی هماهنگی و توسعه و تشویق امر ترانزیت)، تأسیس و تجهیز پایانه‌های گمرکی ترانزیت و بازارچه‌های مرزی.

۳) انواع تسهیلات

۳-۱) تسهیلات کوتاه مدت

پرداخت تسهیلات برای خرید کالاهای موضوع ترانزیت از فروشندگان خارجی و همچنین اجاره ناوگان حمل و نقل (موضوع بندهای (۲-۱) و (۲-۳)) در قالب تسهیلات کوتاه مدت شش ماهه و حداکثر به میزان ۸۰ درصد مبلغ کالای خریداری شده/قرارداد خواهد بود.

۲-۳) تسهیلات میان مدت

پرداخت تسهیلات برای تأمین مالی خرید کالاهای سرمایه‌ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل و همچنین پروژه‌های عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت (موضوع بندهای (۲-۲) و (۲-۴)) در قالب تسهیلات میان مدت با دوره تأمین مالی حداکثر ۶ سال شامل دوره استفاده حداکثر ۲ سال و دوره‌های تنفس و بازپرداخت، جمعاً ۴ سال (بنا بر تشخیص بانک تسهیلات‌دهنده) و حداکثر به میزان ۷۰ درصد مبلغ قرارداد و حق بیمه ضامن خواهد بود.

تبصره: در موارد خاص، تعیین دوره تأمین مالی مازاد بر ۶ سال منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا خواهد بود.

۴) نرخ سود

نرخ سود مورد انتظار تسهیلات بنابر تشخیص بانک عامل با توجه به نوع قرارداد، نوع ارز و وضعیت اعتباری متقاضی تعیین می‌شود.

۵) هزینه تعهد

نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت مشمول این آئین‌نامه، می‌بایست در قرارداد تسهیلات تعیین شود.

۶) خسارت تأخیر تأدیه دین

نرخ خسارت تأخیر تأدیه دین، حداقل به میزان ۱۲ درصد تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد درج و به امضای متقاضی برسد.

تبصره: هرگونه تغییر در نرخ فوق منوط به اعلام بانک مرکزی ج.ا.ا می‌باشد.

۷) انعقاد قرارداد و دریافت وثائق

قرارداد اعطای تسهیلات به ارز منعقد و بازپرداخت آن در سررسید به همان ارز خواهد بود. وثائق می‌بایست متناسب با هم ارز ریالی کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود مربوطه و سایر هزینه‌های مربوط به ریسک‌های مترتبه، بر اساس نرخ روز ارز در تاریخ تصویب تسهیلات تعیین و توسط بانک عامل دریافت شود.

۸) سایر شرایط

برای خرید کالاهای سرمایه‌ای موضوع بندهای (۲-۲) و (۴-۲)، مراحل ثبت سفارش در وزارت بازرگانی طی شده و شماره ۸ رقمی ثبت سفارش بر اوراق مربوط درج شود. ورود کالاهای موضوع ترانزیت (با مالکیت داخلی و خارجی) که مقصد آن‌ها کشورهای دیگر می‌باشد، نیازی به ثبت سفارش ندارند. پس از انعقاد قرارداد توسط خریدار، پرداخت تسهیلات در قالب افتتاح اعتبار اسنادی یا سایر روش‌های پرداخت وفق بخش اول مجموعه مقررات ارزی انجام خواهد پذیرفت. گشایش اعتبارات اسنادی، تمدید سررسید (با رعایت سقف دوره استفاده)، انجام اصلاحات و ... تابع مقررات مربوطه خواهد بود. اطلاعات تسهیلات پرداختی می‌بایست مرتباً از طریق سامانه مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا ارسال شود.

۹) موارد پیش‌بینی نشده

موارد پیش‌بینی نشده در این آئین‌نامه، تابع آئین‌نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب شورای پول و اعتبار خواهد بود.

ی) تسهیلات برای صادرات (کالا - خدمت) از محل حساب ذخیره ارزی

به موجب مصوبه شماره ۱۰۵/۹۵۵۳ مورخ ۷۹/۱۲/۲۰ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مبلغ پانصد میلیون دلار برای تأمین مالی صادرات کالا و خدمات در قالب اعتبار خریدار و اعتبار فروشنده در چارچوب آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم، تخصیص یافته است. مقتضی است با رعایت شرایط و ضوابط آیین نامه مزبور، مفاد آیین نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب ۷۹/۹/۲۰ شورای پول و اعتبار و اصلاحات بعدی، مفاد قرارداد عاملیت و نکات ذیل نسبت به اعطای تسهیلات ارزی اقدام نمایند:

- ۱) مبلغ قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تغییرات بعدی آن را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز اخذ نمایند.
- ۲) تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف های مجاز تسهیلات اعطایی آن بانک منظور شود.
- ۳) اعطاء تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کانادا، دلار استرالیا، پوند انگلیس، یورو، فرانک سوئیس، ین ژاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است. به منظور نگهداری سقف قرارداد عاملیت می بایست معادل دلاری قراردادهای منعقد به ارزهای غیر دلار را براساس نرخ برابری آنها به دلار آمریکا محاسبه و مراقبت نمایند که مجموع آنها به نرخ روز انعقاد آخرین قرارداد از سقف قرارداد عاملیت تجاوز ننماید. مبنای محاسبه برابری اسعار به دلار آمریکا، نرخ های خرید به خرید ارزها طبق نرخ نامه روزانه این بانک می باشد.
- ۴) نرخ تسعیر تسهیلات اعطایی به ریال در هر مورد که ضرورت پیدا کند، نرخ روز ارز خواهد بود.
- ۵) هزینه مدیریت پس از انعقاد قرارداد به مأخذ ۰/۱۲۵ درصد مبلغ قرارداد محاسبه و از تسهیلات گیرنده اخذ گردد.
- ۶) استفاده از تسهیلات صرفاً در چارچوب مقررات مربوط به صادرات کالا و خدمات خواهد بود. تبصره: مهلت گشایش اعتبار اسنادی حداکثر شش ماه از تاریخ انعقاد قرارداد با تسهیلات گیرنده می باشد.
- ۷) پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۰/۱۲۵ درصد در سال تعلق می گیرد که می بایست هر شش ماه یکبار توسط آن بانک محاسبه و از تسهیلات گیرنده وصول گردد.
- ۸) سود و کارمزد متعلقه در دوره بازپرداخت توسط بانک عامل در پایان هر شش ماه نسبت به مانده استفاده شده تسهیلات محاسبه و از تسهیلات گیرنده اخذ گردد.

تبصره ۱: سود متعلقه در دوره استفاده از تسهیلات محاسبه و به حساب تسهیلات گیرنده منظور و در دوره بازپرداخت به اقساط مساوی همراه اقساط اصل و سود دوره بازپرداخت از تسهیلات گیرنده وصول گردد.

تبصره ۲: بانک‌ها مجاز به اخذ سود و کارمزد روی سود انباشته در دوره استفاده از تسهیلات نمی‌باشند.

۹) آن بانک می‌بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت وضعیت‌های تأیید شده طبق شرایط اعتبارات اسنادی پس از کسر مبلغ پیش پرداخت اقدام و اطلاعات مربوط شامل شماره اعتبار اسنادی، نام تسهیلات گیرنده و مبلغ پرداختی را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام نماید. اداره عملیات ارزی عین ارزش درخواستی را در وجه آن بانک پرداخت خواهد نمود.

۱۰) ضروری است آن بانک در سررسید بازپرداخت اقساط، اصل و سهم سود دولت را به همان ارز موضوع قرارداد طی دو روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.

۱۱) گزارش اقدامات انجام شده و عملکرد قراردادهای منعقد شده مطابق فرم پیوست شماره (۱-۱۰) به صورت ماهانه تنظیم گردیده و یک نسخه از آن به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یک نسخه به این بانک ارسال شود.

ک) دستورالعمل ضمانت‌نامه‌های ارزی

صدور انواع ضمانت‌نامه‌های ارزی مورد نیاز اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و غیر ایرانی، پذیرش و مطالبه ضمانت‌نامه‌های ارزی با رعایت نکات مشروحه ذیل و سایر مقررات مربوطه امکان‌پذیر است.

۱) تعاریف

در این دستورالعمل، عناوین زیر به‌جای عبارات مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱-۱) مؤسسه اعتباری: بانک، مؤسسه اعتباری غیربانکی یا شعبه بانک خارجی که به‌موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی ج.ا.ا. تأسیس شده و تحت نظارت این بانک قرار دارد. در این دستورالعمل عبارت مؤسسه اعتباری به‌عنوان ضامن یا ضامن متقابل بسته به مورد به کار رفته است.

۱-۲) ضمانت‌نامه عندالمطالبه/ضمانت‌نامه^۱: هر تعهد امضاء شده عندالمطالبه که متضمن تعهد به پرداخت مبلغ معینی در صورت ارائه درخواست مطالبه مطابق است و از رابطه پایه و درخواست صدور ضمانت‌نامه مستقل می‌باشد.

۱-۳) رابطه پایه: به معنای قرارداد، شرایط مناقصه بین ضمانت‌خواه و ذینفع است که ضمانت‌نامه بر اساس آن صادر شده است.

۱-۴) ضامن^۲: طرفی که بنا به درخواست دستوردهنده/ضامن متقابل، ضمانت‌نامه صادر می‌کند.

۱-۵) ضمانت‌نامه متقابل^۳: تعهد امضاء شده که توسط ضامن متقابل به ضامن یا ضامن متقابل دیگر داده می‌شود که آن ضامن یا ضامن متقابل دیگر، ضمانت‌نامه یا ضمانت‌نامه متقابل دیگری صادر کند.

۱-۶) ضامن متقابل^۴: طرفی است که ضمانت‌نامه متقابل به نفع ضامن یا ضامن متقابل دیگری صادر می‌کند.

۱-۷) ضمانت خواه^۵: طرفی که در ضمانت‌نامه به‌عنوان شخصی ذکر شده که تعهداتی را به‌موجب قرارداد (رابطه پایه) در قبال ذینفع بر عهده گرفته است و ضمانت‌نامه برای تضمین ایفای آن تعهدات صادر می‌شود.

---

۱ Demand Guarantee/Guarantee

۲ Guarantor

۳ Counter Guarantee

۴ Counter Guarantor

۵ Applicant

۸-۱) دستوردهنده^۱: طرفی (غیر از ضامن متقابل) که دستور صدور ضمانت‌نامه یا ضمانت‌نامه متقابل را می‌دهد و مسئول تأمین پرداخت به ضامن یا در صورت صدور ضمانت‌نامه متقابل به ضامن متقابل می‌باشد. دستوردهنده ممکن است همان ضمانت‌خواه باشد.

۹-۱) ذینفع^۲: شخصی است که ضمانت‌نامه به‌موجب رابطه پایه به نفع او صادر می‌شود.

۱۰-۱) ارائه مدارک مطابق با شرایط ضمانت‌نامه^۳: ارائه مدارکی است که مطابق با شرایط ضمانت‌نامه و این دستورالعمل بوده و در صورتی که در خصوص آن ضوابط خاصی در ضمانت‌نامه یا این دستورالعمل پیش‌بینی نشده‌است، مطابق با رویه‌های استاندارد بین‌المللی ضمانت‌نامه از جمله مقررات متحدالشکل ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه^۴ باشد.

۱۱-۱) مطالبه^۵: به معنی ارائه مدرک امضاءشده‌ای است که ذینفع تحت ضمانت‌نامه/ضمانت‌نامه متقابل به ضامن/ضامن متقابل ارائه و درخواست پرداخت وجه‌الضمان می‌نماید.

۱۲-۱) مطالبه مطابق^۶: مطالبه وجه ضمانت‌نامه‌ای است که الزامات «ارائه مدارک مطابق با شرایط ضمانت‌نامه/ضمانت‌نامه متقابل» را داشته باشد.

۱۳-۱) خاتمه اعتبار: به معنی تاریخ یا واقعه خاتمه اعتبار ضمانت‌نامه است.

۱۴-۱) انواع ضمانت‌نامه ارزی: منظور ضمانت‌نامه‌های ارزی شرکت در مناقصه، حسن انجام کار، پیش‌پرداخت، استرداد کسور وجه‌الضمان، تعهد پرداخت و سایر تعهداتی که پس از اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. می‌توان برای آن ضمانت‌نامه صادر نمود.

۱۵-۱) ضمانت‌نامه قابل انتقال: ضمانت‌نامه‌ای است که ضامن می‌تواند آن را به درخواست ذینفع موجود (انتقال دهنده) در اختیار ذینفع جدیدی (انتقال گیرنده) قرار دهد.

۱۶-۱) نرخ ارز: قیمت فروش اسکناس ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) است.

۱۷-۱) ابلاغیه ارجاع کار: نامه کارفرما (در سربرگ کارفرما با درج شماره و تاریخ) به پیمانکار (نام کامل پیمانکار/پیمانکاران) مبنی بر پذیرش قیمت پیشنهادی و ارجاع کار با درج نام، سمت و امضاء کارفرما است که حاوی شماره و تاریخ برگزاری مناقصه حسب مورد، موضوع کامل قرارداد، مبلغ کل قرارداد، مبلغ / درصد ضمانت‌نامه حسن انجام کار می‌باشد.

---

1 Instructing Party

2 Beneficiary

3 Complying Presentation

4 Uniform Rules for Demand Guarantees (URDG)

5 Demand

6 Complying Demand

۱۸-۱) سایر مقررات: کلیه ضوابط و مقرراتی که مؤسسه اعتباری به‌هنگام ارائه خدمات موظف به رعایت آن‌ها می‌باشد.

۱۹-۱) سامانه جامع ضمانت‌نامه‌های ارزی: سامانه‌ای که در بانک مرکزی ج.ا.ا راه‌اندازی شده و امکان دریافت تمامی اطلاعات ضمانت‌نامه‌های ارزی صادره توسط مؤسسه اعتباری را به‌طور متمرکز، فراهم می‌سازد.

۲) شرایط عمومی

۲-۱) مؤسسه اعتباری موظف است به‌منظور شناسایی مشتریان، پیش از صدور ضمانت‌نامه اقدامات ذیل را به عمل آورد:

۱-۲) از رعایت قانون مبارزه با پولشویی، قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، آیین‌نامه‌های اجرایی مربوطه، دستورالعمل چگونگی شناسایی مشتریان اعم از داخلی و خارجی^۱ و سایر ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص دستوردهنده، ضمانت‌خواه و ذینفع اطمینان حاصل نماید.

۲-۲) نسبت به اعتبارسنجی دستوردهنده و ضمانت‌خواه (به‌صورت فردی/ذینفع واحد) اقدام نماید. رعایت دستورالعمل‌های ابلاغی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص رفع تعهد ارزی واردکنندگان و صادرکنندگان به‌عنوان یکی از شاخص‌های اعتبارسنجی در بررسی صلاحیت اعتباری دستوردهنده/ ضمانت‌خواه نیز ضروری است.

۳-۲) صدور ضمانت‌نامه برای دستوردهنده و ضمانت‌خواه که وفق مقررات دارای سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده و یا بدهی غیرجاری تعیین تکلیف نشده نزد شبکه بانکی کشور باشد، ممنوع است. در خصوص اشخاص حقوقی، استعلام از سامانه‌های مرتبط برای همه اشخاص شامل صاحبان امضای مجاز و اعضای هیئت مدیره نیز می‌شود.

۴-۲) صدور ضمانت‌نامه به تقاضای اشخاص حقوقی از نوع مسئولیت محدود صرفاً با توثیق صد درصد (۱۰۰٪) عین ارز وجه‌الضمان و یا معادل ریالی آن به نرخ ارز در روز صدور با پوشش ریسک تغییرات و نوسانات نرخ ارز امکان‌پذیر است.

۲-۲) صدور ضمانت‌نامه ارزی تعهد پرداخت بابت تأمین و پوشش تعهدات پرداختی مربوط به واردات کالا و خدمات و تضمین بازپرداخت وام و هر نوع تسهیلات ارزی دریافتی از مؤسسات مالی و بانک‌های خارجی، مجاز نمی‌باشد.

---

^۱ ملاک تعیین شخص حقوقی ایرانی و غیر ایرانی محل اقامت قانونی ثبت‌شده شخص مذکور است. شخصیت حقوقی هر شخص، مستقل از رابطه سهامداری با شرکت‌های مادر و هم‌گروه اشخاص حقوقی مذکور است.

تبصره: صدور ضمانت‌نامه تعهد پرداخت تحت تضمین متقابل بانک‌های خارجی که اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی بانک مرکزی ج.ا.ا، نظر مثبت خود را در خصوص وضعیت مالی - اعتباری آن‌ها اعلام کرده باشد، با قبول مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری بلامانع می‌باشد.

۳-۲) صدور انواع ضمانت‌نامه‌های ارزی موضوع این دستورالعمل با اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا امکان‌پذیر است، مگر مواردی که عبارت " بدون نیاز به اخذ مجوز " تصریح شده باشد. ۴-۲) مؤسسه اعتباری می‌تواند نسبت به صدور انواع ضمانت‌نامه، به استثنای بند (۲-۲) این دستورالعمل، در قبال توثیق صد درصد عین ارز ضمانت‌نامه یا معادل ریالی آن به نرخ ارز در روز صدور با پوشش ریسک تغییرات و نوسانات نرخ ارز (صرفاً برای اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی) با رعایت سایر ضوابط و مقررات بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا اقدام نماید. در این صورت چنانچه ضمانت‌خواه یا دستوردهنده مایل به تعدیل یا جایگزینی وثایق باشد، مؤسسه اعتباری می‌بایست مدارک لازم را به اداره صادرات بانک مرکزی ج.ا.ا جهت اخذ مجوز ارسال نماید.

۵-۲) چنانچه ضمانت‌خواه یا دستوردهنده، نماینده اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی در ایران باشد علاوه بر رعایت ضوابط و مقررات شناسایی مشتریان، رعایت ملاحظات ذیل نیز در خصوص نماینده ضروری است:

۱-۵-۲) شخص حقیقی: دریافت تصویر و اصل پروانه اقامت و گذرنامه معتبر حسب مورد، مدارک محل سکونت در ایران و مدارک بیانگر شغل در ایران اعم از موقت یا دائم.

۲-۵-۲) شخص حقوقی: مجوز فعالیت، گواهی ثبت شخص حقوقی مورد تأیید نمایندگی سیاسی ج.ا.ا. در موطن اصلی متقاضی حسب مورد، اسناد مبین محل فعالیت، گذرنامه و پروانه‌های اقامت معتبر هیئت مدیره شاغل در ایران حسب مورد.

۳-۵-۲) نمایندگان معرفی شده می‌بایست حداقل دارای یکی از انواع حساب‌های بانکی فعال در شبکه بانکی باشند.

۴-۵-۲) وکالت‌نامه و سند اعطای نمایندگی که متضمن حدود اختیارات و مسئولیت‌های نماینده و نحوه اعمال این اختیارات باشد باید دارای ترجمه رسمی بوده، مورد تصدیق دفتر اسناد رسمی قرار گرفته و از اصالت هویت شخص حقیقی و حقوقی در منشأ خارجی اطمینان حاصل شود. بدیهی است ایجاد تعهد ارزی از حیث ضمانت‌نامه نیز می‌بایست جزء اختیارات نماینده پیش‌بینی شده باشد.

۶-۲) مؤسسه اعتباری موظف است هنگام صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی، مدارک مربوطه در چارچوب قرارداد و این دستورالعمل را کنترل و پس از تکمیل نسبت به صدور و یا حسب مورد ارسال درخواست به بانک مرکزی ج.ا.ا. جهت اخذ مجوز صدور ضمانت‌نامه اقدام نماید. ارسال تصاویر مدارک مربوطه از سوی مؤسسه اعتباری به منزله مطابقت مدارک فوق‌الذکر با اصل مدارک، بررسی قرارداد و کنترل شرایط صدور ضمانت‌نامه بر مبنای مفاد قرارداد قلمداد می‌شود.

۷-۲) قرارداد می‌بایست دارای مهر و امضاء طرفین با درج نام و سمت صاحب امضاء مجاز اسناد تعهدآور (حسب روزنامه رسمی) بوده و حاوی موضوع، تاریخ انعقاد، مشخصات کامل طرفین، مبلغ قرارداد و نوع ارز، مدت اجرا، نوع و مبلغ ضمانت‌نامه‌های پیش‌بینی‌شده و یا درصد سهم ضمانت‌نامه نسبت به کل مبلغ قرارداد، شرایط پرداخت، نحوه پرداخت، تاریخ خاتمه قرارداد و ترتیبات آن باشد.

تبصره: مدت اجرای قرارداد می‌بایست معین و مشخص بوده و موکول به انجام کار و یا عملی از طرف پیمانکار به‌منظور اتمام دوره قرارداد (از جمله تحویل موقت یا قطعی پروژه) نباشد. ۸-۲) نام ضمانت‌خواه و ذینفع ضمانت‌نامه با طرفین در قرارداد و سایر مدارک موجود مطابقت داشته باشد.

۹-۲) موضوع ضمانت‌نامه مطابق با موضوع قرارداد باشد.

۱۰-۲) مشخصات ضمانت‌خواه و ذینفع اعم از حقیقی و حقوقی^۱ شامل شماره ملی/شناسه ملی، شماره ثبت اشخاص حقوقی، آدرس و کد پستی در متن قرارداد درج شده باشد. صحت اطلاعات مذکور می‌بایست به نحو مقتضی توسط مؤسسه اعتباری احراز شود.

۱۱-۲) چنانچه در قرارداد، مشارکتی متشکل از چند شخص (حقیقی/حقوقی) مشترکاً و متضامناً مسئول ایفای تعهدات قراردادی در مقابل کارفرما باشند، لازم است سهم‌الشرکه و شرایط صدور ضمانت‌نامه با توجه به مفاد قرارداد منعقد و مشارکت‌نامه بین اعضا مشخص باشد.

تبصره: در صورت عدم درج اطلاعات مورد نیاز در قرارداد، ضمانت‌خواه می‌باید نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز در قالب الحاقیه قرارداد یا اسناد و مدارکی که به عنوان جزئی از قرارداد پیش‌بینی شده، اقدام نماید.

۱۲-۲) کلیه مدارک صادره در خارج از کشور علاوه بر تأیید نمایندگی سیاسی ج.ا.ا. در کشور مورد نظر می‌بایست به تأیید وزارت امور خارجه ج.ا.ا. مبنی بر صحت تأیید نمایندگی مزبور نیز رسیده باشد.

^۱ شناسه ملی اشخاص حقوقی ایرانی می‌باید بر اساس آخرین اطلاعات مندرج در سامانه رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و اتباع بیگانه (حقیقی/حقوقی) بر اساس آخرین اطلاعات مندرج در پایگاه ملی اطلاعات اشخاص خارجی اعلام شود.

۱۳-۲) ارائه ترجمه رسمی کلیه مدارک مربوطه در صورتی که به زبان غیر انگلیسی باشد، الزامی است. در رابطه با زبان انگلیسی اخذ ترجمه رسمی مدارک به اختیار مؤسسه اعتباری می باشد.

۱۴-۲) مؤسسه اعتباری موظف است پیش از صدور ضمانت نامه، نسبت به ثبت مشخصات در درگاه خدمات الکترونیک و اخذ شماره ضمانت نامه (منحصر به فرد) از درگاه مزبور اقدام نماید.

۱۵-۲) ضمانت نامه از تاریخ صدور پادار است مگر اینکه صراحتاً واقعه یا تاریخ مؤخری برای پادار بودن در متن ضمانت نامه ذکر شده باشد. علاوه بر این لازم است پادار شدن ضمانت نامه های پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان منوط به ارائه سندی توسط ضمانت خواه به ضامن مبنی بر وصول وجه پیش پرداخت/کسور وجه الضمان قرارداد منعقد شده یا اعتبار اسنادی شود. پیش بینی نحوه ارائه سند مذکور به ضامن در متن ضمانت نامه ضروری است.

۱۶-۲) نرخ وجه التزام تأخیر تأدیه دین ضمانت نامه های پرداخت شده در چارچوب دستورالعمل های ابلاغی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ی می باشد. نرخ ارز مورد استفاده جهت محاسبه معادل ریالی وجه التزام، نرخ فروش اسکناس ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) است.

۱۷-۲) تعیین سررسید ضمانت نامه حداکثر یک سال از تاریخ صدور و قابل تمدید حداکثر برای دوره های یک ساله بلامانع است.

۱۸-۲) درج عبارت " ضمانت نامه پس از خاتمه از درجه اعتبار ساقط می شود " در متن ضمانت نامه / ضمانت نامه متقابل الزامی است.

۱۹-۲) استفاده از آخرین نسخه مقررات متحدالشکل ضمانت نامه های عندالمطالبه به شرط عدم مغایرت با دیگر مواد این دستورالعمل و همچنین سایر بخشنامه های ابلاغی این بانک، توصیه می شود.

۲۰-۲) مؤسسه اعتباری موظف است متعاقب صدور ضمانت نامه در چارچوب این دستورالعمل، نسبت به تکمیل اطلاعات ضمانت نامه / ضمانت نامه متقابل صادره (اعم از با مجوز و بدون نیاز به اخذ مجوز) در " سامانه جامع ضمانت نامه های ارزی " اقدام نماید. هرگونه تغییر و یا اصلاح ضمانت نامه نیز می بایست در سامانه فوق ثبت شود.

۲۱-۲) در صورت انصراف از صدور ضمانت نامه، مؤسسه اعتباری موظف است مراتب عدم استفاده از شماره ضمانت نامه را در درگاه خدمات الکترونیک ثبت نماید.

۲۲-۲) به منظور جلوگیری از جعل، سوءاستفاده از ضمانت‌نامه‌ها و پیامدهای مترتبه، حفظ منافع ذینفع و فراهم‌سازی اطمینان خاطر برای ذینفع ضمانت‌نامه‌ها، مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به طراحی و پیاده‌سازی سامانه استعلام برخط در پایگاه اطلاع‌رسانی خود اقدام نماید به گونه‌ای که ذینفع ضمانت‌نامه با درج شماره ضمانت‌نامه، شماره ملی/شناسه ملی بتواند از اصالت ضمانت‌نامه صادره اطمینان حاصل نماید.

۳) وثایق و کارمزد صدور ضمانت‌نامه

۳-۱) مؤسسه اعتباری مکلف است قبل از صدور ضمانت‌نامه، با توجه به وضعیت اعتباری دستوردهنده و ضمانت‌خواه در سامانه‌های ذی‌ربط، وثایق لازم و کافی از دستوردهنده اخذ نماید.

۳-۲) مؤسسه اعتباری موظف است بابت وثیقه صدور ضمانت‌نامه حداقل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ ضمانت‌نامه را به صورت یک یا ترکیبی از «وجه نقد»، «طلا»، «اسناد خزانه»، «اوراق قرضه دولتی»، «اوراق خزانه اسلامی»، «اوراق مشارکت منتشره بر اساس مجوز بانک مرکزی ج.ا.ا.»، «سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار»، «حساب‌های پس‌انداز قرض‌الحسنه نزد آن بانک»، «حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار متقاضی نزد سایر مؤسسات اعتباری»، «گواهی‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه عام و خاص»، «اوراق قرض‌الحسنه» یا حساب‌های ارزی شامل «حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ارزی»، «قرض‌الحسنه جاری ارزی» و «قرض‌الحسنه پس‌انداز ارزی نزد مؤسسه اعتباری صادرکننده ضمانت‌نامه» یا سایر مؤسسات اعتباری را اخذ نماید.

۳-۳) نوع و ترکیب الباقی وثایق غیرنقد بر اساس ضوابطی تعیین خواهد شد که هیئت مدیره مؤسسه اعتباری در چارچوب ضوابط و مقررات تعیین و ابلاغ می‌نماید.

تبصره: مؤسسه اعتباری می‌تواند از دریافت وثایق موضوع این ماده بابت صدور ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه صرف‌نظر نماید. در این صورت سایر وثایق نسبت به کل مبلغ ضمانت‌نامه محاسبه خواهد شد.

۳-۴) اخذ سفته ریالی و یا سفته با درج مبلغ ارزی بابت وثیقه مابقی مبلغ ضمانت‌نامه بلامانع است.

تبصره: اخذ سفته (ریالی یا ارزی)، حداقل باید معادل یکصد و بیست درصد (۱۲۰٪) مابقی مبلغ ضمانت‌نامه باشد.

۳-۵) مؤسسه اعتباری می‌تواند بابت وثیقه کل ضمانت‌نامه و یا معادل مابقی مبلغ ضمانت‌نامه، ضمانت‌نامه ارزی سایر مؤسسات اعتباری مجاز داخلی، بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری غیربانکی معتبر خارجی و ضمانت‌نامه‌های ارزی صادره توسط صندوق ضمانت صادرات ایران را با ملحوظ داشتن مفاد بند (۳-۱۱) این دستورالعمل نیز اخذ نماید.

تبصره: پذیرش ضمانت‌نامه صادره توسط بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی خارجی پس از دریافت نظر مثبت اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی بانک مرکزی ج.ا.ا. در خصوص وضعیت مالی - اعتباری آن‌ها و با قبول مسئولیت توسط مؤسسه اعتباری بلامانع است.

۳-۶) ترهین اموال غیرمنقول، سهام شرکت‌های بورسی که نماد آن‌ها در تابلوی اصلی بورس درج شده باشند، کشتی یا هواپیما، حداقل معادل یکصد و پنجاه درصد (۱۵۰٪) ارزش کارشناسی تعیین‌شده توسط کارشناس رسمی دادگستری بابت مابقی مبلغ ضمانت‌نامه بلامانع است.

۳-۷) مؤسسه اعتباری موظف است وجه موجود در حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار و یا سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز/جاری (اعم از ریالی و ارزی) که به‌عنوان وثیقه ضمانت‌نامه صادره در نظر گرفته شده است، به‌میزان وثیقه مورد نظر تا زمان سررسید ضمانت‌نامه مسدود و نگهداری نماید.

۳-۸) نرخ کارمزد ضمانت‌نامه‌های ارزی براساس بخشنامه‌های ابلاغی از سوی اداره ذی‌ربط بانک مرکزی ج.ا.ا. می‌باشد.

۳-۹) اخذ وثایق و کارمزد صدور ضمانت‌نامه صادرات خدمات فنی و مهندسی در چارچوب "آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی" موضوع مصوبه شماره ۴۰۵۲۷/۲۷۰۵۷ مورخ ۱۳۸۹/۲/۸ هیئت محترم وزیران، تابع آیین‌نامه فوق و اصلاحیه‌های مربوطه آن خواهد بود.

۳-۱۰) ملاک محاسبه ارزش ریالی وثایق، نرخ ارز در تاریخ صدور ضمانت‌نامه می‌باشد.

۳-۱۱) توثیق ضمانت‌نامه/ضمانت‌نامه متقابل صادره توسط مؤسسات اعتباری بابت موضوعی غیر از رابطه پایه‌ای که به واسطه آن صادر شده است، امکان‌پذیر نیست.

۴) صدور ضمانت‌نامه

۴-۱) صدور ضمانت‌نامه ارزی شرکت در مناقصه پس از دریافت اسناد مناقصه و دیگر مدارک مورد نیاز مؤسسه اعتباری قبل از برگزاری مناقصه بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. امکان‌پذیر است.

۴-۲) حداکثر مدت زمان اعتبار ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه شش‌ماه از تاریخ برگزاری مناقصه می‌باشد و در صورت ضرورت، حداکثر تا سه ماه دیگر قابل تمدید است.

۴-۳) صدور ضمانت‌نامه حسن انجام کار با ارائه ابلاغیه ارجاع کار معتبر منضم به اسناد مناقصه، پیش‌نویس قرارداد و سایر سوابق مرتبط امکان‌پذیر می‌باشد. در این حالت پیش‌بینی ارائه قرارداد امضاء شده در صورت مطالبه وجه آن، در متن ضمانت‌نامه صادره الزامی است.

۴-۴) صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی مورد نیاز صادرکنندگان کالاهای صنعتی، کشاورزی، معدنی و سایر با ارائه گواهی تأیید صلاحیت ضمانت‌خواه مبنی بر توانایی اجرای قرارداد از وزارتخانه ذی‌ربط و رعایت مفاد این دستورالعمل امکان‌پذیر است.

۴-۵) صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در چارچوب آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی صرفاً با لحاظ نمودن شرایط ذیل و رعایت سایر مفاد این دستورالعمل امکان‌پذیر است.

۴-۵-۱) ارائه گواهی تأیید صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور.^۱

۴-۵-۲) در مورد ضمانت‌نامه‌های حسن انجام کار، پیش‌پرداخت و استرداد کسور وجه‌الضمان، علاوه بر گواهی تأیید صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور، ارائه گواهی کارگروه ماده (۱۹) مستقر در سازمان توسعه تجارت ایران حاوی سقف مبلغ ضمانت‌نامه و مبلغ کل قرارداد.

۴-۵-۳) صدور ضمانت‌نامه در چارچوب تبصره ماده (۲) آیین‌نامه مذکور صرفاً با تصریح استفاده از تسهیلات تبصره فوق در متن مجوز کارگروه ماده (۱۹) امکان‌پذیر است.

۴-۵-۴) صدور ضمانت‌نامه در مقابل ۲ درصد وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول شبکه بانکی و ۹۸ درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت‌نامه قابل انجام است.

۴-۵-۵) نرخ کارمزد صدور ضمانت‌نامه حداکثر ۰/۵ درصد معادل ریالی ارزش ضمانت‌نامه در سال به نرخ ارز روز صدور می‌باشد.

۴-۵-۶) در صورت مطالبه وجه ضمانت‌نامه، رعایت مفاد ماده (۷) آیین‌نامه مزبور مبنی بر تعقیب قانونی توسط مؤسسه اعتباری جهت وصول مطالبات از صادرکننده و واریز آن (معادل وجوه دریافتی از بودجه عمومی) به حساب درآمد عمومی، الزامی است.

۴-۶) صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی مورد نیاز پیمانکاران، مشاوران و سازندگان داخلی که امور خدمات مهندسی مشاور، طراحی، ساختمانی، تأسیساتی، تجهیزاتی و سایر را در داخل کشور در چارچوب ضوابط و مقررات اجرا می‌کنند با رعایت شرایط و نکات ذیل امکان‌پذیر می‌باشد:

۴-۶-۱) سهم ارزی و ریالی می‌بایست به تفکیک در قرارداد منظور شده باشد. مگر در مواردی که طبق مقررات ارزی کشور و یا به موجب قوانین خاص وجه موضوع قرارداد به صورت ارزی تجویز شده باشد.

۴-۶-۱-۱) سهم ارزی: خرید کالا و خدمات از خارج کشور شامل تجهیزات، لوازم یدکی، کرایه حمل (در صورت خرید به صورت CFR و سایر ترم‌های مشابه)، دانش فنی، خدمات کارشناسی، حق لیسانس، آموزش در خارج از کشور و... است.

۴-۶-۱-۲) سهم ریالی: کلیه هزینه‌های داخل کشور اعم از ساخت داخل، کارهای ساختمانی، حمل و نقل داخلی، هزینه اقامت، رفت و آمد، هزینه‌های دفتری، قسمتی از حقوق کارکنان خارجی و... می‌باشد.

---

^۱ در رشته‌ها و زمینه‌های خاصی که سازمان یادشده گواهی تأیید صلاحیت صادر نمی‌نماید، تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) آیین‌نامه مزبور ملاک عمل خواهد بود.

۲-۶-۴) صدور ضمانت‌نامه ارزی صرفاً بابت بخش ارزی قرارداد و احراز مستندات مربوط به خرید کالا و خدمت از خارج از کشور امکان‌پذیر است. در خصوص ضمانت‌نامه حسن انجام کار ارائه پروفرما(های) فروشنده/فروشنندگان خارجی و در خصوص ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت، تأیید اسناد توسط اتاق بازرگانی (با نظر داشت مفاد بخش اول مجموعه مقررات ارزی) لازم است.

۳-۶-۴) در صورت گشایش اعتبار اسنادی، اخذ تصویر پیام‌های سوئیفت مرتبط (MT700، MT707 و MT720 ...) حسب مورد و تطابق شرایط مندرج در آخرین اصلاحیه اعتبار اسنادی با مبلغ قرارداد مرتبط و مبلغ ضمانت‌نامه مورد درخواست، توسط مؤسسه اعتباری ضروری است.

۴-۶-۴) صدور ضمانت‌نامه ارزی به نفع شرکت‌های مشمول قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ و اصلاحات بعدی آن با رعایت مفاد نامه عمومی شماره ۹۸/۳۳۹۵۵۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۰۳ بانک مرکزی ج.ا.ا. و اصلاحات بعدی آن، امکان‌پذیر است.

۵-۶-۴) صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی حسن انجام کار، پیش‌پرداخت و استرداد کسور وجه‌الضمان حداکثر هر کدام تا سقف "دویست هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها" پس از دریافت و بررسی قرارداد مربوطه با رعایت مندرجات این دستورالعمل و نیز سایر ضوابط و مقررات بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. بلامانع است.

۶-۶-۴) چنانچه ارزش ضمانت‌نامه‌های فوق‌الذکر بیش از "دویست هزار یورو یا معادل آن به سایر ارزها" باشد ارسال درخواست مؤسسه اعتباری منضم به مدارک مورد نیاز در چارچوب این دستورالعمل جهت اخذ مجوز صدور ضمانت‌نامه به اداره صادرات بانک مرکزی ج.ا.ا. الزامی است.

۷-۴) مؤسسه اعتباری مکلف است ضمانت‌نامه‌های مرتبط با معاملات دولتی را در چارچوب آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۳۳۴۰۲/۱۳۳۴۰۲/۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ هیئت محترم وزیران و اصلاحیه‌های بعدی آن و صرفاً مطابق نمونه‌های پیوست تصویب‌نامه صادر نماید.

۸-۴) صدور انواع ضمانت‌نامه ارزی به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی و یا نمایندگان آن‌ها، موضوع بند (۲-۵) شرایط عمومی این دستورالعمل، با توثیق صد درصد (۱۰۰٪) عین مبلغ ضمانت‌نامه به ارز و بدون نیاز به اخذ مجوز از بانک مرکزی ج.ا.ا. یا با دریافت ضمانت‌نامه متقابل غیرقابل برگشت و قابل تمدید بانک معتبر خارجی با رعایت تبصره بند (۵-۳) این دستورالعمل، امکان‌پذیر است.

۹-۴) چنانچه ضمانت‌نامه ارزی مورد درخواست مشمول بندهای (۴-۱) الی (۴-۸) این دستورالعمل نشود، ارسال مدارک مربوطه از طریق مؤسسه اعتباری و اخذ مجوز مودی از اداره ذی‌ربط بانک مرکزی ج.ا.ا. الزامی است.

۵) پذیرش و ابلاغ ضمانت نامه مستقیم

۵-۱) پذیرش و ابلاغ ضمانت نامه مستقیم صادره از سوی بانک های خارجی در ارتباط با قراردادهای ارزی، اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی که از محل "ارز واردکننده" تأمین می شوند، منوط به پذیرش مسئولیت های مترتبه توسط ذینفع ضمانت نامه و رعایت تبصره ذیل بند (۳-۵) این دستورالعمل بلامانع می باشد.

۵-۲) پذیرش و ابلاغ ضمانت نامه مستقیم صادره از سوی مؤسسه اعتباری و شعب بانک های ایرانی در خارج از کشور در ارتباط با قراردادهای ارزی، اعتبارات/بروات اسنادی و یا حواله های ارزی به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی صرف نظر از نوع ارز تأمین شده، منوط به پذیرش مسئولیت های مترتبه توسط ذینفع ضمانت نامه بلامانع می باشد.

۵-۳) پذیرش و ابلاغ ضمانت نامه مستقیم صادره از سوی بانک های خارجی به نفع بخش دولتی پس از اخذ مجوز از اداره سیاست ها و مقررات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا. امکان پذیر خواهد بود.

۶) شرایط تمدید ضمانت نامه

۶-۱) تقاضای تمدید پس از سررسید به منزله تقاضای صدور ضمانت نامه جدید تلقی شده و انجام کلیه مراحل مربوط به صدور ضمانت نامه از جمله ارزیابی اعتباری دستوردهنده و ضمانت خواه و اخذ شماره جدید از درگاه خدمات الکترونیک طبق مقررات جاری الزامی است.

۶-۲) ضمانت نامه بنابر درخواست ذینفع، موافقت دستوردهنده/ضمانت خواه و ضامن قابل تمدید است. در صورت عدم موافقت ضامن به تمدید ضمانت نامه، ضامن متعهد به پرداخت وجه ضمانت نامه صرفاً در صورت ارائه مطالبه مطابق از سوی ذینفع خواهد بود.

۶-۳) در صورت درخواست تمدید از سوی ذینفع و عدم به روزرسانی وثایق از سوی دستوردهنده/ضمانت خواه، ضامن در صورت موافقت با تمدید ضمانت نامه موظف است نسبت به ثبت مبلغ کسری وثایق در سامانه تسهیلات و تعهدات دستوردهنده/ضمانت خواه اقدام و مراتب فوق را به اداره صادرات بانک مرکزی ج.ا.ا. اعلام نماید. در این صورت تا زمان به روزرسانی وثایق، ایجاد هرگونه تعهدات و یا اعطای هر نوع تسهیلات به دستوردهنده/ضمانت خواه، از سوی هر یک از مؤسسات اعتباری ممنوع است.

۶-۴) نرخ ارز مورد عمل در خصوص سپرده نقدی، کارمزد و وثایق مربوطه در زمان تمدید سررسید، افزایش مبلغ ضمانت نامه، نرخ ارز در تاریخ روز انجام آن می باشد.

۶-۵) صدور ضمانت نامه ای که خود به خود و بدون درخواست کتبی ذینفع و موافقت ضمانت خواه و ضامن قابل تمدید باشد، به جز ضمانت نامه های قضایی و موارد مورد تأیید بانک مرکزی ج.ا.ا. مجاز نیست.

۷) انتقال ضمانت نامه

- ۷-۱) ضمانت نامه ارزی فقط در صورتی قابل انتقال است که صراحتاً عبارت «قابل انتقال» در متن ضمانت نامه ذکر شده باشد. صدور ضمانت نامه قابل انتقال منوط به پیش‌بینی آن در قرارداد پایه یا اصلاحیه آن با درج نام انتقال‌گیرنده می‌باشد.
- ۷-۲) ضمانت نامه وقتی انتقال می‌یابد که ذینفع موجود طی اظهاریه امضاء شده منضم به مستندات انتقال خطاب به ضامن اعلام نماید که ذینفع جدید جانشین حقوق و تعهدات او در رابطه پایه شده و ذینفع جدید ضمانت نامه می‌باشد.
- ۷-۳) حتی اگر در ضمانت نامه صریحاً قید شده باشد که قابل انتقال است، مؤسسه اعتباری تکلیفی ندارد که به درخواست انتقال ضمانت نامه ترتیب اثر دهد.
- ۷-۴) ضمانت نامه متقابل قابل انتقال نیست.
- ۷-۵) ضمانت نامه انتقال داده شده شامل تمام اصلاحاتی که انتقال‌دهنده و ضامن تا زمان انتقال با آن موافقت کرده‌اند، نیز می‌باشد.
- ۷-۶) هرگونه مطالبه وجه و اعلام تخلف تحت ضمانت نامه انتقال یافته باید توسط انتقال‌گیرنده امضاء شود. نام و امضای انتقال‌گیرنده به جای نام و امضای انتقال‌دهنده در هر سند دیگری نیز به جای نام و امضای انتقال‌دهنده به کار می‌رود، مگر این که در ضمانت نامه به نحو دیگری پیش‌بینی شده باشد.
- ۷-۷) عملیات انتقال صرفاً از طریق ظهنویسی اصل ضمانت نامه صادره با درج آخرین مشخصات ضمانت نامه و اشاره به تعداد نسخ اصلاحیه و الحاقیه در متن ظهنویسی با رعایت مفاد بندهای (۷-۱) و (۷-۲) این دستورالعمل امکان پذیر است.

۸) شرایط خاتمه اعتبار ضمانت نامه

- ۸-۱) ضمانت نامه با تحقق یکی از شرایط زیر خاتمه می‌یابد و آزاد سازی وثایق نیازمند ارائه اصل ضمانت نامه به مؤسسه اعتباری نمی‌باشد:
- ۸-۱-۱) اعلام کتبی و امضاء شده ذینفع به ضامن مبنی بر ابراء وی از تعهدات.
- ۸-۱-۲) انقضای اعتبار ضمانت نامه (تاریخ انقضا) و یا تحقق رخدادی که منجر به خاتمه اعتبار شود. اگر خاتمه اعتبار ضمانت نامه منوط به وقوع رخدادی باشد لازم است اسناد و مدارک مربوط به رخداد منجر به خاتمه اعتبار در متن ضمانت نامه مشخص شود.
- ۸-۱-۳) هنگامی که مبلغ ضمانت نامه به صفر برسد.

۹) شرایط مطالبه ضمانت نامه/ضمانت نامه متقابل

- ۹-۱) تعهد ضامن به پرداخت مبلغ ضمانت نامه صرفاً تابع رابطه بین ضامن و ذینفع می‌باشد و از قرارداد و درخواست صدور ضمانت نامه مستقل است. دفاعیات قرارداد (رابطه پایه) و ادعاهای ناظر بر روابط قراردادی تأثیری در اقدام ضامن تحت ضمانت نامه صادره ندارد.

۲-۹) مطالبه وجه تحت ضمانت‌نامه باید همراه اسنادی باشد که در ضمانت‌نامه مشخص شده است. ولی در هر حال درخواست مطالبه وجه باید با بیانیه ذینفع که نشان دهد ضمانت‌خواه در چه مواردی از تعهدات خود در قرارداد (رابطه پایه) تخلف کرده است، همراه باشد.

۳-۹) مورد تخلف می‌تواند در سند امضاءشده‌ای جدا از مطالبه وجه، همراه مطالبه، در خود مطالبه و یا تاریخ دیگری قبل از خاتمه اعتبار ضمانت‌نامه ارائه شود. در صورت ارائه بیانیه جداگانه، ذینفع باید به مطالبه وجه اشاره نموده و آن‌را مشخص کند.

۴-۹) هرگاه در بررسی مطابقت مطالبه وجه با شرایط ضمانت‌نامه و مقررات و نیز هماهنگی اسناد (شامل بیانیه تخلف)، مدارک ارائه شده کامل نباشد و هنگام ارائه مدارک اشاره نشود که بعداً تکمیل خواهد شد، مؤسسه اعتباری موظف است ظرف پنج روز کاری بعد از ارائه مدارک مطالبه، درخواست را رد نماید. در صورت عدم اظهار نظر از سوی مؤسسه اعتباری به ذینفع در مهلت مقرر، مؤسسه اعتباری موظف به پرداخت بر اساس مدارک ناقص است.

۵-۹) ضامن باید بدون تأخیر، طرف دستوردهنده و یا حسب مورد ضامن متقابل را از دریافت مطالبه وجه و یا درخواست تمدید ضمانت‌نامه مطلع نماید. ضامن متقابل نیز باید بدون تأخیر طرف دستوردهنده را از مطالبه وجه و یا درخواست تمدید تاریخ خاتمه اعتبار ضمانت‌نامه متقابل مطلع نماید.

۶-۹) در صورتی که طرف دستوردهنده/ضمانت‌خواه پس از اطلاع از مطالبه وجه، نسبت به تعیین تکلیف ضمانت‌نامه و تسویه حساب با مؤسسه اعتباری اقدام ننماید، این ضمانت‌نامه در سامانه ضمانت‌نامه ارزی، وضعیت بلا تکلیف به خود می‌گیرد و تا زمانی که با مؤسسه اعتباری تسویه نکند امکان اخذ شماره ضمانت‌نامه از درگاه خدمات الکترونیک و صدور ضمانت‌نامه جدید برای آنها در شبکه بانکی میسر نخواهد بود.

۷-۹) مطالبه وجه ضمانت‌نامه متقابل باید همراه بیانیه‌ای از سوی ذینفع ضمانت‌نامه متقابل باشد و در این بیانیه ذکر شود که وی مطالبه مطابق را تحت ضمانت‌نامه یا ضمانت‌نامه متقابلی که صادر نموده، دریافت کرده است.

۸-۹) ذینفع ضمانت‌نامه متقابل لازم نیست بیانیه تخلف ارائه کند بلکه باید بیان نماید که او درخواست مطابق را تحت ضمانت‌نامه/ضمانت‌نامه متقابلی که صادر کرده، دریافت نموده است.

۹-۹) چنانچه ارائه اسناد دیگری در ضمانت‌نامه متقابل تعیین شده باشد (مثلاً تصویر دستور انتقال الکترونیکی برای پرداخت مبلغ ضمانت‌نامه به ذینفع، گواهی بازرسی)، دریافت این اسناد نیز باید توسط ضامن متقابل تأیید شود.

۱۰-۹) ذینفع ضمانت‌نامه متقابل به محض اینکه درخواست مطالبه مطابق را تحت ضمانت‌نامه خود دریافت کرده باشد و در مطالبه وجه تحت ضمانت‌نامه متقابل نیز به آن اشاره کند، محق به دریافت وجه به موجب ضمانت‌نامه متقابل می‌شود. در این صورت ضامن متقابل مجاز به تعویق پرداخت وجه ضمانت‌نامه مطالبه شده نمی‌باشد.

(۹-۱۱) تعهد ضامن متقابل به پرداخت مبلغ ضمانت‌نامه متقابل از ضمانت‌نامه، قرارداد، درخواست صدور ضمانت‌نامه و هر ضمانت‌نامه متقابلی که مربوط به آن باشد، مستقل می‌باشد.

(۹-۱۲) فروش، حواله و توثیق ارز ضمانت‌نامه‌های ارزی مطالبه‌شده به نفع اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی دارای سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده و یا بدهی غیرجاری تعیین تکلیف نشده نزد شبکه بانکی کشور به جز موارد مندرج در بند (۱۰-۴) این دستورالعمل ممنوع است.

۱۰) نحوه اقدام در رابطه با وجه ضمانت‌نامه ارزی صادره به نفع طرف‌های ایرانی که مطالبه شده است:

(۱۰-۱) کلیه ضمانت‌نامه‌های ارزی که پیمانکاران و فروشندگان بابت حسن انجام کار خود به نفع خریداران ایرانی داخل کشور تودیع نموده‌اند و ضمانت‌نامه‌های مزبور به علت عدم ایفای کامل تعهدات و بنا به تقاضای ذینفع مطالبه می‌شود، به شرح زیر قابل اقدام خواهد بود:

(۱۰-۱-۱) وجه ضمانت‌نامه ارزی پس از مطالبه عیناً به حساب سپرده موقت واریز و نگهداری گردد.

(۱۰-۱-۲) در صورت تقاضای ذینفع مبنی بر واردات کالا یا خدمت (بنا به موضوع ضمانت‌نامه مربوطه) از محل ضمانت‌نامه مطالبه‌شده، گشایش اعتباراسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی جهت واردات کالا یا خدمت تا سقف مبلغ ضمانت‌نامه با رعایت کامل مقررات صادرات و واردات و دستورالعمل‌های بانک مرکزی ج.ا.ا و طی مراحل ثبت سفارش/ثبت خدمت امکان پذیر است.

(۱۰-۱-۳) کالا یا خدمت مورد تقاضا، می‌بایست همان کالا و یا خدمت اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانت‌نامه و بدون تغییر گروه کالایی و در چارچوب ضوابط و مقررات باشد.

(۱۰-۱-۴) با توجه به این که وجه ارزی کالا و یا خدمت وارده به شرح فوق از محل وجه ارزی ضمانت‌نامه ارزی مطالبه‌شده پرداخت خواهد گردید، لذا می‌بایست آمار مربوط به گشایش این گونه اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از طریق سامانه مربوطه به طور جداگانه به اداره آمار و تعهدات ارزی بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام گردد.

(۱۰-۱-۵) در صورت عدم تقاضای واردات کالا از محل وجه ضمانت‌نامه ارزی مطالبه‌شده، چنانچه ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی مربوطه از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک و یا به نرخ گواهی سپرده ارزی، واریزنامه، توافقی، مبادله‌ای، حاصل از صادرات و یا نیما تأمین شده باشد، وجه ارزی ضمانت‌نامه باید به حساب این بانک واریز و معادل ریالی آن به نرخ خرید حواله مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) در روز مطالبه وجه ضمانت‌نامه به ذینفع پرداخت گردد.

تبصره ۱: در صورت تأخیر در پرداخت وجه‌الضمان از سوی کارگزار، واریز تمامی وجوه دریافتی از کارگزار (اصل و فرع) به حساب بانک مرکزی ج.ا.ا. الزامی است.

تبصره ۲: در رابطه با اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از محل ارزشهای تخصیصی با نرخ ترجیحی (معادل هر دلار ۴۲,۰۰۰ ریال) می‌بایست به همان نرخ ترجیحی، وجه ضمانت‌نامه به‌ذینفع پرداخت گردد.

تبصره ۳: چنانچه تمام یا بخشی از وجه اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی مرتبط با ضمانت‌نامه مطالبه‌شده، از محل یارانه‌های دولتی و اعتبارات دستگاه‌های اجرایی دولتی تأمین شده باشد، واریز معادل ریالی سهم مربوطه از وجه‌الضمان ضمانت‌نامه مطالبه‌شده (با توجه به نسبت‌های پرداخت وجه اسناد) به حساب خزانه الزامی است.

۶-۱-۱۰) در صورتی که ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانت‌نامه از محل ارز متقاضی^۱ و یا واردکننده بوده و یا ضمانت‌نامه فاقد اعتبار اسنادی یا قرارداد یا به‌طور کلی نرخ تسعیر مورد عمل باشد، در صورت مطالبه وجه ضمانت‌نامه، پرداخت عین ارز یا تسعیر آن (بنا بر درخواست متقاضی) به نرخ خرید حواله مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) به حساب متقاضی امکان‌پذیر است.

۷-۱-۱۰) در صورتی که ارز اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی موضوع ضمانت‌نامه از محل حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی تأمین شده باشد، با توجه به مفاد قرارداد فی‌مابین خریدار و فروشنده، چنانچه آن بانک خریدار را محق به استفاده از وجه حاصل از ضمانت‌نامه مطالبه‌شده برای مصارف ارزی جهت واردات کالا و یا خدمت به‌منظور تکمیل و راه‌اندازی طرح مربوطه تشخیص دهد استفاده از آن برای موارد مذکور امکان‌پذیر است. در غیر این صورت ارز دریافت‌شده می‌بایست به حساب ذخیره ارزی/صندوق توسعه ملی واریز شود.

۲-۱۰) تسعیر وجه‌الضمان ضمانت‌نامه‌های ارزی شرکت در مناقصه که از سوی پیمانکاران و فروشندگان تودیع گردیده و بنابر دلایلی توسط ذینفع ایرانی مطالبه شده، به‌نرخ خرید حواله مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) و با رعایت سایر مقررات مربوطه از نظر این بانک امکان‌پذیر است.

^۱ مرتبط با اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی از محل ارز متقاضی قبل از صدور بخشنامه

۳-۱۰) مقررات مربوط به مطالبه وجه ضمانت‌نامه‌های حسن انجام کار موضوع بند (۱-۱۰) این دستورالعمل به ضمانت‌نامه‌های پیش‌پرداخت و استرداد کسور وجه‌الضمان که از سوی پیمانکاران و فروشندگان تودیع گردیده و اعتبار اسنادی/برات اسنادی/حواله ارزی آن (قرارداد مربوطه) از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک، واریزنامه، توافقی، گواهی سپرده ارزی، مبادله‌ای، ارز حاصل از صادرات، نیما، ارز متقاضی و یا واردکننده انجام شده باشد، قابل تسری است.

۴-۱۰) استفاده از ارز ضمانت‌نامه‌های ارزی مطالبه‌شده به نفع وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی در صورت تأیید بالاترین مقام اجرایی و یا ذیحساب سازمان ذی‌ربط مبنی بر رعایت کلیه مقررات مربوطه امکان‌پذیر است.

۱۱) ضمانت اجرا

۱-۱۱) تخلف از مفاد این دستورالعمل توسط مؤسسه اعتباری، علاوه بر اعمال محدودیت‌های مندرج در این دستورالعمل، موجب اعمال مجازات‌های انتظامی موضوع ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور مصوب سال ۱۳۵۱ و بند (پ) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و اصلاحات بعدی آن نیز می‌شود.

۲-۱۱) صدور هرگونه ضمانت‌نامه/ضمانت‌نامه متقابل ارزی توسط مؤسسات اعتباری منوط به رعایت کامل مفاد این دستورالعمل است. ضمانت‌نامه‌های ارزی موجود که بر اساس مقررات قبل صادر شده‌اند تا سررسید، به اعتبار خود باقی بوده و تمدید این ضمانت‌نامه‌ها تابع مقررات زمان تمدید خواهد بود.

۳-۱۱) از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و ظهرنویسی از سوی بانک‌ها و سایر مقررات مغایر با این دستورالعمل منسوخ اعلام می‌شود.

«پیوست‌ها»

پیوست شماره (۳-۱)

۳۴۷۷۴

۱۳۷۹/۸/۹

رئیس جمهور

«بسمه تعالی»

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

«قانون اصلاح قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور» که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم مهرماه یک هزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۷/۲۷ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۳۷-ق مورخ ۱۳۷۹/۸/۳ واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

سیدمحمد خاتمی

رئیس جمهور

رونوشت به انضمام تصویر قانون به:

دفتر مقام معظم رهبری - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و استانداری‌های سراسر کشور - دفتر رئیس جمهور - دفتر ریاست قوه قضاییه - دفتر معاون اول رئیس جمهور - دیوان محاسبات - اداره قوانین مجلس شورای اسلامی - دفتر هیئت دولت - اداره کل حقوقی - اداره کل قوانین و مقررات کشور - اداره کل امور مجلس - دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام - روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران (جهت درج در روزنامه) ابلاغ می شود.

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

«بسمه تعالی»

قانون اصلاح قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور

ماده واحده - ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و بندهای (الف) تبصره (۴۵) و (ب) تبصره (۲۹) و (ه) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

(۱) ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح ذیل اصلاح گردید:

ماده (۶۰) به منظور ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی حاصل از صدور نفت خام در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت خام به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری و فراهم کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام اقدام‌های زیر را معمول دارد:

الف) از سال ۱۳۷۹ مازاد درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت ذخام نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در جدول شماره (۲) این قانون در حساب سپرده دولت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان «حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام» نگهداری می‌شود.

ب) در طول سال‌های برنامه سوم توسعه، در صورتی که درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام کمتر از ارقام مندرج در جدول شماره (۲) این قانون باشد، دولت می‌تواند در فواصل زمانی سه‌ماهه از موجودی حساب ذخیره ارزی برداشت نماید. معادل ریالی این وجوه به حساب درآمد عمومی دولت منظور می‌گردد.

ج) به دولت اجازه داده می‌شود حداکثر معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حساب ذخیره ارزی برای سرمایه‌گذاری و تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی مهندسی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تأیید وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانک‌های ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی استفاده نماید.

د) استفاده از وجوه حساب ذخیره ارزی برای تأمین هزینه‌های بودجه عمومی دولت صرفاً در صورت کاهش درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به ارقام مصوب و عدم امکان تأمین اعتبارات مصوب از مالیات و سایر منابع، مجاز خواهد بود و استفاده از آن برای تأمین کسری ناشی از درآمدهای غیرنفتی بودجه عمومی دولت ممنوع است.

ه) آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ تصویب این قانون، به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

۲) جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع پیش‌بینی درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ارقام به میلیون دلار

سال	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳
شرح						
صادرات نفت خام	۱۰۹۵۱	۱۱۵۰۰	۱۲۸۶۴	۱۱۰۵۸	۱۱۵۷۸/۸	۱۲۰۸۲/۸

«جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه»

پیوست شماره (۳-۲)

۳۱۵۷۴/ت/۲۳۳۲۰هـ

۱۳۷۹/۸/۲۵

رئیس‌جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

«بسمه تعالی»

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۸ بنا بر پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (موضوع نامه شماره ۱۰۵/۴۳۱۲ مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور) و به استناد بند (ه) ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹ - آیین‌نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

«آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»

ماده ۱) در این آیین‌نامه واژه‌های زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- سازمان: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
  - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
  - خزانه: خزانه‌داری کل (وزارت امور اقتصادی و دارایی).
  - حساب ارزی: حساب ذخیره ارزی حاصل از مازاد درآمد فروش نفت خام.
  - قانون برنامه: قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
  - بودجه سالانه: قانون بودجه کل کشور.
  - وجوه اداره شده: وجوهی است که از محل حساب ارزی براساس ضوابط این آیین‌نامه در اختیار بانک‌های عامل قرار می‌گیرد تا براساس مقررات این آیین‌نامه به متقاضیان سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی بخش غیردولتی (تعاونی و خصوصی) به صورت تسهیلات اعطاء شود.
  - بانک عامل: بانک‌ها و یا شعب بانک‌های کشور در خارج از کشور هستند که عاملیت اعطای تسهیلات موضوع این آیین‌نامه به آنها واگذار می‌شود. بانک عامل به‌طور یک‌جا، از بخش‌های مختلف اقتصادی یا حسب مورد توسط بانک مرکزی تعیین و اعلام می‌گردد.
- ماده ۲)** خزانه مکلف است حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، یک فقره حساب ارزی نزد بانک مرکزی افتتاح نماید. برداشت از حساب مذکور صرفاً براساس مقررات این آیین‌نامه مجاز می‌باشد.

ماده ۳) بانک مرکزی موظف است از ابتدای سال ۱۳۸۰ در طول چهارماه اول سال، معادل ریالی صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام در ماه‌های یادشده را به حساب درآمد عمومی مربوط واریز نماید و از ماه پنجم تا تأمین سقف مجاز ایجاد تعهدات ارزی سال، معادل ریالی

1

یک‌دوازدهم (12) سقف مزبور را به حساب درآمد عمومی و بقیه را به صورت ارزی به حساب ارزی واریز نماید. پس از تأمین تمام بودجه سالانه، کلیه مبالغ دریافتی، به حساب ارزی واریز می‌گردد. حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) از ارز واریز شده به حساب ارزی، براساس مقررات این آیین‌نامه پس از تصویب هیئت موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه تا پایان برنامه سوم توسعه، به صورت تسهیلات از طریق بانک‌های عامل به طرح‌های ذی‌ربط اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱: چنانچه معادل ریالی درآمد حاصل از صادرات نفت خام در هر سال در پایان بهمن‌ماه همان سال، کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلافاصله در اول اسفندماه همان سال کسری یادشده را از موجودی حساب ارزی برداشت و معادل ریالی آن را تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی واریز نماید.

تبصره ۲: صددرصد (۱۰۰٪) وجوه ارزی برگشتی ناشی از اعطای تسهیلات فوق به طرح‌ها که توسط بانک‌های عامل به حساب ارزی واریز می‌گردد. مجدداً بارعایت ضوابط این آیین‌نامه برای پرداخت تسهیلات تا پایان برنامه سوم قابل تخصیص می‌باشد.

تبصره ۳: در سال ۱۳۷۹، پس از تحقق صددرصد (۱۰۰٪) ارز قابل تعهد مصوب از محل فروش نفت خام در قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور و اصلاحیه آن، مازاد درآمد ارزی به حساب ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۴: بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ارزی را در پایان هر ماه به خزانه و سازمان ارائه نماید.

ماده ۴) طرح‌های بخش غیردولتی مشمول بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم صرفاً طرح‌های انتفاعی هستند که با سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی (با استفاده یا بدون استفاده از منابع بانکی) و با مباشرت اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی در زمینه‌های تولیدی و کارآفرینی در بخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی و همچنین حمل‌ونقل و خدمات فنی و مهندسی به اجرا درمی‌آیند.

تبصره ۱: بررسی‌های فنی، مالی و اقتصادی طرح‌های موضوع این ماده، توسط بانک‌های عامل در چارچوب ضوابط مصوب هیئت موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه انجام و پس از تأیید وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط قابل اجرا است.

تبصره ۲: وجوه ارزی مورد نیاز هر طرح (سرمایه ثابت و سرمایه در گردش) که در قالب بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم و از محل حساب ارزی تأمین می‌شود، از طریق بانک‌های عامل در قالب ارزی طرح در طول دوران اجرا به مجری طرح پرداخت می‌شود.

تبصره ۳: دوره استفاده از وام برای سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری آزمایشی از طرح‌ها حداکثر سه سال خواهد بود. مدت بازپرداخت وام اعطایی حداکثر پنج سال پس از مدت یادشده می‌باشد.

ماده ۵) سازمان موظف است حداکثر تا پایان فروردین‌ماه هر سال در چارچوب اولویت‌های قانون برنامه و برنامه‌های اجرایی بخش‌ها، پیشنهاد نحوه استفاده از وجوه حساب ارزی را در قالب اعطای تسهیلات برای فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری به هیئت موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه ارائه نماید.

تبصره ۱: نحوه استفاده از وجوه حساب ارزی در سال ۱۳۷۹ در چارچوب اولویت‌های قانون برنامه و برنامه‌های اجرایی بخش‌ها را سازمان باید حداکثر ظرف یک‌ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه به هیئت موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه ارائه نماید.

تبصره ۲: وجوه ارزی در قالب قراردادی که با رعایت مقررات این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط بین سازمان و بانک‌های عامل منعقد می‌شود، در اختیار آنها قرار می‌گیرد.

تبصره ۳: استفاده‌کنندگان از تسهیلات ارزی موضوع این آیین‌نامه باید اصل و سود متعلقه را طبق مقررات ارزی کشور، به ارز تأمین و بازپرداخت نمایند.

تبصره ۴: بانک‌های عامل موظف هستند هر سال، در چارچوب اولویت‌های ابلاغی سالانه هیئت موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه، تسهیلات موضوع این ماده را صرفاً به طرح‌هایی که از نظر آنها دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی است اعطا نمایند و تأمین لازم و کافی را هم برای بازپرداخت اصل و سود از متقاضی دریافت دارند.

تبصره ۵: اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌هایی که در چارچوب قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی ایران به تصویب می‌رسند (سرمایه‌گذاری‌های مشترک) با رعایت مقررات این آیین‌نامه بلامانع است.

ماده ۶) دستورالعمل اجرایی این آیین‌نامه در ارتباط با وظایف تعیین شده برای سازمان، خزانه، بانک مرکزی، بانک عامل و سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و چگونگی ارتباط آنها و تأمین و پرداخت وجوه ارزی مورد نیاز طرح‌ها، به تصویب هیئت موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه می‌رسد.

ماده ۷) بانک مرکزی موظف است به موجودی حساب ارزی، هر سه‌ماه یک‌بار سود به ارز مربوط پرداخت نماید. نرخ سود را شورای پول و اعتبار با توجه به میزان تعهدات متقابل انجام شده تعیین می‌نماید. سود ارزی، هر سه‌ماه یک‌بار به موجودی حساب ارزی اضافه می‌شود.

ماده ۸) هیئتی مرکب از رئیس سازمان، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی و دو نفر نماینده به انتخاب رئیس‌جمهور به عنوان «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» جهت حسن اجرای قانون و اتخاذ تصمیم در موارد تعیین شده در این آیین‌نامه و موارد زیر تشکیل می‌گردد. دبیرخانه هیئت یادشده در سازمان مستقر خواهد بود:

الف) نحوه تعیین اولویت طرح‌ها جهت استفاده از تسهیلات موضوع این آیین‌نامه.

ب) تعیین روش محاسبه و نرخ سود تسهیلات اعطایی بر اساس پیشنهاد بانک مرکزی.

پ) زمان بازپرداخت تسهیلات اعطایی.

ت) نحوه پی‌گیری وصول مطالبات.

ث) تعیین چارچوب قراردادهای سازمان با بانک‌های عامل.

ج) تعیین کارمزد بانک‌های عامل.

ح) سایر ضوابط و دستورالعمل‌های مورد نیاز.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت: به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

بسمه تعالی

شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی - موضوع ماده (۶۰) اصلاحی
قانون برنامه سوم توسعه: مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی
(۲۷ آذر ۱۳۷۹)

الف) نوع ارز و واحد محاسبات

۱) واحد پولی محاسبات دلار آمریکایی است ولی پرداخت‌هایی که از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌ها صورت می‌گیرد، براساس ارز مورد نیاز طرح به دلار یا هر ارز قابل تبدیل دیگر خواهد بود.
۲) بازپرداخت تسهیلات ارزی استفاده‌شده به همان ارزی خواهد بود که به طرح، پرداخت شده است.

ب) بخش‌های مجاز

بخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی، حمل‌ونقل و خدمات فنی - مهندسی.

پ) اشخاص مجاز

۱) اشخاص حقیقی و هم‌چنین شرکت‌هایی که اکثریت سرمایه سهامی آنها متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی است.
۲) شرکت‌های ایرانی که محل فعالیت تولیدی و خدماتی آنها در ایران است ولی بخشی از سهام یا حق رأی آنها متعلق به سرمایه‌گذاران مقیم خارج از کشور است.
۳) شرکت‌هایی که دولت یا شرکت‌های دولتی یا موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در آنها سهام‌دار جزئی هستند، مشروط به این که سهم آنها از ۴۹ درصد سهام‌دارای حق رأی تجاوز نکند و اکثریت هیئت مدیره آنها منتخب سهام‌داران خصوصی باشد و فعالیت آنها انتفاعی بوده و به تقویت بخش غیردولتی بیانجامد، خصوصی محسوب می‌شوند.
۴) شرکت‌های خارجی که با اشخاص مذکور در بندهای (۱)، (۲) و (۳) فوق در قالب اعتباراسنادی معتبر و دارای پوشش بیمه‌ای دولتی، قرارداد خرید کالا یا خدمت و یا حمل و نقل دارند.

ت) فعالیت‌های قابل قبول

۱) کلیه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی بخش‌های تعاونی و خصوصی.
۲) سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت‌های جدید از جمله خرید تجهیزات و ماشین‌آلات، دانش فنی و پرداخت هزینه‌های نصب و راه‌اندازی مربوط به طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی.
۳) خرید نهادهای وارداتی برای بهره‌برداری آزمایشی، راه‌اندازی تجاری و قطعات یدکی به‌عنوان سرمایه در گردش طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل‌ونقل و خدمات فنی - مهندسی.
۴) سرمایه‌گذاری برای توسعه و بازسازی ظرفیت‌های تولیدی موجود.
در کلیه موارد فوق، سرمایه‌گذاری در طرح‌های بهینه‌سازی انرژی در صنایع، فن‌آوری اطلاعات (IT)، فن‌آوری زیستی (BT)، صنایع تبدیلی کشاورزی و دامی و صنایع تولید ابزارهای مکانیزاسیون کشاورزی از اولویت برخوردار خواهد بود.

۵) اعطای اعتبار به خریداران خارجی کالاهای صنعتی و مهندسی ایران به منظور تشویق صادرات غیرنفتی در مواردی که اعتبار اسنادی بانک‌های کارگزار خریداران، از یک بانک بین‌المللی معتبر صادر شده و یا دارای پوشش بیمه‌ای دولتی باشد.

ث) سودآوری طرح‌ها

حداقل نرخ بازده مورد انتظار طرح نباید از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر باشد.

ج) کارمزد و سود

سود و کارمزد تسهیلات اعطایی به طرح‌های بخش غیردولتی، با توجه به عوامل زیر تعیین می‌شود: مخاطره سرمایه‌گذاری، مدت، نوع و میزان وثیقه، نرخ بهره ارز مورد استفاده در بازارهای مالی جهانی و حداقل بازده مورد انتظار دولت از حساب ذخیره ارزی.

(۱) نرخ سود:

- برای تسهیلات به طور عام: ۷/۵ درصد در سال.

- برای تسهیلات طرح‌های بازسازی صنایع که متضمن بازسازی حداقل ۵۰ درصد ماشین‌آلات و تجهیزات موجود باشد: نرخ تسهیلات عام منتهای ۰/۲۵ درصد.

- برای تسهیلات طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های اردبیل، کردستان، کرمانشاه، ایلام، سیستان و بلوچستان، بوشهر، هرمزگان، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد، نرخ تسهیلات عام منتهای ۰/۵ درصد (طرح‌های بازسازی صنایع این استان‌ها، هم‌زمان مشمول نرخ تسهیلات بازسازی نیز خواهند بود).

(۲) کارمزد دیرکرد: ۱۰ درصد در سال اضافه بر نرخ سود.

* تخفیف اعطایی از سود متعلقه برای تسریع در بهره‌برداری نسبت به موعد برنامه‌ریزی شده: ۱۰ درصد نرخ سود برای ۶ ماه و ۱۵ درصد نرخ سود برای یک سال.

چ) محدودیت‌ها

(۱) تسهیلات اعطایی به هر طرح از محل حساب ذخیره‌ارزی، حداکثر معادل جزء ارزی هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح (شامل سرمایه در گردش اولیه) خواهد بود. متقاضی سرمایه‌گذاری برای استفاده از این تسهیلات، نحوه تأمین منابع ریالی مورد نیاز طرح شامل اعتبارات بانکی و آورده‌های سهام‌داران را به بانک اعلام می‌نماید.

(۲) حقوق صاحبان سهام در مورد اشخاص حقوقی و یا آورده نقدی و غیرنقدی شخص سرمایه‌گذار در مورد اشخاص حقیقی، حداقل باید معادل ۲۵ درصد مجموع مبلغ استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل و سایر تسهیلات دریافتی متقاضی از بازارهای مالی داخلی و خارجی باشد.

ح) مدت تسهیلات

حداکثر مدت تأمین مالی هر طرح، از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که تا ۳ سال آن، دوره سرمایه‌گذاری و راه‌اندازی و ۵ سال بقیه دوره بهره‌برداری (بازپرداخت) خواهد بود. مدت دقیق تأمین مالی طرح‌ها با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط بانک تعیین می‌گردد.

خ) انواع وثیقه

هر یک از دارایی‌ها و ابزارهای زیر به تشخیص بانک به‌عنوان وثیقه پذیرفته خواهد شد:

(۱) زمین.

(۲) ماشین‌آلات و تجهیزات.

(۳) سهام شرکت‌های پذیرفته در بورس.

(۴) سهام شرکت‌های خارج از بورس.

(۵) تضمین بانکی و اعتبارات اسنادی معتبر بانک‌های خارجی به‌نفع متقاضی ایرانی.

(۶) اسناد قابل وصول.

- (۷) سفته مدیران شرکت.
- (۸) پروانه بهره‌برداری از معدن.
- (۹) صورت‌وضعیت‌های تأییدشده و بدهی‌های قطعی دستگاه‌های اجرائی دولتی به متقاضی همراه تأییدیه ذینفع مبنی بر انتقال منابع متضمنه به بانک.
- (۱۰) هر نوع تأمین دیگری که برای بانک قابل قبول باشد.

(د) شرایط بازپرداخت

- (۱) برنامه بازپرداخت تسهیلات طبق روش بانک و در مورد هر طرح با توجه به شرایط طرح طبق تشخیص بانک تنظیم خواهد شد.
- (۲) بازپرداخت‌ها کلاً به صورت ارزی خواهد بود.

(ذ) نرخ تسعیر

نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت پیدا کند، معادل نرخ روز ارز خواهد بود.

(ر) کارمزد بانک

نرخ کارمزد بانک‌های عامل بر مبنای معادل سالانه ۳۰ درصد اعتباری که از حساب ذخیره ارزی طبق قرارداد عاملیت بین سازمان و بانک در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد، محاسبه و پرداخت می‌گردد.

(ز) مسئولیت بانک عامل

- (۱) اطلاع‌رسانی و آگاه ساختن مردم از امکانات، شرایط و تسهیلات موضوع حساب درآمد ارزی از طریق رسانه‌های جمعی.
- (۲) ایجاد واحد پذیرش طرح‌های متقاضیان سرمایه‌گذاری در شعب بانک‌های عامل در تهران و مراکز استان‌ها.
- (۳) تجهیز واحدهای پذیرش بانک از نظر تخصص‌های فنی، مالی و اقتصادی.
- (۴) احراز خصوصی یا تعاونی بودن طرح‌های پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری.
- (۵) احراز کفایت بازدهی طرح‌ها به میزانی که از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر نباشد.
- (۶) ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی - اقتصادی طرح‌ها.
- (۷) ارسال گزارش‌های توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های موجه به وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط.
- (۸) انعقاد قرارداد تأمین مالی طرح‌های موجه و تأیید شده با متقاضی.
- (۹) احراز اطمینان از تأمین منابع ریالی مورد نیاز طرح‌ها توسط متقاضی.
- (۱۰) تعیین مدت دقیق و برنامه‌ریزی شده تأمین مالی طرح‌ها و برنامه بازپرداخت تسهیلات.
- (۱۱) نظارت بر پیشرفت طرح‌ها و ارسال گزارش‌های ماهانه پیشرفت اقدامات و عملکرد طرح‌ها به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی.
- (۱۲) وصول اقساط متقاضی و بازپرداخت به‌هنگام تسهیلات به حساب ذخیره ارزی.

صور تجلسه تصمیمات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در اجرای ماده (۸) آئین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران در دوازدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۸/۸ به شرح زیر تصویب نمود:

(۱) نرخ سود تسهیلات اعطایی موضوع پاراگراف اول جزء (۱) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب مورخ ۱۳۷۹/۹/۲۷ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی از ۷/۵ درصد در سال به ۲ درصد در سال بالای نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین المللی تغییر می یابد.

(۲) ۶۰ درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل تعلق یافته و مابقی به میزان ۴۰ درصد به حساب ذخیره ارزی واریز گردد.

(۳) تخفیفات مذکور در بند (ج) مصوبه فوق الذکر حداکثر به میزان سهم سود حساب ذخیره ارزی اعمال و از وجوه واریزی به این حساب کسر خواهد گردید.

(۴) این تغییرات به کلیه قراردادهای تسهیلات منعقد شده قبلی تعمیم داده می شود.

(۵) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است نسبت به اصلاح قراردادهای عاملیت منعقد شده با بانک های عامل اقدام نماید.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

«بسمه تعالی»

صور تجلسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

در اجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرائی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در چهاردهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵، موضوع‌های دستور جلسه را به شرح زیر مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار داد: (۱) وضعیت حساب ذخیره ارزی: طبق گزارش بانک مرکزی، مانده حساب ذخیره ارزی در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ مبلغ پنج میلیارد و هفتصد و پنجاه و دومیلیون و نهصد و بیست و هشت هزار و هفتصد و شصت و پنج دلار و هشتاد و چهار سنت و شصت و سه هزار و سی دلار و هفتاد و نه سنت (۱۷۹،۹۵۳،۰۳۰/۷۹) سود متعلقه به مانده حساب در سه‌ماهه سوم و چهارم سال ۱۳۷۹ و سه ماهه اول و دوم سال ۱۳۸۰ می‌باشد.

(۲) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای تأمین مالی طرح‌های حمل و نقل: در خصوص تأمین ارز مورد نیاز شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی مقرر گردید این شرکت‌ها با استفاده از فاینانس خودگردان خارجی اقدام به خرید هواپیما نموده و صرفاً برای کمک به تأمین مالی طرح‌های خرید هواپیما از سوی بانک‌های عامل، حداکثر تا ۱۵ درصد هزینه ارزی طرح‌ها به صورت پیش‌پرداخت قرارداد از محل حساب ذخیره ارزی به صورت تسهیلات توسط بانک‌های عامل تأمین گردد. رعایت کلیه شرایط و ضوابط مندرج در قرارداد عاملیت و از جمله شرط تأمین آورده سرمایه‌گذار به میزان حداقل معادل ۲۵ درصد مجموع تسهیلات دریافتی از بازارهای داخلی و خارجی توسط متقاضی و شرط تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرح‌ها توسط بانک عامل الزامی است.

(۳) اعطای تسهیلات حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری ارزآور در بخش خدمات: پیرو تفاهم در یازدهمین نشست هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در تاریخ ۱۳۸۰/۷/۷، در مورد اعطای تسهیلات برای تأمین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری ارزآور در هتل‌سازی، بانک‌های عامل می‌توانند به سایر طرح‌های سرمایه‌گذاری در بخش خدمات که بنابر تشخیص بانک از توجیه فنی، مالی و اقتصادی و ارزآوری لازم برای بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی برخوردار باشند، از محل حساب ذخیره ارزی برای تأمین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری، با رعایت کلیه شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات اعطاء نمایند.

سرمایه‌گذاری در بخش خدمات که بنابه تشخیص بانک از توجیه فنی، مالی و اقتصادی و ارزآوری لازم برای بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی برخوردار باشند، از محل حساب ذخیره ارزی برای تأمین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری، با رعایت کلیه شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات اعطاء نمایند.

۴) مقرر گردید با توجه به درخواست‌های بانک‌های عامل برای افزایش سهمیه ارز تخصیصی، جمعاً دویست میلیون دلار از محل حساب ذخیره ارزی توسط دبیرخانه به بانک‌های متقاضی تخصیص داده شود و قراردادهای عاملیت این بانک‌ها بر این اساس اصلاح گردد.

۵) ایجاد تعامل بین منابع ارزی و ریالی به منظور کمک به طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی: مقرر گردید که از منابع وجوه اداره‌شده (موضوع تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۸۰ و سال‌های آینده) در اختیار بانک‌های عامل، به عنوان یکی از منابع تأمین مالی برای طرح‌هایی که از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده می‌نمایند، با تشخیص و تأیید بانک‌ها استفاده شود. در این صورت الزام تأمین حداقل ۲۵ درصد هزینه‌های سرمایه‌گذاری از سوی مجریان طرح‌ها به عنوان شرط اصلی به قوت خود باقی است. همچنین آن دسته از طرح‌های متقاضی تسهیلات که برحسب مفاد تبصره‌های قانون بودجه و یا مصوبات شورای عالی اشتغال و امثال آن مجاز به تأمین سهم آورده به میزانی کمتر از ۲۵ درصد کل سرمایه‌گذاری می‌باشند، و یا حتی به موجب قانون از سهم آورده معاف هستند، صرفاً در صورت تأمین ۲۵ درصد کل هزینه‌های طرح، می‌توانند از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده نمایند.

۶) روش عمل در مورد استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای طرح‌های سرمایه‌گذاری مناطق حفاظت شده (ویژه اقتصادی و آزاد): با توجه به اختلاف برداشت وزارت بازرگانی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در این مورد، مقرر گردید نظریه معاونت حقوقی ریاست جمهوری را بانک مرکزی به بانک‌های عامل ابلاغ نماید.

۷) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای خرید مراکز تجاری در بازارهای صادراتی کشورهای آسیای میانه و قفقاز: مقرر گردید طرح‌های مشخص به صورت احداث مجتمع‌های تجاری به شرکت سرمایه‌گذاری خارجی ایران ارائه شود تا در صورت توجیه فنی - اقتصادی، صندوق ضمانت صادرات ایران نیز در این امر مساعدت نماید.

و من ... التوفیق

محمد ستاری فر

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

بسمه تعالی

صور تجلسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

دراجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران و بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۱۵۵۷۹/ت/۲۴۰۱۸ هـ.م.صوب ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در پانزدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰، نحوه و شرایط اعطای تسهیلات ارزی موضوع تصویب‌نامه اخیرالذکر به مبلغ پانصد میلیون دلار به صنایع نساجی کشور در سال‌های ۱۳۸۰ لغایت ۱۳۸۳ را به شرح زیر با اکثریت آراء تصویب نمود:

(۱) کلیه بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی، در چارچوب شرایط این مصوبه مجاز به اعطای تسهیلات ارزی به آن دسته از طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای نساجی کشور (موضوع مصوبه ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیئت وزیران) هستند که توسط وزارت صنایع و معادن تأیید و به بانک‌ها معرفی شده باشند.

(۲) بانک‌های عامل به آن دسته از طرح‌های معرفی‌شده از سوی وزارت صنایع و معادن تسهیلات ارزی اعطا می‌نمایند که از نظر خود بانک دارای توجیه فنی، مالی و اقتصادی لازم و کافی باشند.

(۳) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی توسط متقاضی برای خرید ماشین‌آلات دست دوم از خارج در موارد استثنائی و حسب ضرورت موکول به تأیید وزارت صنایع و معادن از لحاظ فن‌آوری و صرفه و صلاح صنعت است مشروط به این‌که ماشین‌آلات مذکور تولید کشورهای غربی و تاریخ تولید آن‌ها بعد از سال ۲۰۰۰ باشد.

قیمت این‌گونه ماشین‌آلات مطابق نظر یکی از سه شرکت بازرسی فنی مورد تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و مورد اعتماد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین شده و مورد استناد بانک عامل قرار خواهد گرفت.

(۴) بانک‌های عامل مکلف هستند بررسی‌های کارشناسی این دسته از طرح‌های معرفی‌شده از سوی وزارت صنایع و معادن را به صورت ویژه با قید اولویت و حداکثر ظرف مدت دوماه به انجام رسانیده و نظر نهایی خود را اعلام نمایند.

(۵) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در طرح‌های بازسازی و نوسازی صنایع نساجی مشروط به احراز توان صادراتی طرح به میزان حداقل یک سوم محصولات تولیدی سالانه به خارج از کشور و تعهد متقاضی در این خصوص به هنگام عقد قرارداد و اخذ تسهیلات خواهد بود.

- ۶) سقف تسهیلات ارزی برای هر طرح حداکثر تا مبلغ هزینه‌های ارزی طرح و در چارچوب سقف مجاز بانک‌های عامل (حداکثر ۲۵ میلیون دلار) مجاز است.
- ۷) نرخ سود تسهیلات ارزی اعطایی برای متقاضی ۳ درصد در سال بر مبنای مبالغ استفاده‌شده خواهد بود که توسط بانک عامل محاسبه و وصول خواهد شد.
- ۸) کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در بخش خصوصی و تعاونی می‌توانند از تسهیلات ارزی برای بازسازی و نوسازی واحدهای نساجی در چارچوب شرایط موضوع این مصوبه استفاده نمایند. طرح‌های نوسازی و بازسازی صنایع نساجی نهادهای عمومی غیردولتی نیز در صورت احراز کلیه شرایط مندرج در این صورتجلسه، می‌توانند استثنائاً از این تسهیلات استفاده نمایند.
- ۹) دوره «استفاده» از تسهیلات موضوع این مصوبه توسط متقاضی حداکثر ۳ سال از تاریخ انعقاد قرارداد با بانک، دوره «مهلت» حداکثر یک‌سال بعد از تاریخ بهره‌برداری مورد تأیید بانک عامل و دوره «بازپرداخت» حداکثر ۴ سال بعد از خاتمه مهلت خواهد بود.
- ۱۰) بانک‌های عامل مکلف هستند چارچوب موضوعی گزارش توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های نوسازی و بازسازی واحدهای نساجی را با همکاری وزارت صنایع و معادن به‌طور استاندارد تهیه و تنظیم نموده و در اختیار متقاضیان استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه قرار دهند. تقاضای متقاضی برای استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه صرفاً در چارچوب استاندارد مذکور پذیرش خواهد شد.
- ۱۱) بانک‌های عامل مکلف هستند از طرح‌های مشمول این تسهیلات وثایق کافی اخذ نموده و به تقاضاهایی که به وثیقه ملکی خارج از طرح نیازمند باشند تسهیلات اعطاء ننمایند، مگر آن‌که در این موارد وزارت صنایع و معادن و بانک عامل مشترکاً راه‌حل مناسب را برای برخورداری طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی از این تسهیلات (بدون به خطر انداختن منابع این حساب) جستجو و اعمال نمایند.

من... التوفیق

محمد ستاری فـ

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان

صور تجلسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

در اجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در شانزدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۱ تصویب نمود:

بانک‌های عامل می‌توانند از محل حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های تولیدی در بخش صنعت در «مناطق ویژه اقتصادی کشور» به متقاضیان حائز شرایط بخش خصوصی و تعاونی بر اساس شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعطاء نمایند.

پیوست شماره (۳-۸)

شماره: ۶۰/۱۲۴۱

تاریخ: ۸۳/۱۲/۱۷

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

بسمه تعالی

صور تجلسه تصمیمات «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی»

در اجرای ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، «هیئت امناء حساب ذخیره ارزی» در هفدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۷، موضوع‌های دستور جلسه را به شرح زیر مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار داد:

(۱) سهمیه ارز تخصیصی به بانک‌های عامل: با توجه به استقبال سرمایه‌گذاران از نظام ذخیره ارزی (۳۱۶ طرح مصوب به مبلغ ۱۲۱۴/۴ میلیون دلار به اضافه ۴۰۶ طرح در دست بررسی به مبلغ ۲۵۵۴/۴ میلیون دلار و جمعاً ۷۲۲ طرح به مبلغ ۳۷۶۸/۸ میلیون دلار در مدت ۱۶ ماه) و به منظور تسریع در پذیرش، تصویب و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری، مقرر گردید:

«بانک‌های عامل مجاز هستند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات به متقاضیان و گشایش اعتبار مربوط از محل حساب ذخیره ارزی فراتر از مبلغ سهمیه ارز تخصیصی موضوع ماده (۱) قراردادهای عاملیت، اقدام نمایند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است درخواست‌های موجه بانک‌های عامل را بدون نیاز به تخصیص سهمیه جدید از سوی هیئت امناء، از محل موجودی حساب ذخیره ارزی تأمین و مراتب را در هر مورد به دبیرخانه هیئت امناء اعلام نماید.»

(۲) طرح‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد: بانک‌های عامل می‌توانند از محل حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های تولیدی در بخش صنعت در «مناطق آزاد تجاری-صنعتی کشور» به متقاضیان حائز شرایط بخش خصوصی و تعاونی براساس شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت منعقدشده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعطاء نمایند.

(۳) سود بانک‌های عامل: بند (۲) صور تجلسه دوازدهمین نشست مورخ ۱۳۸۰/۸/۸ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به شرح زیر اصلاح و به تصویب رسید:

«۲. شصت درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل تعلق و مابقی به میزان ۴۰ درصد به حساب ذخیره ارزی واریز گردد به‌ترتیبی که سهم سود بانک عامل هیچ‌گاه از ۲ درصد تسهیلات اعطایی کمتر نباشد»

۴) افزایش سقف فردی مجاز اعطایی تسهیلات به طرح احداث کارخانه تولید PVC, VCM: افزایش سقف فردی مجاز اعطای تسهیلات به طرح احداث کارخانه تولید PVC, VCM مصوب بانک توسعه صادرات ایران در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تا مبلغ ۳۳ میلیون دلار بلامانع است.

۵) تطویل مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی به کشورهای بازارهدف صادرات از محل منابع حساب ذخیره ارزی: حداکثر مدت تأمین مالی موضوع ماده (۴) قرارداد عاملیت درمورد طرح‌های صادراتی شرکت واگن پارس برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه‌های راه‌آهن پاکستان و بنگلادش به ده سال افزایش می‌یابد.

۶) شرایط اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری درصنعت سیمان کشور: باتوجه به اینکه براساس بند (۶) صورتجلسه نشست چهل و چهارم مورخ ۸۳/۱۰/۲۹ هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی شرایط ترجیحی تسهیلات صنعت سیمان لغو شده است لذا از تاریخ ۸۳/۱۱/۱ لازم است در مورد طرح‌های جدید سیمان براساس بند (۶) پیوست شماره (۳-۲۹) عمل گردد.

۷) درخواست استقراض از حساب ذخیره ارزی به منظور خرید ساختمان‌های رایزنی جمهوری اسلامی ایران در ۱۹ کشور جهان به دلیل مغایرت با بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مورد تأیید قرار نگرفت.

۸) مقرر گردید کمیته‌ای مرکب از نمایندگان بانک مرکزی، وزارت صنایع و معادن، وزارت نفت، بانک صنعت و معدن و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، طرح‌های پیشنهادی وزارت نفت و وزارت صنایع و معادن را درمورد ساز و کار اعطای تسهیلات از حساب ذخیره ارزی به پیمانکاران و سازندگان خصوصی داخلی که در مناقصه‌های بین‌المللی مربوط به طرح‌های دستگاه‌های اجرایی دولتی برنده می‌شوند، بررسی و نتیجه تا قبل از جلسه آینده هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، توسط دبیرخانه برای اعضای هیئت ارسال شود.

پیوست شماره (۳-۹)

۳/نظ/۱۱۲۳

۱۳۸۱/۳/۶

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۸۱/۶/۵

«بسمه تعالی»

مدیران بین الملل بانکها

باتوجه به اینکه در اجرای سیستم تک نرخی ارز از ابتدای سال جاری مقرر گردید متقاضیان خرید کالا و خدمت از خارج، با رعایت مقررات مربوطه مستقیماً به بانک عامل مراجعه و نسبت به گشایش اعتبار اقدام نمایند، لذا مقتضی است اطلاعات ثبت آماری مطابق دستورالعمل‌های قبلی و با کدهای تخصیص ارز زیر توسط آن بانک ثبت و از طریق سامانه SNA یا FTP به‌طور منظم به این بانک ارسال گردد. کدهای تخصیص ارز مشروحه زیر می‌بایست در سامانه ماشینی آن بانک با تعریف‌های مشخص شده ایجاد و نرخ ارز تحت عنوان «نرخ روز بازار» در متن گواهی‌های ثبت آماری صادره توسط آن بانک درج گردد.

(۱) کدهای تخصیص ارز کالاها و خدمات یارانه‌ای:

بخشی از هم ارز ریالی این دسته ثبت سفارش‌ها کالاها و خدمات توسط دستگاه متولی در چارچوب بخشنامه شماره ۲۲۹/هـ مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۶ این بانک تأمین و مراتب وفق بند (۳) بخشنامه مذکور به اطلاع آن بانک می‌رسد.

وزارت بازرگانی	کد ۱۷۲۸۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - بازرگانی - نرخ روز بازار
وزارت صنایع و معادن	کد ۱۷۳۴۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - صنایع - نرخ روز بازار
وزارت جهاد کشاورزی	کد ۱۷۳۸۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - جهاد - نرخ روز بازار
وزارت نفت	کد ۱۷۴۲۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - نفت - نرخ روز بازار
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	کد ۱۷۲۴۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - ارشاد - نرخ روز بازار
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	کد ۱۷۲۹۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - بهداشت - نرخ روز بازار
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	کد ۱۷۵۵۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - دفاع - نرخ روز بازار
وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری	کد ۱۷۳۶۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - علوم - نرخ روز بازار
سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی	کد ۱۷۹۹۱۹۹۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - سایر - نرخ روز بازار
هزینه مأموریت کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها	کد ۱۷۹۹۱۰۲۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - مأموریت - نرخ روز بازار

۲) کد تخصیص ارز کالاها و خدمات غیریارانه‌ای:

این کد برای کلیه ثبت‌سفارش‌هایی به کار می‌رود که از یارانه ریالی استفاده ننموده و ارز آن به نرخ روز توسط آن بانک تأمین می‌شود.

کد ۱۷۰۱۵۰۰۸ شرح: تأمین ارز توسط بانک عامل - نرخ روز بازار

۳) کدهای تخصیص ارز برای ثبت‌سفارش‌ها موضوع ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور:

این دسته از ثبت‌سفارش‌ها توسط دستگاه ذی‌ربط و وزارت بازرگانی ممه‌ور به مهر ماده (۱۲۰) قانون برنامه سوم خواهند شد. ارز مربوطه کماکان از محل موجودی حساب‌های دلاری شماره ۱۹۳، ۱۹۴ و ۱۹۵ وزارت نفت و ۱۸۶/۱۰ وزارت نیرو نزد اداره عملیات ارزی این بانک تأمین خواهد شد.

وزارت نفت - شرکت ملی نفت کد ۱۵۴۲۲۷۵۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - نفت - واردات از محل حساب ۱۹۳

وزارت نفت - شرکت ملی گاز کد ۱۵۴۲۲۷۶۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - گاز - واردات از محل حساب ۱۹۴

وزارت نفت - شرکت ملی پالایش و فراورده‌های نفتی کد ۱۵۴۲۲۷۸۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - پالایش و پخش و واردات از محل حساب ۱۹۵

وزارت نیرو کد ۱۵۴۳۱۷۲۰ شرح: اشخاص - نیرو - حساب ۱۸۶/۱۰ دلاری

۴) واردات از محل ارز متقاضی اعم از واردات درمقابل صادرات، واردات درمقابل صادرات به آسیای میانه و صادرات خدمات فنی، مهندسی و سایر منابع ارزی واردکننده تحت کد زیر گزارش شود.

کد ۱۵۰۱۸۱۰۸ شرح: اشخاص - ارز متقاضی - نرخ روز بازار

۵) کدهای تخصیص ارز معرفی شده قبلی از محل حساب ذخیره ارزی همچنان به‌قوت خود باقی است.

۶) واردات با اعطای تسهیلات از منابع ارزی بانک‌ها با کد زیر گزارش شود.

کد ۱۵۰۱۲۰۰۸ شرح: اشخاص - از محل سپرده و ذخائر ارزی بانک‌ها - نرخ روز بازار.

۷) صدور گواهی ثبت آماری طرح‌های فاینانس و بیع متقابل موضوع بندهای (و)، (ز) و (ی) تبصره (۲۱) قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور توسط این اداره صورت خواهد گرفت.

اداره نظارت ارز

بهرام دولتشاهی
حسن مشهدی
۵۹۱۶
۵۹۱۹-۴

رونوشت: جناب آقای حسینی مدیر کل محترم دفتر ثبت‌سفارش‌ها و نظارت بر مبادلات بازرگانی وزارت بازرگانی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای شیرازی مدیر محترم اداره عملیات ارزی جهت استحضار و صدور دستور مقتضی.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای زرین‌قلم مدیر کل محترم نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای معتمدی مدیر کل محترم سیاست‌ها و مقررات ارزی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی نحوه استفاده از تسهیلات وارداتی
از محل حساب ذخیره ارزی

پیرو بخشنامه شماره ۶۰/۱۲۰۷ مورخ ۷۹/۱۲/۲۵، اداره سیاست‌ها و مقررات ارزی این بانک در رابطه با ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بدین وسیله دستورالعمل اجرائی بندهای (۳)، (۹) و (۱۰) بخشنامه فوق به منظور تسهیل عملیات اجرائی و همچنین نحوه پوشش وجوه اعتبارات اسنادی آن بانک را در چارچوب قرارداد عاملیت جهت ملاحظه و اقدام به شرح ذیل اعلام می‌دارد:

(۱) حساب ارزی به شماره **600177 USD VOST6** این بانک نزد بانک سپه شعبه لندن به منظور پوشش وجوه اعتبارات اسنادی صادره آن بانک اختصاص یافته است، بنابراین کلیه عملیات مربوط به پوشش اعتبارات اسنادی افتتاح شده در چارچوب تسهیلات ارزی مطروحه و همچنین بازپرداخت اصل و سود متعلقه و سایر تعهدات ارزی مندرج در قرارداد در حساب مذکور متمرکز خواهد گردید.

(۲) آن بانک می‌بایست در زمان گشایش اعتبار اسنادی، بانک سپه شعبه لندن را به عنوان بانک پوشش‌دهنده اعتبار معرفی و نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

(۲-۱) همزمان با افتتاح اعتبار اسنادی و مخابره متن کامل اعتبار به بانک معامله‌کننده می‌باید تقاضای پوشش اعتبار اسنادی از محل حساب مورد اشاره در فوق به بانک سپه شعبه لندن ارسال گردد.

(۲-۲) رونوشت پیام صادره آن بانک خطاب به بانک سپه شعبه لندن به منظور درخواست پوشش اعتبار اسنادی به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال گردد.

(۲-۳) اداره عملیات ارزی این بانک بلافاصله پس از دریافت رونوشت پیام موضوع بند (۲-۲) فوق و طی پیام جداگانه‌ای مراتب تأیید پوشش وجه اعتبار از محل حساب را به بانک سپه شعبه لندن اعلام خواهد نمود.

ب- (۱) ۱/۲

پیوست شماره (۳-۱۰)

شماره: ۶۰/۱۱۳۳

تاریخ: ۱۳۸۲/۹/۱

۳) از آنجائی که اعطای تسهیلات ارزی علاوه بر دلار آمریکا به سایر ارزهای مندرج در بند (۳) بخشنامه شماره ۶۰/۱۲۰۷ مورخ ۷۹/۱۲/۲۵ اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک امکان پذیر خواهد بود، بنابراین توجه آن مدیریت را به این نکته معطوف می‌دارد که به منظور اعطای تسهیلات ارزی به متقاضیان واجد شرایط آن بانک و کنترل سقف کلی تسهیلات در چارچوب قرارداد عاملیت ضروری است معادل دلاری قراردادهای منعقد شده به سایر ارزها با نرخ اختتامیه برابری ارزها در بازار لندن مندرج در صفحه **FXBENCH** ساعت ۱۶:۰۰ سیستم رویترز محاسبه گردد و در صورت تعطیلی بازار لندن صفحه **FXXZ** (نرخ‌های خاتمه بازار نیویورک) همان روز پیشنهاد می‌شود.

۴) به منظور تسریع در شناسایی و تفکیک اعتبارات اسنادی صادره تحت تسهیلات اعطایی مورد بحث با سایر اعتبارات اسنادی و انجام هماهنگی‌های لازم، اداره عملیات ارزی این بانک در هر مورد شماره شناسایی خود را در اختیار آن بانک قرار خواهد داد.

۵) بدیهی است کلیه اعتبارات اسنادی گشایش یافته توسط آن بانک به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط قید شده فوق خواهد گردید بنابراین ضروری است تا نسبت به اصلاح شرایط پوشش اعتبارات اسنادی مذکور اقدام لازم به عمل آید.

وضعیت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی در پایان ..... ماه سال

قراردادهای منعقد شده با مشتریان												
وضعیت در پایان ماه			عملکرد طی ماه				وضعیت در اول ماه		بخش	درخواست‌های مورد بررسی به منظور استفاده از تسهیلات		
			قراردادهای منقضی شده *		قراردادهای منعقد شده طی ماه							
مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مرحله انجام کار
												طرح‌های تصویب شده (از ابتدای تاکنون)
												طرح‌های تحت بررسی
												کشاورزی
												حمل و نقل
												خدمات فنی و مهندسی
												جمع
گشایش اعتبارات اسنادی												
مبلغ		تعداد		استفاده از تسهیلات **		غیر فعال		فعال				
						مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد			
												اعتبارات اسنادی گشایش یافته در ابتدای ماه
												اضافه می‌شود: اعتبارات اسنادی گشایش یافته در طی ماه
												کسر می‌شود:
												کسر می‌شود: اقساط سررسیدی در طی ماه
												اعتبارات اسنادی ابطال شده
												کاهش اعتبارات اسنادی
												اعتبارات اسنادی گشایش یافته در پایان ماه
												سهم سود دولت سررسیدی در طی ماه

* قراردادهای منعقد شده‌ای که مورد استفاده قرار نگرفته و اعتبار آنها منقضی شده است.

** استفاده از تسهیلات به معنی حمل کالا و پرداخت وجه آن می‌باشد.

مهر و امضاء

پیوست شماره (۳-۱۲)

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۶/۵

اهم تصمیمات متخذه در نشست‌های هجدهم و نوزدهم
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

نشست هجدهم:

آورده متقاضی سرمایه‌گذاری (اعم از شخص حقیقی و حقوقی) در هر طرح باید حداقل معادل ۲۵ درصد کل سرمایه‌گذاری لازم برای اجرای طرح باشد "اعم از ریالی/ارزی"، مبنای ارزیابی طرح توسط بانک عامل تعیین می‌شود.
شرط صادراتی بودن طرح‌های نساجی و اعمال ماده (۵) تصمیمات نشست پانزدهم مورخ ۸۱/۱۱/۳۰ حذف می‌گردد.

بانک‌های عامل با توجه به قرارداد عاملیت و شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی به کلیه طرح‌هایی که به تشخیص بانک از توجیه فنی - اقتصادی لازم برخوردار بوده و قادر به تأمین در آمد لازم (اعم از ریالی/ارزی) بابت بازپرداخت اقساط اصل و سود به صورت ارزی باشند، تسهیلات اعطا خواهند نمود.

نشست نوزدهم:

حداکثر مدت تأمین مالی در مورد طرح صادراتی واگن پارس برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه راه آهن پاکستان به ۱۲ سال افزایش می‌یابد. تنظیم دوره سکوت و دوره بازپرداخت در محدوده مدت مذکور طبق توافق بانک و مشتری خواهد بود.

بند (۶) هفدهمین نشست هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به شرح زیر اصلاح می‌گردد:
" ... بانک‌های عامل، تسهیلات ارزی لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعت سیمان در بخش غیردولتی را با شرایط زیر اعطاء نمایند:"

”بسمه تعالی“

اهمّ تصمیمات هیئت محترم حساب ذخیره ارزی
در نشست بیست و دوم مورخ ۸۱/۵/۲۹

تجدید نظر در شرایط اعطای وام از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی و خدمات: مقرر گردید آن دسته از طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی که هزینه ارزی اجرای آنها بیش از ۲۵ میلیون دلار است، در صورتی که گزارش توجیه اقتصادی و شرایط اجرا و بازپرداخت تسهیلات آن، با تأیید هیئت سه نفره مرکب از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنایع و معادن به تصویب هیئت امنای حساب ذخیره ارزی “ برسد ، طبق شرایط و برنامه اجرایی پیشنهادی مصوب، بدون الزام بانک به قبول ریسک بازپرداخت به بانک عامل معرفی می‌شود.
فرم اطلاعاتی مورد نیاز هیئت سه نفره فوق برای بررسی و تصمیم‌گیری و پیشنهاد به هیئت امنای توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ارائه می‌گردد.

«بسمه تعالی»

اهمّ تصمیمات هیئت محترم حساب ذخیره ارزی

در نشست بیست و پنجم مورخ ۸۱/۷/۲۸

- (۱) روش اجرائی اعطای تسهیلات ارزی به پیمانکاران و سازندگان بخش غیردولتی که در مناقصه‌های بین‌المللی طرح‌های عمرانی و صنعتی داخلی برنده مناقصه می‌شوند. آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه به شرح پیوست برای اجرا توسط بانک‌های عامل ارسال می‌گردد.
- (۲) گزارش هیئت سه نفری بررسی طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری: گزارش اولین جلسه مورخ ۱۳۸۱/۷/۶ هیئت سه نفره موردبحث و بررسی قرارگرفت و مقرر گردید الف) بانک‌های عامل مجاز هستند بدون محدودیت سقف مجاز فردی به طرح‌های دارای توجیه فنی - اقتصادی - مالی در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی اعطا نمایند.
- ب) چنانچه بانک‌های عامل پس از پذیرش توجیه فنی - اقتصادی - مالی طرح‌های صنعتی و معدنی و اخذ تأییدیه از وزارت صنایع و معادن (موضوع بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه) با مشکل مواجه شده یا نیاز به حمایت و مساعدت برای تسریع در اعطای تسهیلات داشته باشند به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن موضوع در هیئت مذکور مطرح می‌گردد.
- پ) دفتر صنایع و معادن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نتایج بررسی‌ها و نظرات هیئت مذکور را پس از هماهنگی و همراه با نظریه خود به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی برای طرح در اولین جلسه هیئت امناء ارسال می‌نماید.
- (۳) پیشنهاد بانک ملی ایران و سازمان بازنشستگی کشوری درخصوص اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی: هیئت امناء موافقت نمود بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی می‌توانند به طرح‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های بخش سرمایه‌گذاری نهادهای عمومی غیردولتی برای توسعه تولید، ارتقا کیفیت خدمات و توسعه صادرات از محل حساب ذخیره ارزی در چارچوب قرارداد عاملیت در صورت تأیید توجیه فنی - مالی - اقتصادی آنها توسط بانک، تسهیلات ارزی اعطاء نمایند.
- توضیح: دستورالعمل اجرائی صدور ضمانت‌نامه برای شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه‌های بین‌المللی (داخل کشور) در جلسات مورخ ۱۳۸۷/۹/۲ و ۱۳۸۸/۳/۹ کمیسیون اقتصاد اصلاح و مراتب طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۷ به شبکه بانکی ابلاغ گردیده است از این‌رو جهت صدور ضمانت‌نامه برای برندگان در مناقصه لازم است مفاد بخشنامه مذکور ملاک عمل قرار گیرد.

پیوست شماره (۳-۱۴)

شماره: ۶۰/۱۰۸۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۹/۵

بسمه تعالی

آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکتهای ایرانی برنده در مناقصه

به منظور حمایت از رقابت و مشارکت پیمانکاران و سازندگان ایرانی در مناقصه‌های بین‌المللی (داخل کشور) و تأمین منابع برای اعطای تسهیلات (فاینانس) و صدور ضمانت‌نامه (پیش‌پرداخت و حسن انجام کار) اجازه داده می‌شود اعتبار لازم از محل حساب ذخیره ارزی با شرایط زیر اختصاص داده و تأمین شود.

ماده (۱) تعریف:

الف) پیمانکار: شخصی است حقوقی که مسئولیت انجام کار، تدارکات کالا، نصب یا اجرای طرح، یا بخشی از آن را بر اساس اسناد و مدارک پیمان قبول تعهد می‌کند.

ب) سازنده: شخصی است حقوقی که مسئولیت ساخت و یا تولید وسائل، ابزار و یا تجهیزات را بر اساس اسناد و مدارک پیمان قبول تعهد می‌کند.

ج) اعتبار فروشنده (Supplier Credite): اعتباری است که در اختیار طرف دوم یعنی پیمانکار طرح و یا سازنده و فروشنده کالای طرح قرار داده می‌شود.

ماده (۲) شرکت در مناقصه‌های بین‌المللی برای استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه ضروری است. تبصره: شرکتهای ایرانی که در مناقصه‌های داخلی طرح‌های دارای بخش ارزی برنده می‌شوند نیز می‌توانند در بخش ارزی کار از مزایای این آیین‌نامه بهره‌مند شوند.

ماده (۳) اعطای تسهیلات تا سقف ۸۵ درصد سهم شرکتهای ایرانی در قرارداد خواهد بود. صدور ضمانت‌نامه نیز مربوط به سهم شرکتهای ایرانی می‌باشد.

ماده (۴) متقاضیان تسهیلات و ضمانت‌نامه طرح‌های دولتی در داخل کشور، در صورتی که طرح دولتی مربوطه تأییدیه توجیه فنی و اقتصادی (موضوع ماده (۸۵) قانون برنامه سوم) را از شورای اقتصاد دریافت کرده باشند، می‌توانند از این تسهیلات بهره‌مند شوند.

تبصره ۱: در مورد طرح‌های بیع متقابل و فاینانس که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد مصوبه شورای اقتصاد برای تصمیم‌گیری‌های بعدی کفایت می‌کند.

تبصره ۲: در مورد طرح‌های غیردولتی نیازی به مصوبه شورای اقتصاد نمی‌باشد.

ماده (۵) برای اعطای تسهیلات (اعتبار فروشنده) موارد زیر نیز به‌عنوان وثیقه قابل قبول بانکی تلقی خواهد شد:

- اعتبارات اسنادی قطعی گشایش شده توسط کارفرما به نفع پیمانکار در بانک‌های معتبر که براساس قرارداد منعقد شده افتتاح شده باشد.

- "قرارداد انجام کار" به همراه "تضمین‌نامه" حقوقی شرکتهای کارفرمای دولتی، مبنی بر تعهد پرداخت اقساط معوق مطالبات بانک از محل حقوق پیمانکار، به‌علاوه اسناد مطالبات قطعی مربوط به کارهای انجام شده.

تبصره ۱: قرارداد شرکت دولتی با گردش مالی و ارزی مناسب، مبنی بر خرید خدمات و کالای تولیدی طرح (مانند قرارداد BOT و نظایر آن) نیز همانند "قرارداد انجام کار" اعتبار خواهد داشت.

تبصره ۲: قرارداد شرکت دولتی باگردش مالی و ارزی مناسب در قالب بیع متقابل نیز همانند "قرارداد انجام کار" اعتبار خواهد داشت.

ماده ۶) در صورتی که دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت تسهیلات براساس شرایط مناقصه و قرارداد از زمان‌های مجاز مصوب هیئت امنا تجاوز نماید مراتب به صورت موردی در هیئت امنا طرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۷) در صورت توافق متقاضی تسهیلات با بانک یا بانک‌های عامل داخلی یا خارجی که مایل به مشارکت در تأمین منابع ارزی مورد نیاز و تقسیم ریسک آن با حساب ذخیره ارزی باشند، شرایط مشارکت و تقسیم ریسک و هزینه‌های مالی مربوطه و تأمین منابع توسط بانک مربوطه تعیین می‌شود.

ماده ۸) شرکت‌های متقاضی صدور ضمانت‌نامه ارزی بایستی دارای شرایط زیر باشند:

الف) پیمانکاران دارای تأییدیه صلاحیت از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور باشند.

ب) سابقه ضبط ضمانت‌نامه به علت عدم اجرای تعهدات در پنج سال گذشته نداشته باشند.

ج) متقاضی و سایر شرکای طرح مورد نظر مشترکاً و منفرداً در مقابل کارفرمای طرح مسئولیت داشته باشند.

ماده ۹) مبلغ دویست میلیون دلار از ذخایر حساب ذخیره ارزی به‌عنوان وثایق و سپرده‌های نقدی این‌گونه ضمانت‌نامه‌های ارزی در بانک مرکزی به نفع بانک‌های صادرکننده ضمانت‌نامه‌های ارزی بلوکه می‌شود که تا پنج برابر وجوه بلوکه شده از حساب ذخیره ارزی، ضمانت‌نامه (پیش‌پرداخت و حسن انجام کار) صادر خواهد شد و محدودیت سرمایه بانک‌ها در این مورد اعمال نمی‌شود.

تبصره ۱: بانک‌ها با اولویت در حد اعتبار مشترک و سقف‌های مجاز فردی و بخشی خود رأساً ضمانت‌نامه صادر خواهند کرد و در صورت ضرورت از محل این ماده اقدام می‌نمایند.

تبصره ۲: در صورت تجاوز مبلغ ضمانت‌نامه‌های ضبط شده از مبلغ مسدودی، به شرط داشتن موجودی در حساب ذخیره ارزی از محل حساب تسویه خواهد شد.

ماده ۱۰) با توجه به "آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و ظهرنویسی از طرف بانک‌ها" پیوست بخشنامه شماره (۱۶۲) مورخ ۸۰/۲/۲۹ صادره از طرف بانک مرکزی و تودیع نقدی ارز از محل حساب ذخیره ارزی، بانک‌ها سپرده نقدی دیگری از متقاضیان مطالبه نمی‌نمایند و رعایت ردیف‌های (۲) و (۳) ماده (۳) و ماده (۴) آیین‌نامه مذکور ضروری نیست. کارمزد صدور ضمانت‌نامه نیز حداکثر معادل دو در هزار خواهد بود.

ماده (۱۱) در مواردی که شرکت ایرانی شریک خارجی دارد و پروژه مورد عمل از فاینانس برخوردار است، دستگاه کارفرمای دولتی ایرانی می‌تواند مفاد مندرج در ماده (۵) "آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی" مصوب هیئت وزیران به شماره ۱۰۷۲۹/ت/۲۶۵۹۰ مورخ ۸۱/۴/۱ را به شرح ذیل عمل نماید:

برای پیمان‌های با مبلغ اولیه بیش از ۷۰ میلیارد ریال که برای کل مبلغ هرنوع تضمین فقط از وثیقه ردیف (د) ذیل ماده (۳) "آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی" استفاده کند.

ماده (۱۲) با توجه به سپرده ارزی نزد بانک مرکزی و مفاد ماده (۳) "آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و ظهرنویسی از طرف بانک‌ها"، بانک‌ها موظف هستند حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از وصول مدارک کامل نسبت به صدور و تحویل ضمانت‌نامه به متقاضی اقدام نمایند.

پیوست شماره (۳-۱۵)

شماره: ۶۰/۱۰۶۱

تاریخ: ۸۲/۵/۵

«بسمه تعالی»

اهمّ تصمیمات متخذہ در نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت محترم امنای حساب ذخیره ارزی

۳) درخواست کاهش سهم آورده مجریان طرح‌های استان‌های کم‌توسعه یافته: مقرر گردید بانک‌های عامل شرایط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور در ماده (۵) قرارداد عاملیت (اردبیل، کردستان، کرمانشاه، هرمزگان، ایلام، سیستان و بلوچستان، بوشهر، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد) را در چارچوب قرارداد عاملیت به صورت ترجیحی به شرح ذیل اعمال نمایند:

الف) سهم آورده متقاضی موضوع تبصره ماده (۷) قرارداد عاملیت و هم‌چنین بند (۲) صورت‌جلسه نشست چهاردهم مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ هیئت امناء (درمورد شرط تأمین آورده متقاضی در طرح‌های شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی) و قسمت (ت) بند (۱) صورت‌جلسه نشست هجدهم مورخ ۱۳۸۱/۴/۴ هیئت امناء (درمورد آورده متقاضی): ۱۰٪ درصد برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.

ب) نرخ سود تسهیلات اعطایی موضوع ماده (۵) قرارداد عاملیت و بند (۱) صورت‌جلسه نشست دوازدهم مورخ ۱۳۸۰/۸/۸ هیئت امناء: ۳٪ درصد در سال برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.

پ) مدت تأمین مالی هر طرح، موضوع ماده (۴) قرارداد عاملیت: جمعاً ۱۰ سال برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.

۵) تعیین سهمیه بانک‌های عامل از اعتبار پانصد میلیون دلاری تسهیلات بازسازی و نوسازی صنایع نساجی (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۵۷۹/ت۲۴۰۱۸ هـ مورخ ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیئت وزیران): مقرر گردید سهمیه هر بانک از اعتبار پانصد میلیون دلاری تسهیلات بازسازی و نوسازی صنایع نساجی، مشترکاً توسط بانک مرکزی و وزارت صنایع و معادن با توجه به عملکرد بانک‌های عامل تعیین و به آنها ابلاغ گردد.

۶) پیشنهاد تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل هوایی کشور: مقرر گردید بانک‌های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مندرج در قراردادهای عاملیت و مصوبات هیئت امناء به شرح مندرج در این صورت‌جلسه و صورت‌جلسه‌های ابلاغ‌شده قبلی درخواست‌های متقاضیان را مورد رسیدگی و اقدام قرار دهند.

۹) درخواست تعدیل نرخ سود و مدت تأمین مالی طرح‌های صنعت کشتی‌سازی: مقرر گردید بانک‌های عامل شرایط تسهیلات اعطاء‌شده قبل و هم‌چنین تسهیلات اعطایی آتی از محل حساب ذخیره ارزی به شرکت‌های کشتیرانی داخلی برای سرمایه‌گذاری در ساخت کشتی توسط سازندگان داخلی را به شرح زیر تعدیل و اعمال نمایند:

الف) نرخ سود تسهیلات: ۳/۰ درصد در سال به طور ثابت.

ب) مدت تأمین مالی: جمعاً ۱۲ سال.

پ) وثیقه: پذیرش کشتی در حال ساخت و بهره‌برداری به عنوان وثیقه قابل قبول.

۱۰) ایجاد هماهنگی در بین پیشنهادهای بانک‌های عامل: مقرر گردید به منظور حفظ هماهنگی‌های لازم در چارچوب نظام پولی و اعتباری کشور و نظام حساب ذخیره ارزی، کلیه درخواست‌ها و پیشنهادهای بانک‌های عامل پس از هماهنگی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای طرح در هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به دبیرخانه هیئت در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال شود.

۱۱) پیشنهاد اعطای تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعت قند: مقرر گردید بانک‌های عامل، اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در ایجاد واحدهای جدید تولید قند از چغندر در استان‌های کم‌توسعه یافته غرب کشور را در چارچوب قرارداد عاملیت، با اعمال شرایط ترجیحی مذکور در بند (۳) این صورتجلسه انجام دهند.

پیوست شماره (۳-۱۶)

شماره: ۶۰/۱۱۴۳

تاریخ: ۱۳۸۱/۱۲/۲۷

(۷) «بسمه تعالی»

اهمّ تصمیمات متخذه در نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹
هیئت محترم امنای حساب ذخیره ارزی

۳- پیشنهاد تسری تسهیلات ویژه استان‌های کم توسعه یافته به مناطق کم توسعه یافته:
مقرر گردید پیرو تصمیم بند (۳) صورت جلسه نشست مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء حساب
ذخیره ارزی، تسهیلات ویژ به شرح زیر برای طرح‌های سرمایه‌گذارای موضوع قرارداد
عاملیت، در مناطقی که شاخص‌های توسعه آنها زیر شاخص میانگین کشوری است (موضوع
آئین‌نامه اجرایی قانون الزام دولت برای جبران عقب‌ماندگی‌های استان‌ها و مناطق -
مصوب ۱۳۸۱ - و تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور، مصوب مورخ ۱۳۸۱/۵/۲ هیئت
وزیران) توسط بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی اعمال گردد:

الف) سهم آورده متقاضی	۱۰ درصد
ب) سود تسهیلات	۳ درصد در سال
پ) مدت تأمین مالی	۱۰ سال

مناطق موضوع این بند طبق آیین‌نامه اجرایی مذکور شهرستان‌های زیر است:

- مسجد سلیمان	در استان خوزستان
- ایذه	در استان خوزستان
- باغملک	در استان خوزستان
- ممسنی	در استان فارس
- سپیدان	در استان فارس
- اقلید	در استان فارس
- فریدون شهر	در استان اصفهان
- سمیرم	در استان اصفهان
- کهنوج	در استان کرمان
- منطقه اترک	

پیوست شماره (۳-۱۷)

۲۳۰۰/سا/۱۱

۱۳۸۲/۳/۲۸

”بسمه تعالی“

بانک ملی ایران - اداره خارجه
بانک سپه - اداره امور بین الملل
بانک تجارت - اداره امور شبکه و گسترش فعالیت های ارزی
بانک ملت - اداره کل عملیات ارزی
بانک صادرات ایران - اداره کل ارز
بانک کشاورزی - اداره امور بین الملل
بانک رفاه کارگران - اداره امور بین الملل
بانک صنعت و معدن - اداره امور بین الملل
بانک توسعه صادرات ایران - اداره امور بین الملل
بانک مسکن - اداره امور بین الملل
اداره عملیات ارزی
اداره نظارت ارز
اداره مطالعات و مقررات بانکی

پیرو بخشنامه های شماره ۶۰/۱۰۸۹ مورخ ۸۱/۹/۵ این اداره و شماره مب / ۴۵۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۸ مدیریت کل نظارت بر بانک ها و موسسات اعتباری، «موضوع آیین نامه صدور ضمانت نامه و اعطای تسهیلات به شرکت های ایرانی برنده در مناقصه از محل حساب ذخیره ارزی» مصوبه نشست بیست و پنجم هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی مورخ ۸۱/۷/۲۸، لازم است با ارائه تأییدیه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور طبق فرم پیوست، تقاضا را رسیدگی و در صورت تأیید، مراتب را برای صدور مجوز لازم در هر مورد به این بانک اعلام نمایند.

پس از دریافت مجوز این اداره و صدور ضمانت نامه مربوطه رعایت نکات ذیل الزامی است: (۱) در صورت ضبط ضمانت نامه و پرداخت وجه ارزی ضمانت نامه توسط آن بانک، نسبت به وصول وجه پرداخت شده از متقاضی ضمانت نامه به صورت ارز اقدام و در صورت عدم وصول علی رغم تضمینات و وثایق دریافتی، نسبت به ارائه درخواست وجه به همراه دلایل عدم امکان دریافت وجه از متقاضی، به عنوان اداره عملیات ارزی این بانک و رونوشت به این اداره و همچنین سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام گردد و متعاقباً پیگیری های لازم به منظور وصول وجه ارزی از متقاضی ضمانت نامه به عمل آید.

(۲) در صورت ابطال ضمانت نامه، آن بانک بایستی سریعاً مراتب را به این اداره و نیز سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام نماید.

خواهشمند است ضمن ابلاغ مراتب به شعب ارزی مربوطه بر حسن اجرای آن نظارت فرمائید. /ر

اداره سیاستها و مقررات ارزی

داود آقایی

مهدی رشیدی

”بسمه تعالی“

جهت اطلاع کلیه مدیران عامل محترم بانکها و مؤسسه اعتباری توسعه ارسال گردید.

شورای محترم پول و اعتبار در نهصد و نود و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۰ موارد زیر را در خصوص صدور ضمانت نامه از محل حساب ذخیره ارزی مورد تصویب قرارداد: بانکها و مؤسسات اعتباری در اجرای آیین نامه صدور ضمانت نامه و اعطای تسهیلات به شرکت های ایرانی برنده مناقصه مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، تا سقف مبلغ تعیین شده توسط هیئت مذکور و تعهد شده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از رعایت ضوابط مربوط به سقف، وثیقه و نرخ کارمزد مندرج در آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها معاف باشند و در این گونه موارد نرخ کارمزد اشاره شده در آیین نامه مصوب هیئت امناء را ملاک عمل قرار دهند، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ترتیبات لازم را برای اجرای این مصوبه و کنترل سقف مقرر انجام خواهد داد. دستورالعمل اجرای مصوبه فوق الذکر متعاقباً توسط اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک تدوین و ابلاغ خواهد شد.

مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری
اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمید تهرانیفر

بهرام فیض زرین قلم

پیوست شماره (۳-۱۷)

۳۹۷۹/سا/۱۱

۱۳۸۲/۵/۲۳

شماره: ۶۰/۱۱۲۰

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

“بسمه تعالی”

بانک ملی ایران - اداره خارجه

بانک سپه - اداره امور بین الملل

بانک تجارت - اداره امور شبکه و گسترش فعالیت های ارزی

بانک ملت - اداره کل عملیات ارزی

بانک صادرات ایران - اداره کل ارز

بانک کشاورزی - اداره امور بین الملل

بانک رفاه کارگران - اداره امور بین الملل

بانک صنعت و معدن - اداره امور بین الملل

بانک توسعه صادرات ایران - اداره امور بین الملل

بانک مسکن - اداره امور بین الملل

اداره عملیات ارزی

اداره نظارت ارز

اداره مطالعات و مقررات بانکی

پیرونامه عمومی شماره ۲۳۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۸ بدین وسیله عبارت “علی رغم تضمینات و وثایق دریافتی” از بند یک نامه مزبور حذف می گردد.

ضمناً متقاضی جهت صدور ضمانت نامه از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی لازم است به بانک عامل مراجعه و آن بانک با تکمیل قسمت مشخصات فرم ضمیمه، تقاضا را جهت رسیدگی به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور منعکس و پس از دریافت تأییدیه سازمان طبق فرم پیوست (جایگزین فرم ضمیمه نامه عمومی یادشده) مراتب را برای صدور مجوز لازم درهرمورد به این اداره اعلام نماید. اضافه می نماید نرخ کارمزد صدور این گونه ضمانت نامه ها نیز حداکثر معادل دو در هزار خواهد بود. /ر

اداره سیاست ها و مقررات ارزی

مهدی رشیدی   داود آقایی

پیوست شماره (۳-۱۷)

شماره: ۱۲۴۱/۶۰

تاریخ: ۸۳/۱۲/۱۷

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

”بسمه تعالی“

بانک .....

در پاسخ به نامه شماره ..... مورخ ..... آن بانک و در اجرای آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه از محل حساب ذخیره ارزی موضوع نشست بیست و پنجم و چهلم ”هیئت امناء حساب ذخیره ارزی“ مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۸ و ۱۳۸۳/۷/۲۸، ضمن ارسال مدارک مربوط به ماده (۲) و (۴) و بند (الف) ماده (۸) آیین‌نامه یادشده، که مورد تأیید این سازمان می‌باشد، بدین‌وسیله شرکت ..... برنده در مناقصه بین‌المللی در طرح ..... جهت صدور ضمانت‌نامه ارزی حسن انجام کار به مبلغ ..... و پیش‌پرداخت به مبلغ ..... معرفی می‌گردد. مقتضی است نسبت به صدور ضمانت‌نامه مذکور با رعایت بند (ب) ماده (۸) و سایر موارد آیین‌نامه یادشده اقدام نمایند. بدیهی است در صورت ضبط ضمانت‌نامه توسط ذینفع، وجه آن از محل موجودی حساب ذخیره ارزی موضوع تبصره (۲) ماده (۹) آیین‌نامه یادشده تأمین خواهد گردید. خواهشمند است از نتیجه اقدام، این سازمان را مطلع فرمایید.

غلامرضا تاجگردون
معاون امور اقتصادی و هماهنگی

”بسمه تعالی“

مشخصات پروژه و شرکت متقاضی استفاده از تسهیلات ارزی موضوع «آئین نامه صدور ضمانت نامه و اعطای تسهیلات به شرکت های ایرانی برنده در مناقصه» از محل حساب ذخیره ارزی (مدارک لازم، پیوست است).

مشخصات

نام شرکت :	نام دستگاه اجرایی :
نام پروژه :	نوع شرکت : ☐ دولتی ☐ غیردولتی
محل اجرا :	مهلت ارسال ضمانت نامه :
کل مبلغ قرارداد:	نوع ضمانت نامه :
درصد ضمانت نامه به کل قرارداد:	مبلغ ضمانت نامه :

دفتر امور مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

آیا مناقصه انجام شده و صحت انجام مناقصه تأیید می شود؟	☐ بله ☐ خیر
(مدارک انجام مناقصه پیوست شود)	
شرکت یادشده برای اجرای پروژه بالا صلاحیت دارد؟	☐ دارد ☐ ندارد

غلامحسین حمزه مصطفوی
مدیرکل دفتر امور مشاوران و پیمانکاران

دبیرخانه شورای اقتصاد

اگر کارفرما دولتی است، آیا مجوز شورای اقتصاد دارد؟	☐ بله ☐ خیر
شماره مجوز :	تاریخ مجوز:

مهدی اخلاقی فیض آثار
مدیرکل دبیرخانه شورای اقتصاد

”بسمه تعالی“

اهم تصمیمات متخذه در نشست سی‌ام مورخ ۸۲/۴/۲۴
هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی

۲) پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دایر به شفاف‌سازی دستورالعمل‌های واردات ماشین‌آلات و کالاهای مستعمل:
در موافقت با پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر شد ورود ماشین‌آلات و کالاهای مستعمل از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی ممنوع و موارد ضروری در صورت تائید بانک عامل، موکول به تائید هیئت امناء است.

پیوست شماره (۳-۱۹)

شماره: ۶۰/۱۱۲۰

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

”بسمه تعالی“

بند یک مصوبه ۲۴۵/۳۴۶۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۳ هیئت محترم دولت

گزارش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در خصوص عملکرد هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۲/۶/۱۶ هیئت وزیران مطرح و مقرر گردید:
”هیئت سه نفره متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با اضافه شدن نماینده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئولیت بررسی طرح‌ها را برعهده خواهد داشت.“

پیوست شماره (۳-۲۰)

شماره: ۶۰/۱۱۳۳

تاریخ: ۱۳۸۲/۹/۱

”بسمه تعالی“

۱) بانک عامل درخواست مسدودی کلی مبالغ تخصیص یافته از محل حساب ذخیره ارزی در چارچوب قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور جهت تأمین مالی صادرات کالا و خدمات را به اداره عملیات ارزی ارسال می‌دارد.

۲) حساب ارزی شماره 600177 USD VOST6 این بانک نزد بانک بین‌المللی سپه لندن به منظور پوشش وجوه اعتبارات اسنادی صادراتی آن بانک اختصاص یافته است، بنابراین کلیه عملیات مربوط به پوشش اعتبارات اسنادی افتتاح شده در چارچوب تسهیلات مطروحه در قرارداد حساب مذکور متمرکز خواهد گردید.

۳) بانک گشایش‌کننده اعتبار اسنادی هنگام گشایش اعتبار به استناد قرارداد مالی منعقد با بانک عامل نسبت به درج شرایط پرداخت اعتبار اسنادی مبادرت می‌نماید و آن بانک نیز به محض دریافت اعتبار و احراز اصیل بودن آن مراتب پوشش اعتبار فوق الذکر را از طریق واحد بین‌الملل/اداره خارجه از بانک بین‌المللی سپه لندن درخواست و رونوشت پیام مزبور را جهت تأیید به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال نماید.

۴) اداره عملیات ارزی پس از دریافت درخواست پوشش از مدیریت بین‌الملل/اداره خارجه آن بانک، دستور پوشش مبلغ اعتبار را به بانک بین‌المللی سپه لندن نموده و رونوشت پیام مذکور را نیز به واحد درخواست‌کننده ب اشاره به شماره مرجع آن ارسال می‌دارد.

۵) در زمان معامله اسناد بانک معامله‌کننده بعد از احراز تطابق اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار رأساً نسبت به تقاضای وجه اسناد از بانک پوششی (بانک بین‌المللی سپه لندن) اقدام نموده و بانک پوشش‌دهنده پس از پرداخت وجه اسناد، اعلامیه بدهکار مربوطه را جهت صدور اسناد حسابداری به اداره عملیات ارزی ارسال می‌دارد.

۶) بدیهی است هرگونه تغییرات یا اصلاحات مؤثر مرتبط با بانک پوششی اعم از تغییر در مبلغ و سررسید اعتبار و غیره می‌بایست همانند بندهای (۳) و (۴) به اداره عملیات ارزی این بانک منعکس گردد.

۷) در خصوص بازپرداخت اقساط و تسهیلات اعطائی موردنظر، بانک عامل موظف است حسب مفاد مندرج در نامه شماره مد/۱۱۰۲ مورخ ۸۱/۵/۹ این بانک اقدام نماید.

۸) بدیهی است کلیه اعتبارات اسنادی ابلاغ شده توسط آن بانک به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط فوق خواهد گردید. بنابراین ضروری است نسبت به ارسال پیام پوششی اعتبارات مذکور اقدام لازم به عمل آید.

پیوست شماره (۳-۲۱)

شماره: ۶۰/۱۱۵۸

تاریخ: ۱۳۸۲/۱۰/۳

“بسمه تعالی”

اهم تصمیمات متخذه در نشست سی و دوم مورخ ۸۲/۸/۶

هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی

۱) تأمین پیش پرداخت خرید ۶۰ فروند هواپیما توسط شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی: مقرر گردید هواپیماهای موضوع مصوبه‌های مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵، ۱۳۸۱/۷/۲۸، ۱۳۸۱/۱۱/۱، ۱۳۸۲/۴/۱۰ و ۱۳۸۲/۷/۲۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی باید ساخت سال ۱۹۹۵ به بعد و دارای حداکثر استانداردها و حداکثر ایمنی و کیفیت‌های لازم به تشخیص مرجع رسمی هواپیمایی کشور (سازمان هواپیمایی کشوری) باشند. در این مورد تأمین و پرداخت حداکثر ۱۵ درصد هزینه ارزی طرح‌های خرید هواپیما به صورت پیش پرداخت قراردادها از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع مصوبات مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ و ۱۳۸۲/۴/۱۰) کماکان به قوت خود باقی است.

۷) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن مبنی بر کاهش آورده متقاضی در طرح‌های صنعت کشتی‌سازی به ۱۰ درصد: جزء شرایط تعیین شده برای تسهیلات صنعت کشتی‌سازی موضوع صورتجلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء آورده متقاضی معادل ۱۰ درصد تعیین می‌شود.

(۱) ۱/۱

پیوست شماره (۳-۲۲)

شماره: ۶۰/۱۰۶۴

تاریخ: ۸۳/۴/۱۴

”بسمه تعالی“

بند (۵) تصمیمات متخذه در نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸
هیئت محترم امناء حساب ذخیره ارزی.

”پیشنهاد وزارت صنایع و معادن پیرامون ایجاد شرایط سرمایه‌گذاری صنعتی در منطقه بم: هیئت امناء باتوجه به وضعیت شهرستان بم قبل و بعد از زلزله اخیر و به‌منظور تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در منطقه بم، مقرر نمود که شرایط تسهیلات ویژه استان‌ها و مناطق کم‌توسعه‌یافته (مصوب هیئت امناء در نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹) توسط بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی درمورد طرح‌های سرمایه‌گذاری شهرستان بم نیز اعمال گردد.“

* نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست (16-3) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۳-۲۳)

شماره: ۶۰/۱۰۸۵

تاریخ: ۸۳/۵/۱۴

”بسمه تعالی“

بندهای ۱، ۳ و ۵ نشست سی و پنجم مورخ ۸۳/۴/۲

هیئت محترم امانت حساب ذخیره ارزی.

۱) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در مورد حل و فصل آثار تغییرات آینده نرخ ارز بر طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعتی: مقرر گردید متقاضیان استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی مخاطرات نوسانات نرخ برابری ارزها در مقابل یکدیگر را با استفاده از خدمات بانک‌های داخلی و یا خارجی برای مبلغ تسهیلات ارزی دریافتی پوشش دهند. در غیر این صورت آثار مخاطرات مذکور بر عهده استفاده‌کننده از تسهیلات خواهد بود.

۳) پیشنهاد وزرای محترم راه و ترابری، نفت و بازرگانی در مورد تقویت و نوسازی ناوگان دریائی ملی در بحر خزر با استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی: هیئت امانت مقرر نمود که شرایط ترجیحی مصوبات قبلی (نشست ۲۶ مورخ ۸۱/۱۱/۱ و نشست ۳۲ مورخ ۸۲/۸/۶ هیئت امانت)* به شرح زیر در مورد اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری ساخت و خرید کشتی در بحر خزر نیز توسط بانک‌های عامل اعمال گردد:

- نرخ سود تسهیلات: ۳ درصد در سال به طور ثابت

- مدت تأمین مالی: جمعاً ۱۲ سال

- آورده متقاضی: ۱۰ درصد

- وثیقه: کشتی در حال ساخت و بهره‌برداری

۵) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در مورد اختصاص ۲۵۰ میلیون دلار از حساب ذخیره ارزی برای طرح‌های بازسازی و نوسازی کارخانجات قند کشور: هیئت امانت مقرر نمود بانک‌های عامل مجاز هستند به طرح‌های سرمایه‌گذاری احداث کارخانجات قند و همچنین به طرح‌های بازسازی و نوسازی کارخانجات قند موجود با شرایط ترجیحی زیر:

- نرخ سود تسهیلات: ۳ درصد در سال

- مدت تأمین مالی: جمعاً ۱۰ سال

و سایر شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت، از محل حساب ذخیره ارزی تسهیلات اعطاء نمایند.

۱/۱

---

*نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست (۳-۱۵) نشست سی و دوم مورخ ۸۲/۸/۶ طی پیوست (۳-۲۱) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۳-۲۴)

شماره: ۶۰/۱۱۰۸

تاریخ: ۸۳/۶/۲۴

“بسمه تعالی”

بند ۱ نشست سی و هفتم مورخ ۸۳/۵/۱۳

هیئت محترم امانت حساب ذخیره ارزی.

۱) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در مورد پذیرش شرکت‌های ماشین‌ساز ایرانی به‌عنوان زیرمجموعه کمپانی‌های سازنده ماشین‌آلات خارجی و انتقال بخشی از قراردادها با استفاده از حساب ذخیره ارزی به آن‌ها و ارائه قبض رسید انبار سازندگان ایرانی به جای بارنامه حمل به بانک‌های عامل: مقرر گردید بانک‌های عامل، تولیدات سازندگان داخلی را به‌عنوان یکی از مبادی تأمین کالا (Origin of goods) در طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی بپذیرند و قبض رسید انبار (Warehouse receipt) از سازندگان ایرانی به جای بارنامه حمل (Bill of Lading) ملاک پرداخت هزینه ارزی توسط کمپانی خارجی سازنده ماشین‌آلات به شرکت ایرانی زیر مجموعه (Sub Supplier) قرار گیرد. حداکثر تا بیست (۲۰٪) درصد از تسهیلات تخصیص‌یافته از محل حساب ذخیره ارزی به هر طرح را می‌توان از طریق سازنده خارجی به نفع سازنده داخلی که قرارداد انتقال تکنولوژی و ساخت با شرکت‌های معتبر سازنده خارجی دارد و محصولات آن به‌صورت تحت لیسانس شرکت‌های معتبر خارجی تولید می‌شود، با تأیید وزارت صنایع و معادن پرداخت نمود.

”بسمه تعالی“

بند(۷) تصمیمات متخذه در نشست سی و هفتم مورخ ۱۳۸۳/۵/۱۳
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

”پیشنهاد دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مبنی بر رفع ابهام از شرایط اعطای تسهیلات به طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری موضوع مصوبه ابلاغ شده به شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶: هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به منظور رفع ابهام و در پاسخ به پرسش تعدادی از بانک‌های عامل اعلام نمود که به موجب قراردادهای عاملیت منعقد شده بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک‌های عامل، مرجع تصویب طرح‌های متقاضی استفاده از تسهیلات این حساب در همه بخش‌های مصرح در ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه و آیین‌نامه اجرایی آن اعم از طرح‌های کوچک یا بزرگ همواره و کماکان پس از تأیید توجیه فنی و اقتصادی آنها توسط وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط، بانک‌های عامل بوده و هستند و هیچ طرحی تاکنون بدون الزام بانک به قبول ریسک بازپرداخت به تصویب هیئت امناء نرسیده است و لذا موضوع مصوبه ابلاغی به شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶* سالبه به انتفای موضوع است.

---

* مصوبه شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶ هیات امنای حساب ذخیره ارزی منضم به صورتجلسه بیست و دوم مورخ ۸۱/۵/۲۹ هیات مزبور طی پیوست (۳-۱۳) و بند یک مصوبه ۲۴۵/۳۴۶۵۸ مورخ ۸۲/۶/۲۳ هیات محترم دولت در تکمیل مصوبه فوق طی پیوست (۳-۱۹) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۳-۲۶)

شماره: ۶۰/۱۱۳۰

تاریخ: ۸۳/۷/۲۱

”بسمه تعالی“

بند(۵) تصمیمات متخذه در نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی .

”پیشنهاد وزارت بازرگانی مبنی بر تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی استان‌های کمتر توسعه یافته به طرح‌های شهرهای خرمشهر و آبادان: مقرر گردید که شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء ”موضوع بند(۳) صورتجلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ و بند (۳) صورتجلسه نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ و بند«۵» صورتجلسه نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸“* ، به طرح‌های شهرهای خرمشهر و آبادان در استان خوزستان و همچنین به طرح‌های شهرستان‌های تکاب، شاهین دژ، بوکان، اشنویه، سردشت، پیرانشهر و مهاباد در استان آذربایجان غربی تسری داده شود. کلیه طرح‌هایی که تا این تاریخ از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در شهرها و شهرستان‌های نامبرده بالا استفاده نموده‌اند نیز مشمول شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء هستند. (فهرست کامل استان‌ها ، شهرستان‌ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی پیوست است).“

---

* نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست (۳-۱۵)، نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست شماره (۳-۱۶) و نشست سی و سوم مورخ ۸۲/۱۱/۲۸ طی پیوست (۳-۲۲) ابلاغ گردیده است.

۲۶۲۵۴
۲۶۰۹۵
تاریخ
۳۳۸۸/۲۳/۶۰

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنایع و معادن - وزارت کشور
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۱۷۲۵۷ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۹
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

۱- شهرستانها، بخشها و دهستانهای مندرج در فهرست پیوست که تأیید شده به مهر پیوست
تصویب نامه هیئت وزیران است، حسب مورد به عنوان مناطق محروم و کمتر توسعه یافته در امور
حمایتی موضوع قوانین و مقررات زیر تعیین می گردند. مناطق کمتر توسعه یافته و محروم اختصاراً در
این تصویب نامه، "مناطق کمتر توسعه یافته" نامیده می شود.

الف- قانون الحاق یک تبصره به قانون اصلاح جداول شماره (۴) و (۸) قانون برنامه چهارم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور به منظور
اختصاص دو درصد (۲٪) از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی به استانهای نفت خیز و
گازخیز و شهرستانها و بخشهای محروم کشور - مصوب ۱۳۸۶ -.

ب- مواد (۹۲) و (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۸۰ -.

پ- ماده (۵۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- مصوب ۱۳۷۹ - (تنفیذ شده به موجب ماده (۱۰۳) قانون برنامه چهارم توسعه - مصوب ۱۳۸۳ -).

ت- قانون الزام دولت برای جبران عقب ماندگیهای استانها و مناطقی که شاخصهای توسعه آنها
زیر شاخص میانگین کشور است - مصوب ۱۳۸۱ -.

ث- بند "۴" اصلاحی قانون راجع به تأسیس شرکت شهرکهای صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۶ -.

ج- تبصره (۲) بند "الف" ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،
اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)
قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۶ -.

شماره: ۳۶۰۹۵/۷۶۲۵۴

تاریخ: ۸۸/۴/۱۰

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ج- تبصره (۳) ماده (۲۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۳۸۷.
  - ح- تبصره (۲) ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶.
  - خ- ماده (۲۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴.
  - د- مقررات استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳.
- تبصره ۱ - در مواردی که نام شهرستان یا بخش در فهرست پیوست این تصویب نامه آمده است، حسب مورد شامل بخشها، نقاط شهری و دهستانهای تابع آنها نیز خواهد بود.
- تبصره ۲ - تمامی نواحی صنعتی روستایی و واحدهای موجود در آن مطابق ماده (۶) تصویب نامه شماره ۱۱۶۰۰۲/ت/۳۵۲۵۳ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۸ موضوع آیین نامه اجرایی قانون حمایت از ایجاد نواحی صنعتی روستایی، مشمول قوانین و مقررات حمایت از مناطق کمتر توسعه یافته هستند.
- ۲- محدوده جغرافیایی فعلی شهرستانها، بخشها و دهستانهای موضوع فهرست پیوست، ملاک اعمال تسهیلات و حمایت های موضوع این تصویب نامه می باشد و تغییرات آتی تقسیمات کشوری و محدوده آنها تأثیری در تداوم اعمال تسهیلات و حمایت های یادشده نخواهد داشت.
- ۳ - نقاط کمتر توسعه یافته قبلی که نام آنها در فهرست پیوست نیامده است، به شرح زیر

تعیین تکلیف می شود:

- الف- فهرست ضمیمه تصویب نامه شماره ۲۲۱۳۷۲/ت/۲۸۸۹۴ مورخ ۱۳۸۲/۴/۳۱ در مورد واحدهای صنعتی و معدنی موضوع ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم که بهره برداری از آنها تا پایان تیر ۱۳۸۸ شروع می شود، همچنان تا پایان دوره ده ساله ملاک عمل خواهد بود.
- ب- تسهیلات اعطایی از حساب ذخیره ارزی در مناطق کمتر توسعه یافته به اشخاص حقیقی و حقوقی که تا پایان سال ۱۳۸۷ از تسهیلات یاد شده استفاده نموده باشند، همچنان طبق ضوابط و قرارداد مربوط بازپرداخت خواهد شد.
- پ- سهم تخصیص یافته سال ۱۳۸۷ از محل درآمد حاصل از دو درصد صادرات نفت خام و گاز طبیعی در امور زیر بنایی و عمرانی و نیز معافیت از حقوق و عوارض دولتی (موضوع ماده (۵۰) قانون برنامه سوم توسعه) و معافیت مالیاتی (موضوع ماده (۹۲) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم) و تسهیلات موضوع سایر قوانین و مقررات مذکور در بند (۱) این تصویب نامه برای شهرستانها و بخشها و دهستانهایی که نام آنها در فهرست پیوست نیامده است، بر اساس ضوابط قبلی تا پایان سال ۱۳۸۷ قابل اعمال است.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴۱ / اکتبر ۲۶۰۹۵ هـ

کلیه / ۳۸۸۰۴۶۰۰۰۰

۴- فهرست پیوست این تصویبنامه، فقط برای قوانین و مقررات حمایتی دولت، مندرج در بند (۱) این تصویبنامه ملاک عمل می باشد.

۵- مفاد این تصویبنامه از ابتدای سال ۱۳۸۸ ملاک عمل می باشد.

تیسره- مدت اعتبار فهرستهای موضوع جزه (ث) و تبصره (۲) بند (۲) تصویبنامه شماره ۱۲۲۹۰/ت/۳۳۰۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۴ در مورد قوانین و مقررات موضوع بند (۱) این تصویبنامه برای سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ تنفیذ می شود.

۶- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است با هماهنگی دفتر امور مناطق محروم کشور و معاونت حقوقی و امور مجلسی رئیس جمهور و سایر دستگاههای اجرایی مربوط ظرف سه ماه بعد از تصویب هر یک از برنامه های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، فهرستهای پیوست را با توجه به میزان توسعه و محرومیت زدایی شهرستان، بخش و دهستان مربوط بازنگری نموده و همراه با اصلاحات ضروری برای تصمیم گیری به هیئت وزیران ارائه نماید.

پرویز داودی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دفتر امور مناطق محروم کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

جدول شماره (۱)		
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - شهرستان ها		
ردیف	نام استان	نام شهرستان ها
۱	آذربایجان شرقی	چاراویماق، کلیبر، ورزقان
۲	آذربایجان غربی	سردشت، اشنویه، چالدران، پیرانشهر، تکاب، شاهیندژ، بوکان، پلدشت، چایپاره، شوط
۳	اردبیل	بيله سوار، گرمی
۴	اصفهان	فريدونشهر
۵	ایلام	دهلران، آبدانان، مهران، دره شهر، شیروان و چرداول، ملکشاهی
۶	بوشهر	دیلم، کنگان، گناوه، دیر، تنگستان، جم
۷	چهارمحال و بختیاری	اردل، کوهرنگ
۸	خراسان رضوی	تایباد، خواف، تربت جام، سرخس، کلات، جغتای، جوین، تخت جلگه، درگز، زاوه
۹	خراسان جنوبی	بشرویه، درمیان، سرایان، سربیشه، فردوس، نهبندان
۱۰	خراسان شمالی	جاجرم، گرمه، مانه و سملقان
۱۱	خوزستان	باغ ملک، شادگان، ایذه، دشت آزدگان، مسجد سلیمان، امیدیه، خرمشهر، هندیجان، لالی، اندیکا، رامشیر، گتوند، هفتگل، هویزه
۱۲	زنجان	ایجرود، طارم، ماهنشان
۱۳	سیستان و بلوچستان	نیکشهر، سرباز، چاه‌بهار، خاش، سراوان، ایرانشهر، زابل، دلگان، زابلی، زهک، سیب و سوران، کنارک، هیرمند
۱۴	فارس	زرین دشت، قیر و کارزین، فرشبند، مهر، خنج، رستم
۱۵	کردستان	دیواندره، بانه، مریوان، سروآباد، سقز، دهگلان، بیجار
۱۶	کرمان	کهنوج، جیرفت، منوجان، عنبرآباد، رودبار جنوب، ریگان، فهرج، قلعه گنج، کوهبنان
۱۷	کرمانشاه	قصرشیرین، جوانرود، سرپل ذهاب، گیلانغرب، پاوه، ثلاث باباجانی، دالاهو، روانسر
۱۸	کهگیلویه و بویراحمد	کهگیلویه، دنا، بهمئی
۱۹	گلستان	کلاله، گمیشان، مراوه تپه
۲۰	لرستان	دلفان
۲۱	مازنداران	سوادکوه
۲۲	مرکزی	کمیجان
۲۳	هرمزگان	جاسک، حاجی آباد، ابوموسی، بستک، بشاگرد، پارسیان، خمیر، سیریک
۲۴	همدان	رزن، کبودرآهنگ
۲۵	یزد	خاتم، ابرکوه

جدول شماره (۲)		
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - بخش ها		
ردیف	نام استان	نام شهرستان ها (نام بخش)
1	آذربایجان شرقی	هریس (خواجه)، اهر (هوراند)، بستان آباد (تیکمه داش)، سراب (مهربان)، ملکان (لیلان)، میانه (ترکمنچای، کاغذکنان، کندوان)، جلفا (سیه رود)، هشترود (مرکزی، نظرکهریزی)
2	آذربایجان غربی	ارومیه (انزل، سیلوانه، صومای برادوست)، خوی (صفائیه، قطور)، سلماس (کوهسار)، مهاباد (خلیفان، مرکزی)، میاندوآب (مرحمت آباد، باروق)، نقده (محمدیار، مرکزی)
3	اردبیل	خلخال (شاهرود، خورش رستم)، مشگین شهر (ارشق، مرادلو)، کوثر (فیروز، مرکزی)، نمین (عنبران، ویلکیج)، نیر (کورتایم)، پارس آباد (اصلاندوز)
4	اصفهان	آران و بیدگل (کویرات)، اصفهان (جرقویه سفلی، جرقویه علیا)، نایین (انارک، خور و بیابانک)، اردستان (زواره)، چادگان (چنارود)، سمیرم (پادنا، مرکزی)، فریدن (بوئین و میاندشت)
5	ایلام	ایلام (چوار)، ایوان (زرنه، مرکزی)
6	بوشهر	بوشهر (خارک)، دشتستان (ارم، بوشکان، سعدآباد، شبانکاره)، دشتی (شنبه و طسوج، کاکلی)
7	چهارمحال و بختیاری	کیار (ناغان)، لردگان (خانمیرزا، فلارد، مرکزی، منج)
8	خراسان رضوی	بردسکن (انابد، شهرآباد)، تربت حیدریه (بایک، جلگه رخ، کدکن)، چناران (گلپهزار)، سبزوار (خوشاب، روداب، ششتمد)، قوچان (باجگیران)، کاشمر (کوهسرخ)، گناباد (کاخک)، نیشابور (سرولایت، میان جلگه)، مشهد (رضویه، احمدآباد، رشتخوار (جنگل)، زاوه (سلیمان)
9	خراسان جنوبی	بیرجند (خوسف)، قائنات (زهان، زیرکوه، سده، نیمبلوک)
10	خراسان شمالی	اسفراین (بام وصفی آباد)، بجنورد (رازوچرگلان، گرمخان، شیروان (سرحد، قوشخانه)
11	خوزستان	آبادان (اروندکنار)، اندیمشک (الوار گرمسیری)، بهبهان (آغاچاری، تشان، زیدون)، دزفول (سردشت)، شوش (شاوور، فتح المبین)، شوشتر (شعیبیه)
12	زنجان	خدابنده (افشار، بزینه رود، سجاس رود، مرکزی)، زنجان (زنجانرود، قره پشتلو)، طارم (چورزق، مرکزی)
13	سمنان	شاهرود (بیارجمند، میامی)، مهدی شهر (شهمیرزاد)
14	سیستان و بلوچستان	زاهدان (میرجاوه، نصرت آباد، کورین)
15	فارس	جهرم (سیمکان، کردیان)، شیراز (ارژن، کربال)، فسا (ششده و قره بلاغ، شیب کوه، نوبندگان)، فیروزآباد (میمند)، کازرون (جره و بالاده، خشت، کنار تخته و کمارج، کوهمره)، مرودشت (درودزن، کامفیروز)، اقلید (حسن آباد، سده، مرکزی)، بوانات (سرجهان، مرکزی)، داراب (رستاق، فورگ، مرکزی)، سپیدان (بیضا، مرکزی، همایجان)، لارستان (اوز، بنارویه، بیرم، جویم، صحرای باغ، گراش)، لامرد (اشکنان، علامرودشت، مرکزی)، ممسنی (دشمن زیاری، ماهورمیلاتی، مرکزی)، نیریز (آباده طشک، پشتکوه، قطرویه)

جدول شماره (۲)		
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - بخش ها		
ردیف	نام استان	نام شهرستان ها (نام بخش)
16	قزوین	بوئین زهرا (آبگرم، آوج، شال)، تاکستان (خرمدشت)، قزوین (رودبار الموت، رودبار شهرستان، طارم سفلی، کوهین)
17	کردستان	سنندج (کلاترزان)، قره (چهاردولی، سریش آباد)، کامیاران (مرکزی، موچش)
19	کرمانشاه	کرمانشاه (فیروزآباد، کوزران)، سنقر (کلیایی)، هرسین (بیستون)
20	کهگیلویه و بویراحمد	گچساران (باشت)، دنا (مرکزی)، بویراحمد (لوداب، مارگون)،
21	گلستان	گنبد کاووس (داشلی برون)، آق قلا (وشمگیر)، رامیان (فندرسک، مرکزی)، مینو دشت (گالیکش، مرکزی)
22	گیلان	رضوان شهر (پره سر)، رودبار (رحمت آباد و بلوکات، عمارلو، خورگام)، رودسر (رحیم آباد)، سیاکل (دیلمان)، لنگرود (اطاقور)، املش (رانکوه، مرکزی)، طوالش (حویق، گرگان رود)، ماسال (شاندرمن، مرکزی)
۲۳	لرستان	خرم آباد (پاپی، چغلوندی، زاغه)، الیگودرز (بشارت، ززوماهرو، مرکزی)، پل دختر (مرکزی، معمolan)، دوره (دوره چنگی، شاهپوند، ویسیان)، سلسله (فیروزآباد، مرکزی)، کوهدشت (درب گنبد، رومشکان، طرهان، کونانی، مرکزی)
۲۴	مازندران	بابل (بندپی شرقی، بند پی غربی)، بهشهر (یانه سر)، ساری (چهاردانگه، دودانگه)، نور (بلده)، نوشهر (کجور)، نکا (هزار جریب)، گلوگاه (کلباد)
۲۵	مرکزی	شازند (زالیان، سربند)، خنداب (قره چای، مرکزی)، زرنديه (خرقان)، ساوه (نوبران)
۲۶	هرمزگان	بندرلنگه (مرکزی، شیب کوه)، بندرعباس (تخت، فین، قلعه قاضی)، رودان (جغین، رودخانه، بیکاه، مرکزی)، قشم (شهاب)، میناب (توکهور، سندرک)
۲۷	همدان	نهایوند (خزل)، همدان (شرا، فامنین)
۲۸	یزد	اردکان (خزائق)، صدوق (خضرآباد)، بافق (بهباد)، طبس (دستگردان، دیهوک، مرکزی)

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - دهستان‌ها

ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها	نام بخش (دهستان‌ها)
۱	۱-۱	آذربایجان شرقی	اسکو	ایلخچی (جزیره)
	۱-۲		اهر	مرکزی (ورگهان، آذغان، قشلاق)
	۱-۳		تبریز	مرکزی (اسپران)
	۱-۴		جلفا	مرکزی (شجاع)
	۱-۵		سراب	مرکزی (رازلیق، صائین)
	۱-۶		شبستر	صوفیان (رودقات)
	۱-۷		مراغه	سراجو (سراجوی جنوبی، قوری جای غربی، سراجوی شرقی)
	۱-۸		مرند	مرکزی (هرزندات شرقی)، یامچی (یکانات)
	۱-۹		ملکان	مرکزی (گاودول شرقی)
	۱-۱۰		میانه	مرکزی (اوج تپه شرقی، کله‌بوز شرقی، کله‌بوز غربی، گرمه جنوبی)
	۱-۱۱		هریس	مرکزی (باروق، بدوستان شرقی، خانمرو)
۲	۲-۱	آذربایجان غربی	ارومیه	مرکزی (باراندوز، مرکزی (دول)
	۲-۲		خوی	مرکزی (رهال)، مرکزی (دیزج)
	۲-۳		سلماس	مرکزی (کره سنی)
	۲-۴		ماکو	بازرگان (چایباسار شمالی)، مرکزی (قره‌سو، چایباسار جنوبی)
	۲-۵		میاندوآب	مرکزی (مرحمت‌آباد جنوبی، مکریان شمالی)
۳	۳-۱	اردبیل	اردبیل	مرکزی (ارشق شرقی)، هیر (فولادلوی جنوبی، هیر)
	۳-۲		خلخال	مرکزی (خاندبیل غربی، سنجبد شرقی)
	۳-۳		نمین	مرکزی (دولت آباد، گرده، ویلکیج شمالی)
	۳-۴		نیر	مرکزی (دورسونخواجه)
۴	۴-۱	اصفهان	اردستان	مرکزی (همبرات، برزاوند، علیا، کچو)
	۴-۲		اصفهان	جلگه (امامزاده عبدالعزیز (ع)، کوهپایه (تودشک، جبل، زفره، سیستان)
	۴-۳		برخوار	حبیب‌آباد (برخوار شرقی)
	۴-۴		چادگان	مرکزی (کاهه آهنگر)
	۴-۵		خوانسار	مرکزی (پشتکوه)
	۴-۶		شاهین‌شهر و میمه	مرکزی (مورچه خورت)
	۴-۷		کاشان	مرکزی (خرم‌دشت)
	۴-۸		نائین	مرکزی (بافران، بهارستان، لای سیاه)
	۴-۹		نجف‌آباد	مهردشت (اشن)
	۴-۱۰		نطنز	مرکزی (کرکس)
۵	۵-۱	ایلام	ایلام	مرکزی (میش خاص)
۶	۶-۱	بوشهر	بوشهر	مرکزی (انگالی)
۷	۷-۱	تهران	ساجبلاغ	طالقان (بالا طالقان، پایین طالقان)
	۷-۲		شهریار	ملارد (اخترآباد)
	۷-۳		فیروزکوه	ارجمند (دوبلوک، قزاقچای)، مرکزی (پشتکوه)
	۷-۴		کرج	اشتهارد (پلنگ‌آباد)
۸	۸-۱	خراسان جنوبی	بیرجند	مرکزی (باقران، فشارود، کاهشنگ، شاخن، شاخنات)
	۸-۲		قائنات	مرکزی (پیشکوه، مهیار، قائن)

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - دهستان‌ها

ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها	نام بخش (دهستان‌ها)	
۹	۹-۱	خراسان رضوی	بجستان	مرکزی (جزین، بجستان)	
	۹-۲			بردسکن	مرکزی (کوهپایه)
	۹-۳			تربت حیدریه	مرکزی (بالا ولایت)
	۹-۴			چناران	مرکزی (بمچ، چناران، رادکان)
	۹-۵			درگز	مرکزی (تکاب)
	۹-۶			رشتخوار	مرکزی (رشتخوار)
	۹-۷			فریمان	مرکزی (بالا بند، سنگ بست)
	۹-۸			قوچان	مرکزی (سودلانه، شیرین دره)
	۹-۹			گناباد	مرکزی (پس کلوت)
	۹-۱۰			مشهد	مرکزی (درز آب، کارده)
۹-۱۱			مرکزی (بینالود)		
۱۰	۱۰-۱	خراسان شمالی	اسفراین	مرکزی (میلانو، آذری، زرق آباد)	
	۱۰-۲			بجنورد	مرکزی (آلداغ)
	۱۰-۳			شیروان	مرکزی (سیو کانلو، گلپان)
	۱۰-۴			فاروج	مرکزی (سنگر، فاروج)
۱۱	۱۱-۱	خوزستان	اهواز	حمیدیه (گرخه)، مرکزی (غیزانیه، اسماعیلیه، سویسه، کوت عبدالله، مشرحات)	
	۱۱-۲			آبادان	مرکزی (بهمنشیر جنوبی، بهمنشیر شمالی، شلاهی)
	۱۱-۳			بندر ماهشهر	مرکزی (جراحی)
	۱۱-۴			رامهرمز	مرکزی (ابوالفارس، حومه غربی)
	۱۱-۵			شوش	مرکزی (بن‌معلی، حسین آباد)
	۱۱-۶			شوشتر	مرکزی (شهید مدرس)
۱۲	۱۲-۱	زنجان	ابهر	مرکزی (دولت آباد)	
	۱۲-۲			ایجرود	مرکزی (ایجرود بالا، گلابر)
	۱۲-۳			خداآباد	مرکزی (خرارود، سهرورد، کرسف)
	۱۲-۴			زنجان	مرکزی (بناب، تهم)
۱۳	۱۳-۱	سمنان	دامغان	امیرآباد (قهاب رستاق)	
	۱۳-۲			شاهرود	مرکزی (طرود)
	۱۳-۳			گرمسار	ایوانکی (ایوانکی)
۱۴	۱۴-۱	سیستان و بلوچستان	زاهدان	مرکزی (حرمک)	
۱۵	۱۵-۱	فارس	ارسنجان	مرکزی (خبریز، علی آباد ملک)	
	۱۵-۲			پاسارگاد	پاسارگاد (ابوالوردی، مادر سلیمان)، مرکزی (سرپنیران، کمین)
	۱۵-۳			جهرم	خفر (راهگان)، مرکزی (کوهک)
	۱۵-۴			خرم‌بید	مرکزی (خرمی، قشلاق)، مشهدمرغاب (شهیدآباد)
	۱۵-۵			شیراز	زرقان (رحمت آباد)، کوار (فرمشکان)، مرکزی (سیاخ‌دارنگون)
	۱۵-۶			فسا	مرکزی (جنگل)
	۱۵-۷			فیروزآباد	مرکزی (جایدشت)
	۱۵-۸			لارستان	مرکزی (درزوسایبان)
	۱۵-۹			مرودشت	سیدان (رحمت)، مرکزی (رامجردیک، محمدآباد)
	۱۵-۱۰			نیریز	مرکزی (رستاق، هرگان)

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - دهستان‌ها

ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها	نام بخش (دهستان‌ها)
۱۶	۱۶-۱	قزوین	آبیک	مرکزی (کوهپایه شرقی، کوهپایه غربی)
	۱۶-۲		بویین‌زهرآ	دشتابی (دشتابی شرقی، دشتابی غربی)، رامند (ابراهیم‌آباد، رامند جنوبی)
	۱۶-۳		تاکستان	ضیاءآباد (دودانگه سفلی)، مرکزی (قافازان غربی)
۱۷	۱۷-۱	قم	قم	مرکزی (قمرود)
۱۸	۱۸-۱	کردستان	بیجار	مرکزی (سیاه‌منصور، نجف‌آباد)
	۱۸-۲		سندج	مرکزی (آرندان، حسین‌آباد جنوبی، زاورود شرقی، سراب‌قامیش، نران)
	۱۸-۳		قروه	مرکزی (دلبران)
۱۹	۱۹-۱	کرمان	بافت	مرکزی (دشتاب، خیر، دهرسد، فتح‌آباد، کیسکان، گوغر)
	۱۹-۲		بردسیر	مرکزی (کوه‌پنج)
	۱۹-۳		بم	مرکزی (دهبگردی)
	۱۹-۴		راور	کوهساران (حرجند)
	۱۹-۵		رفسنجان	کشکوئیه (راویز)، مرکزی (خنامان)
	۱۹-۶		زرنند	مرکزی (جرجافک، حتکن، سربنان)
	۱۹-۷		سیرجان	مرکزی (چهارگنبد)
	۱۹-۸		شهربابک	دهج (خبر)، مرکزی (مدوارات)
	۱۹-۹		قلعه‌گنج	چاه‌دادخدا (رمشک)
	۱۹-۱۰		کرمان	چترود (معزیه)، شهداد (تکاب)، مرکزی (درختگان)
۲۰	۲۰-۱	کرمانشاه	اسلام‌آباد غرب	حمیل (منصوری)، مرکزی (حومه‌شمالی)
	۲۰-۲		سنقر	مرکزی (باوله، گاورود)
	۲۰-۳		صحنه	دینور (حر)
	۲۰-۴		کرمانشاه	مرکزی (پشت‌دربند، درود فرامان، میان‌دربند، قره‌سو)
	۲۰-۵		کنگاور	مرکزی (خزل غربی، قزوینه)
	۲۰-۶		هرسین	مرکزی (چشمه‌کبود)
۲۱	۲۱-۱	کهگیلویه و بویراحمد	بویر احمد	مرکزی (دشت‌روم، سپیدار، کاکان)
	۲۱-۲		گچساران	مرکزی (بی‌بی حکیمیه، لیستر، بویر احمد گرمسیری)
۲۲	۲۲-۱	گلستان	آزادشهر	چشمه‌ساران (چشمه‌ساران)
	۲۲-۲		علی‌آباد	مرکزی (کتول)
۲۳	۲۳-۱	گیلان	آستارا	مرکزی (حیران)
	۲۳-۲		رضوانشهر	مرکزی (خوشابر)
	۲۳-۳		سیاهکل	مرکزی (توتکی، خرارود)
	۲۳-۴		شفت	مرکزی (جبرده)، احمد سر گوراب (چوبر)
	۲۳-۵		صومعه سرا	میرزا کوچک جنگلی (گوراب زرمیخ)
	۲۳-۶		طوالش	مرکزی (کوهستانی طالش)
	۲۳-۷		فومن	سردار جنگل (آلیان، سردار جنگل)
	۲۳-۸		لاهیجان	مرکزی (لیل)
۲۴	۲۴-۱	لرستان	ازنا	جاپلق (جاپلق غربی)
	۲۴-۲		بروجرد	مرکزی (دره‌صیدی)
	۲۴-۳		خرم‌آباد	مرکزی (کاکاشرف، ازنا، ده‌پیر شمالی، رباط، کرگاه شرقی، کرگاه غربی)
	۲۴-۴		دورود	سیلاخور (سیلاخور)

جدول شماره (۳)

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی - دهستان‌ها

ردیف	زیرردیف	نام استان	نام شهرستان‌ها	نام بخش (دهستان‌ها)
۲۵	۲۵-۱	مازندران	آمل	لاریجان (بالا لاریجان، لاریجان سفلی)، مرکزی (چلاو)
	۲۵-۲		بابل	بابل کنار (درازکلا، بابل کنار)
	۲۵-۳		بهشهر	مرکزی (پنج هزاره)
	۲۵-۴		تنکابن	خرم‌آباد (دوهزار، سه هزار)، مرکزی (گلیجان)
	۲۵-۵		چالوس	کلاردشت (بیرون بشم، کوهستان)
	۲۵-۶		رامسر	مرکزی (جنت رودبار، اشکور)
	۲۵-۷		نکا	مرکزی (پی رجه)
۲۶	۲۶-۱	مرکزی	تفرش	مرکزی (رودبار)
	۲۶-۲		خمین	کمره (چهار چشمه)، مرکزی (آشناخور)
	۲۶-۳		ساوه	مرکزی (شاهسونکندی)
۲۷	۲۷-۱	هرمزگان	میناب	مرکزی (کریان، گوربند)
۲۸	۲۸-۱	همدان	اسدآباد	آجین (کلیانی)، مرکزی (چهاردولی)
	۲۸-۲		بهار	صالح‌آباد (دیمکاران)
	۲۸-۳		تویسرکان	قلقل رود (قلقل رود، کمال رود)
	۲۸-۴		ملایر	جوکار (ترک غربی)، زند (کمازان سفلی، کمازان علیا، کمازان وسطی)، سامن (سامن)
۲۹	۲۹-۱	یزد	اردکان	عقدا (عقدا)
	۲۹-۲		بافق	مرکزی (سبزدشت)
	۲۹-۳		تفت	نیر (سخوید)

۴۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
آذربایجان شرقی	چاراویماق
آذربایجان شرقی	کلبر
آذربایجان شرقی	ورزقان
آذربایجان غربی	اشنویه
آذربایجان غربی	بوکان
آذربایجان غربی	پلدشت
آذربایجان غربی	پیرانشهر
آذربایجان غربی	تکاب
آذربایجان غربی	چالدران
آذربایجان غربی	چاپاره
آذربایجان غربی	سردشت
آذربایجان غربی	شاهین دژ
آذربایجان غربی	شوط
اردبیل	بيله سوار
اردبیل	گرمی
اصفهان	فریدونشهر
ایلام	آبدانان
ایلام	دره شهر
ایلام	دهلران
ایلام	شیروان و چرداول
ایلام	ملکشاهی
ایلام	مهران
بوشهر	تنگستان
بوشهر	خم
بوشهر	دیر
بوشهر	دیلم
بوشهر	کنگان

۱-۱

بازست تدوین نامه
پایانته تهران ۳

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
بوشهر	گناوه
چهارمحال و بختیاری	ازدل
چهارمحال و بختیاری	کوهرنگ
خراسان جنوبی	بشرویہ
خراسان جنوبی	درمیان
خراسان جنوبی	سرایان
خراسان جنوبی	سربیشه
خراسان جنوبی	فردوس
خراسان جنوبی	نهبندان
خراسان رضوی	تایباد
خراسان رضوی	تخت جلگه
خراسان رضوی	ترت جام
خراسان رضوی	جفتای
خراسان رضوی	جوین
خراسان رضوی	خواف
خراسان رضوی	درگز
خراسان رضوی	زاوه
خراسان رضوی	سرخس
خراسان رضوی	کلات
خراسان شمالی	چاجرم
خراسان شمالی	گرمه
خراسان شمالی	مانه و سملقان
خوزستان	امیدیه
خوزستان	اندیکا
خوزستان	ایذه
خوزستان	باغ ملک
خوزستان	خرمشهر

۱-۲

فهرست تسویب نامه
تاریخ تصویب: ۳۰/۰۱/۱۳۸۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
خوزستان	دشت آزادگان
خوزستان	رامشیر
خوزستان	شادگان
خوزستان	گتوند
خوزستان	لالی
خوزستان	مسجد سلیمان
خوزستان	هفتگل
خوزستان	هندیجان
خوزستان	هویزه
زنجان	ایجرود
زنجان	طارم
زنجان	ماه نشان
سیستان و بلوچستان	ایرانشهر
سیستان و بلوچستان	چاه بهار
سیستان و بلوچستان	خاش
سیستان و بلوچستان	دلگان
سیستان و بلوچستان	زابل
سیستان و بلوچستان	زابلی
سیستان و بلوچستان	زهک
سیستان و بلوچستان	سراوان
سیستان و بلوچستان	سرباز
سیستان و بلوچستان	سیب و سوران
سیستان و بلوچستان	کنارک
سیستان و بلوچستان	هیرمند
سیستان و بلوچستان	نیکن شهر
فارس	خنج
فارس	ریستم

۱-۳

فهرست تصویب نامه
۳۰ تیر ۱۳۸۰

۶۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
فارس	زرین دشت
فارس	فراشیند
فارس	قیروکارزین
فارس	مهر
کردستان	بانه
کردستان	بیجار
کردستان	دهگلان
کردستان	دیواندره
کردستان	سروآباد
کردستان	سقز
کردستان	مریوان
کرمان	چیرفت
کرمان	رودبار جنوب
کرمان	ریگان
کرمان	عنبرآباد
کرمان	فهرج
کرمان	قلعه گنج
کرمان	کوهبنان
کرمان	کهنوج
کرمان	مینوجان
کرمانشاه	پاوه
کرمانشاه	ثلاث باباجانی
کرمانشاه	جوانرود
کرمانشاه	دالاهو
کرمانشاه	روانسر
کرمانشاه	سرریل ذهاب
کرمانشاه	قصرشیرین

۱-۴

بوست تصویب نامه
وزارت وزیران ۳

۶۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
کرمانشاه	گیلانغرب
کهگیلویه و بویراحمد	بهمنی
کهگیلویه و بویراحمد	دنا
کهگیلویه و بویراحمد	کهگیلویه
گلستان	کلان
گلستان	گمیشان
گلستان	مرادیه
ارستان	دلفان
مازندران	سوادکوه
مرکزی	کمپجان
هرمزگان	ابوهوسی
هرمزگان	بستک
هرمزگان	بشاگرد
هرمزگان	پارسیان
هرمزگان	جاسک
هرمزگان	حاجی آباد
هرمزگان	خمیر
هرمزگان	سیریک
همدان	رزن
همدان	کبودرآهنگ
یزد	ابرقوه
یزد	خاتم

۱-۵

فهرست کشورهای نامی
هیئت وزیران ۳

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اهر	آذربایجان شرقی	هوراند
بستان آباد	آذربایجان شرقی	تیکمه داش
جلفا	آذربایجان شرقی	سیه رود
سراب	آذربایجان شرقی	مهربان
ملکان	آذربایجان شرقی	لیلان
میانه	آذربایجان شرقی	ترکمانچای
میانه	آذربایجان شرقی	کاغذکنان
میانه	آذربایجان شرقی	کندوان
هریس	آذربایجان شرقی	خواجه
هشترود	آذربایجان شرقی	مرکزی
هشترود	آذربایجان شرقی	نظرکهریزی

۲-۱

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته
استان آذربایجان

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۲۶۲۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اروسیه	آذربایجان غربی	انزل
ارومیه	آذربایجان غربی	سیلوانه
ارومیه	آذربایجان غربی	صومای برادوست
خوی	آذربایجان غربی	صفاتیپه
خوی	آذربایجان غربی	قطور
سلماس	آذربایجان غربی	کوهسار
مهاباد	آذربایجان غربی	خلیقان
مهاباد	آذربایجان غربی	مرکزی
میاندوآب	آذربایجان غربی	باروق
میاندوآب	آذربایجان غربی	مرحمت آباد
نقده	آذربایجان غربی	محمدیار
نقده	آذربایجان غربی	مرکزی

۲-۲

فهرست تقسیمات
حیات وزیران

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
 ۷۶۲۵۴
 (بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
پارس آباد	اردبیل	اصلاندوز
خلخال	اردبیل	خورش رستم
خلخال	اردبیل	شاهرود
کوثر	اردبیل	فیروز
کوثر	اردبیل	مرکزی
مشگین شهر	اردبیل	ارشق
مشگین شهر	اردبیل	مرادلو
نمین	اردبیل	عنبران
نمین	اردبیل	ویلکج
نیر	اردبیل	کورائیم

۲-۳

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
 دبیرخانه

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۲۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
آران و بیدگل	اصفهان	کویرات
اردستان	اصفهان	زواره
اصفهان	اصفهان	چرقویه سفلی
اصفهان	اصفهان	چرقویه علیا
چادگان	اصفهان	چنارود
سمیرم	اصفهان	پادنا
سمیرم	اصفهان	مرکزی
فریدن	اصفهان	یوئین و میاندشت
نائین	اصفهان	اتارک
نائین	اصفهان	خوروبیاپادک

۲-۴

پژوهش و سرآورد نامه
هیئت وزیران

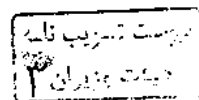
۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
ایلام	ایلام	چوار
ایوان	ایلام	زرنه
ایوان	ایلام	مرکزی

۲-۵

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بوشهر	بوشهر	خارک
دشتستان	بوشهر	ارم
دشتستان	بوشهر	بوشکان
دشتستان	بوشهر	سعدآباد
دشتستان	بوشهر	شبانکاره
دشتی	بوشهر	شنبه و طسوج
دشتی	بوشهر	کاکلی

۲-۶

تصویب نامه
وزارت بهداشت و درمان

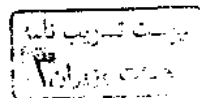
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۴۶۲۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
کیار	چهارمحال و بختیاری	ناغان
لردگان	چهارمحال و بختیاری	خاتمیرزا
لردگان	چهارمحال و بختیاری	فلارد
لردگان	چهارمحال و بختیاری	مرکزی
لردگان	چهارمحال و بختیاری	منج

۲-۷

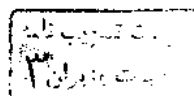
۶۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بیرجند	خراسان جنوبی	خوسف
قائنات	خراسان جنوبی	زهان
قائنات	خراسان جنوبی	زیرکوه
قائنات	خراسان جنوبی	سده
قائنات	خراسان جنوبی	نیمبلوک

۲-۸

۴۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
پردسکن	خراسان رضوی	ابابد
پردسکن	خراسان رضوی	شهرآباد
تربت حیدریه	خراسان رضوی	بایک
تربت حیدریه	خراسان رضوی	جلگه رخ
تربت حیدریه	خراسان رضوی	کدکن
چناران	خراسان رضوی	گلبهار
رشتخوار	خراسان رضوی	چنگل
زاوه	خراسان رضوی	سایمان
سبزوار	خراسان رضوی	خوشاب
سبزوار	خراسان رضوی	روداب
سبزوار	خراسان رضوی	ششمد
فوجان	خراسان رضوی	باجگیران
کاشمر	خراسان رضوی	کوهسرخ
گناباد	خراسان رضوی	کاخک
مشهد	خراسان رضوی	احمدآباد
مشهد	خراسان رضوی	رضویه
نیشابور	خراسان رضوی	سرولایت
نیشابور	خراسان رضوی	میان جلگه

۲-۹

بیت تقسیمات
مهرماه ۱۳۸۳

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۶۶۴۵۴

(بخش ها)

تبعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اسفراین	خراسان شمالی	بام و صفی آباد
بجنورد	خراسان شمالی	رازوچرگلان
بجنورد	خراسان شمالی	گرمخان
شیروان	خراسان شمالی	سرحد
شیروان	خراسان شمالی	قوشخانه

۲-۱۰

فهرست کشورهای نامی
۳

۷۶۳۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
ایمان	خوزستان	اروندکنار
اندیمشک	خوزستان	الوار گرمسیری
بهبهان	خوزستان	آغاچاری
بهبهان	خوزستان	تشان
بهبهان	خوزستان	زیدون
دزفول	خوزستان	سردشت
شوش	خوزستان	شاورور
شوش	خوزستان	فتح المبین
شوشتر	خوزستان	شعبیه

۲-۱۱

رئیس قلمروپ نام
تاریخ: ۳

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
خدابنده	زنجان	افشار
خدابنده	زنجان	بزینه رود
خدابنده	زنجان	سجاس رود
خدابنده	زنجان	مرکزی
زنجان	زنجان	زنجانرود
زنجان	زنجان	قره پشتلو
طارم	زنجان	چورزق
طارم	زنجان	مرکزی

۲-۱۲

فهرست کشورهای نامی
در امور حمایتی

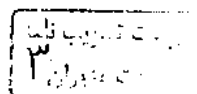
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
شاهرود	سمنان	بیارجمند
شاهرود	سمنان	میامی
مهدی شهر	سمنان	شهمیرزاد

۲-۱۳

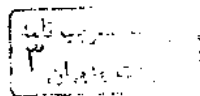
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
زاهدان	سیستان و بلوچستان	کورین
زاهدان	سیستان و بلوچستان	میرجاوه
زاهدان	سیستان و بلوچستان	نصرت آباد

۲-۱۴

۶۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اقلید	فارس	حسین آباد
اقلید	فارس	سده
اقلید	فارس	مرکزی
یوانات	فارس	سرچهان
یوانات	فارس	مرکزی
جهرم	فارس	سیمکان
جهرم	فارس	کردیان
داراب	فارس	رستاق
داراب	فارس	فورگ
داراب	فارس	مرکزی
سپیدان	فارس	بیضا
سپیدان	فارس	مرکزی
سپیدان	فارس	همایجان
شیراز	فارس	ارژن
شیراز	فارس	کربال
فسا	فارس	ششده و قره بلاغ
فسا	فارس	شیبکوه
فسا	فارس	نوبندگان
فیروزآباد	فارس	میمند
کازرون	فارس	چره و بالاده
کازرون	فارس	خشت
کازرون	فارس	کنارتخته و کنارج
کازرون	فارس	کوهمره
لارستان	فارس	اوز
لارستان	فارس	بنارویه
لارستان	فارس	بیرم
لارستان	فارس	جویم
لارستان	فارس	صحرای باغ

۱۵-۲

فهرست تخریب نامیه
در استان فارس

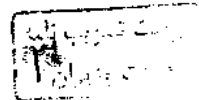
۲۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
لاهرستان	فارس	گراش
لامرد	فارس	اشکنان
لامرد	فارس	علامرودشت
لامرد	فارس	مرکزی
مرودشت	فارس	دروذن
مرودشت	فارس	کامفیروز
ممسنی	فارس	دشمن زیاری
ممسنی	فارس	ماهورمیلاتی
ممسنی	فارس	مرکزی
نی ریز	فارس	آباده طشک
نی ریز	فارس	پشتکوه
نی ریز	فارس	قطرویه

۲-۱۶

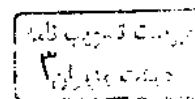
۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بوئین زهرا	قزوین	ابگرم
بوئین زهرا	قزوین	اوج
بوئین زهرا	قزوین	شال
ناکستان	قزوین	خومدشت
قزوین	قزوین	رودبار الموت
قزوین	قزوین	رودبار شهرستان
قزوین	قزوین	طارم سفلی
قزوین	قزوین	کوهین

۲-۱۷

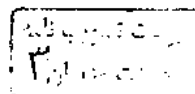
۲۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
سنندج	کردستان	کلاترزان
قروه	کردستان	چهاردوئی
قروه	کردستان	سریش آباد
کامیاران	کردستان	مرکزی
کامیاران	کردستان	موجش

۲-۱۸

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بافت	کرمان	ارزوئیه
بافت	کرمان	رایر
بردسیر	کرمان	لاله زار
بم	کرمان	روداب
بم	کرمان	نرماشیر
کرمان	کرمان	راین
کرمان	کرمان	شهداد
کرمان	کرمان	گلباف

تقسیمات نامی
کرمان

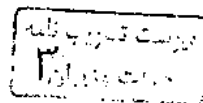
۲-۱۹

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۲۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
سنقر	کرمانشاه	کلیالی
کرمانشاه	کرمانشاه	فیروزآباد
کرمانشاه	کرمانشاه	کوزران
هرسین	کرمانشاه	بیستون

۲-۲۰

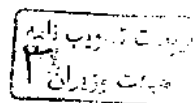
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

۷۶۴۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	لوداب
بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	مارگون
دنا	کهگیلویه و بویراحمد	مرکزی
گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	باشت

۲-۲۱

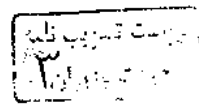
۶۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
آق قلا	گلستان	وشمگیر
رامیان	گلستان	فندرسک
رامیان	گلستان	مرکزی
گنبدکاووس	گلستان	دانشلی برون
مینودشت	گلستان	گالیکش
مینودشت	گلستان	مرکزی

۲-۲۲

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
املش	گیلان	رانکوه
املش	گیلان	مرکزی
رضوانشهر	گیلان	پره سر
رودبار	گیلان	خورگام
رودبار	گیلان	رحمت آبادبولوکات
رودبار	گیلان	عمارلو
رودسر	گیلان	رحیم آباد
سیاهکل	گیلان	دیلمان
طوالش	گیلان	حویق
طوالش	گیلان	گرکان رود
لنگرود	گیلان	اطاقور
ماسال	گیلان	شاندیزمن
ماسال	گیلان	مرکزی

۲-۲۳

کتابخانه ملی
۱۳۶۰

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۴۶۲۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
الیگودرز	لرستان	بشارت
الیگودرز	لرستان	زوزماهره
الیگودرز	لرستان	مرکزی
پلدختر	لرستان	مرکزی
پلدختر	لرستان	معمولان
خرم آباد	لرستان	پایی
خرم آباد	لرستان	چفلوندی
خرم آباد	لرستان	زافه
دوره	لرستان	دوره چگنی
دوره	لرستان	شاهیوند
دوره	لرستان	ویسیان
سلسله	لرستان	فیروزآباد
سلسله	لرستان	مرکزی
کوهدشت	لرستان	درب گنبد
کوهدشت	لرستان	رومشکان
کوهدشت	لرستان	طهران
کوهدشت	لرستان	کونانی
کوهدشت	لرستان	مرکزی

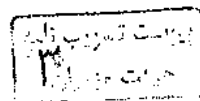
۶۶۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بابل	مازندران	بندی شرقی
بابل	مازندران	بندی غربی
بهشهر	مازندران	یانه سر
ساری	مازندران	چهاردانگه
ساری	مازندران	دودانگه
گلوگاه	مازندران	کلباد
نکا	مازندران	هزارجریب
نور	مازندران	بلده
نوشهر	مازندران	کچور

۲-۲۵

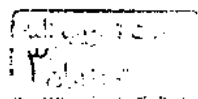
فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
خنداب	مرکزی	قره چای
خنداب	مرکزی	مرکزی
زرنديه	مرکزی	خرقان
ساوه	مرکزی	نوبران
شازند	مرکزی	زالیان
شازند	مرکزی	سریند

۲-۲۶

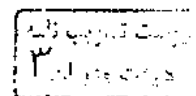
۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بندرعباس	هرمزگان	تخت
بندرعباس	هرمزگان	فین
بندرعباس	هرمزگان	قلعه قاضی
بندرلنگه	هرمزگان	شیبکوه
بندرلنگه	هرمزگان	مرکزی
رودان	هرمزگان	بیگاه
رودان	هرمزگان	جفین
رودان	هرمزگان	رودخانه
رودان	هرمزگان	مرکزی
قشم	هرمزگان	شهاب
میناب	هرمزگان	توکهور
میناب	هرمزگان	سندرک

۲-۲۷

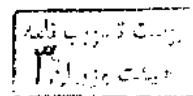
۶۶۳۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابمیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
تهابوند	همدان	خزل
همدان	همدان	شراء
همدان	همدان	قامتین

۲-۲۸

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اردکان	یزد	خرائق
باقق	یزد	بهباد
صدوق	یزد	خضراباد
طیس	یزد	دستگردان
طیس	یزد	دیپوک
طیس	یزد	مرکزی

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته
در امور حمایتی

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۴۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
ایلهچی	اسکو	آذربایجان شرقی	جزیره
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	ورگهان
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	آذغان
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	قشلاق
مرکزی	تبریز	آذربایجان شرقی	اسپران
مرکزی	جلفا	آذربایجان شرقی	شجاع
مرکزی	سراب	آذربایجان شرقی	رازلیق
مرکزی	سراب	آذربایجان شرقی	صائین
صوفیان	شبستر	آذربایجان شرقی	رودقات
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	سراجوی جنوبی
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	قوری جای غربی
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	سراجوی شرقی
مرکزی	مرند	آذربایجان شرقی	هرزندات شرقی
پاسچی	مرند	آذربایجان شرقی	یککات
مرکزی	ملکان	آذربایجان شرقی	گاودول شرقی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	اوج تپه شرقی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	کله بوز شرقی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	کله بوز غربی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	گرمه جنوبی
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	باروق
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	بدوستان شرقی
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	خانمرود
مرکزی	ارومیه	آذربایجان غربی	پاراتدوز
مرکزی	ارومیه	آذربایجان غربی	دول
مرکزی	خوی	آذربایجان غربی	رهاال
مرکزی	خوی	آذربایجان غربی	دیزج

۳-۱

مهرت وزیران

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
 ۷۶۴۵۴
 (دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	سلماس	آذربایجان غربی	کره سنی
بازرگان	ماکو	آذربایجان غربی	چابباسار شمالی
مرکزی	ماکو	آذربایجان غربی	قره سو
مرکزی	ماکو	آذربایجان غربی	چابباسار جنوبی
مرکزی	میاندوآب	آذربایجان غربی	مرحمت آباد جنوبی
مرکزی	میاندوآب	آذربایجان غربی	مکریان شمالی
مرکزی	اردبیل	اردبیل	ارشق شرقی
هیر	اردبیل	اردبیل	فولادلوی جنوبی
هیر	اردبیل	اردبیل	هیر
مرکزی	خلخال	اردبیل	خانندیل غربی
مرکزی	خلخال	اردبیل	سنجید شرقی
مرکزی	نمین	اردبیل	دولت آباد
مرکزی	نمین	اردبیل	ویلکیج شمالی
مرکزی	نمین	اردبیل	گرده
مرکزی	نیر	اردبیل	دورسونخواجه
مرکزی	اردستان	اصفهان	همبرات
مرکزی	اردستان	اصفهان	برزاوند
مرکزی	اردستان	اصفهان	علیا
مرکزی	اردستان	اصفهان	کچو
چالگاه	اصفهان	اصفهان	امامزاده عبدالعزیز (ع)
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	تودشک
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	جبل
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	زفره
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	نیستان
حبیب آباد	برخوار	اصفهان	برخوار شرقی
مرکزی	چادگان	اصفهان	گلرزه آهنگر

تایید شده است
 تاریخ: ۱۳۸۷/۰۳/۰۱
 مهر: [مهر]

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۲۶۳۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	خواتسار	اصفهان	پشتکوه
مرکزی	شاهین شهر و میمه	اصفهان	مورچه خورت
مرکزی	کاشان	اصفهان	خرم دشت
مرکزی	نائین	اصفهان	باقران
مرکزی	نائین	اصفهان	بهارستان
مرکزی	نائین	اصفهان	لای سیاه
مهردشت	تجف آباد	اصفهان	اشن
مرکزی	نطنز	اصفهان	کرکس
مرکزی	ایلام	ایلام	میش خاص
مرکزی	بوشهر	بوشهر	انگالی
طالقان	ساوجبلاغ	تهران	بالاطالقان
طالقان	ساوجبلاغ	تهران	پائین طالقان
ملارد	شهریار	تهران	اختراآباد
ارجمند	فیروزکوه	تهران	دوبلوک
ارجمند	فیروزکوه	تهران	نرقلانچای
مرکزی	فیروزکوه	تهران	پشتکوه
اشتهارد	کرج	تهران	پلنگ آباد
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	باقران
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	فشارود
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	کاهشنگ
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	شاخین
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	شاخنات
مرکزی	قائنات	خراسان جنوبی	پیشکوه
مرکزی	قائنات	خراسان جنوبی	مهبان
مرکزی	قائنات	خراسان جنوبی	قائن
مرکزی	بجستان	خراسان رضوی	جزین

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۳۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بجستان	خراسان رضوی	بجستان
مرکزی	بردسکن	خراسان رضوی	کوهپایه
مرکزی	تربت حیدریه	خراسان رضوی	بالاولایت
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	بقمج
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	چناران
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	رادکان
مرکزی	درگز	خراسان رضوی	تکاب
مرکزی	رشتخوار	خراسان رضوی	رشتخوار
مرکزی	فریمان	خراسان رضوی	بالابند
مرکزی	فریمان	خراسان رضوی	سنگ بست
مرکزی	فوجان	خراسان رضوی	سودانه
مرکزی	فوجان	خراسان رضوی	شیرین دره
مرکزی	گناباد	خراسان رضوی	پس گلوت
مرکزی	مشهد	خراسان رضوی	درزآب
مرکزی	مشهد	خراسان رضوی	کارده
مرکزی	نیشابور	خراسان رضوی	بینالود
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	میلانو
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	آفری
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	زرق آباد
مرکزی	بجنورد	خراسان شمالی	الاداغ
مرکزی	شیروان	خراسان شمالی	سیوکانلو
مرکزی	شیروان	خراسان شمالی	گلپان
مرکزی	فاروج	خراسان شمالی	سنگز
مرکزی	فاروج	خراسان شمالی	فاروج
حمیدیه	اهواز	خوزستان	کرخه
مرکزی	اهواز	خوزستان	غیراتبه

۳-۴

تاریخ ثبت نام
۳۰ اردیبهشت ۱۳۸۳

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۴۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	اهواز	خوزستان	اسماعیلیه
مرکزی	اهواز	خوزستان	سویسه
مرکزی	اهواز	خوزستان	کوت عبدالله
مرکزی	اهواز	خوزستان	مشرحات
مرکزی	آبادان	خوزستان	بهمنشیر جنوبی
مرکزی	آبادان	خوزستان	بهمنشیر شمالی
مرکزی	آبادان	خوزستان	شلاهی
مرکزی	بندرماهشهر	خوزستان	جراحی
مرکزی	رامهرمز	خوزستان	ابوالقاس
مرکزی	رامهرمز	خوزستان	حومه غربی
مرکزی	شوش	خوزستان	بن معلی
مرکزی	شوش	خوزستان	حسین آباد
مرکزی	شوشتر	خوزستان	شهید مدرس
مرکزی	ابهر	زنجان	دولت آباد
مرکزی	ایجرود	زنجان	ایجرودبالا
مرکزی	ایجرود	زنجان	گلایر
مرکزی	خدابنده	زنجان	خوارود
مرکزی	خدابنده	زنجان	سهرورد
مرکزی	خدابنده	زنجان	کرسف
مرکزی	زنجان	زنجان	بناب
مرکزی	زنجان	زنجان	تهم
امیرآباد	دامغان	سمنان	قهاب رستاق
مرکزی	شاهرود	سمنان	طرود
ایوانکی	گرمسار	سمنان	ایوانکی
مرکزی	زاهدان	سیستان و بلوچستان	حرمک
مرکزی	ارستان	فارس	خونیز

۳-۵

تاریخ ثبت و تایید

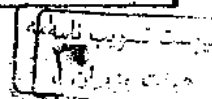

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۶۶۲۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	ارسنجان	فارس	علی آباد ملک
پاسارگاد	پاسارگاد	فارس	ابوالوردی
پاسارگاد	پاسارگاد	فارس	مادر سلیمان
مرکزی	پاسارگاد	فارس	سرینبران
مرکزی	پاسارگاد	فارس	کمین
خفر	چهرم	فارس	راهگان
مرکزی	چهرم	فارس	کوهک
مرکزی	خرم بید	فارس	خرمی
مرکزی	خرم بید	فارس	قشلاق
مشهد مرغاب	خرم بید	فارس	شهدآباد
زرقان	شیراز	فارس	رحمت آباد
کوار	شیراز	فارس	فرمشکان
مرکزی	شیراز	فارس	سیاخ دارنگون
مرکزی	فسا	فارس	جنگل
مرکزی	فیروزآباد	فارس	چایدشت
مرکزی	لارستان	فارس	درزوسایبان
سپهان	مروودشت	فارس	رحمت
مرکزی	مروودشت	فارس	رامجردیک
مرکزی	مروودشت	فارس	محمدآباد
مرکزی	نی ریز	فارس	رستاق
مرکزی	نی ریز	فارس	هرگان
مرکزی	ایبک	قزوین	کوهپایه شرقی
مرکزی	ایبک	قزوین	کوهپایه غربی
دشتابی	بوئین زهرا	قزوین	دشتابی شرقی
دشتابی	بوئین زهرا	قزوین	دشتابی غربی
رامند	بوئین زهرا	قزوین	ابراهیم آباد

۶-۲

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
رامند	بولین زهرا	قزوین	رامندجنوبی
ضیاء آباد	تاکستان	قزوین	دودانگه سفلی
مرکزی	تاکستان	قزوین	قافازان غربی
مرکزی	قم	قم	قمروه
مرکزی	بیجار	کردستان	سیاه منصور
مرکزی	بیجار	کردستان	تجف آباد
مرکزی	سنندج	کردستان	آرندان
مرکزی	سنندج	کردستان	حسین آبادجنوبی
مرکزی	سنندج	کردستان	زاوودشرقی
مرکزی	سنندج	کردستان	سراب قامیش
مرکزی	سنندج	کردستان	نران
مرکزی	فروه	کردستان	دلبران
مرکزی	بافت	کرمان	دشتاب
مرکزی	بافت	کرمان	خیر
مرکزی	بافت	کرمان	دهسرد
مرکزی	بافت	کرمان	فتح آباد
مرکزی	بافت	کرمان	کیسکان
مرکزی	بافت	کرمان	گوغر
مرکزی	بردسیر	کرمان	کوه پنج
مرکزی	بم	کرمان	دهبگری
کوهساران	راور	کرمان	حرجند
کشکونیه	رفسنجان	کرمان	راویز
مرکزی	رفسنجان	کرمان	ختامان
مرکزی	زرنند	کرمان	چرخانک
مرکزی	زرنند	کرمان	ختکن
مرکزی	زرنند	کرمان	بیرمنان

۳-۷

تاریخ تصویب: ۱۳۸۵/۰۵/۰۱
محل: ...

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۴۶۲۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	سیرجان	کرمان	چهارگنبد
دهج	شهربابک	کرمان	خیر
مرکزی	شهربابک	کرمان	مدولرات
چاه دادخدا	قلعه گنج	کرمان	رمشک
چترود	کرمان	کرمان	معزیه
شهداد	کرمان	کرمان	تکاب
مرکزی	کرمان	کرمان	درختنگان
حمیل	اسلام آبادغرب	کرمانشاه	منصوری
مرکزی	اسلام آبادغرب	کرمانشاه	حومه شمالی
مرکزی	سنقر	کرمانشاه	باوله
مرکزی	سنقر	کرمانشاه	گاورود
دینور	صحنه	کرمانشاه	حر
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	پشت دربند
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	دورودفرمان
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	میان دربند
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	قره سو
مرکزی	کنگاور	کرمانشاه	خزل غربی
مرکزی	کنگاور	کرمانشاه	قزوینه
مرکزی	هرسین	کرمانشاه	چشمه کیود
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	دشت روم
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	سپیندار
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	کاکان
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	بی بی حکیمه
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	لیشتر
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	بویراحمد گرمسیری
چشمه ساران	آزادشهر	گلستان	چشمه ساران

۳-۸

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۲۶۶۵۴

(دهستان ها)

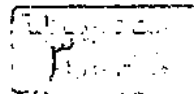
تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	علی آباد	گلستان	کتول
مرکزی	آستارا	گیلان	حیران
مرکزی	رضوانشهر	گیلان	خوشاب
مرکزی	سیاهکل	گیلان	تونکی
مرکزی	سیاهکل	گیلان	خرارود
احمدسرگوراب	شفت	گیلان	چوبر
مرکزی	شفت	گیلان	چپرد
میرزا کوچک جنگلی	صومعه سرا	گیلان	گوراب زومخ
مرکزی	طوالش	گیلان	کوهستانی طالش
سردار جنگل	فومن	گیلان	آلیان
سردار جنگل	فومن	گیلان	سردار جنگل
مرکزی	لاهیجان	گیلان	لیل
چابلق	ازنا	لرستان	چابلق غربی
مرکزی	بروجرد	لرستان	دره صیدی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کاکاشرف
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ازنا
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ده پیرشمالی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ریاط
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کرگاه شرقی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کرگاه غربی
سیلاخور	دورود	لرستان	سیلاخور
لاریجان	امل	مازندران	بالالاریجان
لاریجان	امل	مازندران	لاریجان سفلی
مرکزی	امل	مازندران	چلاو
بابل کنار	بابل	مازندران	دراز کلا
بابل کنار	بابل	مازندران	بابل کنار

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
 (دهستان ها)

۷۶۲۵۴

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بهشهر	مازندران	پنج هزاره
خرم آباد	تنکابن	مازندران	دوهزار
خرم آباد	تنکابن	مازندران	سه هزار
مرکزی	تنکابن	مازندران	گلیجان
کلاردشت	چالوس	مازندران	بیرون بشم
کلاردشت	چالوس	مازندران	کوهستان
مرکزی	رامسر	مازندران	چنت رودبار
مرکزی	رامسر	مازندران	اشکور
مرکزی	نکا	مازندران	پی رجه
مرکزی	تفرش	مرکزی	رودبار
کمره	خمین	مرکزی	چهارچشمه
مرکزی	خمین	مرکزی	آشناخور
مرکزی	ساوه	مرکزی	شاهسونکنندی
مرکزی	میناب	هرمزگان	کریان
مرکزی	میناب	هرمزگان	گوربند
اجین	اسدآباد	همدان	کلپالی
مرکزی	اسدآباد	همدان	چهاردولی
صالح آباد	بهار	همدان	دیمکاران
قلقل رود	نویسرکان	همدان	قلقل رود
قلقل رود	نویسرکان	همدان	کمال رود
چوکار	ملایر	همدان	ترک غربی
زند	ملایر	همدان	کمازان سفلی
زند	ملایر	همدان	کمازان علیا
زند	ملایر	همدان	کمازان وسطی
سامن	ملایر	همدان	سامن
عقدا	اردکان	یزد	عقدا

۳-۱۰

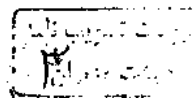

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۴۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بافق	یزد	سیزدهشت
نیبر	تفت	یزد	سخوید

۳-۱۱

”بسمه تعالی“

بند(۱) تصمیمات متخذه در نشست سی و نهم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

۱) نحوه بررسی، ارزیابی، تصویب و گشایش اعتبار طرح‌های سرمایه‌گذاری بر حسب سقف هزینه ارزی آنها.

۱-۱) طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۳۰ میلیون دلار: بانک‌های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء و قرارداد عاملیت کمافی السابق اقدام نمایند.

۱-۲) طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار: بانک‌های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء و قرارداد عاملیت کمافی السابق اقدام و پیش از انعقاد قرارداد با متقاضی، نتایج اقدامات را برای اخذ نظر کمیته ۴ نفره ارسال نمایند. بررسی و اعلام نظر کمیته چهارنفره نافی مسئولیت متقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

۱-۳) طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بیش از ۵۰ میلیون دلار: بانک‌های عامل گزارش فنی - مالی - اقتصادی طرح متقاضی را بررسی و پس از ارزیابی و تأیید آن توسط شرکت مشاور ذی صلاح مورد تأیید بانک، گزارش توجیهی طرح را برای تأیید و تصویب وزارتخانه ذی ربط ارسال می‌نمایند. نتایج برای اتخاذ تصمیم نهایی و بعد از تأیید کمیته چهارنفره، در جلسه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مطرح و در صورت تأیید برای انعقاد قرارداد و گشایش اعتبار به بانک عامل ابلاغ می‌گردد. بررسی و تأیید هیئت امناء نافی مسئولیت متقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

۱-۴) طرح‌هایی که تا این تاریخ به تأیید کمیته چهارنفره رسیده است بانک‌های عامل می‌توانند به اجرا درآورند و کماکان تأیید کمیته چهارنفره نافی مسئولیت متقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح‌ها به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

شماره: ۶۰/۱۱۶۹

تاریخ: ۸۳/۹/۱۲

”بسمه تعالی“

بند(۱) تصمیمات متخذه در نشست چهارم مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۸
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی.

”تسری شاخص‌های عقب‌ماندگی به شهرستان‌های استان آذربایجان غربی:
مقرر گردید که شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی موضوع بند (۳) صورتجلسه
نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء، علاوه بر شهرستان‌های استان آذربایجان
غربی مذکور در بند (۵) صورتجلسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳* هیئت امناء،
به طرح‌های سرمایه‌گذاری که در بقیه شهرستان‌های این استان (به استثنای شهرستان ارومیه) از
تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده می‌کنند، تسری داده شود.“

---

*نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست شماره (۳-۱۵) و نشست سی و هشتم مورخ
۸۳/۶/۳ طی پیوست شماره (۳-۲۶) ابلاغ گردیده است.

بسمه تعالی

بند (۲)، (۳)، (۴)، (۵)، (۶) و (۱۱) نشست چهل و چهارم
مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی

۲) افزایش اعتبار خرید شناورهای موضوع بند (۴) صورتجلسه نشست سی و دوم مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی درمورد گشایش یک جای ۸۰ میلیون دلار (L/C) برای ۱۶۰ فروند کشتی: شرایط استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در مصوبه نشست سی و دوم مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ برای خرید شناورهای ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تنی در خلیج فارس به شرح زیر اصلاح شد:

الف) گشایش اعتبار به نفع همه سازندگان داخلی کشتی که صلاحیت آنها به تأیید وزارت صنایع و معادن برسد مجاز است.

ب) گشایش اعتبار به صورت اعتبار خریدار برای همه اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز است.

پ) قیمت هر شناور باید به تأیید بانک عامل برسد.

ت) همه بانک‌های عامل می‌توانند مطابق شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات به طرح‌های صنعت کشتی‌سازی مصوب نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء و تغییرات بعدی آن، از محل هشتاد میلیون دلار تسهیلات اعطا نمایند.

تبصره: لازم است هنگام پذیرش تقاضا به متقاضیان استفاده از تسهیلات کتباً اعلام گردد که بانک عامل تا هنگام انعقاد قرارداد با مشتری هیچ‌گونه تعهدی برای اعطای تسهیلات نداشته و انعقاد قرارداد نیز منوط به استعلام از اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

۳) * استرداد سود متعلق به تسهیلات مورد استفاده متقاضیان که زودتر از پایان مدت قرارداد به بانک پرداخت می‌شود: مقرر گردید بانک‌های عامل سود متعلق به تسهیلات مورد استفاده متقاضیانی را که زودتر از پایان مدت قرارداد به بانک پرداخت می‌نمایند، طبق ضوابط بانکی به آنها مسترد نمایند.

۶) لغو شرایط ترجیحی تسهیلات صنعت سیمان: با توجه به گسترش مناسب ظرفیت تولید صنعت سیمان کشور از محل تسهیلات ترجیحی حساب ذخیره ارزی موضوع بند (۶) صورتجلسه نشست هفدهم مورخ ۱۳۸۱/۳/۷، مقرر گردید:

---

* در راستای اجرای بند مزبور، به مفاد بند دوم از قسمت (ج) پیوست شماره (۳-۳) توجه نمایید.

پیوست شماره (۳-۲۹)

شماره: ۶۰/۱۲۴۱

تاریخ: ۸۳/۱۲/۱۷

الف) بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی از تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۱ از پذیرش طرح‌های جدید پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری در صنعت سیمان تحت شرایط ترجیحی مصوب نشست هفدهم مورخ ۱۳۸۱/۳/۷ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، خودداری نمایند.

ب) بانک‌های عامل و دستگاه تخصصی ذی‌ربط می‌توانند نسبت به طرح‌ها و درخواست‌های مندرج در فهرست پیوست* که تا این تاریخ مراحل مختلف بررسی، تصویب، تأیید یا انعقاد قرارداد را می‌گذرانند، در چارچوب شرایط ترجیحی مصوب ۱۳۸۱/۳/۷ هیئت امناء اقدام نمایند.

۸) درخواست سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در مورد اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی برای تأسیسات گردشگری: مقرر گردید طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در خدمات گردشگری توسط بانک‌های عامل پذیرش گردد تا در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت مورد بررسی و اقدام قرار دهند.

۹) درخواست بانک مرکزی در مورد نحوه اعمال مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۹/۱ هیئت وزیران مبنی بر تعیین نرخ کارمزد تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای استان‌ها و مناطقی که شاخص توسعه آنها زیر شاخص میانگین کشور است: مقرر گردید نرخ سود تسهیلات و سایر شرایط مصوب نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در مورد طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی (فهرست پیوست صورت‌جلسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیئت امناء) توسط بانک‌های عامل اعمال گردد.

۱۱) استفاده از شرایط ترجیحی طرح‌های استان‌های کمتر توسعه‌یافته: مقرر گردید کلیه طرح‌های سرمایه‌گذاری که با استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی (فهرست پیوست صورت‌جلسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیئت امناء) قبل از ۱۳۸۱/۱۱/۱ به‌اجرا درآمده‌اند مشمول شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء هستند.

---

*فهرست مذکور متعاقباً به بانک‌های عامل اعلام خواهد شد.

دستورالعمل اجرایی نحوه پوشش تسهیلات صادراتی از محل حساب ذخیره ارزی خارج از چارچوب اعتبار اسنادی

۱) اداره بین‌الملل/خارج بانک عامل (تسهیلات‌دهنده) پس از انعقاد قرارداد تسهیلات با فروشنده یا خریدار/ بانک خارجی، اطلاعات قرارداد منعقد شده طبق فرم پیوست را به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ارسال می‌نماید.

۲) اداره عملیات ارزی با توجه به مبلغ و نوع ارز و سررسید دوره برداشت قرارداد، دستور پوشش از محل حساب ذخیره ارزی را در مقابل تقاضای بانک عامل، به بانک پوشش‌دهنده ابلاغ نموده و تصویر پیام را جهت بانک عامل ارسال می‌نماید.

۳) بانک عامل پس از دریافت و تطبیق اسناد با مفاد قرارداد تجاری، جهت مطالبه وجه اسناد در چارچوب دستور پوشش (موضوع بند ۲) و با اشاره به شماره دستور پوشش و شماره قرارداد تسهیلات، نسبت به مخابره پیام به بانک پوشش‌دهنده اقدام و رونوشت پیام مذکور را به اداره عملیات ارزی ارسال می‌نماید.

۴) بانک عامل موظف است هرگونه اصلاحات در مفاد قرارداد از جمله کاهش، افزایش، تمدید، ابطال و سایر موارد موثر بر مراحل پرداخت را به اطلاع اداره عملیات ارزی برساند.

۵) در خصوص بازپرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل با توجه به راهکارهای ارائه شده قبلی، بانک عامل با هماهنگی ادارات عملیات ارزی و بین‌الملل این بانک اقدام خواهند نمود.

۶) کلیه قراردادهای تسهیلاتی منعقد شده به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط فوق می‌گردد.

پیوست شماره (۳-۳۰)

شماره: ۶۰/۱۰۴۴

تاریخ: ۸۶/۸/۲۲

بسمه تعالی

فرم مشخصات تسهیلات صادراتی بابت پرداخت از محل حساب ذخیره ارزی
(خارج از چارچوب اعتبار اسنادی)

(۱) نام متقاضی/تسهیلات گیرنده:

(۲) کشور واردکننده/خریدار:

(۳) نام و کارت بازرگانی فروشنده/شرکت/مؤسسه:

(۴) شماره قرارداد تسهیلات:

(۵) نوع اعتبار: اعتبار خریدار اعتبار فروشنده

(۶) تاریخ قرارداد تسهیلات: شمسی: میلادی:

(۷) نام بانک تسهیلات دهنده:

(۸) نام بانک پرداخت کننده وجه اسناد:

(۹) مبلغ و نوع ارز قابل پرداخت:

(۱۰) سررسید دوره برداشت:

(۱۱) مدت دوره بازپرداخت:

توضیحات:

پیوست شماره (۳-۳۱)

شماره: ۶۰/۱۲۴۵

تاریخ: ۸۳/۱۲/۲۴

”بسمه تعالی“

بند (۱) نشست چهل و سوم مورخ ۸۳/۱۰/۲۲

هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

«۱) پیشنهاد وزارت نیرو مبنی بر اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری نیروگاهی بخش خصوصی: مقرر گردید به منظور کمک به اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای احداث نیروگاه که توجیه فنی، مالی و اقتصادی آن طرح‌ها به تصویب بانک عامل و به تأیید دستگاه‌های تخصصی ذی‌ربط (وزارت نیرو و وزارت صنایع و معادن) رسیده باشد، در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت و مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای تأمین هزینه ارزی واردات مواد، تجهیزات و کالاهای نیم‌ساخته مورد نیاز که در داخل کشور قابل ساخت و تأمین نیست، توسط بانک‌های عامل از محل حساب ذخیره ارزی اعطاء شود. بانک‌های عامل گزارش اقدامات و عملکرد مربوط به این طرح‌ها را هر سه ماه به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی ارسال نمایند.»

پیوست شماره (۳-۳۲)

شماره: ۶۰/۱۰۰۳

تاریخ: ۸۴/۱/۲۱

”بسمه تعالی“

بندهای (۴) و (۶) نشست چهل و پنجم مورخ ۸۳/۱۲/۱۱
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

۴) ورود ماشین آلات و تجهیزات انباری (Stock) از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی: مقرر گردید ورود ماشین آلات و تجهیزات انباری (Stock) از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی به شرط انطباق مشخصات آن با هدف طرح و استانداردهای فنی و تکنولوژیکی بلامانع است.
۶) پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در مورد تقلیل سهم آورده متقاضیان سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی کشاورزی استان همدان: مقرر گردید شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء موضوع بند (۳) صورت جلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ و بند (۳) صورت جلسه نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ و بند (۵) صورت جلسه نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸ به طرح‌های سرمایه‌گذاری جدید در صنایع تبدیلی کشاورزی استان همدان (صنایع کد (۱۵) طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های صنعتی، ISIC-REV III)، تسری داده شود.

نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست شماره (۳-۱۵)، نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست شماره (۳-۱۶) و نشست سی و سوم مورخ ۸۲/۱۱/۲۸ طی پیوست شماره (۳-۲۲) ابلاغ گردیده است.

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اعطای تسهیلات ارزی صادراتی برای تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی،
بازرگانی و فنی - مهندسی صادرکننده

در راستای توسعه صادرات غیرنفتی و به منظور توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال، بانک‌های
عامل حساب ذخیره ارزی می‌توانند از محل منابع این حساب و در قالب یکی از عقود قانون
عملیات بانکی بدون ربا به منظور تأمین سرمایه در گردش موردنیاز واحدهای تولیدی،
بازرگانی و فنی مهندسی صادراتی صادرکننده کالا و خدمات به صورت اعتبار فروشنده
بارعایت شرایط ذیل نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی اقدام نمایند:

- ماده (۱) واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی و مهندسی که کالاهای غیرنفتی و خدمات فنی و
مهندسی صادر می‌کنند مشمول استفاده از تسهیلات این دستورالعمل می‌باشند.
- ماده (۲) تسهیلات موضوع این دستورالعمل به منظور تهیه، تدارک و تولید کالاهای صادراتی و
خدمات فنی و مهندسی قبل از صدور اعطاء می‌گردد.
- ماده (۳) میزان اعتبار به صادرکننده براساس ارز مورد نیاز برای تدارک و تولید کالاهای
صادراتی به تشخیص بانک تسهیلات‌دهنده و به استناد ارزیابی اعتبار (ترجیحاً بر اساس روند
صادرات سه سال گذشته واحد مربوطه) متقاضیان می‌باشد.
- ماده (۴) بانک تسهیلات‌دهنده، تأمین سرمایه در گردش ریالی متقاضی را برای تدارک و تولید
کالاهای صادراتی، در اولویت قرار خواهد داد.
- ماده (۵) مدت استفاده و بازپرداخت تسهیلات متناسب با قرارداد منعقد بین صادرکننده و
خریدار کالا و خدمات فنی و مهندسی و تشخیص بانک تسهیلات‌دهنده خواهد بود. مدت
مذکور در مورد صادرات کالاهای مصرفی و واسطه‌ای حداکثر می‌تواند به مدت دو سال باشد.
- ماده (۶) وثایق مورد نیاز مطابق با آیین‌نامه و دستورالعمل‌های قانون عملیات بانکی بدون ربا و
قرارداد عاملیت حساب ذخیره ارزی به تشخیص بانک عامل تعیین می‌شود.
- ماده (۷) پرداخت تسهیلات ارزی از طریق گشایش اعتبار اسنادی و معامله اسناد حمل
و در وجه فروشنده کالا و یا مواد اولیه یا واسطه‌ای (خریداری شده از خارج از کشور) برای
صدور کالا و خدمات فنی مهندسی که به تأیید بانک عامل برسد، امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۸) نرخ تسهیلات کوتاه‌مدت اعطایی موضوع این دستورالعمل برای تمامی بخش‌های موردنظر، نرخ سود بین بانکی ارزها در بازار بین‌المللی (LIBOR) به‌اضافه سه درصد (۳٪) خواهد بود.

ماده ۹) متقاضی مکلف است اظهارنامه گمرکی ممهور به مهر خروج کالای موضوع تسهیلات دریافتی را از یکی از گمرکات رسمی کشور، حداکثر ظرف مدت شش‌ماه از تاریخ تعهد قراردادی، به بانک عامل ارائه کند. در صورت عدم ارائه اظهارنامه مذکور ظرف مهلت مقرر، مشمول تأدیه وجوه التزام عدم ایفای تعهد به‌میزان ۱۰ درصد سالانه علاوه‌بر اصل و سود تسهیلات اعطایی خواهد بود.

ماده ۱۰) مسئولیت کامل وصول تسهیلات و بازپرداخت آن به حساب ذخیره ارزی با بانک عامل است و هیچ‌گونه اعلام و ادعای لاوصول بودن تسهیلات اعطایی از جانب بانک عامل پذیرفته نیست.

ماده ۱۱) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته تابع بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش عملکرد تسهیلات موضوع این دستورالعمل را ماهانه به‌صورت جداگانه به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی ارسال خواهد کرد.

ماده ۱۳) این دستورالعمل در نشست چهل و پنجم مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۱ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی طبق ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، به تصویب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی رسید.

پیوست شماره (۳-۳۴)

شماره: ۶۰/۱۰۱۸

تاریخ: ۸۴/۲/۱۸

”بسمه تعالی“

بند (۲) نشست چهل و ششم مورخ ۸۳/۱۲/۲۵
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۲» پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در مورد اعطای تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری: مقرر گردید با توجه به مصوبه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در نشست یازدهم مورخ ۱۳۸۰/۷/۷ (اعطای تسهیلات به طرح‌های عرضه‌کننده خدمات ارزآور در بخش هتل‌سازی)، بانک‌های عامل مجاز به پذیرش طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری ارزآور برای استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی هستند. دستگاه تخصصی ذی‌ربط برای تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرح‌هایی که در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت به تصویب بانک می‌رسند، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری است.»

”بسمه تعالی“

بند (۵) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۵) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، ضمن بررسی پیشنهاد کارگروه تخصصی هیئت امناء در خصوص ضرورت تجدیدنظر در سقفهای اعطای تسهیلات به متقاضیان طرحهای سرمایه‌گذاری، موضوع بند (۱) مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، اعمال تغییراتی را به شرح زیر در مصوبه فوق تصویب کرد:

- در جزء (۱-۱) بند (۱) مصوبه عبارت ”طرحهای سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۳۰ میلیون دلار“ به عبارت ”طرحهای سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۱۰ میلیون دلار“ تغییر می‌یابد.

- در جزء (۲-۱) بند (۱) مصوبه عبارت ”طرحهای سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار“ به عبارت ”طرحهای سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۱۰ تا ۵۰ میلیون دلار“ تغییر می‌یابد.

- در جزءهای (۲-۱)، (۳-۱) و (۴-۱) مصوبه، عبارت ”کمیته چهارنفره“ به عبارت ”کارگروه تخصصی“ تغییر می‌یابد.»

---

* سایر مفاد پیوست شماره (۳-۲۷) کماکان به قوت خود باقی است.

”بسمه تعالی“

بند (۴) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۳

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۴» درخواست شماره ۱۱/سا/۶۶۷۴ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۲۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص تعیین تکلیف تصویب نامه شماره ۳۳۹۱۵/ت/۳۷۷۰۱ مورخ ۱۳۸۴/۷/۱۹ هیئت وزیران برای اختصاص دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی برای تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور مطرح شد و پس از بحث و بررسی پیرامون موضوع، به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز برای تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور در چهار زیربخش: هوایی، ریلی، جاده‌ای و دریایی، مقرر شد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبلغ دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی را برای استفاده توسط شرکت‌های حمل و نقل خصوصی و تعاونی (با شرایط زیر) به این امر اختصاص دهد:

- طرح‌های متقاضی استفاده از این تسهیلات پس از بررسی و تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرح توسط وزارت راه و ترابری به بانک‌های عامل معرفی خواهند شد.
- نرخ سود تسهیلات اعطایی به صورت ثابت و معادل سه (۳) درصد در سال خواهد بود.
- دوره بازپرداخت تسهیلات، حداکثر ده (۱۰) سال خواهد بود.
- تمام طرح‌های متقاضی دریافت تسهیلات مذکور، موظف به رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵ و اولویت استفاده از ساخت و خرید داخل هستند.»

”بسمه تعالی“

بند (۲) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۴/۶
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

- «۲» درخواست وزارت صنایع و معادن برای تسری شرایط حساب ذخیره ارزی برای ساخت شناورهای ۲۰۰۰-۱۴۰ تن در طول برنامه چهارم توسعه:
- درخواست وزارت صنایع و معادن در خصوص امکان استفاده از تسهیلات با شرایط ترجیحی برای ساخت شناورهای ۲۰۰۰ - ۵۰۰ تن در برنامه سوم توسعه (موضوع مصوبه نشست بیست و ششم هیئت امناء حساب ذخیره ارزی) در طول سال‌های برنامه چهارم توسعه، بررسی شد و اختصاص مبلغ دو بیست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی به صورت اعتبار خریدار به نفع سازندگان داخلی کشتی، که صلاحیت آنها باید به تأیید وزارت صنایع و معادن برسد، با شرایط زیر مورد تأیید قرار گرفت:
- توجه به موضوع در قالب یک مجموعه منسجم برای تقویت توان‌مندی‌های سازندگان داخلی، توسط وزارت صنایع و معادن.
  - پرداخت اعتبار برای ساخت کشتی‌های با ظرفیت ۱۴۰ تا ۲۰۰۰ تن.
  - نرخ سود تسهیلات ثابت و معادل سه (۳) درصد در سال.
  - دوره تأمین مالی حداکثر دوازده (۱۲) سال.
  - معرفی متقاضیان دریافت تسهیلات، با هماهنگی و تأیید سازمان بنادر و کشتیرانی»

بند (۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۸ هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

(۱) بررسی و تصمیم گیری درخصوص اصلاح تبصره بند (ب) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مبنی بر نحوه استفاده مناطق آزاد تجاری - صنعتی از تسهیلات حساب ذخیره ارزی

«چنانچه زمینه فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی به صورت مشارکتی با سرمایه‌گذاران داخلی، در مناطق آزاد تجاری - صنعتی، در ارتباط با فعالیت‌های اصلی منطقه باشد، می‌توانند تا سقف ۲۵ درصد میزان سرمایه‌گذاری مورد نظر از تسهیلات حساب ذخیره ارزی بهره‌مند شوند و در صورتی که موضوع سرمایه‌گذاری مذکور درخصوص فعالیت‌های فرعی منطقه باشد میزان استفاده آنها از تسهیلات حساب یادشده تا سقف ۱۵ درصد میزان سرمایه‌گذاری مورد نظر خواهد بود. فعالیت‌های اصلی و فرعی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به شرح جدول ذیل است:

منطقه	فعالیت اصلی	فعالیت فرعی
کیش	گردشگری و خدمات بازرگانی	فعالیت‌های تولیدی
قشم	فعالیت‌های تولیدی با گرایش صادرات و صادرات مجدد	خدمات بازرگانی
چابهار	خدمات بازرگانی و ترانزیت کالا	فعالیت‌های تولیدی
انزلی	صنایع تکمیلی تولیدات کشاورزی	خدمات بازرگانی
جلفا	تولید کالاهای مصرفی بادوام برای صادرات و ترانزیت کالا	خدمات بازرگانی
اروند	تولید انرژی، ترانزیت و انبارداری	فعالیت‌های تولیدی و خدمات بازرگانی

پرداخت هرگونه تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به آن دسته از سرمایه‌گذاران داخلی فعال در مناطق آزاد که موفق به جلب سرمایه‌گذاری خارجی نشوند، منوط به تصویب هیئت امناء حساب مذکور می‌باشد. ضمناً تاکید شد که اعطای تسهیلات به متقاضیان فعالیت در مناطق ویژه اقتصادی همچنان مطابق حکم تبصره قسمت (ب) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود.»

”بسمه تعالی“

بند (۲) ششمین صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۱

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۲» درخصوص موضوع دوره تأمین مالی برای طرح‌های مربوط به مناطق کمتر توسعه یافته به تفکیک دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت، به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:
دوره استفاده برای طرح‌های مناطق کمتر توسعه یافته حداکثر سه (۳) سال، دوره تنفس حداکثر یک (۱) سال و دوره بازپرداخت حداکثر هفت (۷) سال است، مشروط بر اینکه مجموع این دوره‌ها از ده (۱۰) سال تجاوز نکند.»

”بسمه تعالی“

بند (۶) ششمین صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۱
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۶» مقرر شد بند زیر به انتهای قسمت (ج) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی (مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۳) اضافه شود:

در صورت تأخیر در بازپرداخت اقساط توسط دریافت کنندگان تسهیلات، چنانچه بانک عامل اقساط را در سررسید آن از محل منابع خود به حساب ذخیره ارزی نزد بانک مرکزی واریز کند، تمامی دوازده (۱۲) درصد نرخ دیرکرد بازپرداخت که از تسهیلات گیرنده اخذ خواهد شد، به بانک عامل تعلق می گیرد.»

«فهرست طرح‌های مصوب و در دست گشایش اعتبار سیمان تا تاریخ ۸۳/۱۱/۱»

ردیف	نام طرح	ظرفیت تولید (تن در روز)	استان محل اجرا	بانک عامل
۱.	توسعه شرق	۳۳۰۰	خراسان رضوی	سپه
۲.	توسعه خوزستان	۵۰۰۰	خوزستان	ملی
۳.	سیمان عمران آریا	۳۵۰۰	خوزستان	ملی
۴.	بهینه سازی سپاهان	۳۳۰۰	اصفهان	ملی
۵.	سیمان رویال (دو خط)	۷۰۰۰	سمنان	ملت
۶.	فیروزکوه سمنان	۳۳۰۰	سمنان	صادرات
۷.	سپو	۲۳۰۰	کهگیلویه و بویراحمد	ملی
۸.	سیمان سردار	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	ملی
۹.	دهلران	۳۳۰۰	ایلام	ملت
۱۰.	بهینه سازی زنجان	۲۰۰	زنجان	ملت
۱۱.	سیمان اسفراین	۳۴۰۰	خراسان شمالی	ملت
۱۲.	البرز سمنان	۳۳۰۰	سمنان	ملت
۱۳.	لامرد	۳۳۰۰	فارس	سپه-صنعت و معدن
۱۴.	بهینه سازی اکباتان	۴۵۰	همدان	صنعت و معدن
۱۵.	سیمان آهوان	۳۳۰۰	سمنان	ملت
۱۶.	سمنگان	۳۳۰۰	خراسان شمالی	ملی
۱۷.	زاوه تربت	۳۳۰۰	خراسان رضوی	سپه
۱۸.	زاگرس میمه	۱۵۰۰	اصفهان	سپه
۱۹.	تیس چابهار	۳۵۰۰	سیستان و بلوچستان	سپه
۲۰.	سیمان بدره	۳۳۰۰	ایلام	کشاورزی
۲۱.	آپادانا	۳۳۰۰	کردستان	ملی
۲۲.	سقز	۳۳۰۰	کردستان	ملت
۲۳.	تنگستان	۳۳۰۰	بوشهر	صنعت و معدن
۲۴.	صنعت خوی	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	ملی
۲۵.	سبلان خلخال	۳۳۰۰	اردبیل	ملی
۲۶.	منددشتی	۳۳۰۰	بوشهر	ملی
۲۷.	امیدیه	۳۳۰۰	خوزستان	سپه
۲۸.	توسعه کردستان	۳۳۰۰	کردستان	سپه
۲۹.	خرم آباد	۳۳۰۰	لرستان	سپه
۳۰.	توسعه سیمان کرمان (بنک)	۳۳۰۰	بوشهر	ملی
جمع کل		۹۶,۱۵۰		

«فهرست طرح‌های سیمان که قبل از تاریخ ۸۳/۱۱/۱ توسط بانک‌های عامل پذیرش شده‌اند»

ردیف	نام طرح	ظرفیت تولید (تن در روز)	استان محل اجرا	بانک عامل
۱.	آذرشهر	۳۳۰۰	آذربایجان شرقی	ملی
۲.	ارزیل	۳۳۰۰	آذربایجان شرقی	صنعت و معدن
۳.	شاهین دژ	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
۴.	مهاباد	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	کشاورزی
۵.	توسعه ارومیه	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
۶.	آذرآبادگان خوی	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	کشاورزی
۷.	یاران ارومیه	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
۸.	بهینه سازی خط دوم آبیگ	۴۵۰۰	قزوین	صادرات
۹.	کاسپین	۳۳۰۰	قزوین	ملی
۱۰.	خمسه	۳۳۰۰	زنجان	کشاورزی
۱۱.	ماد	۳۳۰۰	کرمانشاه	ملت
۱۲.	بیستون	۳۳۰۰	کرمانشاه	ملی
۱۳.	کامبادان	۳۳۰۰	کرمانشاه	سپه
۱۴.	بهورزان	۳۳۰۰	ایلام	سپه
۱۵.	مهران	۳۳۰۰	ایلام	کشاورزی
۱۶.	خاکستری جنوب	۳۳۰۰	خوزستان	صنعت و معدن
۱۷.	مارون خوزستان	۳۳۰۰	خوزستان	صادرات
۱۸.	شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه	۳۳۰۰	خوزستان	ملت
۱۹.	پارس صنعت	۳۳۰۰	بوشهر	تجارت
۲۰.	میزدج	۳۳۰۰	چهارمحال و بختیاری	صادرات
۲۱.	خمین	۳۳۰۰	مرکزی	سپه
۲۲.	شهرداریهای همدان	۳۳۰۰	همدان	توسعه صادرات
۲۳.	الوند	۱۰۰۰	همدان	سپه
۲۴.	توبه دروار	۳۳۰۰	سمنان	صنعت و معدن
۲۵.	گلشن طبس	۳۳۰۰	یزد	تجارت
۲۶.	بعثت رفسنجان	۳۳۰۰	کرمان	کشاورزی
۲۷.	توسعه زرین رفسنجان	۳۳۰۰	کرمان	سپه
۲۸.	کویر آسیا	۳۳۰۰	سیستان و بلوچستان	صنعت و معدن
۲۹.	توسعه لار	۳۳۰۰	فارس	صادرات
۳۰.	سوربان	۳۳۰۰	فارس	تجارت
۳۱.	بهینه سازی آباده	۷۰۰	فارس	صنعت و معدن
۳۲.	توسعه فارس	۳۳۰۰	فارس	ملت
۳۳.	چهرم	۳۳۰۰	فارس	تجارت
۳۴.	توسعه قشم	۳۳۰۰	هرمزگان	تجارت
۳۵.	یادمان شیروان	۳۳۰۰	خراسان شمالی	تجارت
۳۶.	غرب تربت جام	۳۳۰۰	خراسان رضوی	صنعت و معدن
۳۷.	باقران بیرجند	۳۳۰۰	خراسان جنوبی	تجارت
۳۸.	مهرماکو	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
	جمع کل	۱۲۱,۷۰۰		

”بسمه تعالی“

بند (۱) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۱» درخواست وزارت صنایع و معادن در خصوص تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های مصوب بازسازی و نوسازی صنایع نساجی و پوشاک در طول برنامه چهارم توسعه:

درخواست یادشده مورد بحث و بررسی قرار گرفت و باتوجه به ضرورت حمایت از بازسازی و نوسازی صنایع نساجی کشور و افزایش توان رقابتی این صنایع، مقرر شد آن دسته از طرح‌هایی که در طول برنامه سوم توسعه برای دریافت تسهیلات ارزی به بانک‌های عامل معرفی شده و توجیه فنی، اقتصادی و مالی آنها توسط بانک عامل تأیید شده است، می‌توانند تا سقف تسهیلات ۵۰۰ میلیون دلاری - مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ * هیئت امناء حساب ذخیره ارزی و با رعایت شروط مقرر در مصوبه یادشده **، از این تسهیلات استفاده کنند. در صورت جذب کامل اعتبار مزبور و نیاز به تخصیص مجدد اعتبار به این امر، موضوع مجدداً در دستور کار هیئت امناء قرار گیرد.»

۱/۲

* صور تجلسه نشست پانزدهم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ طی پیوست شماره (۳-۶) ابلاغ گردیده است.

** شرایط قبلی به شرح صفحه ۲/۲ اصلاح شده است.

”بسمه تعالی“

بند (۵) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۵» درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر رفع ابهام‌های بند (۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶ هیئت امناء در خصوص تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های مصوب بازسازی و نوسازی صنایع نساجی طی سال‌های برنامه چهارم توسعه مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر شد پس از اعمال اصلاحاتی به شرح زیر در مصوبه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰* هیئت امناء اعطای تسهیلات به طرح‌های مزبور براساس شرایط مندرج در آن مصوبه صورت پذیرد:

الف) عبارت ”مشروط به اینکه تاریخ تولید ماشین‌آلات مذکور، حداکثر دو سال پیش از تاریخ انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات باشد“ جایگزین عبارت ”مشروط به اینکه ماشین‌آلات مذکور تولید کشورهای غربی و تاریخ تولید آنها بعد از سال ۲۰۰۰ باشد“ (در انتهای بند (۳) شرایط مصوب) می‌شود.

ب) مفاد بند (۵) شرایط مصوب با توجه به مصوبه نشست هجدهم هیئت امناء مبنی بر حذف شرط ”صادراتی بودن طرح‌های متقاضی“ حذف می‌شود.

ج) در انتهای بند (۶) عبارت ”(حداکثر ۳۰ میلیون دلار)“ جایگزین عبارت ”(حداکثر ۲۵ میلیون دلار)“ می‌شود.

در ضمن ابقای عبارت زیر در انتهای بند (۸) شرایط مصوب مورد تاکید قرار گرفت:

”طرح‌های نوسازی و بازسازی صنایع نساجی نهادهای عمومی غیردولتی نیز در صورت احراز کلیه شرایط مندرج در این صورتجلسه، می‌توانند استثنائاً از این تسهیلات استفاده نمایند.“

---

* صورتجلسه نشست پانزدهم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ طی پیوست شماره (۳-۶) ابلاغ گردیده است.

پیوست شماره (۳-۴۳)

شماره: ۶۰/۱۳۰۵

تاریخ: ۸۵/۹/۱۹

”بسمه تعالی“

بند (۶) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۶» براساس تصمیم اعضای هیئت امناء مقرر شد از این پس سقفهای تصمیم‌گیری در خصوص اعطای تسهیلات از طرف بانک‌های عامل، کارگروه تخصصی و هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به طرح‌های متقاضی استفاده از تسهیلات حساب به شرح زیر مورد عمل قرار گیرد:

– تصمیم نهایی در خصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها کمتر از ۳۰ میلیون دلار است توسط بانک‌های عامل اتخاذ می‌شود.

– تصمیم نهایی در خصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار است پس از موافقت بانک عامل، توسط کارگروه تخصصی هیئت امناء، اتخاذ می‌شود.

– تصمیم نهایی در خصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها بیش از ۵۰ میلیون دلار است پس از اعلام موافقت بانک عامل و طرح در کارگروه تخصصی، توسط هیئت امناء اتخاذ می‌شود.»

”بسمه تعالی“

ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ارزی به متقاضیان خرید شناورهای کوچک و متوسط
براساس قرارداد ساخت با سازندگان داخلی

به استناد بند (۲) صورتجلسه مورخ ۸۵/۴/۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی و ابلاغیه شماره ۱۰۰/۶۱۵۱۶ مورخ ۸۵/۴/۱۷ معاون محترم رئیس‌جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، متقاضیان طرف قرارداد با سازندگان داخلی شناور، با شرایط ذیل مورد پذیرش و معرفی به بانک‌های عامل خواهند شد:

(۱) متقاضی پذیرش اولیه بانک عامل را به‌همراه قرارداد ساخت با سازنده داخلی که دارای مجوز ساخت شناور از وزارت صنایع و معادن و یا سازمان‌های صنایع و معادن استان‌ها باشند و درخواست خود را به وزارت صنایع و معادن (معاونت برنامه‌ریزی، توسعه و فن‌آوری) ارائه نماید.

(۲) کارگروه ساخت شناور (متشکل از نمایندگان دفتر نظارت و ارزیابی، دفتر صنایع ماشین‌سازی و نیرو محرکه، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، انجمن مهندسی دریایی ایران و نماینده معتمد شناورسازان کوچک و متوسط) درخواست متقاضی مذکور در بند (۱) را بررسی و در صورت تأیید به بانک عامل موردنظر متقاضی معرفی و رونوشت جهت اطلاع به سازمان صنایع و معادن استان مربوطه ارسال گردد.

(۳) بانک عامل پس از بررسی توجیه فنی و اقتصادی طرح معرفی شده، تأییدیه وزارت صنایع و معادن را جهت طرح موردنظر دریافت (میزان ارز مصرفی جهت تأمین مواد، تجهیزات، قطعات مصرفی و ...) و اقدام به اعطای تسهیلات می‌نماید.

پیوست شماره (۳-۴۴)

شماره: ۶۰/۱۳۵۶

تاریخ: ۸۵/۱۰/۲۴

۴) بانک عامل شروع اعطای تسهیلات را به وزارت صنایع و معادن اعلام و وزارت صنایع و معادن نیز سازمان صنایع و معادن استان مربوطه را جهت نظارت بر ساخت مطلع و گزارش پیشرفت کار را به صورت ماهانه تا زمان اتمام ساخت و به آباندازی شناور دریافت می نمایند. ۵) وزارت صنایع و معادن براساس آمار دریافتی از بانک های عامل و گزارش پیشرفت کار از سازمان صنایع و معادن استان ها، میزان تسهیلات هزینه شده و شناورهای ساخته شده را تهیه و گزارشات لازم را به مقامات مسئول ارائه می نمایند.

(- لازم به ذکر است که وزارت صنایع و معادن به منظور تعیین و اعلام بانک های عامل پیگیری لازم را به عمل آورد تا میزان تسهیلات استفاده شده از محل مصوبات مربوطه و متقاضیان معرفی شده را دریافت نماید.

(- تشکیل جلسات کارگروه برحسب درخواست های رسیده به وزارت صنایع و معادن به طور هفتگی و یا دو هفته یکبار تشکیل خواهد شد.

(- نماینده شناورسازان فایبرگلاس و فلزی هرکدام توسط سازندگان این گونه شناورها انتخاب و به کارگروه معرفی می شوند که حسب موضوع درخواستی مورد بررسی از آنها دعوت به عمل خواهد آمد.

”بسمه تعالی“

بندهای (۲)، (۳) و (۴) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۲

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

(۲) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی درباره درخواست‌های استمهال شرکت‌ها و طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی، تصمیم‌های زیر را اتخاذ کرد:
الف) از این پس هیچ‌یک از درخواست‌های استمهال طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از پذیرش شده توسط بانک عامل، کارگروه تخصصی و هیئت امناء قابل پذیرش نخواهد بود.

ب) به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود، در صورت تقاضای استفاده‌کنندگان از تسهیلات و به تشخیص خود، حداکثر ۱۲ ماه به دوره استفاده افزوده و در ازای آن به صورت متناسب از طول دوره بازپرداخت بکاهند، در هر حال طول مدت تأمین مالی (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از مدت زمان تعیین شده، موضوع بند (ح) دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۳ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، نباید بیشتر باشد.

۳) درخواست وزارت نیرو در خصوص تأمین مالی طرح‌های نیروگاهی بخش خصوصی مورد بررسی قرار گرفت و پس از بحث و تبادل نظر، با بهره‌مندی طرح‌های نیروگاهی صنعت برق از شرط ترجیحی دوران تأمین مالی موافقت شد. براین اساس دوره استفاده این طرح‌ها حداکثر چهار (۴) سال، دوره تنفس حداکثر (۱) سال و دوره بازپرداخت حداکثر ده (۱۰) سال خواهد بود، مشروط بر آنکه مجموع دوره تأمین مالی آنها از ۱۲ سال تجاوز نکند.

۴) براساس تصمیم اعضای محترم هیئت امناء، از این پس بانک‌های عامل برای اعطای تسهیلات به هریک از شرکت‌های متقاضی استفاده از منابع حساب ذخیره ارزی شرط زیر را به عنوان یکی از شروط اصلی لحاظ کنند:

”نسبت حقوق صاحبان سهام به مجموع دارایی‌های شرکت در هر مقطع زمانی از بیست (۲۰) درصد کمتر نباشد.“

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ کمیسیون اقتصاد، بنابه پیشنهاد وزارت بازرگانی و به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

" اعطای تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی با نرخ سود سه درصد (۳٪) برای احداث واحدهای نان صنعتی با رعایت شرایط ذیل مجاز است:

(۱) عدم وجود معوقات ارزی - ریالی سهام‌داران واحدهای مزبور به شبکه بانکی.

(۲) اطمینان از بازپرداخت اقساط و اخذ تضمین‌های کافی با نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران."

پیوست شماره (3-47)

شماره: ۶۰/۱۰۱۶

تاریخ: ۸۸/۶/۷

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۳ کمیسیون اقتصاد بنابه پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و به استناد بند (د) ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

"الف) پرداخت تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل برای ماشین‌آلات متحرک بخش معدن (استخراجی و اکتشافی) با رعایت شرایط زیر مجاز است:

(۱) عدم وجود تعهدات قبلی یا بدهی‌های معوق یا مشکوک الوصول یا سررسید گذشته شرکت و یا سهام‌داران شرکت به سیستم بانکی.

(۲) اخذ تضمین‌های کافی از بازپرداخت اقساط با نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب) مصادیق موضوع بند (الف) پس از طرح و تصویب در هیئت امنای حساب ذخیره ارزی قابل اجرا خواهد بود."

«بسمه تعالی»

«دستورالعمل اجرائی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی»

ماده (۱) در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
الف) تسهیلات: تسهیلات اعطائی غیر از دلار به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ب) نرخ مرجع: نرخ قابل دسترسی در پایگاه الکترونیکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ج) تاریخ انعقاد قرارداد: تاریخ قرارداد / قراردادهای اولیه منعقد شده تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ بین بانک عامل و مشتری موضوع ماده (۲) مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/ت/۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰.

د) بانک عامل: بانک اعطاء کننده تسهیلات.

ه) تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

و) کمیسیون: کمیسیونی با مسئولیت وزارت صنایع و معادن و عضویت نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه تخصصی ذی‌ربط و بانک عامل.

ز) اقساط معوق: اقساط سررسید گذشته صرف نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول.

ح) مصوبه: مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/ت/۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ موضوع ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی.

ماده (۲) بانک عامل موظف است تمامی تقاضاهای دریافتی منتهی به تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱ را حسب مفاد مصوبه و در چارچوب این دستورالعمل مورد بررسی و اقدام قرار دهد.

تبصره ۱: کلیه متقاضیانی که تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ نسبت به انعقاد قرارداد تأمین مالی اقدام نموده‌اند، می‌توانند درخواست خود را به بانک عامل ارائه و در چارچوب این دستورالعمل از مزایای آن استفاده نمایند.

تبصره ۲: در صورت عدم ارائه درخواست از سوی متقاضیان ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقد شده قبلی و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۳: قراردادهای منعقد شده پس از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ و نیز تسهیلات تسویه شده (به غیر از بخشودگی سود موضوع ماده (۶)) مشمول مفاد این دستورالعمل نمی‌باشند.

تبصره ۴: در خصوص طرح‌هایی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید (از سوی تسهیلات گیرنده) پرونده مربوطه توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع و یا منجر به صدور اجراییه از طریق اجرای ثبت گردیده است، استفاده از مزایای این دستورالعمل منوط به پرداخت کلیه هزینه‌های دادرسی، حق الوکاله وکیل و سایر هزینه‌های مترتب توسط متقاضی خواهد بود. چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل مجدداً از پرداخت اقساط خودداری گردد، مجموع مطالبات جدید بانک عامل بر مبنای مصوبه یاد شده و مفاد این دستورالعمل تعیین و محاسبه خواهد شد.

ماده ۳) نرخ سود تسهیلات پس از تبدیل به دلار آمریکا در دوران استفاده، تنفس و بازپرداخت (و دوره امهال) ده درصد (۱۰٪) در سال می‌باشد که در اقساط شش‌ماهه پرداخت می‌گردد. تبصره ۱: در مورد طرح‌های نساجی، سیمان و مانند آن که تسهیلات به صورت دلاری پرداخت شده است و حسب مصوبات، نرخ سود ثابت برای آنها منظور گردیده است مبنای محاسبه سود، نرخ ثابت است.

تبصره ۲: دریافت‌کنندگان تسهیلات ترجیحی در مناطق کمتر توسعه یافته و نیز طرح‌های نساجی در صورت تقاضای استفاده از مزایای این مصوبه، مشمول دو درصد (۲٪) تخفیف از سود متعلقه ده درصد (۱۰٪) می‌شوند.

تبصره ۳: سهم سود حساب ذخیره ارزی و بانک عامل پس از اعمال نرخ سود جدید، به ترتیب چهل درصد (۴۰٪) و شصت درصد (۶۰٪) خواهد بود.

تبصره ۴: بانک عامل موظف است میزان کسری واریزی به حساب ذخیره ارزی ناشی از اجرای مصوبه را به تفکیک هر طرح، به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منعکس نماید. اداره یادشده نیز باید در پایان هر ماه میزان کسری تجمعی حاصله را به کمیسیون اقتصاد هیئت دولت اعلام نماید. در هر حال مسئولیت صحت و سقم عملیات ناشی از این امر همواره متوجه بانک عامل می‌باشد.

ماده ۴: در مواردی که تسهیلات‌گیرنده زودتر از پایان مدت قرارداد، تسهیلات مورد استفاده را به بانک بازپرداخت نماید سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، مطابق ضوابط بانکی محاسبه و منظور خواهد شد.

ماده ۵: تسهیلات‌گیرنده صرفاً برای یک‌بار می‌تواند تغییر ارز تسهیلات به دلار آمریکا را درخواست کند و در صورت پذیرش درخواست، مفاد این دستورالعمل نسبت به کل تسهیلات اعطایی حتی اقساط پرداخت شده اعمال خواهد شد.

تبصره ۱: بانک عامل موظف است حداکثر تا تاریخ ۱۳۸۹/۵/۱ با بررسی تقاضاهای دریافتی منتهی به تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱ با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضی، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان را در خصوص استفاده از مزایای مصوبه معین و اسناد مربوط را تنظیم نماید.

تبصره ۲: مدت امهال برای طرح‌های با مدت تأمین مالی تا هشت سال به تشخیص بانک عامل حداکثر سی‌ماه خواهد بود (به ازای هر قسط پرداخت‌نشده حداکثر سه‌ماه) و در طرح‌های با دوره تأمین مالی بیش از مدت یادشده، به ازای هر شش‌ماه به مدت یک ماه و نیم به دوره بازپرداخت اضافه می‌شود.

ماده ۶) سود تسهیلات متقاضیانی که در رأس موعد مقرر نسبت به انجام کامل تعهدات خود اقدام نموده‌اند حداکثر تا یک درصد (۱٪) از محل سهم سود حساب ذخیره ارزی کاهش می‌یابد.

پیوست شماره (۳-۴۸)

تبصره ۱: در مورد آن دسته از طرح‌هایی که اعتبارات اسنادی آن‌ها به ارزهای مختلف گشایش شده است، کلیه ارزها به ارز معیار (دلار) تبدیل می‌شود.

تبصره ۲: در صورتی که بخشی از تسهیلات اعم از اصل، سود و جریمه دیرکرد از سوی مشتری تأدیه شده باشد، نرخ تبدیل اصل و سود واریزی به حساب قبل از سال ۱۳۸۱، نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه) و برای وجوه تأدیه شده بعد از تاریخ یادشده، نرخ مرجع روز بازپرداخت می‌باشد. در مورد جرائم تأخیر تأدیه شده نیز چنانچه تمام یا بخشی از جرائم از سوی کمیسیون بخشوده شود این مبلغ و نیز مبالغ بخشوده نشده (به ترتیب به نرخ روز بازپرداخت و به نرخ روز سررسید بازپرداخت اقساط) به دلار آمریکا تبدیل و حسب مورد از مجموع مبالغ حاصله کسر و یا به آن اضافه می‌شود.

ماده ۷) در صورت ارائه تقاضای کتبی از سوی تسهیلات‌گیرنده به وزارت صنایع و معادن برای بخشودگی جرائم تأخیر اقساط معوق که سررسید آن قبل از تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۹ می‌باشد، خلاصه وضعیت پرونده متقاضیان حسب درخواست وزارت یادشده توسط بانک عامل تهیه و به همراه سایر مستندات مورد نیاز به دبیرخانه کمیسیون مستقر در وزارت صنایع و معادن ارسال گردد.

تبصره ۱: در خلاصه وضعیت تهیه شده باید نظریه بانک عامل با ذکر دلایل کافی در پذیرش و یا عدم پذیرش بخشودگی جرائم دیرکرد به تصریح اعلام شود.

تبصره ۲: تصمیمات کمیسیون توسط وزارت صنایع و معادن ابلاغ می‌گردد.

ماده ۸) در صورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات‌گیرنده مجدداً تأخیر در تأدیه اقساط داشته باشد جریمه‌ای به میزان دوازده درصد (۱۲٪) علاوه بر سود یادشده محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثر تا ۴ روز کاری بعد از سررسید کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۹) مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده‌کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک‌های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۰) اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دلار آمریکا که به دلیل محدودیت‌های ایجادشده، وجه اسناد به سایر ارزها پرداخت گردیده است، مشمول این دستورالعمل نبوده و بازپرداخت به ارز اعتبار (دلار) صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱) تسهیلات پرداختی برای صادرات کالا در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار (Buyer Credit) مشمول این ضوابط نمی‌شود.

ماده ۱۲) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ (شرایط و ضوابط موضوع بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

پیوست شماره (۳-۴۹)

هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ کمیسیون اقتصاد به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳) تصویب نمود:

"در تمامی طرح‌هایی که از محل حساب ذخیره ارزی تأمین مالی می‌شوند، چنانچه به دلیل شرایط تحریم امکان گشایش اعتبار اسنادی به نفع طرف خارجی فراهم نباشد، گشایش اعتبار به نفع پیمانکار داخلی مشروط به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عدم تبدیل ارز به ریال مجاز است."

شماره: ۶۰/۱۰۳۲

تاریخ: ۸۹/۱۲/۱۲

پیوست شماره (۵۰-۳)

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۸ کمیسیون اقتصاد به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳) تصویب نمود:

" در مواردی که محل اجرای طرح‌های مشمول استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از طرح‌های عادی یا طرح‌هایی با شرایط ترجیحی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی و کمتر توسعه یافته واقع شده باشد و از این حیث مقررات متعددی برای تعیین دوره تأمین مالی و نرخ سود مورد انتظار آنها به تشخیص بانک عامل حاکم شود، انتخاب مقررات حاکم در موارد مذکور بر عهده خود متقاضی خواهد بود.
این حکم در قراردادهای جدید و طرح‌هایی که قرارداد مشارکت مدنی آن خاتمه یافته است و در مرحله بعدی مستلزم تبدیل به قرارداد فروش اقساطی است، قابل اجرا است."

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرائی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی

در اجرای مصوبات شماره ۹۳۶۰۹/ت ۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ ، ۴۳۳۰۶/۱۹۹۹۶۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۱۳ ، ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و ۴۶۰۷۵/۴۱۶۰۴ مورخ ۱۳۹۱/۳/۳ کمیسیون اقتصاد دولت تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌ها می‌توانند با رعایت موارد ذیل از مزایای مصوبات فوق استفاده نمایند:

تعاریف

ماده (۱) در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار رفته و هر یک از آنها

با توجه به نوع درخواست مشتری، در بخش مربوطه موضوعیت خواهد یافت:

الف) تسهیلات: تسهیلات اعطائی به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ب) ارز معیار: دلار آمریکا.

ج) نرخ مرجع: نرخ قابل دسترسی در پایگاه الکترونیکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
د) تاریخ انعقاد قرارداد: تاریخ قرارداد/قراردادهای مشارکت اولیه منعقد شده تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ فی مابین بانک‌های عامل و مشتریان و متمم‌های مربوطه (منعقد قبل و بعد از تاریخ مذکور به منظور افزایش مبلغ تسهیلات)

ه) بانک عامل: بانک اعطاء کننده تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی.

و) تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

ز) اقساط معوق: اقساط سررسید گذشته صرف نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول.

ح) امهال: تطویل دوره بازپرداخت.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

کلیات و مقررات عمومی

ماده ۲) بانک‌های عامل مکلف هستند تمامی تقاضاهای دریافتی را حداکثر تا پایان مردادماه ۱۳۹۱ در چارچوب این دستورالعمل رسیدگی و با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان را در استفاده از مزایای مصوبه معین و اسناد/قرارداد مربوطه را با هماهنگی بخش حقوقی خود تنظیم نمایند. لازم به ذکر است تصمیم‌گیری در رابطه با استفاده از مزایای مصوبه، به عهده متقاضی می‌باشد.

ماده ۳) در صورت عدم ارائه درخواست و عدم همکاری در اجرای مفاد ماده فوق ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امناء حساب ذخیره ارزی لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۴) اعمال مفاد این دستورالعمل در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای دستورالعمل استفاده نمود.

ماده ۵) متقاضیان استفاده از مزایای این دستورالعمل صرفاً برای یک‌بار می‌توانند نسبت به انجام تغییرات در نحوه بازپرداخت تسهیلات اقدام نمایند.

ماده ۶) چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل و تنظیم اسناد/قرارداد مربوطه، مجدداً از پرداخت اقساط خودداری گردد، مجموع مطالبات جدید بانک عامل بر مبنای مفاد این دستورالعمل محاسبه و وصول خواهد شد.

ماده ۷) در خصوص طرح‌هایی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید (از سوی تسهیلات‌گیرنده) پرونده مربوطه توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع و یا منجر به صدور اجرائیه از طریق اجرای ثبت گردیده است، استفاده از مزایای این دستورالعمل منوط به پرداخت کلیه هزینه‌های دادرسی، حق‌الوکاله وکیل و سایر هزینه‌های مترتب توسط متقاضی خواهد بود.

ماده ۸) تاریخ شروع تقسیط مجدد، از زمان پذیرش اعمال ضوابط مصوبه توسط مشتری و حداکثر تا پایان مردادماه ۱۳۹۱ بوده (پذیرش مشتری پس از انعکاس نتایج محاسبات موضوعیت پیدا می‌کند) و ۶ ماه بعد از آن می‌بایست اولین قسط پرداخت گردد. بنابراین، بعد از تقسیط مجدد، اعطاء دوره تنفس موضوعیت ندارد.

ماده ۹) اعتبارات اسنادی که به دلار آمریکا گشایش یافته، لیکن به دلیل محدودیت‌های ایجادشده، وجه اسناد به سایر ارزها پرداخت گردیده است، جزء تسهیلات دلاری محسوب شده و متقاضیان می‌توانند از مزایای مرتبط با آن، بهره‌مند شوند.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

ماده (۱۰) در صورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات گیرنده مجدداً تأخیر در تأدیه اقساط داشته باشد از تاریخ سررسید هر قسط منقضی شده جریمه‌ای به میزان دوازده درصد (۱۲٪) در سال علاوه بر سود دوره مربوطه محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثر تا ۴ روز کاری بعد از سررسید، کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده (۱۱) در صورتی که بانک عامل ظرف ۱۰ روز بعد از سررسید اقساط، وجه آن را دریافت ننماید، به عنوان بدهکار دولت تلقی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف ۱۰ روز به میزان اقساط معوق (اصل و سود سهم دولت) از منابع آن بانک برداشت و به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد نمود.

ماده (۱۲) بانک عامل موظف است پس از پایان مردادماه سال جاری، فهرست امهال گیرندگان را بذکر نام متقاضی، نام طرح، نوع فعالیت، شماره و مبلغ اعتبارات مربوطه، و جدول بازپرداخت جدید، به دفتر هیئت دولت و اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده (۱۳) تسهیلات گیرندگانی که پس از اتمام دوره استفاده نسبت به انعقاد قرارداد فروش اقساطی (عقد واگذاری سهم شرکت) اقدام ننموده و مدتی نیز از تاریخ سررسید دوره یادشده (دوره استفاده) سپری شده است پرونده این گونه تسهیلات گیرندگان جهت طرح در کمیسیون اقتصاد می‌بایست به بانک مرکزی منعکس شود.

ماده (۱۴) در مواردی که دوره بازپرداخت طرحی به اتمام رسیده و کل اقساط و یا بخشی از آن معوق و مدتی نیز از تاریخ آخرین سررسید سپری شده است، این گونه تسهیلات گیرندگان نیز می‌توانند از مزایای دستورالعمل استفاده نمایند.

ماده (۱۵) تصمیم‌گیری در خصوص امهال تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی و سایر مزایای ذکرشده، صرفاً در قالب این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود.

ماده (۱۶) نحوه طبقه‌بندی و ثبت تسهیلات پس از امهال و اجرای این دستورالعمل مطابق بخشنامه‌های بانک مرکزی خواهد بود.

ماده (۱۷) مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده‌کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک‌های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده (۱۸) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ (شرایط و ضوابط ابلاغی طی بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵) هیئت امناء حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

الف) شرایط استفاده از بخشودگی جرائم وامهال بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود (ماده ۱۹) آن بانک علاوه بر در نظر گرفتن مواد (۱) الی (۱۸)، ملزم به رعایت ماده (۲۰) نیز می باشد.

ماده ۲۰) کلیه تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی که تا تاریخ ۱۳۹۱/۳/۳ اقساط معوق دارند، می توانند بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود مربوط، تا پایان مرداد ۱۳۹۱ تقاضای خود را برای تسویه اقساط معوق تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به بانک عامل ارایه و ضمن بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی ظرف مدت یادشده، از بخشودگی جریمه تأخیر برخوردار شوند. مانده اقساط باید در سررسید تعیین شده پرداخت گردد. در غیر این صورت، مشمول دوازده درصد (۱۲٪) در سال جریمه خواهد شد.

تبصره: در مواردی که به تشخیص هیئت مدیره بانک عامل، امکان بازپرداخت یکبار اقساط معوق برای بدهکاران میسر نباشد، هیئت مدیره بانک عامل می تواند تا پایان مرداد ۱۳۹۱، اقساط معوق مشتری را برای یکبار و حداکثر به مدت دو سال تقسیط نماید (این مدت به طول دوره اقساط سررسیدنشده اضافه می گردد) در این صورت بخشودگی جریمه تأخیر منوط به تسویه به موقع تمامی اقساط خواهد بود.

ب) شرایط استفاده تسهیلات گیرندگان غیردلاری از مزایای امهال، بخشودگی جرائم و سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، با تغییر نوع ارز تسهیلات غیردلاری به دلار و اعمال ۱۰٪ نرخ سود ثابت به صورت سالیانه.

ماده ۲۱) آن بانک علاوه بر در نظر گرفتن مواد (۱) الی (۱۸) ملزم به رعایت مواد (۲۲) الی (۳۷) نیز می باشد

ماده ۲۲) کلیه تسهیلات گیرندگان غیردلاری که تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ نسبت به انعقاد قرارداد مشارکت اقدام نموده اند، می توانند با رعایت مفاد ماده (۲) این دستورالعمل، درخواست خود را به بانک عامل ارائه و در چارچوب این دستورالعمل از مزایای آن با لحاظ دیگر شرایط اعلام شده استفاده نمایند.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

تبصره: در صورتی که قرارداد اولیه طرحی قبل از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ منعقد، لیکن انعقاد قرارداد متمم مربوطه بعد از تاریخ فوق صورت گیرد، مفاد این دستورالعمل (با توجه به ماده (۴)) می‌بایست در مورد کل تسهیلات اجرا گردد.

ماده (۲۳) تسهیلات غیردلاری مورد بحث تا تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۹ با نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه) و از آن تاریخ به بعد با نرخ مرجع بانک مرکزی، در تاریخ انعقاد قرارداد به دلار آمریکاً تبدیل و نرخ سود ۱۰٪ در سال در دوران استفاده، تنفس و بازپرداخت (شامل مدت امهال نیز می‌گردد) بر آن اعمال و در اقساط ۶ ماه با رعایت مفاد ماده (۳۰) پرداخت می‌شود.

تبصره: قراردادهای مشارکت منعقد پس از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ (با رعایت مفاد تبصره ماده (۲۲)) و تسهیلات تسویه‌شده به غیر از بخشودگی سود موضوع ماده (۳۲) مشمول مفاد این دستورالعمل نمی‌شوند.

ماده (۲۴) در صورت تقاضای تسهیلات‌گیرندگان، بازپرداخت تسهیلات غیردلاری موضوع مصوبه جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در خصوص طرح‌های بازسازی و نوسازی نساجی، بانرخ ثابت سه درصد (۳٪) و با تبدیل به دلار آمریکا در زمان انعقاد قرارداد صورت می‌گیرد.

ماده (۲۵) در مورد طرح‌های سیمان، کشتی‌سازی و مانند آنها که تسهیلات مربوطه به صورت دلاری پرداخت شده و حسب مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی نرخ ثابت برای آنان منظور گردیده است، مبنای محاسبه سود، نرخ مذکور خواهد بود.

ماده (۲۶) دریافت‌کنندگان تسهیلات ترجیحی غیردلاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته موضوع مصوبه شماره ۲۴۸۳۶/۲۵۳۳۵ هـ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۹ در صورت تقاضای استفاده از مزایای این دستورالعمل (با در نظر گرفتن مفاد پیوست شماره (۳-۵۰) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی) مشمول دو درصد (۲٪) تخفیف از (۱۰٪) سود متعلقه خواهند بود.

ماده (۲۷) در مورد آن دسته از طرح‌هایی که اعتبارات اسنادی آنها به ارزهای مختلف گشایش شده است، کلیه ارزهای غیردلاری به دلار تبدیل و نرخ سود ۱۰٪ بر آن اعمال می‌شود.

ماده (۲۸) در صورت اعمال ضوابط این دستورالعمل، جرائم تأخیر تأدیه‌شده در محاسبات موضوع ماده (۳۰) لحاظ شده و جرائم تأخیر تأدیه‌نشده نیز در صورت پرداخت کل اقساط در سررسیدهای تعیین شده، بخشوده خواهند شد.

ماده (۲۹) سهم سود حساب ذخیره ارزی و بانک عامل پس از اعمال نرخ سود جدید، به ترتیب چهل درصد (۴۰٪) و شصت درصد (۶۰٪) خواهد بود. سهم دولت از اقساط وصولی می‌بایست به حساب مذکور واریز شود.

ماده (۳۰) به منظور تعیین مبلغ قابل تقسیط (مجدد) طبق این دستورالعمل، می‌بایست با استفاده از فرمول‌های اعلام شده در ماده (۳۶)، محاسبات به ترتیب ذیل صورت گیرد:

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

الف) سود تسهیلات (پس از تبدیل به دلار با نرخ روز انعقاد قرارداد) با در نظر گرفتن تاریخ‌های پرداخت وجه به فروشنده و با نرخ‌های اعلام شده در این مصوبه تا پایان دوره مشارکت محاسبه و به اصل مبلغ تسهیلات اضافه شود.

ب) سود دوره تنفس اولیه محاسبه و به صورت یک‌جا از مشتری اخذ گردد. سود دوره بازپرداخت اولیه نیز (اقساط سررسید شده و مدت زمان سپری شده از قسط بعدی منتهی به سررسید) تا تاریخ شروع تقسیط مجدد (پذیرش اعمال ضوابط دستورالعمل توسط مشتری) محاسبه شود برای انجام این مهم (محاسبه سود دوره بازپرداخت اولیه) لازم است با رعایت تبصره ۲) این بند، پرداخت‌های قبلی تسهیلات‌گیرندگان اعم از اصل، سود و جریمه دیرکرد در مقطع/مقاطع زمانی پرداخت وجه به بانک عامل از مبلغ بدهی کسر و محاسبه سود نسبت به مانده بدهی در هر مرحله، انجام گیرد.

تبصره ۱: در صورت عدم وجود پرداخت‌های قبلی و یا عدم امکان پوشش سود دوره اخیرالذکر از محل پرداخت‌های مورد بحث، مبلغ مربوطه می‌بایست قبل از شروع تقسیط مجدد به صورت یک‌جا از مشتری اخذ شود.

تبصره ۲: نرخ تبدیل مبالغ پرداخت شده مشتری تا پایان سال ۱۳۸۰، نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه روز پرداخت) و بعد از سال مذکور نرخ مرجع روز پرداخت وجه از سوی مشتری به بانک عامل خواهد بود.

ج) مانده بدهی شرکت پس از اجرای بند (ب) فوق، مجدداً تقسیط و با لحاظ سود دوره مربوطه طبق جدول زمانی و با رعایت احکام مقرر در این دستورالعمل تقسیط و بازپرداخت گردد.

ماده ۳۱) در صورت اعمال ضوابط این دستورالعمل، چنانچه تسهیلات‌گیرنده زودتر از سررسید هر قسط، تسهیلات مورد استفاده را به بانک بازپرداخت نماید سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، مطابق ضوابط بانکی محاسبه و منظور خواهد شد. در این راستا به منظور اتخاذ رویه واحد، توصیه می‌گردد سود مدت تعجیل کلاً بخشوده شود.

ماده ۳۲) سود تسهیلات متقاضیانی که در راس موعد مقرر نسبت به انجام کامل تعهدات خود اقدام نموده‌اند حداکثر تا یک درصد (۱٪) از محل سهم سود حساب ذخیره ارزی کاهش می‌یابد.

ماده ۳۳) مدت امهال برای تسهیلات‌گیرندگان با مدت تأمین مالی تا هشت سال به تشخیص بانک عامل حداکثر سی ماه خواهد بود (به ازاء هر قسط معوق حداکثر سه ماه با لحاظ دوره تنفس). در طرح‌های با دوره تأمین مالی بیش از مدت یادشده برای مازاد بر مدت ۸ سال به ازاء هر شش ماه به مدت یک ماه و نیم به دوره بازپرداخت اضافه می‌شود.

تبصره: در صورتی که برای طرحی از چند نوع ارز استفاده و مشتری اقساط مربوطه (ارزهای مختلف) را هم‌زمان تأدیه ننموده باشد (فرضاً اقساط پوندی در سررسیدهای مقرر پرداخت شده، لیکن اقساط یوروئی تأدیه نشده باشد) تعیین تعداد اقساط معوق در این گونه موارد بر اساس بیشترین اقساط پرداخت نشده خواهد بود.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

ماده (۳۴) بانک عامل موظف است پس از تبدیل ارز اعتبار به دلار جدول بازپرداخت تنظیمی جدید به دلار را به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال نماید. اداره مزبور مبالغ دریافتی (اقساط) را به نرخ روز به ارز اعتبار تبدیل و به حساب ذخیره ارزی منظور خواهد نمود. این عملیات تا پایان آخرین قسط هر اعتبار ادامه یافته و در نهایت مبلغ کسری یا مازاد مشخص و نتیجه به حساب ذخیره ارزی منظور و بدهی مشتری و بانک عامل بدین ترتیب تسویه خواهد شد. اداره مذکور می‌بایست در پایان هر ماه مراتب را به کمیسیون اقتصاد اعلام نماید. ماده (۳۵) تسهیلات پرداختی برای صادرات کالا در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار

(Buyer Credit) مشمول این دستورالعمل نمی‌شوند.

ماده ۳۶- جهت محاسبه سود دوران مشارکت و تنفس و همچنین مبلغ هر قسط در دوره بازپرداخت اولیه و جدید (با لحاظ مدت امهال) و سود کل دوره بازپرداخت از فرمول‌های ذیل استفاده شود:

الف - سود دوره مشارکت :

$$I = \frac{p \times i \times t}{360}$$

در فرمول مذکور هر یک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر به کار می‌روند:

I = سود دوره مشارکت.

p = مبلغ هر یک از پرداخت‌ها در دوره مشارکت.

i = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده).

t = فاصله زمانی تاریخ پرداخت وجه تا سررسید دوره مشارکت.

ب) سود دوره تنفس:

$$I = \frac{prt}{12}$$

در فرمول مذکور هر یک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر به کار می‌روند:

I = سود دوره تنفس.

P = مبلغ فروش اقساطی (سهام شرکت قابل واگذاری شامل اصل و سود دوره مشارکت).

r = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده)

t = طول دوره تنفس.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

ج) مبلغ هر قسط در دوره بازپرداخت اولیه و جدید (با لحاظ مدت امهال) و همچنین سود کل

دوره باز پرداخت:

$$A = \frac{P \frac{mr}{12} \left(1 + \frac{mr}{12}\right)^{\frac{N}{m}}}{\left(1 + \frac{mr}{12}\right)^{\frac{N}{m}} - 1}$$

$$R = A \cdot \frac{N}{m} - p$$

در فرمول مذکور هر یک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر به کار می‌روند:

A = مبلغ هر قسط

P = مبلغ فروش اقساطی (سهم شرکت قابل واگذاری شامل اصل و سود دوره مشارکت)

r = نرخ سود تسهیلات طبق دستوالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده)

m = طول مدت هر قسط به ماه

N = طول مدت بازپرداخت به ماه

R = کل سود

چنانچه N مضرب صحیحی از m نبوده و آخرین قسط به صورت ۶ ماهه کامل نباشد (با توجه به مدت امهال در نظر گرفته شده)، مبلغ این گونه اقساط، با توجه به تعداد ماه‌های باقیمانده و سهم مربوطه از یک قسط کامل، محاسبه و اخذ خواهد شد.

ماده (۳۷) ماده (۵) مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/ت/۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ ابلاغی طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۱ لغو می‌شود.

شماره: ۶۰/۱۰۱۹

مورخ: ۱۳۹۲/۱۲/۲۴

پیوست شماره (۳-۵۲)

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی

در اجرای جزء (الف) بند (۷) مصوبه شماره ۱۱۸۳۲۰/ت/۴۹۵۱۵ هـ مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۱ هیئت محترم وزیران و مصوبه شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ کمیسیون اقتصاد هیئت دولت مبنی بر افزایش مدت بازپرداخت اقساط تسهیلات حساب ذخیره ارزی به دو برابر، بنا به درخواست واحدهای تولیدی، تسهیلات گیرندگان از محل حساب مزبور بابت طرح ها می توانند با رعایت موارد ذیل از مزایای مصوبات فوق استفاده نمایند:

تعاریف

ماده (۱) در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار رفته و هر یک از آنها با توجه به نوع درخواست مشتری، در بخش مربوطه موضوعیت خواهد یافت:

الف) تسهیلات: تسهیلات اعطائی به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک های عامل طی برنامه های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ب) بانک عامل: بانک اعطاءکننده تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی.

ج) تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

د) اقساط معوق: اقساط سررسید گذشته صرف نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول.

هـ) امهال: تطویل دوره بازپرداخت.

کلیات و مقررات عمومی

ماده ۲) بانک‌های عامل مکلف هستند تمامی تقاضاهای تسهیلات‌گیرندگان را حداکثر تا سه‌ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل دریافت و در چارچوب آن رسیدگی و با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان را در استفاده از مزایای مصوبه حداکثر تا ۵ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل معین و اسناد/قرارداد مربوطه را با هماهنگی بخش حقوقی خود و قبل از سررسید اولین قسط دوره بازپرداخت تنظیم نمایند. لازم به ذکر است تصمیم‌گیری در رابطه با استفاده از مزایای این دستورالعمل، به عهده متقاضی می‌باشد.

ماده ۳) در صورت عدم ارائه درخواست و عدم همکاری در اجرای مفاد ماده فوق‌الذکر مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امناء حساب ذخیره ارزی لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۴) اعمال مفاد این دستورالعمل در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای دستورالعمل استفاده نمود.

ماده ۵) در صورت ارائه تقاضای استفاده از مزایای این دستورالعمل، تصمیم‌گیری در خصوص امهال و سایر مزایای ذکر شده، صرفاً در قالب این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود. ضمناً متقاضیان صرفاً برای یک‌بار می‌توانند نسبت به انجام تغییرات در نحوه بازپرداخت تسهیلات اقدام نمایند.

ماده ۶) چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل و تنظیم اسناد/قرارداد مربوطه، مجدداً از پرداخت اقساط خودداری نماید، مجموع مطالبات بانک عامل بر مبنای مفاد این دستورالعمل محاسبه و وصول خواهد شد.

ماده ۷) استفاده از مزایای موضوع این دستورالعمل در خصوص آن دسته از تسهیلات‌گیرندگان که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (در صورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق‌الوکاله وکیل توسط متقاضی خواهد بود.

ماده ۸) استفاده از مزایای موضوع این دستورالعمل در خصوص تسهیلات‌گیرندگانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق‌الوکاله و نیز ارائه وثیقه کافی و مناسب برای انعقاد قرارداد جدید با بانک عامل (جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی) خواهد بود.

ماده ۹) در صورتی که بانک عامل ظرف ده روز بعد از سررسید اقساط، وجه آن را دریافت ننماید، به‌عنوان بدهکار دولت تلقی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف ده روز به‌میزان اقساط معوق (اصل و سود سهم دولت) از منابع آن بانک برداشت و به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد نمود.

ماده ۱۰) بانک عامل موظف است پس از شش‌ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، فهرست امهال‌گیرندگان را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، نوع فعالیت، شماره و مبلغ اعتبارات مربوطه و

جدول بازپرداخت جدید، برای ارائه به دفتر هیئت دولت، به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال نماید.

ماده ۱۱) در مورد تسهیلات گیرندگانی که پس از اتمام دوره استفاده نسبت به انعقاد قرارداد فروش اقساطی (عقد واگذاری سهم‌الشرکه حساب ذخیره ارزی) اقدام ننموده و مدتی نیز از تاریخ سررسید دوره‌های استفاده و تنفس سپری شده است، در صورت عدم انعقاد قرارداد فروش اقساطی، اقدام لازم در خصوص پرونده این‌گونه تسهیلات‌گیرندگان، راساً توسط بانک‌های عامل با لحاظ شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی صورت پذیرد.

ماده ۱۲) تسهیلات‌گیرندگانی که تولیدات آنها اعم از کالا و یا خدمات فنی و مهندسی به خارج از کشور صادر شده است و از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده نموده‌اند، در صورت ارائه تقاضا و انجام بررسی‌های لازم طبق ضوابط مربوطه، مشمول استفاده از مزایای این دستورالعمل می‌گردند.

ماده ۱۳) نحوه طبقه‌بندی و ثبت تسهیلات پس از امهال و اجرای این دستورالعمل مطابق بخشنامه‌های بانک مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۴) مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده‌کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک‌های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۵) سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیئت امنا حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن) می‌باشد.

شرایط استفاده از امهال و بخشودگی جرائم دیرکرد

ماده ۱۶) کلیه تسهیلات‌گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی که تا تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، اقساط معوق دارند بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود مربوط ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل می‌توانند تقاضای خود را برای تسویه اقساط معوق تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به بانک عامل ارائه و در صورت بازپرداخت اصل و سود اقساط معوق ظرف مدت یاد شده، از بخشودگی جریمه تأخیر برخوردار شوند.

تبصره ۱: در مواردی که امکان بازپرداخت یک‌باره اقساط معوق برای بدهکاران میسر نباشد، بانک عامل موظف است تا پنج‌ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، دوره بازپرداخت اقساط معوق و سررسید نشده مشتری را پس از کسر مدت اضافه‌شده از سوی مراجع ذی‌صلاح (هیئت امنای حساب ذخیره ارزی/هیئت وزیران) برای یک‌بار و به‌مدت دو برابر آخرین دوره بازپرداخت تعیین‌شده از سوی بانک عامل قبل از اعمال مفاد این مصوبه، افزایش و تقسیط مجدد نماید. در این صورت بخشودگی جریمه تأخیر منوط به تسویه به موقع تمامی اقساط خواهد بود.

تبصره ۲: در مواردی که دوره بازپرداخت طرحی با لحاظ مدت‌های اضافه‌شده از سوی مراجع ذی‌صلاح (هیئت امنای حساب ذخیره ارزی/هیئت وزیران)، به دو برابر حداکثر زمان تعیین‌شده برای دوره مزبور افزایش یافته و کل اقساط یا بخشی از آن همچنان معوق بوده و فاقد دوره بازپرداخت آتی باشند، فقط در صورت تسویه کامل بدهی خود تا (۵) ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر متعلقه خواهد شد.

تبصره ۳: آن دسته از متقاضیانی که تاکنون از مفاد مصوبه شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و اصلاحیه بعدی آن (موضوع بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۰۵ مورخ ۱۳۹۱/۳/۲۲) و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی استفاده نموده‌اند، می‌توانند جهت استفاده از مزایای این دستورالعمل نسبت به ارائه درخواست به بانک عامل اقدام نمایند. در این صورت مدت بازپرداخت اقساط معوق و سررسید نشده این‌گونه تسهیلات‌گیرندگان پس از کسر مدت اضافه شده از سوی مراجع ذیصلاح به تناسب مدت بازپرداخت، به دو برابر افزایش خواهد یافت.

تبصره ۴: آن دسته از تسهیلات‌گیرندگانی که تا قبل از ابلاغ این دستورالعمل نسبت به بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی اقدام نموده و صرفاً تمام یا بخشی از جرائم تأخیر مربوط پرداخت نشده باشد، مشمول بخشودگی جرائم تأخیر متعلقه پرداخت‌نشده خواهند شد.

ماده ۱۷) تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات آنها در تاریخ ابلاغ این دستورالعمل در دوره تنفس قرار دارند نیز در صورت ارائه تقاضا به بانک عامل ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مشمول بهره‌مندی از دو برابر شدن مدت بازپرداخت اقساط مندرج در آخرین مصوبه ارکان اعتباری بانک عامل خواهند شد.

ماده ۱۸) در صورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات‌گیرنده مجدداً تأخیر در تأدیه اقساط داشته باشد از تاریخ سررسید هر قسط سررسید شده علاوه بر جرائم تعلق‌گرفته قبل از امهال، جریمه‌ای به میزان دوازده درصد (۱۲٪) در سال علاوه بر سود دوره مربوط، محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثر تا چهار روز بعد از سررسید، کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۹) تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی تا پایان سال ۱۳۸۸ با عاملیت بانک‌های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران که به استناد تصمیم نامه‌های شماره های ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۴۲ت/هـ، ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱، ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰ هیئت محترم وزیران با بدهی دولت به بانک‌های مذکور تهاتر شده‌اند، مشمول استفاده از مزایای دستورالعمل شماره ۹۱/۳۱۰۶۳۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۸ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهند بود.

«بسمه تعالی»

اصلاحیه دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب

ذخیره ارزی^۱

در اجرای مصوبه شماره ۵۰۹۲۸/۶۲۶۶۷ مورخ ۱۳۹۳/۶/۴ کمیسیون اقتصاد هیئت دولت مبنی بر تمدید مهلت‌های مقرر در مصوبه شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ کمیسیون مزبور.

(۱) مهلت‌های مقرر در ماده (۱۶) و تبصره‌های (۲) و (۴) ذیل آن تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۳، در تبصره (۱) ماده (۱۶) تا پایان بهمن‌ماه ۱۳۹۳ و در ماده (۱۰) تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شوند.

(۲) باتوجه به مفاد ماده (۱۷)، تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات آنها تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۳، در دوره تنفس قرار دارند نیز در صورت ارائه تقاضا به بانک عامل ظرف مهلت یادشده (تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۳)، مشمول بهره‌مندی از دوبرابر شدن مدت بازپرداخت اقساط مندرج در آخرین مصوبه ارکان اعتباری بانک عامل خواهند بود.

(۳) تسهیلات‌گیرندگانی که وفق مهلت‌های مقرر در بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ تقاضای خود را به بانک عامل ارائه و بانک عامل نیز با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان مذکور را در استفاده از مزایای دستورالعمل اجرایی یادشده معین و اسناد/قرارداد مربوط را تنظیم نموده‌اند، از شمول مفاد این اصلاحیه مستثنی می‌باشند.

---

^۱ دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی طی پیوست شماره (3-52) منضم به بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ ابلاغ گردیده است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره: ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره: .....

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۱۰

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۴/۳۱ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

- ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر درمعانی مشروح مربوط به کار می روند:
- الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴-
ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
پ- بانک عامل: بانک های اعطا کننده تسهیلات.
ت- تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک عامل طی برنامه های سوم، چهارم و پنجم توسعه.
ث- تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی دریافت کننده تسهیلات.
ج- بدهکار: تسهیلات گیرندگانی که طرح تسهیلاتی آنها در دوره تنفس و یا بازپرداخت اقساط تسهیلات قرار داشته و یا دوره تأمین مالی طرح (استفاده، تنفس و بازپرداخت) به اتمام رسیده است و همچنان بدهکار می باشند.
چ- کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از نمایندگان تمام الاختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، معاونت حقوقی رییس جمهور، دبیر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت، نماینده بخش خصوصی و حسب مورد نماینده تام الاختیار دستگاه اجرایی ذی ربط.
ح- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۵۱/ت ۵۰۷۲۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ و اصلاحات بعدی آن.
خ- نماینده بخش خصوصی: نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.
ماده ۲- پرداخت حداقل بیست و پنج درصد اقساط سررسید شده به مأخذ نرخ روز گشایش به صورت علی الحساب و در رابطه با آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده نمی باشند صرفاً ارایه درخواست کتبی به بانک عامل در چارچوب این آیین نامه در مهلت زمانی مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، تعیین تکلیف محسوب می گردد و پرونده تسهیلاتی این دسته از بدهکاران قابل طرح در کارگروه ملی خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره .....

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۱۹

ماده ۳- نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات/پیروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی تا قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر اساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح ذیل محاسبه می‌گردد:

۱- ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به صورت ارزی محاسبه می‌شود.

۲- کل بدهی موضوع بند (۱) بر حسب نرخ (۱۲۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر حسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.

۳- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (۲) بر حسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ بیست درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بندهای (۱) و (۲) در نظر گرفته می‌شود.

تبصره - تسهیلات گیرندگانی که کالاهای وارداتی یا کالاهای تولیدی آن‌ها مشمول مقررات قیمت‌گذاری بوده است بر حسب اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه ملی مشمول تخفیف براساس رابطه $R(1 - \frac{P}{P_0}) \times (\frac{P_0}{P_1})$ و حداکثر معادل پنج درصد خواهند بود:

R = نسبت تأمین مالی از حساب ذخیره ارزی به کل تأمین مالی طرح (ارزی و ریالی).
 PC = قیمت کنترلی محصول تولید شده و به فروش رفته.

Pm = قیمت بازار آزاد در داخل و در غیر این صورت، قیمت جهانی به تشخیص کارگروه.

T_2 = تعداد دوره‌های شش ماهه بازپرداخت که مشمول قیمت‌گذاری بوده است.

T_1 = تعداد کل دوره‌های شش ماهه طول عمر طرح مطابق گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح نزد بانک عامل.

ماده ۴- مشمولین ماده (۵) باید ظرف شش ماه پس از تاریخ تعیین تکلیف نسبت به پرداخت اقساط سررسید شده اقدام نمایند. در این صورت، مشمولین مزبور می‌توانند ارزش حال اقساط سررسید نشده به نرخ تسویه موضوع ماده (۵) را ظرف همان مدت به صورت یکجا پرداخت و یا بر اساس نرخ سود تسهیلات عقود مبادله‌ای مجدداً در مهلت قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد تقسیط نمایند.

تبصره - در صورت عدم انجام تکلیف مقرر در این ماده، بدهکار مکلف به پرداخت بر اساس مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد خواهد بود.

ماده ۵- موارد ذیل مشمول استفاده از مزایای مقرر در ماده (۵) آیین‌نامه بوده و سایر بدهکاران مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی خواهند بود:

الف- تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راه اندازی اتاق مبادلات ارزی).

تبصره - در خصوص آن دسته از تسهیلات گیرندگانی که بخشی از تسهیلات قبل و بخشی دیگر بعد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ پرداخت شده است، صرفاً بخش پیش از تاریخ فوق مشمول ماده (۵) بوده و مابقی مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی خواهد بود.

ب- بدهکارانی که به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بابت ارائه پروانه سبز گمرکی مطابق با اسناد حمل، پرونده تعهداتی آنها مفتوح می‌باشد، در صورتی که تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تعهد خود را ایفا نمایند.

۲

* با توجه به نامه شماره ۵۲۰۸۰/۶۳۵۵۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۹ دبیر محترم هیئت دولت، عبارت "ماده (۵)" تحریر شده در مواد (۴)، (۵)، تبصره بند (الف) ماده (۵) و بند (ب) ماده (۱۸) به عبارت "ماده (۳)" اصلاح می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

شماره ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره.....

تاریخ ۱۱/۵/۱۳۹۴

ماده ۶- آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود موضوع ماده (۲) اقدام نموده و به طور یکجا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهند بود.

تبصره - بانک عامل مکلف است جرایم تأخیر در تأدیه باقی مانده اقساط را مطابق ضوابط اعطای تسهیلات ریالی (در خصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش‌بینی نماید.

ماده ۷- سهم سود بانک عامل بر اساس نرخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.

ماده ۸- هرگونه تغییر در دوره‌های تامین مالی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین بابت تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی، تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۱۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن) و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۹- استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه در خصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (در صورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق‌الوکاله وکیل توسط تسهیلات‌گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰- استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه در خصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق‌الوکاله جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱- کسری معادل ریالی ارقام پرداختی توسط بدهکار نسبت به نرخ روزانه اعلامی در روز تسویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین‌نامه، به عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲- بانک عامل موظف است با بدهکار برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه متمم قرارداد تنظیم نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که بدهکار ظرف مهلت مقرر در قانون و این آیین‌نامه نسبت به تعیین تکلیف اقدام ننماید، همچنان مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۴- بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین‌نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین برخوردار می‌باشد.

ماده ۱۵- اعمال مفاد این آیین‌نامه در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین‌نامه استفاده نمود.

ماده ۱۶- بانک عامل موظف است پس از وصول وجه از بدهکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات/پروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی پوشش‌های مربوط و مبلغ ارزی بابت اصل، سود و نرخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جهت اعمال در سیستم حساب‌های ارزی ارسال نماید.

ماده ۱۷- بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین‌نامه اقدام و فهرست بدهکاران به تفکیک

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

شماره: ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره: .....

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۱۹

تسویه شده و سایر را به دبیرخانه کارگروه ملی مستقر در دفتر کمیسیون اقتصاد هیات دولت ارسال نماید.

تبصره ۱- مسئولیت صحت اطلاعات ارایه شده به عهده بانک عامل است.

تبصره ۲- بانک عامل مکلف است هر گونه ابهام در موضوع این آیین نامه را از کارگروه ملی استعلام نماید.

ماده ۱۸- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می شود:

الف- تطابق شرایط در موارد اعتراض بدهکاران.

ب- محاسبه نرخ تخفیف موضوع تبصره (۱) ماده (۵)*:

پ- اعلام نظر در خصوص هر گونه ابهام بانکها در اجرای این آیین نامه.

ت- ارایه گزارش عملکرد به هیئت وزیران در مقاطع زمانی شش ماهه.

تبصره ۱- کارگروه ملی حسب ضرورت می تواند تصمیم گیری در خصوص پرونده های مورد بررسی را پس از اخذ نظرات کارگروه استانی اتخاذ نماید.

تبصره ۲- دستورالعمل های مورد نیاز برای نحوه اجرای این آیین نامه و تشکیل و اداره جلسات کارگروه ملی به تصویب کارگروه مزبور می رسد.

ماده ۱۹- تصمیمات کارگروه ملی با حداقل چهار رأی لازم الاجرا است.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره ۱۰۳۵۵۱ / ۵۲۴۲۷ هـ

.....

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۱۸

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۸/۶ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - تصویب کرد: آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در ماده (۲)، عبارت "تا پایان آذر سال ۱۳۹۴" بعد از عبارت "به صورت علی الحساب" اضافه و عبارت "و پرونده تسهیلاتی این دسته از بدهکاران قابل طرح در کارگروه ملی خواهد بود" حذف می شود.

۲- متون زیر به عنوان تبصره های (۲) و (۳) به ماده (۳) الحاق و تبصره قبلی به عنوان تبصره (۱) تلقی می شود:

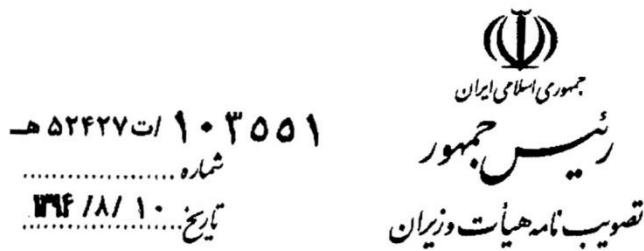
تبصره ۲- بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدهکارانی که فاقد اقساط سررسید شده می باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت بیست و پنج درصد وجه علی الحساب اقساط سررسید شده برای بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده می باشند، محاسبات بدهی آنها را براساس این آیین نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳- بدهکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی اقساط سررسید شده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حداکثر پنج درصد سود مندرج در بند (۳) ماده (۳) این آیین نامه بهره مند می شوند.

۳- در ماده (۴)، عبارت "به مأخذ بیست درصد" بعد از عبارت "تسهیلات عقود مبادله ای" اضافه می شود.

شماره: ۶۰/۱۰۰۹

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۱۸

- ۴- متون زیر به عنوان تبصره‌های (۱) و (۲) به ماده (۴) الحاق و تبصره قبلی حذف می‌شود:
- تبصره ۱-** چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین‌نامه اقدامی ننماید و جوه پرداختی موضوع این آیین‌نامه بعنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.
- تبصره ۲-** در صورت تقسیط اقساط سررسید نشده چنانچه حداکثر دو یا سه قسط متوالی معوق شود، بدهکار مکلف به پرداخت مانده بدهی براساس مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد می‌باشد.
- ۵- متون زیر به عنوان مواد (۲۰) و (۲۱) به آیین‌نامه الحاق می‌شوند:
- ماده ۲۰-** در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدهی دولت به بانک‌ها تهاتر شده است، جریمه تأخیر سهم دولت بخشیده می‌شود.
- ماده ۲۱-** بدهکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارت تأخیر تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدهی دارند، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (به استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، معاونت اجرایی رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه‌های وزیران

شماره: ۱۰۹۵۹/ت/۵۳۰۰۷-هـ

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۱۴

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱/۱۸ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

الف- در بند (۱) تصویب‌نامه شماره ۱۰۳۵۵۱/ت/۵۲۴۲۷-هـ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰ عبارت "تا پایان آذر سال ۱۳۹۴" به عبارت "تا پایان مرداد سال ۱۳۹۵" اصلاح می‌شود.

ب- متن زیر به عنوان ماده (۲۲) به آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰-هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ الحاق می‌گردد:

ماده ۲۲- مانده بدهی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و با بدهی دولت به بانک‌های مذکور تهاتر شده است (موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۴۲/ت/۴۵۲۵۱-هـ، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱ و شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵-۴۵۲۵۱/۱۵۰ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰) و همچنین مانده بدهی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (ه) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است، مشمول استفاده از مزایای این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره- تأمین مابه‌التفاوت ریالی به منظور تسویه مورد بحث مطابق ماده (۱۱) آیین‌نامه اجرایی یادشده پس از تأیید سازمان حسابرسی از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۵/۱۷۵۰۲۱

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۶/۰۲

پیوست شماره: (۳-۵۷)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره: ۵۷۱۹۵ / ت ۵۵۲۵۵۱ هـ
تاریخ: ۱۳۹۵ / ۰۶ / ۰۲

بسمه تعالی

یا صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۵/۱۰ به پیشنهاد کارگروه ملی موضوع آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحیه های بعدی موضوع تصویب نامه های شماره ۱۰۳۵۵۱/ت/۵۲۴۲۷ هـ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰ و شماره ۱۰۹۵۹/ت/۵۳۰۰۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۴ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در ماده (۲)، عبارت "تا پایان مرداد سال ۱۳۹۵" به عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۵" اصلاح می شود.

۲- در ماده (۴)، عبارت "ظرف شش ماه پس از تاریخ تعیین تکلیف" به عبارت "تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵" اصلاح می شود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۶/۲۸۸۱۱۲

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۱۲

پیوست شماره: (۳-۵۸)

شماره ۹۶۵۸۲/ت ۵۴۴۴۵۴ هـ

شماره.....

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۱۲

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت کشور
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان اداری و استخدامی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۷/۲۳ به پیشنهاد شماره ۹۶/۹۶۱۶۳ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- جزء (ب) بند (۳) تصویب نامه شماره ۳۶۰۹۵/ت/۷۶۲۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ به شرح زیر اصلاح می شود:

ب - تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به اشخاص حقیقی و حقوقی که تا تاریخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ شروع به اجرای طرح در مناطق کمتر توسعه یافته قبلی نموده اند همچنان طبق شرایط و ضوابط اعطایی تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مشمول شرایط ترجیحی در این مناطق می باشند.

۲- این تصویب نامه جایگزین تصویب نامه شماره ۱۳۱۳۶۵/ت/۵۳۸۴۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۳ می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

۸۵۵۲۲۵ ت ۵۳۷۶۴ هـ

شماره
تاریخ: ۸ - ۱۳۹۵ / ۱۲

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱۲/۴ به پیشنهاد شماره ۶۰/۱۸۳۰۱۹ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۸ وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در ماده (۲) عبارت "تا پایان خرداد سال ۱۳۹۶" جایگزین عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۵" می‌شود.

۲- متن زیر جایگزین ماده (۳) و بندهای آن می‌شود:

ماده ۳- نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات بیرونی اسنادی و یا حواله‌های ارزی به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر اساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می‌شود:

الف- تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به صورت ارزی.

ب- تسهیلات پرداختی پس از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آیین‌نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.

پ- مجموع بدهی‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر حسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.

ت- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) بر حسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مآخذ پانزده درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می‌شود.

۳- در ماده (۴) عبارت‌های "تا پایان اسفندماه ۱۳۹۶" و "به مآخذ پانزده درصد" به ترتیب جایگزین عبارت‌های "تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵" و "به مآخذ بیست درصد" می‌شود.

۵۳۷۶۴۸۵۵۲۲۵ هـ

شماره.....

تاریخ: ۳۹۵۰/۱۱/۸

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه‌هایت وزیران

۴- متن زیر جایگزین بند (الف) ماده (۵) و تبصره بند مذکور حذف می‌شود:
الف- تسهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قالب اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راهاندازی اتاق مبادلات ارزی) داشته باشد.
۵- متون زیر به عنوان مواد (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) به آیین‌نامه الحاق می‌شوند:
ماده ۲۳- مهلت‌های مقرر در این آیین‌نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و چنانچه تسهیلات‌گیرندگان در مهلت‌های تعیین شده نسبت به تسویه اقدام نمایند، باید مطابق دستورالعمل‌های حساب ذخیره ارزی نسبت به تسویه اقدام نمایند.
ماده ۲۴- اصلاحات این تصویب‌نامه به کلیه تسهیلات‌گیرندگانی که در چارچوب این آیین‌نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده‌اند، تسری می‌یابد.
تبصره- مابه‌التفاوت مبالغ مازاد دریافتی از تسویه‌کنندگان در چارچوب این آیین‌نامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آیین‌نامه تأمین می‌شود.
ماده ۲۵- آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد علی‌الحساب موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه، محرومیت‌های زیر رفع می‌شود:
الف- عدم گشایش اعتبار اسنادی.
ب- عدم اعطای هر گونه تسهیلات (ارزی و ریالی).
پ- عدم تحویل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور
ص

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

۵۵۱۶۴/۱۶۹۴۷۵

شماره.....

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۲۸

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ به پیشنهاد های شماره ۹۶/۴۹۹۵۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۵ وزارت نیرو و شماره ۹۰/۲۵۹۰۷۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۶ وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:
۱- در ماده (۴) عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۷" جایگزین عبارت "تا پایان اسفند سال ۱۳۹۶" می شود.

۲- متون زیر به عنوان تبصره های (۴) و (۵) به ماده (۴) الحاق می شوند:
تبصره ۴- متقاضیان استفاده از مزایای آیین نامه ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سررسید شده (موضوع ماده (۲) آیین نامه) را پرداخت ننمودند، بدون شرط پرداخت (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سررسید شده تا تاریخ ۱۳۹۷/۳/۳۱ می توانند به صورت یکجا اقساط سررسیده شده را تسویه نمایند.
تبصره ۵- سهم سود بانک های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی برای بدهکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیین نامه استفاده نموده اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد مندرج در آیین نامه تعیین می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت امور مجلس رییس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۷/۹۴۵۲۳

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۲۳

پیوست شماره (۳-۶۱)

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دبیر هیئت دولت

شماره: ۵۵۱۶۴/۳۲۷۱
تاریخ: ۱۳۹۳/۳/۳۰
پرست

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در بند (۲) تصویبنامه شماره ۱۶۹۴۷۵/ت/۵۵۱۶۴ هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸
موضوع اصلاح ماده (۴) آییننامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر
و ارتقای نظام مالی کشور، شماره "بصره‌های (۳) و (۴)" به صورت "بصره‌های (۴) و (۵)"
تحریر شده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

محسن حاجی میرزایی

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول
رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۳۹۱۸۸ / ت ۵۶۰۳۶ هـ

شماره.....

تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۱۲ به پیشنهاد شماره ۶۲/۱۷۹۵۰۶ مورخ ۱۳۹۷/۹/۳ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

در ماده (۴) اصلاحی آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن موضوع بند (۱) تصویب نامه شماره ۵۵۱۶۴/ت/۱۶۹۴۷۵ هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸، عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۷" به عبارت "تا پایان خرداد سال ۱۳۹۸" و در تبصره (۳) الحاقی ماده یادشده موضوع بند (۲) تصویب نامه مذکور، عبارت "۱۳۹۷/۳/۳۱" به عبارت "۱۳۹۷/۱۲/۲۹" اصلاح می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنظیم و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

۸۴۴۴۳۸ ت/۵۴۷۳۶ هـ

شماره.....
تاریخ..... ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۲۳ به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - آیین‌نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.
- ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- پ - حساب ذخیره ارزی: حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه، ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه، ماده (۸۵) قانون برنامه پنجم توسعه و ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.
- ت - هیئت امناء: هیئت امنای حساب ذخیره ارزی.
- ث - بودجه سالانه: قوانین بودجه سنواتی کشور.
- ج - بانک عامل: بانک‌های ایرانی که عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی را عهده‌دار می‌باشند.
- چ - پوشش: وجوه تخصیص‌یافته از محل منابع حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌های تسهیلاتی که توسط بانک مرکزی قابل پرداخت می‌باشد.
- ح - دوره تأمین مالی: مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی.
- خ - تعهدات: تعهدات ایجادشده از محل حساب ذخیره ارزی به موجب قوانین و مقررات مربوط.

۵۴۷۳۶/۱۴۴۴۳۸

شماره .....
تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

د- تسهیلات اعطایی: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به عملیات بانک‌های عامل به بخش‌های دولتی و غیردولتی، خصوصی و تعاونی.

ماده ۲- هیئت امنای حساب ذخیره ارزی متشکل از اعضای کمیسیون اقتصاد و دبیرخانه آن نیز دبیرخانه کمیسیون اقتصاد است.

ماده ۳- موجودی (دارایی) حساب معادل مانده حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت خام در پایان سال ۱۳۹۴ و همچنین مانده مطالبات حساب از اشخاص (دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی) ناشی از تسهیلات اعطایی از محل موجودی حساب مذکور در ابتدای سال ۱۳۹۵ با رعایت ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- می‌باشد.

ماده ۴- عواید حاصل از صادرات نفت اعم از نفت خام و میعانات گازی به صورت نقدی و تهارتری و درآمد دولت از خالص صادرات گاز پس از کسر مصارف ارزی پیش‌بینی شده در جداول بودجه سالانه، با رعایت قوانین مربوط، به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شود.

ماده ۵- بانک مرکزی به موجودی حساب ذخیره ارزی با نرخ‌ی که شورای پول و اعتبار تعیین می‌نماید، هر سه ماه یکبار به ارز مربوط سود پرداخت می‌نماید.

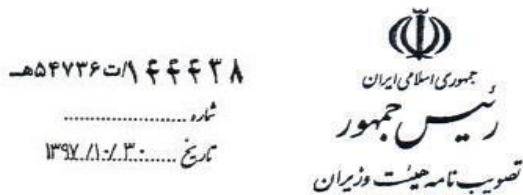
ماده ۶- مصارف و تعهدات حساب ذخیره ارزی پس از کسر منابع لازم برای اجرای تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ایفای باقیمانده تعهدات قبلی دارای پوشش به طرح‌های تسهیلاتی بخش‌های دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی در طول دوره تأمین مالی مطابق ضوابط مربوط، شامل موارد زیر است:

الف- تأمین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میعانات گازی نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در بودجه سالانه.

تبصره- چنانچه معادل ریالی درآمد ارزی حاصل از نفت خام، گاز و میعانات گازی کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلافاصله مطابق با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، تمام یا بخشی از کسری یادشده را از موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی برداشت و معادل ریالی آن را به نرخ ارز روز (رسمی) اعلامی بانک مرکزی تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

ب- اعطای تسهیلات مورد نیاز صنایع دفاعی کشور.

پ- تعهدات موضوع ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (موضوع افزایش سرمایه بانک‌های دولتی از محل وصولی‌های حساب ذخیره ارزی) و آیین‌نامه اجرایی مربوط.

- ت- تعهدات موضوع بند (ج) ماده (۳۳) قانون برنامه ششم توسعه (موضوع افزایش سرمایه بانک کشاورزی از محل بازپرداخت تسهیلات پرداخت شده از محل حساب ذخیره ارزی).
- ث- واریز پنجاه درصد (۵۰٪) مانده نقدی حساب در پایان هر سال به حساب صندوق توسعه ملی (موضوع جزء (۴) بند (ح) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور).
- ج- اختصاص معادل ریالی مبلغ سه میلیارد (۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) دلار در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی با اولویت طرح‌های (پروژه‌های) نیمه تمام آموزشی، پرورشی و تربیت بدنی آموزش و پرورش به منظور افزایش ایمنی و مقاوم‌سازی مدارس و فضاهای پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (موضوع بند (ث) ماده (۶۳) قانون برنامه ششم توسعه).
- چ- سایر تکالیف محوله قانونی.
- ماده ۷-** انجام مصارف و تعهدات موضوع ماده (۶) این آیین‌نامه تا سقف موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی می‌باشد.
- ماده ۸-** درخواست تسهیلات موردنیاز صنایع دفاعی از محل حساب ذخیره ارزی، از طرف وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و از طریق یکی از بانک‌های عامل (به انتخاب وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح) پس از بررسی و ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح توسط بانک عامل، به هیئت امنای جهت اتخاذ تصمیم منعکس می‌شود. ضمانت بازپرداخت تسهیلات فوق برعهده بانک عامل خواهد بود.
- ماده ۹-** طرح‌های قبلی مصوب هیئت وزیران و هیئت امنای که فاقد پوشش از محل حساب ذخیره ارزی می‌باشند به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، لغو می‌شوند. موارد استثناء مجدداً به تصویب هیئت امنای خواهد رسید.
- ماده ۱۰-** حسابداری و نگهداری منابع و مصارف حساب ذخیره ارزی بر عهده بانک مرکزی می‌باشد.
- تصویر-** بانک مرکزی موظف است گزارش گردش عملیات سالانه حساب ذخیره ارزی را پس از رسیدگی و اظهار نظر نسبت به آن توسط سازمان حسابرسی به تفکیک بانک‌های عامل به هیئت امنای ارائه نماید.
- ماده ۱۱-** پیگیری وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی (اعم از اصل، سود، وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین) و واریز آن به حساب مزبور به عهده بانک‌های عامل است. بانک‌های عامل

شماره: ۱۲۲۲۲۸ / ت ۵۴۷۳۶ هـ

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

مکلفند نتیجه پیگیری‌های انجام شده درخصوص وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی را هر شش ماه یکبار به تفکیک به بانک مرکزی اعلام نمایند.

ماده ۱۲- بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ذخیره ارزی را در پایان هر ماه به تفکیک بخش‌های دولتی و غیردولتی و به تفکیک بانک‌های عامل به هیئت امنای ارائه نماید.

ماده ۱۳- تعیین اولویت و سقف انجام مصارف و تعهدات ماده (۴) این آیین‌نامه، تصمیم‌گیری درخصوص درخواست‌ها و ابهامات طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی از جمله دوره تأمین مالی (دوره استفاده، تنفس و بازپرداخت) و نیز تعیین شرایط و ضوابط تسهیلات اعطایی به صنایع دفاعی و مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و موارد تعیین شده در این آیین‌نامه برعهده هیئت امنای می‌باشد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس‌جمهور
حسه

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره (۳-۶۳)

ردیف	شماره	تاریخ	موضوع تصویب کننده
۱	۳۹۱۳۲/۱۶۴۳۷	۱۳۸۹/۱۲/۲۴	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲	۳۹۱۳۲/۱۶۴۳۷	۱۳۸۹/۱۲/۲۳	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۳	۳۶۰۲۱۴/۸۷۳۵۰	۱۳۸۷/۵/۳۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۴	۱۰۰۴۰۷۰۹	۱۳۸۶/۳/۱۵	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۵	۳۶۰۷۶۶/۱۲۶۸۶	۱۳۸۸/۱۱/۱۷	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۶	۳۲۰۲۲۲/۵۷۰۲۸	۱۳۸۲/۱۰/۱۵	هیات وزیران
۷	۳۲۲۰۰۳/۱۲۶۹۲۹	۱۳۸۸/۱۱/۱۷	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۸	۳۲۶۷۱۲۶-۹۳۷	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۹	۳۲۲۳۵/۱۲۲۹۹۴	۱۳۸۹/۱۰/۱۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۰	۴۶۸۰۱۳-۶۶۷	۱۳۸۹/۱۲/۲۸	هیات وزیران
۱۱	۳۲۸۲۹/۸۰۴۷۲	۱۳۸۹/۸/۱۲	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۲	۳۲۹۹۳۱/۴۲۱۵۵۸	۱۳۸۷/۱۲/۲۲	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۳	۳۲۲۰۴۴/۳۱۷۸۷۴	۱۳۸۸/۱۱/۱۴	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۴	۳۲۹۴۷۸/۱۰۰۱۶۸	۱۳۸۷/۶/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۵	۳۶۰۱۲۹/۱۶۶۶۵۸	۱۳۸۹/۶/۳۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۶	۴۵۱۳۲۰-۹۳۷۲	۱۳۸۹/۹/۲۰	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۷	۳۲۹۶۹۹/۸۸۷۱۱	۱۳۸۷/۲/۱۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۸	۱۰۰/۵۲۰۶۴	۱۳۸۶/۴/۱۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۹	۲۰۹/۱۰۱۳۳۹	۱۳۸۵/۸/۱۵	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۰	۶۱۸-۵/۳۲۱۷۱۲	۱۳۸۸/۱۱/۱۱	شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی
۲۱	۳۳۵/۳۵۵۸۲	۱۳۸۹/۲/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۲	۴۴۱۲/۲۱۷۶۵۰	۱۳۸۹/۹/۲۰	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۳	۴۴۴۸/۱۶۳۳۵۸	۱۳۸۹/۱۱/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۴	۴۴۶۸/۱۶۳۳۶۸	۱۳۸۹/۱۱/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی

دفتر هیئت دولت

شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی.	۱۳۸۶/۱۱/۳۱	۱۸۶۳۲	۲۵
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۲۰	۳۳۹۵۴۴/۴۱۸۹	۲۶
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۱	۳۳۹۷۰۲/۱۸۷۰۸	۲۷
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۵/۳۱	۴۰۰۷۶۰/۸۷۳۲۵	۲۸
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۱/۱۶	۲۲۵۷۹/۱۱۷۲۵	۲۹
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۹۰/۱۱/۲۲	۴۱۴۵۸/۱۲۵۹۵	۳۰
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۶/۸/۲۳	۲۰۹۱۶۴۴۲	۳۱
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۱	۳۳۹۷۰۷/۱۸۷۱۶	۳۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۰/۳۱	۳۴۱۶۰۸/۱۹۰۲۹۲	۳۳
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۱۲/۱۷	۲۵۲۷۲/۱۹۱۰۴۸	۳۴
هیات وزیران	۱۳۸۲/۳/۵	۲۸۵۲۰/۱۰۹۱۲	۳۵
هیات وزیران	۱۳۸۷/۲/۸	۳۲۶۵۴/۱۵۸۶۴	۳۶
هیات وزیران	۱۳۸۶/۱۲/۱	۲۸۷۶۵/۱۹۵۷۱۲	۳۷
هیات وزیران	۱۳۸۶/۱۲/۸	۳۸۷۶۵/۳۰۱۰۰۳	۳۸
هیات وزیران	۱۳۸۷/۳/۸	۳۹۶۱۵/۱۵۹۵۸	۳۹
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	۳۳۴۱۵/۲۶۰۸۵۲	۴۰
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۴/۲	۳۴۱۶۰۱/۶۹۶۳۳	۴۱
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۷/۲۸	۴۱۹۳۰/۱۶۸۳۵۶	۴۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۸/۲۵	۴۲۰۰۹/۱۹۲۵۸۲	۴۳
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۰/۹	۴۲۴۶۱/۱۷۷۵۵	۴۴
شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی	۱۳۸۶/۸/۵	۲۰۹۱۰/۱۲۰۵	۴۵
هیات وزیران	۱۳۸۲/۷/۱۵	۳۱۴۴۲/۲۸۶۹۷	۴۶
هیات وزیران	۱۳۸۱/۹/۲۳	۳۷۶۷۱/۴۳۷۶۶	۴۷
هیات وزیران	۱۳۸۲/۱۲/۵	۳۱۰۲۶/۷۱۱۱۲	۴۸
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۲/۴	۴۲۲۶۰/۱۱۵۵۸ شماره ۴) تصمیم نامه شماره ۴۲۲۶۰/۱۱۵۵۸	۴۹
هیات وزیران	۱۳۸۷/۴/۱۸	۴۰۲۵۸/۵۷۸۷۲	۵۰

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره (۳-۶۳)

هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۲/۲۴	بند (۶) تصمیمنامه شماره ۴۴۱۸/۲۵۸۷۸۸	۵۱
هیات وزیران	۱۳۸۷/۴/۹	۴۰۱۷۶-ت/۵۱۲۲۵	۵۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۱۰/۹	۴۲۰-ا/۱۹۷۵۴۷	۵۳
نمایندگان ویژه رئیس جمهور	۱۳۸۹/۲/۴	۴۴۲۶۹-ت/۲۹۹۲۵	۵۴
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۱/۴	بند (۱۰) تصمیمنامه شماره ۴۲۹۲۵/۲۶۴۲۲	۵۵
هیات وزیران	۱۳۸۹/۲/۵	بند (۳) تصمیمنامه شماره ۴۴۴۷۶/۲۲۵۱۵	۵۶
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	بندهای (۳) و (۶) تصمیمنامه شماره ۴۲۲۵۶/۲۶۱۵۴۵	۵۷

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۸/۱۶۱۵۵۵

پیوست شماره (۳-۶۴)

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۱۳

۵۴۷۳۶۱ ۱۸۳۱۸

شماره .....
تاریخ: ۱۳۹۸/۲/۲۱
پیوست .....

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در ماده (۱۳) آیین نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور
موضوع تصویب نامه شماره ۱۴۴۴۳۸/ت/۵۴۷۳۶ هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۳۰ عبارت "ماده (۶)" به صورت
عبارت "ماده (۴)" تحریر شده است، مراتب برای اصلاح اعلام می شود.

محسن حاجی میرزایی

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت.

درود به دفتر دبیرخانه شورای پول و اعتبار
هیات عامل

۱۳۹۸ / ۲ / ۲۱

۹۸ / ۵ / ۱۳۳۸

شماره

شماره: ۹۸/۲۴۳۳۷۵

پیوست شماره (۳-۶۵)

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۱۷

شماره ۶۶۰۲۱ / ۵۶۵۹۵
تاریخ ۱۳۹۸/۵/۲۸
پست

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه ۱۳۹۸/۵/۱۴ کمیسیون اقتصاد به پیشنهاد شماره ۹۸/۵۶۷۷۱ مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - تصویب کرد:

در کلیه مصوبات هیئت امنای حساب ذخیره ارزی موضوع تمدید دوره‌های تأمین مالی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی، عبارت "در صورت عدم پرداخت اقساط بعد از مدت یادشده، جرایم از زمان اتمام دوره استفاده قبلی محاسبه و وصول خواهد شد." به عبارت "در صورت عدم پرداخت به موقع تمام یا بخشی از هر قسط از سوی تسهیلات گیرنده، جریمه تأخیر با رعایت مقررات مربوط نسبت به اقساط بعد از امهال محاسبه و از گیرنده تسهیلات اخذ می‌گردد." اصلاح می‌شود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، وزارت اموراتقتصادی و دارایی، وزارت دادگستری و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۸/۲۴۶۱۶۶

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۲۰

پیوست شماره (۳-۶۶)

شماره ۵۵۱۶۴/ ۸۲۱۳۷
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۰
پوست

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در تبصره (۴) ماده (۴) اصلاحی آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۵۵۱۶۴/ت/۱۶۹۴۷۵-هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ و اصلاح بعدی آن موضوع اصلاحیه شماره ۵۵۱۶۴/۳۲۷۱۴ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۰ عبارت "اصل تسهیلات" بعد از عبارت "معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد" تحریر نشده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

حسین سیمایی صراف

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

شماره ۱۶۴۵۳۲ ات ۵۶۹۶۲ هـ

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۲۴۸۵۴۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- ماده (۴) به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۲) و (۳) آن حذف و شماره تبصره (۴) به شماره (۲) اصلاح می شود:

ماده ۴- بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سررسیده شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تسهیط بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه یا نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می باشد و با نرخ سود دوازده درصد (۱۲٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تاخیر تادیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ربالی و ارزی) خواهد شد.

شماره: ۱۶۴۵۳۷ / ات ۵۶۹۶۲ هـ

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۱/۲۶

۲- در ماده (۵) عبارت "مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی" به عبارت "موظف به تسویه بدهی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی)" اصلاح می‌شود.

۳- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۶) الحاق می‌شود:

تبصره ۲- در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

۴- ماده (۱۳) حذف می‌شود.

۵- در ماده (۱۶) عبارت "حساب‌های ارزی" به عبارت "حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب‌های ارزی (ریالی)" اصلاح می‌شود.

۶- تبصره ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره - مابه‌التفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مآخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به عنوان بدهی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدهی از روز محاسبه مابه‌التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می‌باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرسان نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

۷- ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۳- مهلت‌های مقرر در این آیین‌نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه مراجعه نمی‌نمایند، موظفند بدهی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدهی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی / اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) تسویه نمایند. بدهی تبدیل شده به

شماره ۱۶۴۵۳۷ / ات ۵۶۹۶۲ هـ

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۱۲ / ۲۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) می باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تادیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیر جاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

۹- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) الحاق می شود:

ماده ۲۶- از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می شود، واریز خواهد شد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

۲۵۲۸۱ / ۵۵۸۱۵۵ هـ

شماره .....
تاریخ: ۱۳۴۰۰۳۰۰۳۰

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران
بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نیرو
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۱۴۰۰/۳۴۴۲۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۸/۶ وزارت نیرو و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

متن زیر به عنوان تبصره به بند (الف) ماده (۵) آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن الحاق می شود:

تبصره - تسهیلات گیرندگانی که سهم شرکت (آورده متقاضی) خود را قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ به بانک عامل پرداخت و گشایش اعتبار اسنادی آن تا قبل از تاریخ یاد شده صورت گرفته باشد، لیکن وجه اسناد حمل موضوع اعتبار اسنادی مربوط به دلیل تحریم های بین المللی تا قبل از ابلاغ قانون پرداخت شده باشد نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشند.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و
اصلاحیه‌های بعدی آن (منتهی به تصویب‌نامه شماره ۳۵۳۸۱/ت/۵۸۱۵۵ هـ مورخ ۱۴۰۱/۳/۷
هیئت وزیران)

ماده (۱) در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف) قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب ۱۳۹۴).

ب) بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ) بانک عامل: بانک‌های اعطاکنده تسهیلات.

ت) تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک عامل طی برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه.

ث) تسهیلات‌گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی دریافت‌کننده تسهیلات.

ج) بدهکار: تسهیلات‌گیرندگانی که طرح تسهیلاتی آنها در دوره تنفس و یا بازپرداخت اقساط تسهیلات قرار داشته و یا دوره تأمین مالی طرح (استفاده، تنفس و بازپرداخت) به اتمام رسیده است و همچنان بدهکار می‌باشند.

چ) کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، معاونت حقوقی رییس‌جمهور، دبیر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت، نماینده بخش خصوصی و حسب مورد نماینده تام‌الاختیار دستگاه اجرایی ذی‌ربط.

ح) کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۸۱۵۱/ت/۵۵۰۷۲۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ و اصلاحات بعدی آن.

خ) نماینده بخش خصوصی: نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.

ماده (۲) پرداخت حداقل بیست و پنج درصد اقساط سررسید شده به مأخذ نرخ روز گشایش به‌صورت علی‌الحساب تا پایان خرداد سال ۱۳۹۶ و در رابطه با آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده نمی‌باشند، صرفاً آرایه درخواست کتبی به بانک عامل در چارچوب این آیین‌نامه در مهلت زمانی مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، تعیین تکلیف محسوب می‌گردد.

ماده (۳) نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات/بروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها براساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می‌شود:

الف) تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به‌صورت ارزی.

ب) تسهیلات پرداختی پس از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آیین‌نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.

پ) مجموع بدهی‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲,۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها برحسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.

ت) ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) برحسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ پانزده درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به‌عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۱: تسهیلات گیرندگانی که کالاهای وارداتی یا کالاهای تولیدی آنها مشمول مقررات قیمت گذاری بوده است بر حسب اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه ملی مشمول تخفیف بر اساس رابطه

$$R \left(1 - \frac{P_c}{P_m}\right) \left(\frac{T_2}{T_1}\right)$$

و حداکثر معادل پنج درصد خواهند بود:

R = نسبت تأمین مالی از حساب ذخیره ارزی به کل تأمین مالی طرح (ارزی و ریالی).

P_c = قیمت کنترلی محصول تولیدشده و به فروش رفته.

P_m = قیمت بازار آزاد در داخل و در غیر این صورت، قیمت جهانی به تشخیص کارگروه.

T_2 = تعداد دوره های شش ماهه بازپرداخت که مشمول قیمت گذاری بوده است.

T_1 = تعداد کل دوره های شش ماهه طول عمر طرح مطابق گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح نزد بانک عامل.

تبصره ۲: بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدهکارانی که فاقد اقساط سررسیدشده می باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت بیست و پنج درصد وجه علی الحساب اقساط سررسیدشده برای بدهکارانی که دارای اقساط سررسیدشده می باشند، محاسبات بدهی آنها را براساس این آیین نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳: بدهکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی اقساط سررسیدشده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حداکثر پنج درصد (۵٪) سود مندرج در بند (۳) ماده (۳) این آیین نامه بهره مند می شوند.

ماده (۴) بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسیدشده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم پرداخت اقساط سررسیدشده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تقسیط بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می باشد و با نرخ سود دوازده درصد (۱۲٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تأدیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیر جاری موسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

تبصره ۱: چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسیدشده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین نامه اقدامی ننماید و جوه پرداختی موضوع این آیین نامه به عنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۲: سهم سود بانک های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی برای بدهکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیین نامه استفاده نموده اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد اصل تسهیلات مندرج در آیین نامه تعیین می شود.

ماده (۵) موارد ذیل مشمول استفاده از مزایای مقرر در ماده (۳) این آیین نامه بوده و سایر بدهکاران موظف به تسویه بدهی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی) خواهند بود:

الف) تسهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قالب اعتبار/برات اسنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راه اندازی اتاق مبادلات ارزی) داشته باشد.

تبصره: تسهیلات گیرندگانی که سهم‌الشرکه (آورده متقاضی) خود را قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ به بانک عامل پرداخت و گشایش اعتبار اسنادی آن تا قبل از تاریخ یادشده صورت گرفته باشد، لیکن وجه اسناد حمل موضوع اعتبار اسنادی مربوط به دلیل تحریم‌های بین‌المللی تا قبل از ابلاغ قانون پرداخت شده باشد نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین‌نامه می‌باشند.

ب) بدهکارانی که به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بابت ارایه پروانه سبز گمرکی مطابق با اسناد حمل، پرونده تعهداتی آنها مفتوح می‌باشد، در صورتی که تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تعهد خود را ایفا نمایند.

ماده ۶) آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین‌نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود موضوع ماده ۲) اقدام نموده و به طور یک‌جا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهند بود.

تبصره ۱: بانک عامل مکلف است جرایم تأخیر در تأدیه باقی‌مانده اقساط را مطابق ضوابط اعطای تسهیلات ریالی (در خصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش‌بینی نماید.
تبصره ۲: در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده موضوع ماده ۴) این آیین‌نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

ماده ۷) سهم سود بانک عامل براساس نرخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.
ماده ۸) هرگونه تغییر در دوره‌های تأمین مالی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین بابت تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی، تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن) و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۹) استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه در خصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (در صورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق‌الوکاله وکیل توسط تسهیلات‌گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰) استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه در خصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق‌الوکاله جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱) کسری معادل ریالی ارقام پرداختی توسط بدهکار نسبت به نرخ روزانه اعلامی در روز تسویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین‌نامه، به عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲) بانک عامل موظف است با بدهکار برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه، متمم قرارداد تنظیم نماید.
ماده ۱۳) حذف شده است.

ماده ۱۴) بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین‌نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین برخوردار می‌باشد.

ماده ۱۵) اعمال مفاد این آیین‌نامه در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین‌نامه استفاده نمود.

ماده ۱۶) بانک عامل موظف است پس از وصول وجه از بدهکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات/پرواات اسنادی و یا حواله‌های ارزی پوشش‌های مربوط و مبالغ ارزی بابت اصل، سود و نرخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب‌های ارزی (ریالی) ارسال نماید.

ماده (۱۷) بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین نامه اقدام و فهرست بدهکاران به تفکیک تسویه شده و سایر را به دبیرخانه کارگروه ملی مستقر در دفتر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت ارسال نماید.

تبصره ۱: مسئولیت صحت اطلاعات ارایه شده به عهده بانک عامل است.

تبصره ۲: بانک عامل مکلف است هرگونه ابهام در موضوع این آیین نامه را از کارگروه ملی استعلام نماید. ماده (۱۸) وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می شود:

الف) تطابق شرایط در موارد اعتراض بدهکاران.

ب) محاسبه نرخ تخفیف موضوع تبصره (۱) ماده (۳).

پ) اعلام نظر در خصوص هرگونه ابهام بانکها در اجرای این آیین نامه.

ت) ارایه گزارش عملکرد به هیئت وزیران در مقاطع زمانی شش ماهه.

تبصره ۱: کارگروه ملی حسب ضرورت می تواند تصمیم گیری در خصوص پرونده های مورد بررسی را پس از اخذ نظارت کارگروه استانی اتخاذ نماید.

تبصره ۲: دستورالعمل های مورد نیاز برای نحوه اجرای این آیین نامه و تشکیل و اداره جلسات کارگروه ملی به تصویب کارگروه مزبور می رسد.

ماده (۱۹) تصمیمات کارگروه ملی با حداقل چهار رأی لازم الاجرا است.

ماده (۲۰) در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدهی دولت به بانکها تهاتر شده است، جریمه تأخیر سهم دولت بخشیده می شود.

ماده (۲۱) بدهکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارت تأخیر تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدهی دارند، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (به استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

ماده (۲۲) مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگان که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و با بدهی دولت به بانک های مذکور تهاتر شده است (موضوع تصویب نامه های شماره ۱۵۰۰۴۲/ت ۴۵۲۵۱ هـ، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱ و شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰) و همچنین مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگان که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (۵) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است و نیز مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگان که تسهیلات اعطایی به آنها در اجرای جزء (ق) بند (۳) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور موضوع تصویب نامه شماره ۴۶۱۸۰/ت ۳۰۰۸۴۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸ با بدهی دولت به بانک کشاورزی تهاتر شده است، مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشد.

تبصره: مابه التفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مأخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به عنوان بدهی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدهی از روز محاسبه مابه التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

ماده (۲۳) مهلت های مقرر در این آیین نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین نامه مراجعه نمی نمایند، موظفند بدهی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدهی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی/اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده

درصد (۱۸٪) تسویه نمایند. بدهی تبدیل شده به ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) می باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تأدیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیر جاری موسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

ماده (۲۴) اصلاحات این تصویب نامه به کلیه تسهیلات گیرندگان که در چارچوب این آیین نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده اند، تسری می یابد.

تبصره: مابه التفاوت مبالغ مزاد دریافتی از تسویه کنندگان در چارچوب این آیین نامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آیین نامه تأمین می شود.

ماده (۲۵) آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) علی الحساب موضوع ماده (۲) این آیین نامه، محرومیت های زیر رفع می شود:
الف) عدم گشایش اعتبار اسنادی.

ب) عدم اعطای هرگونه تسهیلات (ارزی و ریالی).

پ) عدم تحویل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید.

ماده (۲۶) از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی افتتاح می شود، واریز خواهد شد.

۳۵۹۱۵/ت/۶۹۸۰۷هـ

۱۳۸۵/۸/۶

رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

«بسمه تعالی»

وزارت اموراتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۶ بنا به پیشنهاد شماره ۲۴۶۶۰ مورخ ۱۳۸۵/۶/۵ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۳) تصویب نمود:
آیین نامه اجرایی ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۶۵۸/ت/۳۳۴۲۲هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱ به شرح زیر اصلاح می شود:

(۱) بندهای زیر به ماده (۱) اضافه می شوند:

ح - هیئت: هیئت راهبری تأمین منابع مالی خارجی.

ط - دبیرخانه: دبیرخانه هیئت.

ی - متقاضی: متقاضی تأمین منابع مالی خارجی.

ک - روز: روز کاری.

(۲) متن زیر جایگزین ماده (۸) می شود:

ماده (۸) به منظور تسهیل در فرآیند امور مربوط به تأمین تسهیلات مالی خارجی، واحد اجرایی متناسب با موضوع در "سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران" ایجاد و همچنین "هیئت راهبری تأمین منابع مالی خارجی" در آن سازمان، مرکب از رئیس سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران به عنوان نماینده تام الاختیار وزارت (رئیس هیئت)، معاونان تام الاختیار سازمان و بانک مرکزی (به عنوان اعضای ثابت) و حسب مورد، دستگاه یا دستگاه های اجرایی ذی ربط (حداقل در سطح معاون) تشکیل می شود تا امکان استفاده سریع و به موقع متقاضیان از تسهیلات مزبور را در چارچوب مجوزهای قانونی و قراردادها و توافقنامه های مربوط فراهم کند.

تبصره ۱: شرح وظایف و اختیارات هیئت به شرح ذیل است:

الف) هیئت موظف است حداقل ماهی یکبار تشکیل جلسه داده و آخرین وضعیت و مراحل اجرایی تسهیلات درخواستی و اقدامات انجام شده توسط دستگاه‌های ذی‌ربط را حسب این آیین‌نامه بررسی کند. دبیرخانه موظف است نظرات هیئت را پیگیری و نتیجه اقدامات انجام شده را به هیئت گزارش کند.

ب) بررسی قوانین و مقررات موجود در مورد استفاده بخش‌های دولتی و غیردولتی از تسهیلات مالی خارجی و شناسایی تنگناها و خلاءهای موجود در این زمینه و ارائه پیشنهاد جهت لغو و یا اصلاح و یا تصویب مقررات لازم و همچنین راهکارهای اجرایی به‌منظور تسهیل استفاده از تسهیلات مذکور به مراجع ذی‌ربط.

ج) تعیین دستگاه‌هایی که لازم است جهت تسریع و پیگیری امور یا راهنمایی متقاضیان نماینده تمام یا پاره‌وقت در دبیرخانه داشته باشند. دستگاه‌های مزبور موظف هستند پس از درخواست هیئت نسبت به معرفی نماینده برای همکاری در اجرای وظایف اقدام کنند.

د) مصوبات هیئت توسط رئیس هیئت ابلاغ و دستگاه‌های مزبور در چارچوب مقررات این آیین‌نامه موظف به اجرا و پاسخگویی می‌باشند.

ه) رئیس هیئت گزارش عملکرد و نحوه همکاری دستگاه‌های اجرایی را هر شش‌ماه یکبار به وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت طرح در هیئت وزیران ارائه می‌کند.

تبصره ۲: به‌منظور تحقق مفاد این آیین‌نامه، سازمان موظف است با هماهنگی وزارت حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه با استناد به ماده (۲۴) قانون برنامه نسبت به ایجاد و یا توسعه و یا اعمال تغییرات لازم در تشکیلات و نیروی انسانی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران اقدام و اعتبارات موردنیاز را ضمن بودجه دستگاه مربوط در لایحه بودجه هر سال منظور کند.

تبصره ۳: کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه و همچنین کلیه اشخاص غیردولتی که مجاز به استفاده از تسهیلات مالی خارجی به طریق فاینانس با تضمین دولت می‌باشند، باید درخواست استفاده از تسهیلات را به همراه اطلاعات و اسناد و مدارک لازم به وزارت - سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران (دبیرخانه) - ارسال کنند.

تبصره ۴: بانک‌های عامل در اجرای جزء (۳) بند (ب) ماده (۱۳) قانون برنامه، موظف هستند اطلاعات و آمار و عملکرد این جزء را هر سه ماه یکبار به هیئت اعلام کنند. هیئت در صورت مشاهده هرگونه مشکل در روند اجرای طرح‌های موضوع این بند مراتب را مورد بحث، رسیدگی و پیگیری قرار می‌دهد.

تبصره ۵: استفاده از تسهیلات مالی خارجی به ترتیب برای طرح‌های غیردولتی و دولتی مستلزم طی مراحل زیر است:

الف) طرح‌های بخش غیردولتی:

۱) دبیرخانه موظف است حداکثر ظرف سه روز پس از مراجعه متقاضی و ارائه درخواست و مدارک موردنیاز مراتب را به بانک عامل به منظور پذیرش اولیه عاملیت و به دستگاه اجرایی به منظور موافقت در خصوص پذیرش طرح اعلام کند.

۲) دستگاه اجرایی موظف است پس از دریافت کامل اطلاعات و مدارک موردنیاز، در صورت موافقت، نظر خود را حداکثر ظرف هفت‌روز به بانک عامل برای بررسی توجیه اقتصادی، فنی و مالی طرح و به بانک مرکزی جهت انسداد سهمیه ارزی اعلام و در صورت مخالفت، نظر خود را به همراه دلایل به متقاضی اعلام کند و همچنین دستگاه اجرایی موظف است در هر صورت مراتب را به هیئت اعلام کند.

۳) بانک عامل موظف است حداکثر ظرف چهل و پنج روز پس از دریافت مدارک و مستندات، توجیه اقتصادی، فنی و مالی طرح را بررسی و مصوبه اعتباری متضمن تأیید و یا رد را صادر و مراتب را به هیئت و متقاضی اعلام کند.

۴) بانک عامل موظف است ظرف ده روز پس از دریافت قرارداد تجاری از متقاضی، رأساً نسبت به بررسی و تأیید قرارداد اقدام و نتیجه را به بانک مرکزی و هیئت اعلام کند.

۵) بانک مرکزی موظف است حداکثر ظرف هفت‌روز پس از دریافت تأییدیه قرارداد تجاری از بانک عامل نسبت به تعیین اعتبار دهنده/اعتباردهندگان خارجی و همچنین صدور مجوز امضای قرارداد مالی توسط بانک عامل اقدام و مراتب را به بانک عامل و هیئت اعلام کند.

۶) بانک عامل موظف است پس از انعقاد قرارداد مالی با اعتباردهنده خارجی و گشایش اعتبار اسنادی، ضمن ارسال اصل یا رونوشت مصدق قرارداد مالی به انضمام تصویر اعتباراسنادی و اصل گواهی اخذ وثیقه به وزارت جهت انجام مراحل صدور ضمانت‌نامه، مراتب را به بانک مرکزی جهت تهیه جدول پیش‌بینی بازپرداخت و ثبت آماری اعلام کند.

۷) وزارت موظف است پس از دریافت درخواست کتبی بانک عامل مبنی بر صدور ضمانت‌نامه، منضم به مدارک مشروح در بند (۶) و پس از صدور ضمانت‌نامه به ترتیب ذکر شده در ماده (۱۰) این آیین‌نامه، حداکثر ظرف هفت روز مراتب را به دبیرخانه، بانک عامل و بانک مرکزی اعلام و اصل ضمانت‌نامه را برای اعتباردهنده خارجی ارسال کند.

ب) طرح‌های بخش دولتی:

۱) مراجعه متقاضی به دبیرخانه و ارائه تأییدیه وزیر یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذی‌ربط در خصوص دارا بودن توجیه اقتصادی، فنی و مالی و امکان اجرای کامل طرح در قالب هزینه‌های تعیین‌شده به‌عنوان سقف هزینه به انضمام گزارش توجیه اقتصادی، فنی و مالی و سایر مدارک و مستندات موردنیاز.

۲) دبیرخانه موظف است مدارک مذکور در بند (۱) را حداکثر ظرف سه روز پس از دریافت کامل آنها به بانک مرکزی (جهت مسدودی سهمیه ارزی) و سازمان تحویل دهد. سازمان موظف است نسبت به مبادله موافقت‌نامه ظرف هفت روز اقدام و نتیجه را همزمان به دبیرخانه شورای اقتصاد و هیئت اعلام کند.

۳) رعایت نکات زیر برای خرید کالا و خدمات از خارج در خصوص طرح‌های بخش دولتی موضوع این ماده الزامی است:

الف) در صورتی که مبلغ قرارداد از یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) دلار تجاوز کند، برگزاری مناقصه محدود یا بین‌المللی (با درج آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی) الزامی است. موارد استثنا باید به تأیید کارگروه سه نفره متشکل از وزیر، رئیس سازمان و وزیر وزارتخانه مربوط برسد.

ب) حق کنترل و بازرسی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها برای خریدار محفوظ است. وزیر یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه ذی‌ربط مسئول حسن اجرای این موضوع می‌باشد.

۴) ارائه طرح به شورای اقتصاد برای:

الف) تأیید توجیه اقتصادی، فنی و مالی طرح.

ب) تصویب زمان‌بندی دریافت و بازپرداخت تسهیلات.

ج) تصویب میزان استفاده طرح از امکانات ساخت داخل با توجه به قانون حداکثر.

د) تصویب رعایت شرایط زیست محیطی در اجرای طرح.

ه) تصویب سرمایه‌گذاری موضوع ماده (۱۷) قانون برنامه و بودجه.

۵) دبیرخانه شورای اقتصاد موظف است این‌گونه طرح‌ها را با قید فوریت و خارج از نوبت در دستور کار شورای اقتصاد قرار داده و ظرف سه روز پس از تصویب، مراتب را به متقاضی، بانک مرکزی، دستگاه اجرایی و هیئت اعلام کند. بانک مرکزی حسب مورد موظف است ظرف هفت روز قرارداد مربوط را با دستگاه اجرایی منعقد کند.

۶) سازمان موظف است ظرف هفت روز پس از صدور مصوبه شورای اقتصاد، در خصوص آن دسته از طرح‌های دولتی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند، نسبت به صدور تأییدیه تأمین اقساط بازپرداخت تسهیلات مالی (شامل اصل و هزینه‌های مربوط در سررسید پرداخت) خطاب به بانک عامل اقدام کند.

۷) بانک عامل موظف است ظرف هفت روز پس از دریافت مصوبه شورای اقتصاد، نسبت به صدور مصوبه اعتباری اقدام و مراتب را به متقاضی، دستگاه اجرایی ذی‌ربط و هیئت اعلام کند. ابلاغ مصوبه نهایی اعتباری مبنی بر موافقت بانک عامل، منوط به اخذ تأییدیه از سازمان جهت تأمین اقساط بازپرداخت تسهیلات مالی (شامل اصل و هزینه‌های مربوط در سررسید پرداخت) و ارائه قرارداد مربوط منعقد شده بین دستگاه اجرایی و بانک مرکزی و یا تودیع وثایق کافی از سوی متقاضی می‌باشد.

۸) رعایت مفاد بندهای (۴)، (۵)، (۶) و (۷) ذیل ردیف (الف) این تبصره (طرح‌های بخش غیردولتی) توسط دستگاه‌های ذی‌ربط الزامی است.

تبصره ۶: رعایت سقف‌های مقرر در خصوص ایجاد کنسرسیوم برای تأمین منابع مالی خارجی موردنیاز در خصوص طرح‌های بخش غیردولتی که وثایق کافی نزد بانک عامل تودیع کرده‌اند، الزامی نیست. رعایت این حکم برای طرح‌های دولتی نیز الزامی نیست.

تبصره ۷: دستگاه‌های اجرایی و بانک‌های عامل موظف هستند فهرستی از مدارک و مستندات مورد نیاز، فرم‌های مربوط و رویه‌های داخلی را ظرف یک‌ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه در اختیار هیئت قرار داده تا پس از تأیید در قالب یک کتابچه اطلاع‌رسانی آماده و در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

تبصره ۸: بانک مرکزی به‌منظور تسهیل در امور موضوع این آیین‌نامه موظف است ظرف یک‌ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تهیه و ابلاغ دستورالعمل چگونگی بررسی و تأیید قراردادهای تجاری توسط بانک عامل به بانک‌ها اقدام کند.

تبصره ۹: استفاده از تسهیلات میان‌مدت و بلندمدت بانک‌ها و مؤسسات مالی بین‌المللی از قبیل بانک‌های جهانی و توسعه اسلامی، ضمن رعایت مفاد جزءهای (۱) تا (۴) بند (ب) و ارائه گواهی مسدودی ارزی از بانک مرکزی، مستلزم رعایت یکی از شرایط زیر می‌باشد:

الف) ارائه تأییدیه سازمان مبنی بر پیش‌بینی بازپرداخت تسهیلات مالی در بودجه سنواتی دستگاه مربوط.

ب) ارائه گواهی اخذ وثیقه از بانک عامل مبنی بر تعهد بانک عامل در خصوص بازپرداخت اقساط در موعد مقرر در صورت قصور متقاضی.

۳) متن زیر جایگزین ماده (۱۱) می‌شود:

ماده (۱۱) در مورد ضمانت‌نامه‌های کلی که در ارتباط با خطوط اعتباری صادر می‌شوند، دریافت درخواست بانک مرکزی به ضمیمه قرارداد مالی منعقد شده بین اعتباردهنده/دهندگان و اعتبارگیرنده/گیرندگان که به مهر و امضای بانک عامل رسیده باشد، کفایت می‌کند.

پرویز داودی

معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت: به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور. دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس‌جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بسمه تعالی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره تأمین اعتبارات ارزی

با سلام و احترام،

با اشاره به بخشنامه شماره ..... مورخ ..... اداره سیاستها و مقررات ارزی آن بانک و معرفی نامه شماره ..... مورخ ..... آن اداره به استحضار می‌رساند این بانک ضمن رعایت کامل مقررات جاری ارزی در ارتباط با تأمین مالی خارجی (فاینانس) طرح ..... شرکت .....، وثایق کافی و نقدشونده/تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور به منظور پوشش تعهدات پرداخت اصل تسهیلات و هزینه‌های مترتب بر آن را از مجری طرح دریافت نموده است.

بانک .....

اداره .....

پیوست شماره (۵-۳)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره تأمین اعتبارات ارزی

موضوع: تأییدیه مفاد قرارداد تجاری شماره ..... مورخ ..... /پروفرمای شماره ..... مورخ .....
به ارزش ..... شامل کالا و ..... خدمات و ..... هزینه بازرسی و ..... کرایه حمل ..... بابت
..... به نفع شرکت ..... و به نام شرکت .....

با سلام و احترام،

با اشاره به نامه شماره ..... مورخ ..... سازمان/شرکت ..... و به استناد مصوبه شماره
..... مورخ ..... شورای اقتصاد (برای طرح‌های دولتی)، بدین وسیله به استحضار می‌رساند
شرایط پرداخت مندرج در قرارداد/پروفرمای فوق که از سوی سازمان/شرکت ..... دریافت
شده است بررسی و در تطبیق با مقررات ارزی مورد تأیید قرار گرفت. لذا گشایش اعتبار
اسنادی/اعتبارات اسنادی مربوطه با اجرای کامل بخشنامه شماره ..... مورخ ..... (مجموعه
مقررات ارزی) و کلیه اصلاحیه‌های بعدی و نیز صدور گواهی‌های ثبت آماری از سوی
اداره نظارت ارز آن بانک، با لحاظ نمودن شرایط زیر از نظر این بانک بلامانع می‌باشد:

۱) شرایط پرداخت:

الف) ..... % به‌عنوان پیش‌پرداخت در مقابل ارائه ضمانت‌نامه بانکی معتبر و بدون قید و
شرط به همان میزان.

ب) ..... % به‌عنوان میان‌پرداخت در مقابل ارائه ۱۰۰% اسناد حمل معتبر از جمله بارنامه
معتبر حمل/صورت‌حساب‌های انجام خدمات با تأیید کارفرما.

ج) ..... % از محل تسهیلات فاینانس در مقابل ارائه ۱۰۰% اسناد حمل معتبر از جمله
بارنامه معتبر حمل/صورت‌حساب‌های انجام خدمات با تأیید کارفرما.

تبصره ۱: با توجه به ترم حمل، ارائه صورت‌حساب شرکت حمل و نقل که به تأیید اتاق
بازرگانی محل رسیده باشد به ضمیمه اسناد ضرورت دارد.

تبصره ۲: شرایط پرداخت وجه اسناد خدماتی اعتبار/اعتبارات اسنادی موکول به رعایت
قسمت (ب) بخشنامه فوق‌الذکر بانک مرکزی ج.ا.ا می‌باشد.

۲) دریافت ضمانت‌نامه بانکی حسن انجام کار به‌میزان ..... % ارزش اعتبار اسنادی در زمان گشایش اعتبار الزامی است و آزادسازی آن وابسته به انجام کلیه تعهدات پیمانکار با تأیید کارفرما خواهد بود.

تبصره: پذیرش ضمانت‌نامه بانکی حسن انجام کار صادره به درخواست پیمانکاران فرعی مشروط بر آنکه در شرایط اعتبار اسنادی و نیز متن ضمانت‌نامه حسن انجام کار بانکی شرط انتقال حقوق ناشی از ضمانت‌نامه به کارفرما تصریح شود (به‌عبارت دیگر ذینفع نهایی ضمانت‌نامه حسن انجام کار، کارفرما باشد) بلامانع است.

۳) با توجه به کالایی بودن اعتبار/اعتبارات اسنادی، پرداخت بابت خدمات از محل اعتبار/اعتبارات اسنادی فوق امکان‌پذیر نمی‌باشد. (برای اعتبارات اسنادی کالایی)

۴) در صورت عدم امکان تفکیک بخش کالایی و خدماتی قراردادی تجاری و یا انجام پرداخت‌ها در مقابل صورت‌حساب انجام خدمات، بایستی قبل از افتتاح اعتبار اسنادی مراتب به تأیید معاونت وزارتخانه ذی‌ربط برسد.

۵) کسر مالیات متعلقه از اعتبار اسنادی در چارچوب ضوابط مندرج در مجموعه مقررات ارزی انجام خواهد شد.

۶) نظر به اینکه مبالغ تعیین‌شده در این تأییدیه برای افتتاح ..... فقره اعتبار اسنادی می‌باشد، لذا به‌هنگام افتتاح اعتبارات اسنادی، تفکیک مبالغ برای هر یک از اعتبارات (تا سقف تأییدیه) با ارائه پروفرماهای پیمانکار امکان‌پذیر خواهد بود.

۷) پرداخت بابت بیمه صرفاً به شرکت بیمه ایرانی مورد تأیید می‌باشد.

۸) با توجه به اعلام اداره نظارت ارز آن‌بانک (نامه شماره ..... مورخ .....) ..... % طرح مزبور از محل سهمیه جزء (.....) بند (.....) تبصره (.....) قانون بودجه سال ..... کل کشور به‌صورت غیرخودگردان/خودگردان و ..... % بقیه به‌صورت نقدی قابل تخصیص و اجرا می‌باشد.

رعایت سایر مقررات قانون در خصوص قرارداد فوق به‌ویژه رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم در اجرای پروژه‌ها برعهده وزارتخانه ذی‌ربط و مجری طرح می‌باشد و اظهارنظر این‌بانک صرفاً از نظر انطباق شرایط پرداخت قرارداد منعقد با مقررات ارزی جاری است.

بانک .....

اداره .....

ریز ارقام مصارف قراردادهای تسهیلات کوتاه مدت منعقدۀ با بانک توسعه اسلامی "IDB"

(براساس اعتبارات اسنادی گشایش یافته تحت هر قرارداد و مبالغ استفاده شده و استفاده نشده آنها برای هر بانک عامل)

آمار مصارف تسهیلات در پایان ماه ..... سال .....

بانک .....

ردیف	شماره و تاریخ قرارداد تسهیلات	شماره اعتبار اسنادی	شماره بازکننده	تاریخ گشایش	تاریخ انقضای سررسید	نوع ارز	مبلغ (به ارز اعتبار)	مانده استفاده نشده	متقاضی اعتبار اسنادی	ذینفع	نوع کالا (یا خدمت)	شماره تعرفه وارداتی	شماره ثبت سفارش	کشور فروشنده	کشور مبدأ کالا

جمع مبالغ
(به تفکیک ارز)تاریخ تنظیم : .....
واحد اقدام کننده : .....

شماره: ۴۷۰۵۴۷/۴
تاریخ: .....
پست: ۱۳۸۹/۲۱/۵۸

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت بازرگانی - وزارت امور خارجه
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱۴۲۲۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۲
وزارت بازرگانی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه
اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را به شرح زیر موافقت نمود:

آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

ماده ۱- صادرات خدمات فنی و مهندسی عبارت است از صادرات فعالیت های مهندسی
مشمول بر طراحی، نظارت، تأمین، تعمیر و نگهداری، اجرا، ساخت، بهره برداری، آموزش، خدمات
مشاوره ای، نصب و راه اندازی در رشته های تاسیساتی و تجهیزاتی، انرژی، نفت، گاز و پتروشیمی،
نیرو، آب و برق، ساختمان، زیر ساخت های حمل و نقل، معدن، کشاورزی، خدمات فناوری اطلاعات و
ارتباطات (ICT) و نظایر آن به خارج از کشور به نحوی که صرفاً صادرات کالا محسوب نشود.

ماده ۲ - صادر کننده خدمات فنی و مهندسی عبارت است از شخص حقیقی و یا حقوقی
ایرانی که اقدام به صادرات خدمات موضوع ماده (۱) می نماید که به اختصار در این آیین نامه
"صادر کننده" نامیده می شود.

تبصره - شرکتها، دفاتر یا شعب مستقر در خارج از کشور که بیش از یک سوم سهام و یا
سرمایه آنها متعلق به صادر کننده باشد، به تناسب سهام یا سرمایه طرف ایرانی از تسهیلات این
آیین نامه برخوردار خواهند شد، مشروط به اینکه شرکت اصلی مستقر در ایران کلیه تعهدات و
مسئولیت های اجرای پروژه را برعهده بگیرد.

ماده ۳ - کلیه صادر کنندگان باید دارای گواهی تأیید صلاحیت از معاونت برنامه ریزی و
نظارت راهبردی رییس جمهور باشند. در رشته ها و زمینه های خاصی که معاونت یادشده گواهی
تأیید صلاحیت صادر نمی نماید، تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۴ - امور مربوط به اجرا از قبیل رفع موانع اجرایی، برقراری تسهیلات و هماهنگی لازم
برای صدور خدمات فنی و مهندسی، توسط وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) انجام
می شود. موارد مربوط به سیاستگذاری صادرات خدمات فنی و مهندسی به پیشنهاد وزارت بازرگانی به
تصویب شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی می رسد.

شماره: ۲۷۰۵۷
 تاریخ: .....
 پست: ۸۰۰۰۲۰/۱۳۸۹

ماده ۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که صدور ضمانت نامه ها توسط بانک ها در چارچوب مصوبه شورای پول و اعتبار در مقابل حداکثر دو درصد وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول سیستم بانکی و نمود و هشت درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت نامه، انجام و نرخ کارمزد صدور ضمانت نامه حداکثر به نیم درصد معادل ریالی ارزش ضمانت نامه در سال محدود شود.

ماده ۶ - بانک ها موظفند ضمانت های مورد نیاز صادرکنندگان را به صورت های زیر صادر نمایند:

الف - ضمانت نامه شرکت در مناقصه با تایید صلاحیت معلوت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور یا حسب مورد کارگروه موضوع ماده (۱۹).

ب - انجام تمهیدات، پیش پرداخت، استرداد کسور وجه الضمان و همچنین گواهی سقف ضمانت نامه ای و اعتباری مورد نیاز برای صادرکنندگان پس از تایید کارگروه موضوع ماده (۱۹).

ماده ۷ - چنانچه پرداخت مبلغ ضمانت نامه صادر شده از طرف بانک ها به ذی نفع موضوعیت یافت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است معادل ریالی وجه ضمانت به علاوه کارمزدهای وصول نشده بانک صادرکننده ضمانت نامه و بانک کارگزار را به بانک صادر کننده ضمانت نامه پرداخت نماید. بانک ها موظفند در هر مورد بلافاصله پس از وصول مطالبات خود از صادرکننده، نسبت به تسویه حساب مبالغ دریافتی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است همه ساله با اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعتبار لازم، معادل مانده مطالبات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از بانکها را برای تسویه بدهیهای معوق یادشده، در لایحه بودجه منظور کند. تسویه بدهیهای معوق یادشده از محل اعتبارات منظور شده در قانون بودجه کل کشور نباید مانع از تعقیب قانونی بانکها در مورد وصول مطالبات خود از صادرکننده گردد و مطالبات معوق بانکها پس از وصول (معادل وجوه دریافتی از بودجه عمومی) باید به حساب درآمد عمومی مسترد شود.

ماده ۸ - به منظور تقویت بنیه مالی صادرکنندگان و انجام سریع تجهیز کارگاه و یا سایر نیازهای ضروری ضمن اجرای پروژه، بانک ها از محل منابع ارزی خود و یا منابع ارزی قابل تامین از محل اعتبارات منظور شده در قوانین بودجه سنواری حداکثر تا سقف بیست درصد (۲۰٪) مبلغ قرارداد در قالب تسهیلات سرمایه در گردش و یا تجهیز کارگاه نسبت به پرداخت تسهیلات به صادرکننده اقدام نمایند. تسهیلات در قبال ابلاغیه رسمی ارجاع کار یا قرارداد معتبر برای پوشش هزینه های ارزی مربوط به پروژه قابل پرداخت می باشد و مهلت بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل منابع بانک ها بنا به تشخیص بانک عامل حداکثر ظرف سه سال انجام خواهد گرفت.

ماده ۹ - شبکه بانکی کشور به منظور افزایش رقابت پذیری شرکت های صادرکننده از محل منابع ارزی خود نسبت به تامین مالی طرح های صادراتی با نرخ های بین المللی در قالب اعتبار

شماره ۲۷۰۵۲
 تاریخ .....
 پست ۱۳۸۰/۲/۰۸۰

خریدار یا فروشنده با رعایت ضوابط مصوب شورای پول و اعتبار و دستورالعمل های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام نماید.

ماده ۱۰ - خروج موقت ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه های برون مرزی با اخذ تعهد کتبی از مدیر عامل شرکت توسط گمرک ایران مجاز می باشد ورود و ترخیص ماشین آلات و تجهیزات مستعمل استفاده شده در کارگاههای مربوط به پروژه های خارج از کشور شرکتهای صادرکننده پس از تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

ماده ۱۱ - وزارت امور خارجه موظف است به منظور توسعه و گسترش خدمات فنی و مهندسی از طریق نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور در چارچوب مقررات نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

- الف - اعلام و ارسال اطلاعات مربوط به مناقصات بین المللی در کشورهای مختلف در کوتاهترین زمان به سازمان توسعه تجارت ایران و مراجع ذی ربط .
- ب - همکاری لازم با سازمان توسعه تجارت ایران و مراجع ذی ربط برای معرفی مزیت ها و توانمندی های فنی و مهندسی کشور از طریق مساعدت در برگزاری همایش ها و سمینارهای تخصصی، تبلیغات در مطبوعات، نشریات و رسانه های گروهی کشورهای مورد نظر.
- ج - فراهم کردن تسهیلات لازم در چارچوب مقررات برای اخذ روایید صادرکنندگان و هیئت های تخصصی به منظور عزیمت به کشورهای هدف برای بازاریابی و سایر امور مرتبط و همچنین صدور روایید برای هیئت ها یا نمایندگان کشورهای خارجی که به منظور مذاکره با شرکت های ایرانی یا بازدید از پروژه های اجرای شده توسط آنها قصد عزیمت به ایران را دارند.
- د - پشتیبانی از شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی و مساعدت برای رفع مشکلات احتمالی ناشی از اجرای پروژه ها یا بازیافت خسارت های پرداختی و یا مطالبات معوق صادرکنندگان با استفاده از امکانات و ابزارهای سیاسی و حقوقی.

ماده ۱۲ - سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران به عنوان عهده دار امور اجرایی نمایندگی کشور در بانک های جهانی و توسعه اسلامی و سایر مؤسسات مالی بین المللی موظف است اطلاعات مربوط به طرح های مصوب این مؤسسات را به منظور بهره مندی شرکت های صادر کننده به مراجع ذی ربط منعکس نماید.

ماده ۱۳ - به منظور حفظ و توسعه بازار و جلوگیری از هرگونه رقابت منفی، وزارتخانه های مسئول اجلاس کمیسیون های مشترک موظفند ضمن اطلاع رسانی به موقع از برنامه های اجلاس به مراجع ذی ربط، نسبت به فراهم کردن فضای یکسان برای کلیه شرکت های علاقمند و توانمند برای صدور خدمات فنی و مهندسی به کشور طرف مقابل، اقدام نمایند. وزارتخانه مسئول اجلاس از طریق تشکیل جلسات هماهنگی نسبت به ایجاد شرایط لازم برای معرفی شرکت ها یا کنسرسیوم های ایرانی به کشور طرف مقابل اقدام خواهد نمود.

شماره ۲۷۰۵۷
 تاریخ
 پست ۳۸۹۰۰۸۰۰/۲۲۱۰۰۸۰۰

- ماده ۱۴- وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) با هدف توسعه قلمرو صادرات خدمات فنی و مهندسی، اخذ سهم مناسب از بازار جهانی و در راستای حداکثر بهره گیری از توان و پتانسیل های صادرات کشور موظف است در خصوص موارد زیر اقدام نماید:
- الف - شناسایی و معرفی ظرفیت های موجود در کشور طرف اجلاس در قالب گزارشات کشوری و ارایه آن به وزارتخانه مسئول اجلاس.
- ب - معرفی شرکت های توانمند متقاضی حضور در بازار مورد نظر به وزارتخانه مسئول اجلاس.
- ج - پیشنهاد متون لازم برای درج یادداشت تفاهم.
- د - معرفی و اعزام نماینده مطلع به اجلاس.
- هـ - تشکیل کارگروه کاری در چارچوب وظایف وزارت بازرگانی برای پیگیری و اجرایی نمودن تصمیمات اجلاس.
- تبصره ۱ - کلیه دستگاههای یادشده موظفند در دوره های زمانی سه ماهه آمار و اطلاعات قراردادهای منعقد شده و نیز گزارش پیشرفت طرح ها را به دبیرخانه کارگروه موضوع ماده (۱۹) ارسال نمایند.
- تبصره ۲ - سازمان توسعه تجارت ایران موظف است تجزیه و تحلیل و گزارش عملکرد دستگاه ها و کارگروه موضوع ماده (۱۹) را در فواصل زمانی شش ماهه به هیئت وزیران و شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی اعلام نماید.
- ماده ۱۵ - وزارت بازرگانی موظف است با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور نسبت به پیش بینی، تأمین و پرداخت هزینه های مربوط به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی از جمله جوایز، بازاریابی و تبلیغات، برگزاری همایش ها و سمینارهای تخصصی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.
- ماده ۱۶ - سازمان تأمین اجتماعی موظف است به منظور استمرار بیمه کارکنان ایرانی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدماتی فنی و مهندسی به خارج از کشور اعزام می شوند با دریافت حق بیمه مربوط به صورت ریالی اقدام و گزارش عملکرد موضوع این ماده را در فواصل شش ماهه به سازمان توسعه تجارت ایران منعکس نماید.
- ماده ۱۷ - به منظور تشویق صادرات خدمات فنی و مهندسی و کاهش ریسک مؤسسات و شرکت های صادر کننده و بانک های تأمین مالی کننده طرح های پیمانکاری خارج از کشور، صندوق های غیر دولتی توسعه صادرات و یا سایر شرکت های بیمه ایران موظفند با اخذ کارمزد و حق بیمه با رعایت قوانین و مقررات مربوط در خصوص موارد زیر اقدام نمایند:
- الف- پوشش ریسک های سیاسی و تجاری قراردادهای پیمانکاری در خارج از کشور و اعتبارات اسنادی گشایش شده به نفع صادرکنندگان.

شماره ۲۷۰۵۷
 تاریخ
 پست ۱۳۸۹/۲/۱۰

- ب- پوشش ریسک عدم بازپرداخت تسهیلات صادراتی قبل از حمل، اعطایی بانک های داخلی به صادرکنندگان در ارتباط با قراردادهای پیمانکاری و اعتبارات اسنادی گشایش شده به نفع ایشان با اخذ وثایق مناسب (در صورت لزوم سفته).
- ج- پوشش ریسک های سیاسی و تجاری اعتبارات بعد از حمل، اعطایی به کافرمایان و بانکهای خارجی با اخذ وثایق مطمئن از آنها (اعتبار خریدار).
- د- پوشش ریسک های سیاسی (شامل جنگ، عدم انتقال ارز و سلب مالکیت) طرح های اجرا، بهره برداری، واگذاری و نظایر آن قابل اجرا توسط شرکت های صادر کننده در کشورهای هدف.
- تبصره - دستورالعمل نحوه تعیین میزان کارمزد و حق بیمه رقابتی به پیشنهاد کارگروهی متشکل از سازمان توسعه تجارت ایران (مسئول)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بیمه مرکزی ایران حداکثر یک ماه پس از تصویب این آیین نامه تدوین و به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.
- ماده ۱۸ - به منظور تسهیل و تسریع در اجرای پروژه های برون مرزی، صدور هرگونه کالای مورد نیاز برای اجرای پروژه های خدمات فنی و مهندسی از شمول محدودیت های احتمالی برای صادرات، به استثنای محدودیت های مقرر در قوانین معاف می باشد.
- ماده ۱۹ - کارگروهی با مسئولیت وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) و عضویت نمایندگان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، وزارت امور خارجه، دستگاه اجرایی تخصصی ذی ربط (حسب مورد) و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران برای برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه تشکیل می گردد. دبیرخانه کارگروه یادشده در سازمان توسعه تجارت ایران مستقر می باشد. این کارگروه در موارد زیر اتخاذ تصمیم می نماید و اجرای تصمیمات آن برای کلیه دستگاه های ذی ربط الزامی است:
- الف - مجوز استفاده از تسهیلات این آیین نامه برای موضوعات یادشده در ماده (۱) و همچنین طرح هایی که به صورت ساخت، بهره برداری و واگذاری و یا سایر روش های مشابه در خارج از کشور اجرا می شوند.
- ب - مجوز صدور ضمانت های ارزی، گواهی خط اعتباری و سقف ضمانت نامه های مورد نیاز شرکت های صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی.
- ج - مجوز خروج موقت و ورود قطعی ماشین آلات و تجهیزات موضوع مواد (۱۰) و (۱۱).
- د - تأیید سهم استفاده از امکانات داخلی برای پروژه های صادراتی که توسط شبکه بانکی کشور تأمین مالی می شوند، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.
- ه - رسیدگی و تأیید پرونده های جوایز بخش صادرات خدمات فنی و مهندسی و سایر مشوق های صادراتی و تعیین میزان آن.

شماره: ۲۷۰۵۲
تاریخ: .....
پرینت: ۱۳۸۹/۱۲/۸

و - بازدید و بررسی چگونگی و میزان پیشرفت پروژه های شرکت های ایران در خارج از کشور که از تسهیلات این آیین نامه استفاده نموده اند.

ز- مطالعه، ارزیابی بازار و بازاریابی، معرفی توانمندی های پیمانکاران و مشاوران ایرانی در قالب برگزاری جلسات مشترک با مسئولان نمایندگی جمهوری اسلامی ایران و مقامات ذی ربط کشورها و برنامه ریزی برای اعزام هیئت های تجاری تخصصی در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی.

ح- ارائه پیشنهادهای و مشاوره های تخصصی در قالب طرحها و بسته های حمایتی و مشوق های صادراتی به منظور توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور.

تبصره ۱- در موارد تساوی آراء، رأی دبیرخانه ملاک خواهد بود.

تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه یادشده می تواند از نمایندگان سایر دستگاهها و تشکل های مرتبط، برای حضور در جلسات بدون حق رأی دعوت نماید.

تبصره ۳- آیین نامه داخلی، شیوه برگزاری جلسات و سایر موارد، به منظور تسهیل اجرای این آیین نامه، در چارچوب اختیارات تفویضی توسط کارگروه تدوین خواهد شد.

ماده ۲۰- صادرکنندگان علاوه بر تسهیلات این آیین نامه مشمول کلیه تسهیلات و امتیازات صادرات کالاهای غیرنفتی خواهند بود. در مواردی که برای بهره مندی از این گونه تسهیلات و امتیازات همچون کالاهای صادراتی نیاز به پروانه صادراتی باشد، گواهی کارگروه ماده (۱۹) به عنوان جایگزین پروانه صادراتی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - نوع کالاهای قابل ورود، براساس کارکردها و به تشخیص کارگروه ماده (۱۹) تعیین می شود.

ماده ۲۱- آیین نامه اجرایی حمایتهای دولت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع تصویب نامه شماره ۵۹۳۳۹/ت/۲۷۲۱۳ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مغایر با این آیین نامه لغو می شود.

محمدرضا رحیمی
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

پیوست شماره (۱۰-۱)

سقف قرارداد عاملیت

وضعیت تسهیلات اعطایی به صادرات کالا و خدمات از محل حساب ذخیره ارزی در پایان ماه ..... سال .....

وضعیت در پایان ماه		عملکرد طی ماه				وضعیت در اول ماه		۸) قراردادهای منعقد شده باگیرندگان تسهیلات
تعداد	مبلغ (۱۰)	قراردادهای منقضی شده		۹) قراردادهای منعقد در طی ماه		تعداد	مبلغ	
		تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ			
								۱،۱،۱،۲،۱ صادرات کالا
								صادرات خدمات
								جمع
								قراردادهای تحت بررسی
	(۱۲) دلار	مانده تسهیلات پرداختی در ابتدای ماه				(۱۱) دلار	* مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی در ابتدای ماه	
		اضافه می شود - مبالغ تسهیلات پرداختی در طی ماه					اضافه می شود:	
		کسرمی شود - اقساط سررسیدی در طی ماه					مبلغ تعهد جدید تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی در طی ماه افزایش تعهد تسهیلات مبلغ اعتبارات اسنادی صادراتی در طی ماه	
		مانده تسهیلات پرداختی در پایان ماه					کسرمی شود:	
		سهام سود دولت (سررسیدی در طی ماه)					مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی ابطال شده کاهش مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی در پایان ماه	

* منظور از تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی مبلغ کل قابل پرداخت در چارچوب قرارداد تسهیلات و شرایط اعتبار اسنادی از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر پیش پرداخت دریافتی می باشد.

مهر و امضاء